URMĂRIRE la VACCARES

Alistair MacLean

AUTORUL CELEBRULUI ROMAN
TUNURILE DIN NAVARONE

COMANDO

ALISTAIR MACLEAN

URMĂRIRE LA VACCARES
(CARAVANĂ SPRE VACCARES)

CARAVAN TO VACCARES
by
ALISTAIR MACLEAN

COPYRIGHT © Devoran Trustees Ltd 1970
Publicată pentru prima dată în Marea Britanie
la editura William Collins Sons & Co Ltd 1970
COPYRIGHT © Harper Collins 1993
Toate drepturile rezervate editurii Menora

COPERTA: VALENTIN TĂNASE

ISBN – 973-95840-5-5
ISBN – 973-96453-0-5

ALISTAIR MACLEAN

URMĂRIRE LA VACCARES

(CARAVANĂ SPRE VACCARES)

Traducere de
GEORGE MICIACIO

EDITURA MENORA
EDITURA CARMEL

BUCUREȘTI
– 1994 –

Lui JEAN-ANDRE
si
EMANUELA CHARIAL

PROLOG

Străbătuseră cale lungă țiganii aceia care poposeau acum, pentru a-și lua masa de seară, pe pajiștea plină de praf de la marginea unui drum întortocheat de munte din Provence. Veniseră din Transilvania, din pusta ungară, de pe înălțimile munților Tatra, de la Porțile de Fier și chiar de pe malurile românești, însorite, ale Mării Negre. O călătorie lungă, pe o căldură sufocantă, interminabilă, monotonă, de-a lungul câmpiilor încinse ale Europei Centrale, înceată, dificilă și exasperantă uneori, atunci când trebuiau să străbată lungile lanțuri de munți ce li se iveau în cale. În sfârșit, oricine și-ar putea imagina că, chiar și pentru acești nomazi *par excellence,* drumul a fost totuși un drum obositor.

Dar nici o urmă de sfârșeală pe chipurile acestor țigani, bărbați, femei și copii, gătiți toți în portul lor tradițional, care stăteau acum, unii așezați, alții pe vine, într-un cerc dezordonat în jurul a două focuri de cărbuni bine încinși, și ascultau cu un aer pierdut și melancolic obsedantele și nostalgicele melodii țigănești ale stepei

ungare. Lipsa aceasta aparentă a oricărei urme de oboseală își avea și ea explicația ei: țiganii din zilele noastre, după cum o arătau rulotele lor mari, moderne, îngrijit lucrate și bogat echipate, călătoresc azi bucurându-se de un grad de confort, pe care cei din trecut nu l-au avut niciodată umblând prin Europa în căruțele lor cu coviltir, vopsite țipător, trase de cai, și al naibii de incomode. Acum, în seara aceasta, ei așteptau desigur cu nerăbdare să-și umple din nou lăzile golite în cursul periplului lor european și, anticipând, își schimbaseră îmbrăcămintea nearătoasă purtată pe drum. Nu mai erau decât trei zile până la capătul pelerinajului, căci despre un pelerinaj era vorba; sau aveau ei vreun secret al lor care să le alunge oboseala? Oricum, pe fețe nu li se citea nimic asemănător; doar un aer de blândă satisfacție și o dulce-amară aducere aminte de locurile natale și de zilele care au trecut.

Printre ei se afla însă un bărbat a cărui expresie – sau poate lipsa ei i-ar fi dovedit chiar și celui mai slab și mai neatent observator că, cel puțin pentru moment, omul acesta ignora total muzica și că era preocupat, în gânduri și în intenții, numai de clipa de față. Numele lui era Czerda; stătea așezat de o parte, pe aripa de sus a rulotei sale, în spatele celorlalți, ca o umbră abia vizibilă la limita întunericului. Era conducătorul țiganilor, originar dintr-un sat din Delta Dunării cu un nume greu de pronunțat. Czerda, un om de vârstă medie, uscățiv, înalt și bine clădit, poseda acel calm ciudat și relaxat, dar ușor de înțeles, al omului capabil să-și pre-

schimbe imediat inerția aparentă într-un gest exploziv. Era îmbrăcat în negru, avea părul, mustața și ochii negri, și un profil de șoim. Într-o mână, sprijinită leneș pe genunchi, ținea o lungă țigară de foi, tot neagră, care ardea mocnit și-i trimitea fumul în ochi; dar Czerda nu părea să-l ia în seamă.

Privirea nu-i stătea nici o clipă locului. Uneori își arunca ochii spre oamenii săi, dar foarte scurt, numai întâmplător și neatent. Din când în când căuta spre micul masiv muntos Alpilles, spre piscurile lui calcaroase, aride și neprietenoase, ce-și făceau somnul în lumina strălucitoare a lunii, sub un cer spuzit de stele. Însă, de cele mai multe ori, se uita când spre dreapta când spre stânga la șirul de rulote mari parcate pe iarbă. După aceea, privirea lui încetă să mai rătăcească, dar nici o altă expresie nu venea să ia locul calmului obișnuit al chipului său. Se ridică fără grabă, coborî treptele, strivi țigara de pământ și se îndreptă fără zgomot către unul din capetele șirului de rulote.

Bărbatul, care aștepta în umbră, era un tânăr, replică la dimensiuni mai mici a lui Czerda. Nu tot atât de larg în spete, nu tot atât de înalt, trăsăturile sale oacheșe, acviline, reprezentau o copie atât de fidelă a celui mai vârstnic, încât nimeni nu se putea îndoi că era fiul acestuia din urmă. Czerda, evident un om nu prea obișnuit cu gesturi de prisos, ridică întrebător din sprâncene: fiul dădu din cap, o luă înainte spre șoseaua prăfuită, arătă ceva cu mâna și făcu gestul cuiva care retează ceva.

De acolo, de unde se aflau ei, la mai puțin de cincizeci de metri depărtare, se înălța un afloriment vertical din calcar alb, unic în felul său, căci prezenta la bază niște imense săpături în formă de fagure, executate de mâna omului; nici o intervenție a naturii n-ar fi putut realiza cu atâta rigurozitate geometria liniilor care brăzdau suprafața rocii. Una din aceste săpături era de-a dreptul uriașă, având cel puțin doisprezece metri în înălțime și tot atâta în lățime.

Czerda dădu din cap o singură dată, se întoarse și privi de-a lungul drumului spre dreapta. O siluetă neclară se dezlipi din umbră și ridică un braț. Czerda răspunse la salut și arătă către malul de calcar. Nu mai fu nevoie de nici un alt gest de înțelegere, deoarece omul dispăru pe dată în interiorul stâncii. Czerda se întoarse spre stânga, văzu încă un om ascuns în umbră, făcu același gest, luă din mâna fiului său o lanternă și o porni repede și fără zgomot către imensa deschizătură de pe fața stâncii. Luna făcea să sclipească oțelul cuțitelor pe care cei doi le țineau în mâini, cuțite subțiri, cu lama lungă și ușor curbată la vârf. De îndată ce pătrunseră în grotă, putură auzi foarte clar viorile schimbând melodia și cadența și erupând în ritmul vioi al unui dans țigănesc.

Chiar de la intrare, grota se lărgea și se înălța semănând în interior cu o mare catedrală sau cu un mormânt urias din antichitate. Și Czerda și fiul său aprinseră lanternele, ale căror puternice raze nu reușeau totuși să pătrundă în cele mai îndepărtate colțuri ale acestei uimitoare peșteri

săpate de mâna omului; căci, indiscutabil, era săpată de om, deoarece se vedeau foarte clar pe pereții înalți miile de urme orizontale și verticale lăsate de vechile generații de localnici, care tăiaseră de acolo imense blocuri de calcar pentru construcții. Jos, pe vatră, la intrarea în cavernă – pentru că, oricât de largă, nu era totuși decât o cavernă – erau prevăzute niște săpături rectangulare, unele destul de mari ca să încapă în ele o motocicletă, altele și mai mari și suficient de adânci ca să îngropi acolo o casă. Risipite prin câteva colțuri, se găseau mormane de piatră de calcar rotunjită; însă, în cea mai mare parte, vatra părea că fusese măturată în aceeași zi. În stânga și în dreapta intrării erau săpate două mari deschizături, aflate într-un întuneric total și de nepătruns. Un loc de osândă, implacabil și ostil, rău prevestitor, amenințător, evocator de moarte. Dar Czerda și fiul său păreau să nu-și dea seama de asta, total indiferenți; ei se îndreptară siguri spre intrarea încăperii din dreapta.

În chiar inima acestei vaste încăperi, abia putea fi zărit un trup omenesc, fragil, o umbră la lumina palidă a lunii ce se infiltra, printr-o spărtură, din tavan; un om care sta cu spatele lipit de peretele stâncii, cu degetele răsfirate și apăsate tare pe piatra umedă din spatele său, în clasica poziție înțepenită a unui fugar prins. Un tânăr având nu mai mult de douăzeci de ani, îmbrăcat într-o cămașă albă și pantaloni negri. În jurul gâtului purta atârnat, de un lănțișor subțire de argint, un crucifix. Crucifixul sălta și cobora,

sălta și cobora, cu o regularitate de metronom, când aerul pătrundea și ieșea prin trahee, iar plămânii, gâfâind, încercau zadarnic să ofere organismului oxigenul de care avea nevoie. Un șir de dinți albi părea să schițeze un zâmbet, dar nu era deloc un zâmbet, deși buzele reci, înțepenite într-un rictus de spaimă, puteau să semene și cu așa ceva. Nările le avea larg deschise, ochii mari și negri se holbau, obrazul, ca o mască transpirată, părea dat cu glicerină. Era obrazul unui băiat purtând pe umeri doi demoni: sfârșitul apropiat al resurselor sale fizice și conștiința morții inevitabile, care declanșează spaima nebună și de neînlăturat ce-l împinge pe om pe marginea abisului pierderii minții, abisul nebuniei.

Pentru moment, respirația fugarului se opri cu totul când acesta zări cele două pete de lumină mișcând pe vatra cavernei. Razele jucăușe, din ce în ce mai luminoase, veneau dinspre partea dreaptă a intrării. Pentru o clipă, tânărul țigan împietri; dar, chiar dacă rațiunea îl părăsise, instinctul de conservare acționa totuși de la sine, căci, cu un geamăt dureros, el se dezlipi de perete și fugi spre dreapta cavernei, fără să facă zgomot de pași, datorită încălțărilor sale de pânză. Ocoli colțul încăperii, apoi se așeză brusc pe pământ și întinse bâjbâind mâinile înainte, ca și cum ar fi vrut să-și obișnuiască ochii cu întunericul tot mai adânc. Apoi se strecură încet în grota alăturată, gâfâind dureros și provocând un ecou sinistru, ca de șoapte, pe pereții nevăzuți din jur.

Czerda și fiul său, cu lanternele în mâini, cercetând fără oprire în jurul lor, înaintau cu pași

siguri pe sub bolta de la intrare spre locul pe care tocmai îl părăsise fugarul. La un semn a lui Czerda, amândoi bărbații se opriră și se hotărâră să caute prin ascunzișurile cele mai adânci ale cavernei: erau goale. Czerda dădu din cap, cu un aer aproape satisfăcut, și scoase un fluierat special, pe două tonuri joase.

În ascunzișul său, care de fapt nici nu era un ascunziș, țiganul începu să se facă mic, ochii săi speriați priveau în direcția de unde își închipuia că vine fluieratul. Aproape imediat el auzi un alt fluierat, la fel, însă unul care venea din altă parte a labirintului subteran. Fără voia lor, ochii i se îndreptară în direcția acestei noi surse de primejdie, apoi el întoarse capul spre dreapta, auzind un al treilea fluierat, exact la fel ca timbru și volum cu primele două. Ochii săi holbați încercau cu disperare să fixeze locul celei de a treia primejdii, dar aici nu era nimic de văzut, în afară de bezna înconjurătoare; și nici măcar un sunet care să întrerupă tăcerea deprimantă, cu excepția scârțâitului îndepărtat de vioară al țiganilor, un tot atât de îndepărtat memento legat de o lume mai sigură și mai întreagă la minte, ceea ce nu făcea decât să intensifice liniștea sinistră a acelui loc de groază.

Câteva clipe el rămase nemișcat, înnebunit de spaimă și cu totul nehotărât; apoi, după câteva secunde, cele trei fluierături duble se făcură auzite din nou, însă de data aceasta mai aproape, mult mai aproape și, când el zări din nou fâșia slabă de lumină a celor două lanterne, pe care o văzuse mai înainte, se întoarse și o luă la fugă

orbește într-o direcție care, își închipuia el, avea să-i ofere o clipă de răgaz fără să-i mai pese sau fără să-și dea seama că putea să se izbească în orice moment de pereții stâncoși. Rațiunea ar fi trebuit să-i spună asta; dar el era acum lipsit de orice rațiune: acum nu exista decât instinctul, vechiul instinct, care-i spunea că omul nu trebuie să moară mai înainte de a fi nevoie.

Nu făcuse mai mult de șase pași, când lumina puternică a unei lanterne erupse la mai puțin de zece metri înaintea sa. Fugarul se opri brusc, clătinându-se fără să cadă, coborî brațul pe care-l ridicase în mod reflex ca să se ferească de lumină și, pentru prima oară, privi cu ochii mijiți, într-o vizibilă încercare de a evalua iminența și amploarea noii primejdii cu care se confrunta. Dar tot ce puteau să vadă ochii săi aproape închiși nu era decât masa greu de definit a unui trup fără formă care se afla înapoia lanternei. Apoi, încet, foarte încet, cealaltă mână a omului se întinse înainte, până când întretăie raza de lumină a lanternei: mâna ținea un oribil cuțit încovoiat care sclipea puternic la lumina lămpii. Cuțitul și lanterna începură să înainteze încet.

Fugarul se răsuci, făcu doi pași, după aceea se opri brusc, așa cum făcuse și mai înainte. Alte două lanterne și cuțite, sclipind tot atât de puternic, se aflau acum puțin mai departe decât bărbatul din spatele său. Ceea ce era atât de înfiorător în felul calculat în care se apropiau cei trei, era siguranța lor calmă și neîndurătoare.

– Vino Alexandre, zise Czerda binevoitor. Suntem vechi prieteni, nu? Ce, nu vrei să ne mai vezi?

Alexandru gemu și se repezi spre dreapta, în direcția în care cele trei lanterne indicau o intrare într-o altă grotă. Suflând greu, ca un cerb înainte de a fi doborât de câini la pământ, el se prăvăli aproape în fugă spre noua intrare. Nici unul din cei trei urmăritori ai săi nu încercă să-l oprească sau să se ia după el: îl urmăreau numai, umblând cu aceeași consecventă lipsă de grabă.

Ajuns în această a treia grotă, Alexandru se opri și privi sălbăticit în jur. Era o grotă mică de data aceasta, destul de mică pentru a-i permite să vadă că avea niște pereți solizi, ostil și necruțător de solizi, fără nici cea mai mică fisură care să-i ofere speranța unei alte salvări. Singura ieșire era aceea pe unde venise; și aceasta reprezenta sfârșitul drumului.

Atunci, minții sale, așa încețoșată cum era ea, i se arătă că în această ciudată grotă exista ceva deosebit. Urmăritorii săi, cu lanternele lor nu ajunseseră încă; și atunci cum de putea el să vadă atât de bine? Nu prea clar, că nu era suficientă lumină pentru așa ceva, dar totuși destul de bine, în comparație cu bezna din grota infernală pe care tocmai o părăsise.

Aproape, la picioarele sale, se afla o uriașă grămadă de pietriș și de sfărâmături, evident urmare a unor masive surpări sau săpături făcute în trecut. Instinctiv, Alexandru se uită în sus; molozul, îngrămădit cu o înclinare de aproape patruzeci de grade față de orizontală, nu părea să aibă vârf. Se prelungea și se prelungea, iar Alexandru, urmărindu-l cu privirea, putu să vadă că se continua în sus și se sfârșea la o

înălțime de cel puțin optsprezece metri. Și, acolo unde se sfârșea – trebuia să se sfârșească neapărat – sus de tot, se zărea un petec de cer adevărat, plin de stele. Își dădu seama că de acolo venea lumina, de la un tavan surpat, cu multă vreme în urmă.

Trupul îi era istovit dincolo de orice limită suportabilă, dar acum un val de energie primară pusese stăpânire pe el, și acest trup al său înceta să mai fie el stăpânul, tot așa cum și mintea își pierduse propriul ei control. Fără să se mai uite dacă urmăritorii erau aproape, Alexandru sări pe grămada de sfărâmături și începu să se cațere în sus agățându-se cu ghearele.

Maldărul de pietre era instabil și, până la un punct, periculos: cu greu te puteai urca în siguranță pe el. La fiecare aproape o jumătate de metru câștigat, aluneca treizeci de centimetri dar, cu toate acestea, imboldul, pe care i-l dădea o disperare nebunească, birui și legea gravitației și coeficienții de frecare, astfel că izbuti să progreseze ceva, chiar dacă în mod dezordonat, pe această imposibilă și sfărâmicioasă pantă, pe care nici un om normal n-ar fi încercat vreodată să se cațere.

După o treime de drum parcurs, dându-și seama că jos se făcuse mai multă lumină, se opri deodată și privi dedesubt. Erau acolo trei bărbați, la baza grămezii, cu lanternele aprinse încă. Se uitau în sus la el, dar nu făceau nici o încercare de a-l urmări. Destul de ciudat, lumina lanternelor lor nu era îndreptată spre el, ci era dirijată pe vatră, la picioare. Chiar dacă mintea perplexă

a lui Alexandru ar fi fost în stare să priceapă această ciudățenie, timp să se gândească la ea nu mai avea, căci simțea cum inima obosită și sprijinul pe picioare cedează: și atunci începu să se cațere din nou.

Genunchii îl dureau îngrozitor, fluierele picioarelor îi erau julite, unghiile rupte, palmele mâinilor însângerate, rănite până la os. Dar Alexandru continua să se cațere.

La aproape două treimi din urcuș, fu obligat să se oprească a doua oară, nu pentru că și-o propusese el, ci pentru că membrele sale însângerate și mușchii, în acel moment, nu mai putea să-l ajute. Se uită în jos și văzu că cei trei bărbați, de la picioarele grămezii de pietre, erau tot acolo, nemișcați, cu lanternele lor tot îndreptate spre pământ, și toți trei privind în sus. În imobilitatea lor exista un fel de calm, un aer de siguranță. Vag, undeva în adâncul încețoșat al minții sale – atât cât îi mai rămăsese – Alexandru se întrebă de ce. Întoarse capul și privi iar în sus, spre cerul înstelat; și atunci înțelese.

Un bărbat, puternic luminat de razele lunii, stătea așezat pe marginea surpăturii. Obrazul îi era parțial ascuns în umbră, dar lui Alexandru nu-i fu prea greu să distingă o mustață stufoasă și sclipirea unor dinți albi. Poate că omul zâmbea. Cuțitul, pe care-l ținea în mâna stângă, se vedea tot atât de bine ca și lanterna din mâna dreaptă. Omul apăsă pe întrerupătorul lanternei și începu să se lase în jos pe marginea spărturii.

Nici un fel de reacție pe chipul lui Alexandru, căci lui nu-i mai rămânea acum nimic de făcut.

Câteva clipe rămase nemișcat, în timp ce omul cu mustață aluneca în jos spre el, stârnind o mică avalanșă de bolovani în drumul său. Încercă atunci să se tragă disperat într-o parte, ca să evite impactul și cuțitul urmăritorului, dar din cauza grabei și pentru că tot corpul îi era numai răni provocate de pietre, piciorul îi alunecă și, nesprijinit, începu să vină și el în jos rostogolindu-se fără nici un control și fără speranță de a se mai putea opri. Grămada de pietre devenise atât de puțin rezistentă, încât nici urmăritorul său nu-și putea ține echilibrul, decât făcând salturi mari de-a lungul sfărâmăturilor; iar torentul mare de pietre, care se loveau de vatra cavernei, justifica repeziciunea cu care cei trei bărbați de jos se dădură în lături vreo zece pași. Între timp, mai apăru și un al patrulea individ, care tocmai pătrunsese în cavernă și, imediat după el, ajunse și urmăritorul lui Alexandru care, cu salturi mai lungi, îl depășise pe băiatul gata să se prăbușească.

Alexandru aterizâ greu pe vatră, cu brațele instinctiv adunate deasupra capului, ca să se protejeze împotriva cascadei de pietre ce continuau să-i lovească încă vreo câteva secunde trupul, până ce ploaia de bolovani se opri. Câtva timp rămase năucit, fără să-și dea seama de nimic, apoi se sprijini în mâini și pe genunchi, mai înainte de a se scula, clătinându-se, în picioare. Se uită la semicercul format din cei cinci bărbați, fiecare cu câte un cuțit în mână, apropiindu-se neînduplecați de el, și mintea sa era acum conștientă. Dar privirea lui nu mai era

aceea a unui animal hăituit. Căci cunoscuse deja toate spaimele morții și nu-i mai păsa de nimic. Fără frică, pentru că acum nu mai avea de ce să se teamă, putu să privească moartea în față. Rămase calm și o așteptă să vină.

*
* *

Czerda se aplecă, așeză o ultimă piatră deasupra movilei ridicate la picioarele sfărâmăturilor, se sculă, privi la lucrul executat de el și de oamenii săi, dădu din cap mulțumit, și le făcu semn să plece. Ei plecară. Czerda mai aruncă o ultimă privire asupra mormanului lung de pietre, dădu iar din cap, și plecă și el.

Odată ieșit afară din cavernă, la lumina lunii care scălda Alpilles și care i se părea greu de suportat, Czerda i se adresă fiului său, cerându-i să încetinească pasul și să-i lase pe ceilalți să i-o ia înainte.

Calm, Czerda îl întrebă:

– Ce zici Ferenc, mai sunt și alte iscoade printre noi?

– Nu știu. Ferenc ridică din umeri. În Iosef și în Pauli nu am încredere. Dar cine poate ști?

– Tu, însă, ai să-i supraveghezi, nu? Așa cum l-ai supravegheat și pe sărmanul Alexandru. Czerda își făcu semnul crucii. Dumnezeu să-l ierte.

– O să-i supraveghez, tată, Ferenc dădu răspunsul la întrebare, fiind prea convins că vor trebui luate măsuri mai serioase. Vom fi la timp la hotel. Crezi că o să câștigăm ceva bani în noaptea asta?

– Cui îi pasă câți bănuți or să azvârle în calea noastră puturoșii și proștii ăștia de bogătani? Casierul nostru nu se află în hotelul lor blestemat, dar hotelul ăsta noi îl vizităm de generații, și o să-l vizităm, încă, mereu. Czerda oftă adânc. Aparențele sunt totul, Ferenc fiule, aparențele sunt totul. Asta tu nu trebuie s-o uiți niciodată.

– Da, tată, răspunse Ferenc supus. Și își ascunse în grabă cuțitul.

Liniștiți, pe nevăzute, cei cinci țigani se îndreptară spre tabără și se așezară jos la o oarecare distanță unul de altul, în afara cercului de ascultători, aflați încă sub farmecul trist-vesel al nostalgiilor trezite de crescendo-ul și ritmul sunetelor de vioară. Focurile ardeau acum mocnit, cu o licărire slabă, roșiatică, abia vizibilă în lumina vie a lunii. Și, deodată, cu un splendid acord final, muzica încetă, violoniștii se înclinară adânc, iar auditoriul își manifestă aprecierea aplaudând cu entuziasm, nu mai mult decât Czerda care bătea și el din palme, ca și cum l-ar fi ascultat pe Heifetz, la cel mai bun concert al său de la Carnegie Hall. Dar, pe când aplauda, ochii săi rătăceau dincolo de instrumentiști, dincolo de ascultători și de tabăra de țigani, până ce privirile sale se opriră iar pe suprafața ca un fagure a stâncilor de calcar, unde caverna devenise de puțin timp un mormânt.

CAPITOLUL I

Parapetul stâncos de la Les Baux, tăiat și despicat ca de o secure uriașă, cu rămășițele sfărâmate, triste și îndurerate ale vechii fortărețe, sunt cele mai cutremurătoare și mai dezolante ruine din Europa. Sau așa o spune ghidul local. El continuă: „După secole întregi de la dispariția sa, Les Baux rămâne încă un mormânt deschis, un cutremurător și dureros de potrivit monument pentru un oraș medieval care a trăit extrem de violent și a pierit apoi agonizând; a te uita la Les Baux înseamnă a privi chipul morții săpat pentru vecie în piatră."

Ei bine, poate că se exagerează puțin, dar asemenea publicații au avut mereu tendința să devină hiperbolice; iar cititorul obișnuit și neavizat s-ar putea să fie de acord cu ele, și să nu se sperie dacă vreun unchi bogat i-ar lăsa acest loc moștenire prin testament. A fost, fără discuție, cea mai neospitalieră, cea mai pustiită și cu totul neîmbietoare colecție de ziduri dărâmate și hidoase din întreg vestul Europei. O distrugere totală și nemiloasă, operă a hoardelor de vandali

din secolul XVII, cărora, pentru așa ceva, le-a trebuit o lună de zile, și, singur Dumnezeu știe, câte tone de praf de pușcă pentru a reduce Les Baux la condiția sa de anihilare totală. Oricine ar fi dispus să creadă că un asemenea rezultat putea fi obținut azi în câteva secunde doar, într-o după-amiază, cu ajutorul bombei atomice. Desființarea vechii fortărețe a fost la fel de reușită. Și, totuși, oameni locuiau acolo, trăiau, munceau și mureau.

La poalele versantului de apus, alcătuit din stânci înalte, se întindea o vale foarte bine asortată cu peisajul, sumbră și pe bună dreptate botezată Valea Iadului, atât pentru aspectul ei de deșert dezolant, cuprins între zidurile de la Les Baux, spre est, și pintenul masivului Alpilles, la vest, cât și pentru că, în timpul verii, aceste chei abrupte, care se deschid numai înspre sud, puteau deveni insuportabil de fierbinți.

Dar mai exista un loc, drept la extremitatea nordică a acestui fund de sac, într-un cu totul surprinzător și de necrezut contrast cu mohorâtele și oropsitele întinderi care îl înconjurau: o oază verde, frumoasă și bogată care, în context, ar fi putut face parte din paginile oricărei cărți de basme.

Pe scurt, e vorba de un hotel, un hotel înconjurat de arbori frumos plantați, de grădini cu aspect exotic, și având un bazin de înot albastru și sclipitor. Grădinile erau situate spre sud, imaculata piscină, în centru; iar, în spatele ei, o curte interioară, un fel de patio larg, umbrit de pomi și, în sfârșit, hotelul propriu zis, cu arhi-

tectura sa veche, o combinație, se pare, între o mânăstire trappistă și o *hacienda* spaniolă. Era, de fapt, unul din cele mai bune și – aproape prin definiție – unul din cele mai exclusive și mai scumpe hoteluri – restaurant din Sudul Europei: Hotelul Baumanière.

Partea dreaptă a patio-ului, la care se ajungea pe un șir de trepte, era o foarte largă esplanadă; și, de la ea, pornind spre sud, pe sub o boltă de verdeață minunat alcătuită, se afla un spațiu larg de parcare în formă de dreptunghi, tot locul fiind, mai mult decât adecvat, ferit de soarele fierbinte al verii, la adăpostul unor umbrare din împletitură deasă de răchită.

Patio-ul era discret luminat de niște lămpi invizibile, atârnate în doi copaci mari ce dominau aproape toată suprafața cu cele cincisprezece mese ale sale, plasate pe dale de piatră și aranjate inteligent la o discretă distanță una de alta. Uneori, chiar și mesele erau un spectacol la care puteai să privești. Tacâmurile sclipeau, vesela strălucea, cristalurile scânteiau. Și nu mai trebuie să spunem că bucătăria era excelentă, că Chateauneuf-ul era aromat cu ambrozie: liniștea absolută, care îi înconjura pe consumatorii vrăjiți, nu putea fi asemuită decât cu tăcerea solemnă din marile catedrale ale lumii. Dar, chiar și în acest paradis gastronomic mai exista o notă discordantă.

Această notă discordantă cântărea aproape o sută de kilograme și vorbea tot timpul, cu gura plină sau nu. Bineînțeles îi deranja pe toți; i-ar fi deranjat chiar și dacă s-ar fi prăvălit cu toții, în

masă, pe versantul nordic al Eiger-ului. Trebuie s-o spunem de la început că vocea lui era neobișnuit de puternică, dar nu în felul acela artificial al unui *nouveau riche* sau al unor membri mai săraci din mica aristocrație, care se simt obligați să atragă atenția celorlalți asupra unui exemplar mai evoluat de *Homo Sapiens*. Motivul adevărat era altul: prea puțin îi păsa lui dacă lumea îl auzea sau nu. Era un bărbat voluminos, înalt, lat în umeri și bine construit: nasturii care încheiau smokingul său la două rânduri trebuie să fi fost cusuți cu coarde de pian. Avea părul negru, mustața neagră, o bărbuță de țap foarte îngrijită, și purta un monoclu cu ramă tot neagră, prin care examina atent, ținând-o în mână, lista de bucate. La masă îl însoțea o tânără de vreo douăzeci de ani, îmbrăcată cu o fustă scurtă bleu, într-adevăr extravagant de frumoasă. În momentul acela ea se uita ușor surprinsă la însoțitorul ei bărbos, care bătea poruncitor din palme, gest ce avu drept urmare apariția instantanee a directorului localului, a unui chelner cu papion alb și a unui picolo cu papion negru.

– Encore[1], ceru bărbosul.

Dacă stăm să ne gândim bine, sosirea la fața locului a celor trei fusese fără rost: ei l-ar fi putut auzi fără nici-o greutate, chiar din bucătărie.

– Prea bine, se înclină șeful. Încă un antricot la Ducele de Croytor. Și repede.

Chelnerul și ajutorul său se înclinară la unison, se răsuciră pe vârfuri și porniră într-un

[1] Încă – în limba franceză în original

trap ușor de câțiva pași. Blonda se uită la Ducele de Croytor cu o expresie de uimire pe față.

– Dar, domnule Duce...

– Charles, pentru tine, o întrerupse cu hotărâre Ducele. Titlurile nu mă impresionează, chiar dacă pe aici mi se spune Marele Duce, desigur din cauza taliei mele impresionante, a apetitului meu și a felului regesc cu care îi tratez pe cei de rang inferior. Însă pentru tine sunt Charles, Lila, draga mea.

Fata, evident încurcată, spuse ceva cu glas scăzut, care se părea că nu fusese auzit de însoțitorul ei, acesta neezitând să-și manifeste nerăbdarea ducală.

– Spune, spune, dragă! Știi că nu aud prea bine cu urechea asta.

– Vreau să spun că ai mai mâncat deja un antricot *uriaș.*

– Nimeni nu știe când ne vor lovi anii grei de foamete. Ia gândește-te la Egipt. Nu?

Un chelner-șef, cu o suită impresionantă, plasă înaintea lui un imens antricot, cu ceremonialul solemn al prezentării bijuteriilor coroanei, exceptând faptul că, atât chelnerul cât și marele Duce considerau în orice moment antricotul ca pe o nimica toată. Un picolo puse pe masă un vas cu pireu de cartofi, și un altul, cu salată, în timp ce alt chelner așeza respectuos pe o măsuță alăturată o baterie cu gheață, conținând două sticle cu vin rosé.

– Pâine pentru domnul Duce, ceru șeful.

– Știi foarte bine că țin regim. O spunea de parcă ar fi crezut-o și el, apoi, ca și cum s-ar fi

adus aminte, se întoarse spre blondă: Poate că Mademoiselle Delafont...

– Mi-ar fi imposibil. Și, când chelnerii se retraseră, ea se uită fascinată la farfuria lui. În douăzeci de secunde...

– Ei îmi cunosc obiceiurile, mormăi Marele Duce. Era greu să vorbească limpede cu gura plină de friptură.

– Și nu știu... Lila Delafont se uită gânditoare la el. Nu știu, de exemplu, de ce a trebuit să mă inviți...

– În afară de faptul că nimeni nu-i poate refuza niciodată nimic Marelui Duce, există patru motive.

Când ești duce poți întrerupe pe oricine fără să-ți ceri scuze. El înghiți aproape o litră de vin, iar ușurința sa în exprimare crescu în mod vizibil.

– După cum ți-am mai spus, nimeni nu știe când ne vor surprinde anii de foamete. O privi insistent, în așa fel ca ea să-i urmărească ideea: Știu... știu... tatăl dumitale, Contele Delafont..., ei bine, documentele mele sunt impecabile. Iar dumneata ești cea mai frumoasă fată de pe lume. Și ești și singură.

Lila, evident încurcată, coborî glasul, dar degeaba. Între timp ceilalți comeseni considerau că e o *lèse-majesté* să mai converseze, atâta timp cât Ducele de Croytor stăpânea terenul; și tăcerea era impresionantă.

– Nu sunt nici singură și nici cea mai frumoasă fată de pe lume. Nici..., ea zâmbi cu un aer de scuză, ca și cum se temea să nu fie auzită,

și făcu un gest către o masă vecină. Nu, când prietena mea Cecile Dubois este aici.

– Fata cu care erai mai devreme astă-seară?

– Da.

– Străbunii mei și eu am preferat întotdeauna blondele. Tonul său nu admitea nici o discuție în privința faptului că brunetele erau pentru plebe. Fără plăcere, el puse jos cuțitul și furculița și-și întoarse privirea. Acceptabilă, acceptabilă, pot să spun. Își coborî glasul, într-o șoaptă conspirativă, care ar fi putut fi auzită de la mai puțin de douăzeci de pași. Prietena dumitale, spui? Și cine e parazitul ăla cu privirea rătăcită, care o însoțește?

Așezat la o masă ceva mai departe, dar evident destul de aproape ca să-l audă pe Marele Duce, un bărbat își scoase ochelarii de baga și-i vârî în etui cu un aer hotărât: era decent și bine îmbrăcat, într-un costum de gabardină gri. Înalt, cu umeri lați, cu părul negru, aproape frumos, dacă n-ar fi avut câteva trăsături mai neregulate ale obrazului foarte bronzat. Fata din fața lui, înaltă, brună, cu un licăr de amuzament în ochii verzi, îl opri, prinzându-l ușor de mână.

– Te rog, Domnule Bowman. Nu merită. Chiar că nu merită.

Bowman se uită la fața ei zâmbitoare și se supuse.

– Am un chef grozav, Miss Dubois, grozav să... Apucă paharul cu vin, dar gestul său se opri la jumătatea drumului. Auzi vocea dezaprobatoare a Lilei, luându-i apărarea.

– Nu, mie îmi pare mai curând un boxeur de categorie grea.

Bowman zâmbi către Cecile Dubois și ridică paharul.

– Chiar... Marele Duce dădu de dușcă încă o jumătate de cupă. Chiar, unul cu douăzeci de ani trecuți de prima tinerețe.

Vinul se împrăștie pe masă cînd Bowman trânti, aproape să se spargă paharul de cristal fin. Se ridică brusc în picioare, ca să constate că Cecile, în afară de alte evidente calități, o avea și pe aceea a unor excelente reflexe. Se ridicase și ea tot atât de iute în picioare, se insinuase între masa Marelui Duce și Bowman, îl prinse pe acesta de braț și-l trase după ea ușor, dar hotărât, spre bazinul de înot: pentru toată lumea păreau o pereche care tocmai terminase de luat masa și se pregătea să facă o plimbare pentru ajutarea digestiei. Bowman, deși evident fără nici un chef, se supuse. Avea aerul unui om pentru care o neînțelegere cu Marele Duce ar fi constituit o reală plăcere, dar care nu dorea să aibă în public discuții cu o tânără doamnă.

– Îmi pare rău, îl strânse ea de braț, dar Lila *este* prietena mea. Nu vreau s-o pun în încurcătură.

– Da? Nu vrei s-o pui în încurcătură? Și cât sunt eu de încurcat nu contează?

– Oh, te rog. Destul. Mie nu-mi pari câtuși de puțin un nesocotit.

Bowman privi la ea bănuitor, dar nu văzu în ochii ei nici o urmă de voioșie: își țuguia buzele cu un aer serios, ironizându-l prietenește.

– Să știi, înțeleg că nimănui nu-i place să i se spună parazit. Apropo, cu ce te ocupi? Pentru cazul când ar fi să-ți iau apărarea în fața ducelui. Verbal, bineînțeles.

– Să-l ia naiba de duce.

– Ăsta nu e un răspuns la ce te-am întrebat.

– Și, chiar, grozavă întrebare. Bowman tăcu gânditor, își scoase ochelarii și-i șterse. Adevărul e că nu mă ocup cu nimic.

Se găseau acum la celălalt capăt al bazinului. Cecile își trase mâna de pe brațul lui și se uită la el fără nici un entuziasm.

– Vrei să spui, domnule Bowman...

– Zi-mi Neil. Toți prietenii îmi spun așa.

– Îți faci foarte ușor prieteni, nu? întrebă ea fără nici un rost.

– Așa sunt eu construit, zise Bowman simplu.

Ea nu era atentă, sau chiar dacă era, îi ignoră răspunsul.

– Vrei să spui că nu lucrezi nimic? Că nu faci niciodată nimic?

– Niciodată.

– N-ai nici o ocupație? Nu ești pregătit pentru nimic? Nu știi să faci *nimic?*

– Și de ce aș face, și de ce m-aș omorî? spuse cu convingere Bowman. Bătrânul meu a câștigat milioane, și încă mai câștigă. Tot atâtea. Noua generație trebuie s-o ia mai ușor, nu crezi? E un fel de reîncărcare a bateriilor de familie. În afară de asta, eu nu am *nevoie* de o ocupație. Departe de mine, conchise el smerit, să-i fur vreunui tânăr sărac un post care i-ar face într-adevăr trebuință.

– Argumentație ipocrită... Cum de am putut eu să-l judec pe un om atât de greșit?

– Lumea mă judecă întotdeauna greșit, spuse Bowman trist.

– Nu pe dumneata. Pe Duce. Spiritul lui de observație. Ea scutură din cap, însă într-un fel care, ciudat, părea să demonstreze o simpatie fără speranță și nu o condamnare la rece. Ești într-adevăr un parazit, domnule Bowman?

– Neil.

– Oh, chiar că ești incorigibil. Se simțea pentru prima oară enervată.

– Și invidios. Bowman o prinse de braț în timp ce se apropiau iar de patio și, pentru că el nu zâmbea, ea nu încercă să și-l retragă. Invidios sunt pe dumneata. Vreau să spun, pe sufletul dumitale. Pe prevederea și chibzuința de care dai tot timpul dovadă. Pentru dumneavoastră, două tinere englezoaice, în stare să se zbată aici pentru 200 de lire pe săptămână fiecare, o leafă de dactilo sau orice...

– Lila Delafont și cu mine ne aflăm aici ca să strângem material pentru o carte, încercă ea să fie rigidă, dar fără să reușească.

– În legătură cu ce? întrebă Bowman politicos. Despre bucătăria provensală? Editorii nu dau bani pe speculații din astea. Și atunci cine o face? Unesco? Consiliul de Stat? Bowman o privi atent prin ochelarii săi cu ramă de baga, dar era clar că ea nu părea să fie genul care-și muște buzele. Hai să-i mulțumim în tăcere bunului și bătrânului Părinte. Ce zici? Un armistițiu, draga mea. E prea frumos aici, ca să-l rupem. Noapte

frumoasă, masă frumoasă, fată frumoasă... Bowman își potrivi ochelarii, și cuprinse patio-ul cu privirea. Prietena dumitale nu e deloc rea. Cine-i subțirelul Jim de lângă ea?

Cecile nu răspunse imediat, probabil că era în momentul acela hipnotizată de spectacolul unui Mare Duce ținând o uriașă cupă cu rosé într-o mână, în vreme ce cu cealaltă dirija activitatea unui chelner, care părea să transfere conținutul căruciorului într-o farfurie. Lila Delafont rămăsese cu gura căscată.

– Nu știu. El zice că e un prieten al tatălui ei. Privi cu oarecare ezitare într-o parte și, zărindu-l pe directorul localului, îi făcu semn. Cine e domnul acela cu prietena mea?

– Ducele de Croytor, doamnă. Un foarte cunoscut producător de vinuri.

– Mai curând un foarte cunoscut băutor de vinuri. Bowman se făcu că nu vede privirea dezaprobatoare a Cecilei. Vine des pe aici?

– În ultimii trei ani, mereu la vremea asta.

– În special, mâncarea e mai bună la vremea asta?

– Mâncarea, domnule, e întotdeauna excelentă la noi. Șeful lui Baumanière nu părea să se amuze. Domnul Duce vine aici în fiecare an, la serbările țigănești de la Saintes-Maries.

Bowman se mai uită o dată la Ducele de Croytor. Acesta își înghițea desertul cu o poftă egalată doar de repeziciunea cu care o făcea.

– Se poate înțelege de ce ține să aibă alături un vas cu gheață, observă Bowman. Ca să-și răco-

rească tacâmurile. Nu văd aici nici o urmă de sânge țigănesc.

– Domnul Duce este unul din cei mai renumiți folcloriști din Europa, spuse serios șeful, adăugând suav: Studiul unor obiceiuri vechi, domnule Bowman. De sute de ani, țiganii se adună aici de prin toată Europa, pe la sfârșitul lui mai, pentru a adora și a venera moaștele Sarei, patroana sfântă a lor. Domnul Duce scrie o carte despre aceasta.

– Locul ăsta, zise Bowman, e un nemaipomenit ghiveci cuprinzând cei mai neobișnuiți autori.

– Nu înțeleg, domnule.

– Eu înțeleg foarte bine. Bowman băgă de seamă că ochii verzi puteau să fie și foarte reci. Nici nu-i nevoie... Ce naiba se petrece?

La început slab, apoi din ce în ce mai tare, se auzea zgomotul unor mașini mergând încet, ca tancurile unui regiment în marș. Priviră în jos spre curtea de la intrare, pe unde nenumărate rulote de țigani se apropiau scârțâind pe drumul șerpuit de pe panta ce urca spre hotel. Ajunse în curtea din față, rulotele din frunte începură să se alinieze în rânduri drepte de-a lungul împrejmuirii, în timp ce celelalte trecură pe sub bolta de gard viu, înspre parcare. Larma și mirosul greu de gaze de motorină, deși nu chiar de nedescris și de nesuportat, erau totuși în vizibil contrast cu bogăția calmă a hotelului și, până la un anumit punct, distonau chiar. Acest lucru părea și mai evident datorită faptului că Marele Duce se oprise pentru o clipă din mâncat. Bowman se uită la directorul restaurantului, care privea spre stele și, evident, monologa în sinea lui.

– Asta e materia primă a Domnului Duce? întrebă Bowman.

– Da, domnule.

– Și acum? Petrecere? Muzică țigănească? Roata norocului? Tragere la semn? Acadele? Citit-ul în palmă?

– Mă tem că da, domnule.

– Sfinte Isuse!

Cecile pronunță clar:

– Snob!

– Mă tem, doamnă, zise rece directorul, că părerile mele concordă cu ale domnului Bowman. Dar e o veche tradiție și noi nu dorim să-i supărăm nici pe țigani și nici pe localnici. Aruncă o privire în jos către curtea din față și se încruntă. Scuzați-mă, vă rog.

Coborî în grabă treptele și se îndreptă spre intrare, unde un grup de țigani făcea impresia că se luaseră bine la ceartă. Protagoniști păreau să fie un țigan bine clădit cu chip vulturesc, în jurul a patruzeci de ani, și o țigancă de aceeași vârstă, evident supărată și foarte volubilă, care era gata-gata să plângă.

– Mergem? O întrebă Bowman pe Cecile.

– Unde? Acolo jos?

– Snoabă.

– Păi ai spus că...

– Parazit pot să fiu eu, dar am și profunde cunoștințe despre natura umană.

– Vrei să spui că îți vâri nasul în toate?

– Exact.

Bowman o prinse de brațul care șovăia și încercă să se îndepărteze, apoi păși curtenitor la o

parte pentru a permite trecerea unui Mare Duce agitat, dacă putem spune că un asemenea colos putea fi și agitat, urmat de o Lilă total lipsită de chef. El ținea în mână un caiet de notițe și avea în priviri ceea ce am numi noi o lumină de folclorist. Dar, oricât de preocupat era de completarea cunoștințelor sale, nu uitase totuși să se fortifice cu un măr roșu imens, pe care îl clefăia cu meticulozitate. Marele Duce părea a fi genul de bărbat care nu-și uită niciodată privilegiile.

Bowman, împreună cu șovăitoarea Cecile alături, îl urmă fără grabă. Când ajunseră cam la jumătatea scării, un jeep cu trei oameni la bord se dezlipi de primele rulote și o luă în goană la vale. Când Bowman și fata ajunseră la grupul unde țiganul încerca zadarnic s-o liniștească pe țiganca în suspine, directorul restaurantului se dezlipi de lângă ei și se îndreptă în fugă spre trepte. Bowman îi bară drumul:

– Ce s-a întâmplat?

– Femeia spune că i-a dispărut băiatul. Au trimis o echipă să-l caute pe drum.

– O, o! Bowman își scoase ochelarii; dar oamenii nu dispar chiar așa!

– Așa zic și eu. De aia am să și anunț poliția.

Plecă în grabă. Cecile, care-l urmase pe Bowman fără cine știe ce entuziasm, spuse:

– Ce e tărăboiul ăsta? De ce plânge femeia?

– I-a dispărut băiatul.

– Și?

– Asta-i tot.

– Vrei să spui că nu i s-a întâmplat nimic?

– Nimeni nu pare să știe.

– Pot fi o mulțime de cauze. Femeia n-ar trebui să plângă chiar așa.

– Țigani, făcu Bowman pe un ton explicativ. Foarte emotivi. Foarte atașați de progeniturile lor. Ai ceva copii?

Nu era atât de calmă pe cât o arăta. Chiar la lumina becului, era ușor de observat că i se urcase sângele în obraz. Spuse:

– N-a fost corect.

Bowman clipi din ochi, se uită la ea și zise:

– Nu, n-a fost. Te rog să mă ierți. N-am vrut să spun asta. Dacă însă ai avea copii și l-ai pierde pe unul, ai reacționa la fel?

– Nu știu.

– Ți-am spus că-mi pare rău.

– Aș fi neliniștită, sigur că da. Ea nu era o ființă care să păstreze supărarea sau un resentiment mai mult decât câteva clipe trecătoare. Probabil că aș fi extrem de necăjită. Dar n-aș fi chiar atât de... violentă, de furioasă, doar dacă...

– Doar dacă ce?

– O, nu știu. Vreau să spun că dacă aș avea motive să cred că...

– Da?

– Înțelegi destul de bine ce vreau să spun.

– Eu nu știu niciodată ce vor să spună femeile, zise Bowman trist, dar acum pot să ghicesc.

Continuară drumul și, pur și simplu, dădură de Marele Duce și de Lila. Fetele intrară în vorbă, iar prezentările, Bowman își dădea seama de asta, fură inevitabile și civilizate. Marele Duce îi strânse mâna și spuse: Încântat, încântat, dar era ușor de văzut că nu era încântat nici măcar

un pic; era exact comportarea unui aristocrat. Bowman observă că nu avea o mână moale, flască, așa cum s-ar fi așteptat: mâna lui era puternică și strânsoarea, aceea a unui bărbat voinic, preocupat să nu strângă prea tare.

– Fascinant, spuse el. Se adresa celor două fete. Știți că toți acești țigani vin de departe, de dincolo de Cortina de Fier? Cei mai mulți, Unguri și Români. Conducătorul lor, pe nume Czerda, – l-am cunoscut anul trecut, acela cu femeia – vine tocmai de la Marea Neagră.

– Dar frontierele? întrebă Bowman. În special între Est și Vest.

– Ai? Ce? Da..., își dădu până la urmă seama de prezența lui Bowman. Aștia călătoresc fără piedici și interdicții, mai ales când se știe că o fac în timpul pelerinajului lor anual. Toți se tem de ei; cred că deoache, că fac vrăji, că pronunță blesteme împotriva acelor care îi supără. Comuniștii cred și ei în așa ceva, la fel ca și ceilalți; după câte știu eu, mai mult chiar. Sigur că e o prostie curată, o tâmpenie. Dar important este ceea ce vede poporul. Vino, Lila, vino, am impresia că în seara asta ne vor demonstra în colectiv buna lor dispoziție.

Plecară. După vre-o câțiva pași, ducele se opri și privi în jur; câtva timp se uită după ei, apoi se întoarse clătinând din cap:

– Păcat, i se adresă el Lilei, după părerea sa, *sotto voce*. Păcat de culoarea părului fetei. Și merseră mai departe.

– Nu face nimic, spuse amabil Bowman. Eu te plac așa cum ești. Ea strânse din buze și apoi

râse. Răutățile erau ceva necunoscut pentru Cecile Dubois.

– Știi, el are dreptate. Îl luă de braț; totul fusese iertat și, când Bowman fu pe punctul de a preciza că opinia Ducelui despre superioritatea intrinsecă a părului blond nu purta deloc sigiliul infailibilului, ea continuă, arătând cu mâna în jur: Este într-adevăr fascinant.

– Dacă îți place atmosfera de circ și de bâlci, spuse Bowman plictisit, lucru pe care aș face orice ca să-l evit, presupun că asta o să avem. Dar pe artiști îi admir.

Și că țiganii erau, fără discuție, niște artiști în treaba pe care o făceau acum, nu se putea contesta; îndemânarea bine organizată cu care își montau diferitele lor barăci și alte mijloace de distracție era remarcabilă. În câteva minute totul era gata de a intra în funcțiune: își înjghebaseră barăci cu roata norocului, barăci pentru dare la semn, nu mai puțin de alte patru barăci pentru prezicătoare, un stand cu de-ale mâncării, unul cu dulciuri, două cu îmbrăcăminte; unde se vindeau țoale țigănești în culori țipătoare și, destul de ciudat, o mare colivie plină cu păsări cobitoare, aparținând evident acelei specii a cărei cântare e prevestitoare de moarte. Patru țigani, în grup, stând pe scara unei rulote, începură să cânte din vioară melodii din Europa Centrală. Spațiul curții din față și cel pentru parcarea rulotelor erau acum supărător de aglomerate cu lume care umbla de colo-colo, oaspeți ai hotelului, oaspeți, presupuneau unii, ai altor hoteluri, locuitori din Les Baux, și chiar un mare număr

de țigani. O omenire pestriță, cum te-ai fi așteptat să vezi, se bucura pentru moment de ceva ce părea să fie pentru toți un spectacol total. Toată lumea, începând cu Marele Duce, se distra, în afară de director care stătea pe treptele curții din fața clădirii și supraveghea scena cu un aer deznădăjduit și cu o resemnare de martir, când privește cum Metropolitanul este ocupat de un festival de hippy.

Un polițist își făcu apariția la intrare. Era corpolent, roșu la față și transpira mult; îi privea pe bicicliștii, care pedalau pe drum, cu convingerea că vin să petreacă fără pretenții o seară caldă și liniștită de mai. Își rezemă bicicleta de un perete tocmai în clipa când țiganca cea îndurerată, cu fața îngropată în palme, alerga spre o rulotă vopsită în negru și verde.

Bowman îi făcu Cecilei semn cu cotul.

– Hai să mergem și noi, să vedem ce-i cu ei. Ce zici?

– Nu vreau. Nu-mi place. Și apoi, țiganilor nu le plac oamenii prea curioși.

– Curioși? De când înseamnă să fii prea curios dacă te preocupă dispariția cuiva? Dar, faci cum crezi.

În timp ce Bowman se îndepărta, se înapoie și jeepul, punând o frână bruscă și fără rost, derapând spectaculos pe pietrișul din curte. Tânărul țigan de la volan sări și alergă spre Czerda și spre polițist. Bowman nu era prea departe și se opri la câțiva pași de ei.

– Nimic, Ferenc? Întrebă Czerda.

– Nici o urmă, nicăieri, tată. Am căutat peste tot.

Polițistul ținea în mână un carnet de culoare neagră.

– Unde a fost văzut ultima oară?

– La mai puțin de un kilometru de aici, după cum spune maică-sa.

Czerda completă:

– Ne-am oprit pentru masa de seară nu departe de peșteri.

Polițistul îl chestionă pe Ferenc.

– Și ați căutat și acolo?

Ferenc își făcu semnul crucii și rămase mut.

Czerda interveni.

– Nu se pune problema; și dumneavoastră știți. Nici un țigan n-o să intre vreodată în peșterile alea. Au un nume rău. Alexandru – așa îl cheamă pe băiat – n-ar fi intrat niciodată acolo.

Polițistul își închise carnetul.

– Nici eu n-aș călca pe-acolo. În nici un caz, noaptea. Localnicii cred că locul e blestemat și bântuit de stafii; și – ei bine – și eu sunt tot aici născut. Mâine, la lumina zilei...

– Până atunci se întoarce el, zise cu convingere Czerda. Mult zgomot pentru nimic.

– Atunci, femeia care tocmai a plecat e maică-sa.

– Da.

– Și de ce se frământă atâta?

– E doar un băiețandru, și știți cum sunt mamele. Czerda strânse din umeri resemnat. Cred că ar fi bine să mă duc să-i spun.

Plecă. Tot așa și polițistul și Ferenc. Bowman nu șovăi. Îl putea vedea pe Czerda unde se duce, putea presupune încotro se îndrepta polițistul –

la cel mai apropiat estaminet* – așa că nu-l mai interesau mișcările niciunuia dintre ei. Dar Ferenc îi atrăgea atenția, pentru că exista ceva în graba și în interesul cu care se îndrepta repede spre rulotele de la parcare. Ceea ce trăda că urmărea ceva. Bowman se luă calm după el și se opri sub boltă.

În partea dreaptă a grupului se afla un șir de corturi pentru prezicătoare, înălțate din obișnuita lor prelată colorată țipător. Primul, scria pe o firmuliță, aparținea unei oarecare Madame Marie-Antoinette, care garanta restituirea banilor dacă solicitatorul nu era mulțumit. Bowman intră imediat în cort, nu dintr-o înclinație specială pentru personalități regale sau din zgârcenie, sau și pentru una și pentru alta, ci pentru că Ferenc, tocmai când să intre în cea mai îndepărtată baracă, se oprise, se uitase în jurul său, privirea îi căzuse asupra lui Bowman și, deodată, pe chipul său trăsăturile se schimbaseră în mod neplăcut, ca trăsăturile înăsprite ale unui om ce bănuiește brusc ceva. Bowman intră în cort.

Marie-Antoinette era o bătătie cu părul alb, cu ochi de mahon lustruit și cu o capcană de prins rachiu drept gură. Privea într-un glob de cristal încețoșat, care era așa pentru că nu mai fusese șters de luni de zile, îi vorbi lui Bowman încurajator despre longevitate, sănătate, succes și fericire, lucruri care nu vor întârzia să-l copleșească, luă de la el patru franci și păru să cadă într-un fel de apatie, semn pentru Bowman că în-

* bufet.

trevederea se terminase. Plecă. Cecile îl aștepta afară, legănându-și geanta cu un aer care ar fi putut trece drept atitudine provocatoare și se uită la el cu o privire meditativă și amuzată, poate nepotrivită în asemenea circumstanțe.

– Tot natura umană, tot natura umană? întrebă ea dulce.

– N-ar fi trebuit să intru niciodată aici. Bowman își scoase ochelarii și privi miop în jur. Personajul care patrona baraca de dare la semn, de dincolo de parcare, un flăcău scurt și îndesat, având mutra unui boxeur ce și-a încheiat brusc o nespectaculoasă carieră, se uita la el cu un interes ce friza nepolitețea. Bowman își puse din nou ochelarii și privi spre Cecile.

– Și viitorul dumitale? întrebă ea preocupată. Preziceri rele?

– Cele mai rele. Maria-Antoinette mi-a spus că în două luni mă însor. Cred că se înșeală.

– Și dumneata nu ești genul de om care să se însoare, admise ea compătimitoare. Făcu un semn spre o altă baracă pe care sta ceva scris la intrare. Eu zic să o întrebi și pe madama asta, cum îi spune, poate e de altă părere.

Bowman luă în considerație tentația de a o vizita și pe Madame Zetterling, apoi privi iar spre parcare. Stăpânul barăcii de dare la semn părea că-l găsește pe Bowman un om foarte interesant. Dar el urmă sfatul Cecilei și intră în cort.

Madame Zetterling arăta ca o soră mai mare a Mariei-Antoinette. Metoda ei era alta, deoarece folosea ca instrument un pachet de cărți foarte jegoase, pe care le amestecă și le manevră cu o

viteză și cu o dexteritate ce i-ar fi atras în mod automat excluderea din orice cazinou european. Însă viitorul proorocit a fost același. Asta era situația.

Cecile aștepta afară zâmbitoare. Ferenc stătea acum lângă bolta de gard viu și, precis, preluase de la patronul barăcii de dare la semn ștafeta tinerii sub observație. Bowman își mai șterse o dată ochelarii.

– Apără-mă, Doamne, zise el. Asta nu e altceva decât o agenție matrimonială. Extraordinară. Ciudată. Își puse iar ochelarii. Femeia lui Lot nu fusese mai curioasă decât Ferenc. E ceva de necrezut.

– Ce anume?

– Asemănarea dumitale, zise solemn Bowman, cu persoana pe care se presupune că o s-o iau eu de nevastă.

– Aoleu, Dumnezeule! Izbucni într-un râs plăcut, sincer amuzată. Ai *chiar* niște idei originale, domnule Bowman.

– Neil, făcu Bowman și, fără să mai aștepte alt sfat, pătrunse în baraca următoare. Din semiîntunericul de la intrare, el privi iar în jur și avu timp să-l vadă pe Ferenc dând din umeri și îndreptându-se spre curtea din față.

Cea de a treia prezicătoare le-a completat pe cele trei vrăjitoare din Macbeth. Ea folosea cărți de taroc și sfârși prin a-i spune lui Bowman că în curând va face un drum pe apă când va cunoaște și se va însura cu o frumoasă cu părul negru. Și când el îi spuse că urma să se căsătorească luna viitoare cu o blondă, ea zâmbi trist și îi luă banii.

Pe chipul Cecilei care îl socotea acum pe Bowman ca pe cea mai grozavă sursă de amuzament, se putea citi ușor cât de mult o distra totul. Întrebă malițioasă:

– Și ce alte noi preziceri cutremurătoare?

Bowman își mai scoase o dată ochelarii și scutură nedumerit din cap: după cum putu să-și dea seama, acum nu mai era obiect de atenție pentru nimeni.

– Nu înțeleg, femeia mi-a spus: „tatăl ei a fost un mare navigator. Ca și bunicul și străbunicul". Eu nu mai înțeleg nimic.

Dar pentru Cecile era clar. Apăsă pe undeva pe un resort și zâmbetul ei se stinse. Se uită cu ochi mari la Bowman, cu ochii ei mari și verzi, plini acum de uimire și de nesiguranță.

– Tatăl meu este amiral, zise ea încet. Și, tot așa, bunicul și străbunicul. Dumneata... dumneata ai putut să afli asta?

– Sigur, sigur. Eu țin în permanență un dosar complet pentru fiecare fată pe care o cunosc. Vino la mine și am să-ți arăt fișierele mele. Le car mereu cu mine într-un camion pentru mobilă. Și, stai, mai e ceva. Citez: „are un semn din naștere roz în formă de căpșună într-un loc unde nu se vede."

– Dumnezeule!

– Nici eu n-aș fi putut să-l plasez mai bine. Să mergem mai departe. Aș putea să mă aștept chiar la ceva mai rău. Bowman nu-și ceru scuze și nici nu-și motivă pătrunderea într-un al patrulea cort, singurul care îi trezea oarecare interes. Nici nu era necesar, dealtfel: fata era atât de tulburată de

tot ce auzise, încât ciudățenia purtării lui Bowman trebuie să-i fi părut de importanță secundară.

Cortul era extrem de prost luminat. Lumina venea de la un bec foarte slab, care își arunca strălucirea peste o masă cu postav verde, și peste două mâini ce stăteau împreunate pe ea. Din persoana căreia îi aparțineau mâinile nu se putea vedea prea mult, deoarece stătea în umbră cu capul înclinat, dar destul ca să-ți dai seama că nu avea nimic din cele trei vrăjitoare ale lui Macbeth și nici chiar din nevasta acestuia. De astă dată, ea era tânără, cu păr „a la Tizian" căzându-i bogat pe umeri și lăsând vag impresia, deși trăsăturile aproape că nu i se distingeau, că trebuia să fi fost chiar frumoasă: mâinile, cu siguranță, erau frumoase.

Bowman se așeză în fața ei pe scaun și privi la un cartonaș de pe masă pe care era scris: „Contesa Marie le Hobenaut".

– Chiar sunteți contesă, madame? întrebă Bowman politicos.

– Doriți să vă citesc în palmă? Avea o voce gravă, blândă și catifelată. Nu era Lady Macbeth. Era Cordelia.

– Sigur că da.

Ea îi luă palma în amândouă mâinile și se aplecă asupra ei, cu capul atât de înclinat, încât părul ei tizian ștergea masa. Bowman păstră tăcerea – nu-i fu ușor, dar o păstră –, când două lacrimi calde îi picară pe mână. Cu mâna stângă el răsuci lampa, iar ea își duse brațul în dreptul ochilor, ca să-i ferească de lumină, dar nu mai

înainte ca el să poată vedea că *avea* un obraz frumos și că ochii ei mari, căprui, erau plini de lacrimi.

– De ce plânge Contesa Marie?

– Vei avea o viață lungă...

– De ce plângi?

– Te rog...

– Bine. Te rog și eu, de ce plângi?

– Îmi pare rău. Sunt... necăjită.

– Vrei să spui că trebuie să plec în altă parte?

– Fratele meu mai mic a dispărut.

– Fratele dumitale? Știu pe cineva care a dispărut. Toată lumea știe. Alexandru. Și fratele dumitale n-a fost găsit?

Ea clătină din cap. Părul ei tizian mângâie din nou masa.

– Și femeia din rulota aceea mare, verde cu alb, este mama dumitale?

De data aceasta dădu afirmativ din cap, fără să mai ridice privirea.

– Și de ce plângi? El lipsește doar; și nu pentru mult timp. Ai să vezi că o să se întoarcă.

Nici de această dată ea nu spuse nimic. Așeză mâinile pe masă și capul pe ele, și începu să plângă în tăcere, neputându-și stăpâni o tresărire a umerilor. Bowman, cu chipul întristat, atinse umărul tinerei țigănci, se ridică și părăsi cortul. Dar când ajunse afară, pe fața sa se citea o tulburare adâncă. Cecile se uită la el oarecum îngrijorată.

– Patru copii, zise Bowman încet. O prinse pe Cecile de braț, fără ca ea să se opună, și o conduse pe sub boltă spre curtea din față. Marele

Duce, cu blonda încă alături de el, stătea de vorbă cu un țigan solid și plin de cicatrice impresionante pe obraz, îmbrăcat în niște pantaloni negri și o cămașă albă înzorzonată. Bowman nu ținu seamă de încruntarea dezaprobatoare a Cecilei și se opri la o distanță potrivită, de numai câțiva pași.

– Mii de mulțumiri domnule Koscis, mii de mulțumiri, repeta Marele Duce cu vocea sa plăcută de senior de țară. Grozav de interesant, grozav. Vino, Lila draga mea, că ce e de ajuns e de ajuns. Cred că ne-am câștigat azi un păhărel și o gustărică.

Bowman îi urmări cu privirea în timp ce urcau treptele care duceau spre patio, apoi se întoarse să privească lung și atent spre rulota alb-verde.

– Nu, zise Cecile.

Bowman se uită la ea surprins.

– Și ce e rău dacă vrem să ajutăm o mamă îndurerată? Aș putea s-o liniștesc, să-i fiu într-un fel de folos, poate chiar să mă duc să-i caut băiatul. Dacă oamenii ar fi mai săritori la vreme de nevoie, mai dispuși să riște un eșec...

– Ești într-adevăr un groaznic ipocrit, zise ea plină de admirație.

– În afară de asta, pentru asemenea lucruri există o tehnică specială. Dacă poate să o facă Marele Duce, pot și eu. Liniștește-te...

Bowman o lăsă acolo mușcându-și vârful degetului mare, ceea ce părea într-adevăr să-i trădeze teama, și urcă scările rulotei.

La prima vedere, interiorul acesteia părea să fie gol, apoi ochii săi începură să se acomodeze cu

întunericul și înțelese că avea în față un vestibul neluminat, ce se continua cu o cameră de zi, de care își dădea seama numai datorită unui fir de lumină venit de la o ușă prost lucrată, și după zgomotul unor glasuri de femei.

Bowman făcu un pas spre ușa exterioară. O umbră se dezlipi de lângă perete, o umbră înzestrată cu o repeziciune uimitoare și cu o dureroasă tărie. Bowman fu izbit în piept de un cap având incredibila duritate a unui buzdugan de ciment. Ajunse afară pe pământ, fără să profite nici măcar de o singură treaptă a scării rulotei. Cu coada ochiului, el o văzu ca prin ceață pe Cecile cum se dă repede și cu prudență în lături, după care aterizează pe spate, cu un impact ce-l înțepeni pentru moment și-l făcu mai întâi să se gândească la puținul aer pe care i-l lăsase în plămâni capul de beton. Ochelarii îi zburaseră la distanță și, cum zăcea colo gâfâind după aerul care nu mai venea, umbra începu să coboare treptele rulotei, având un scop precis. Era un individ scurt, îndesat, ostil, avea ceva de spus și era, sigur, hotărât s-o facă. Se aplecă, îl apucă pe Bowman de revere și-l ridică în picioare cu o ușurință rău prevestitoare pentru ce avea să urmeze.

– Ține bine minte, prietene. Glasul lui avea timbrul plăcut al pietrișului descărcat dintr-un buncăr de metal. Ține minte că lui Hoval nu-i plac nepoftiții. Și să nu uiți că data viitoare Hoval nu va mai da cu pumnul.

De aici, Bowman reținu că Hoval intenționa, cu această ocazie, să-și folosească pumnii. Numai unul, dar a fost mai mult decât destul. Hoval îl

mai izbi o dată în același loc și, pe cât putu să-și dea seama după diafragma sa aproape paralizată, Bowman înțelese că o făcuse cu aceeași forță. Veni înapoi, fără să vrea, vreo câțiva pași și căzu iar greu la pământ, de astă dată pe fund, cu brațele întinse înapoi. Hoval se scutură de praf pe mâini, cu un gest neplăcut, și urcă înapoi în rulotă. Cecile căută împrejur până găsi ochelarii lui Bowman, apoi veni să-l ajute, ceea ce el nu fu prea mândru să accepte.

– Cred că Marele Duce trebuie să folosească o altă tehnică, zise ea.

– E multă ingratitudine pe lumea asta, șuieră Bowman.

– Și nu e așa? Gata cu studiul asupra naturii umane pentru azi. Bowman dădu afirmativ din cap; îi era mai ușor decât să vorbească. Atunci, pentru Dumnezeu, hai să plecăm de aici. După toate astea, aș bea ceva.

– Și eu, ce crezi? croncăni Bowman.

Ea se uită la el, cumpănind situația.

– Ca să-ți spun drept, cred că o dădacă ți-ar prinde mai bine. Îl luă de braț și-l conduse pe scări spre patio. Marele Duce, cu un castron uriaș de fructe în față și cu Lila alături, se opri din mestecatul unei banane și se uită la Bowman cu un surâs atât de impersonal, încât putea fi chiar jignitor.

– A fost o întâlnire însuflețită, acolo jos, observă el.

– M-a lovit pe întuneric, explică Bowman.

– Ah! Făcu Marele Duce, fără să precizeze nimic. După aceea, când ajunse la mai puțin de 4–5

metri, adăugă șoptind tare: Așa cum am mai spus-o, e cu mult trecut de prima tinerețe. Cecile îl strânse prudent de braț pe Bowman, dar nu era nevoie: el îi acordă zâmbetul vag al omului al cărui pahar se umpluse prea de tot, și o conduse la masă. Un chelner le aduse băuturile.

Bowman, prinzând putere, întrebă:

– Și acum, unde o să locuim? În Anglia sau în Franța?

– Ce?

– Ai auzit ce-a spus prezicătoarea.

– O, doamne!

Bowman ridică paharul:

– Pentru David.

– David?

– Primul nostru... I-am și ales un nume.

Ochii verzi, care-l priveau pe Bowman peste marginea paharului atât de insistent, nu erau amuzați și nici exasperați, ci doar gânditori. Bowman deveni și el gânditor. Era posibil ca Cecile Dubois, să fie chiar mai mult decât un cap drăguț.

CAPITOLUL II

Sigur că, după două ore, nimeni nu mai putea spune despre obrazul lui Bowman că era un obraz drăguț. Se putea afirma pe cinstite că diversele necazuri, pe care le avusese din când în când, nu contribuiseră, nici vorbă, la așa ceva; dar masca neagră, dintr-un ciorap, pe care și-o trăsese până la nivelul ochilor, îi dădea o înfățișare nu cu mult mai încurajatoare.

Își schimbase costumul de gabardină gri cu unul închis la culoare, și cămașa albă cu un pullover marinăresc, pe gât. Acum își puse în valiză ochelarii, pe care-i purtase ca deghizament, stinse lumina de sus și ieși afară pe terasă.

Toate dormitoarele de la acest etaj dădeau pe aceeași terasă. De la două din ele venea lumină. La primul, perdelele erau lăsate. Bowman se îndreptă spre ușă; și clanța cedă puțin sub mâna sa. Camera Cecilei, o știa: o inimă demnă de încredere. Trecu mai departe, la cealaltă fereastră luminată; aceasta nu avea perdele, și privi pe furiș în jur. Precauție recomandabilă, însă inutilă; chiar dacă ar fi executat un dans de război apaș

în fața ferestrei era greu de crezut că vreunul din cei doi ocupanți l-ar fi observat sau, dacă ar fi făcut-o, puțin le-ar fi păsat. Marele Duce și Lila stăteau așezați unul lângă altul în fața unei mese înguste; capetele lor, al lui negru și al ei blond, erau foarte apropiate: Marele Duce, cu tava așezată pe canapea alături de el, se pare că o învăța pe fată noțiunile elementare ale jocului de șah. S-ar fi putut crede că poziția obișnuită, unul vizavi de celălalt ar fi dus la o asimilare mai ușoară a regulilor, însă Marele Duce arăta atunci ca un om care întotdeauna adopta o atitudine proprie și strict originală față de cei apropiați. Bowman trecu mai departe.

Luna se mai afla încă sus pe cer, dar o fâșie groasă de nori negri venea dinspre zidurile de la Les Baux. Bowman coborî până la terasa principală de lângă bazinul de înot, dar nu o traversă. Se pare că direcțiunea lăsa să ardă toată noaptea luminile; și cine ar fi încercat să traverseze patio s-ar fi expus să fie văzut de orice țigan încă treaz: și astfel de țigani se găseau. Bowman nu se îndoia de asta, pentru moment.

O luă pe cărare la stânga, înconjură prin spate hotelul și se apropie de panta curții din față, dinspre vest. Se mișca foarte încet și fără zgomot pe tălpile lui de cauciuc și nu părăsea umbra deasă. Sigur că nu exista nici un motiv îndreptățit pentru ca țiganii să fi pus oameni de veghe: dar, atât cât îi cunoștea, Bowman gândea că nu exista nici vreun alt motiv îndreptățit ca să nu pună. Așteptă până ce un nor acoperi luna, și intră în curte.

Toate rulotele, afară de trei, aveau luminile stinse. Cea mai apropiată și cea mai mare dintre ele era a lui Czerda; o lumină puternică venea și de la ușa întredeschisă și de la o fereastră laterală închisă, dar fără perdele. Bowman se îndreptă către fereastră, ca o pisică pândind o pasăre pe o pajiște cu soare, și strecură o privire peste pervaz.

Trei țigani stăteau așezați în jurul unei mese, și Bowman îi recunoscu pe toți trei: Czerda, fiul său Ferenc și Koscis, bărbatul căruia Marele Duce îi mulțumise cu atâta efuziune pentru niște informații furnizate. Aveau o hartă întinsă pe masă, iar Czerda, cu creionul în mână, le arăta ceva pe ea și, evident, le da și câteva explicații. Dar harta era la o scară atât de redusă, încât Bowman nu putea să vadă ce anume reprezenta și, cu atât mai puțin, ce puncta Czerda pe ea. Și, nici din cauză că fereastra era închisă, nu putea auzi ce spunea el. Singura concluzie firească pe care o putea trage în legătură cu această scenă era că, indiferent de ce plănuia Czerda acolo, lucrul nu părea să fie ceva spre folosul oamenilor. Bowman se retrase tot atât de fără zgomot precum venise.

Fereastra celei de a doua rulote luminate era deschisă și perdelele numai parțial trase. Apropiindu-se de ea, Bowman nu putu vedea la început pe nimeni în mijlocul încăperii. Venind mai aproape, se aplecă înainte și riscă o privire spre dreapta; acolo, la o măsuță lângă ușă, stăteau doi bărbați și jucau cărți. Pe unul, Bowman nu-l cunoștea, însă pe celălalt îl recunoscu și-l

simți imediat în persoana lui Hoval, țiganul care îl azvârlise atât de neceremonios din rulota verde-albă, în aceeași seară mai devreme. Bowman se întrebă îndată de ce se mutase Hoval aici și ce căutase în cealaltă rulotă. După durerea pe care o mai simțea încă la diafragmă, răspunsul părea să fie simplu. Dar de ce?

Bowman privi în partea stângă. Dincolo de o ușă deschisă, pe un perete transversal se zărea o mică încăpere. Din locul unde se afla Bowman, privirea nu putea distinge acolo nimic. Se strecură spre fereastra alăturată. Aici perdeaua era trasă, dar fereastra era parțial deschisă sus, fără îndoială pentru aer. Bowman mișcă foarte ușor perdeaua și-și lipi ochiul de deschizătura făcută. Înăuntru lumina era foarte slabă, singura rază venea din fundul rulotei. Dar era suficientă ca să se poată vedea în încăpere un fel de cușetă cu trei locuri suprapuse, pe care stăteau culcați trei bărbați, ce părea că dormeau. Doi dintre ei erau cu fața întoarsă spre Bowman, însă el nu putea să le distingă trăsăturile: fețele lor nu erau altceva decât niște umbre neclare în întuneric. Bowman dădu drumul perdelei și se îndreptă spre rulota care îl ispitea într-adevăr cel mai mult – cea albă cu verde. – Ușa din spate, de sus, a rulotei, era deschisă, dar înăuntru, întuneric. Între timp Bowman se lămurise cu vestibulele rulotelor în întuneric și se apropia acum cu grijă de aceasta. În orice caz cel mai mult îl interesa fereastra luminată, lăsată în jos pe jumătate, la una din părțile laterale. Părea să fie ideală pentru strecurat înăuntru o privire.

Interiorul rulotei era puternic luminat și mobilat cu tot confortul. Înăuntru se aflau patru femei, două pe un divan și două pe scaune, la o masă. Bowman o recunoscu pe Contesa Marie, cu părul ei tizian și, alături de ea, femeia cu părul cărunt, care avusese discuția cu Czerda – mama Mariei și a dispărutului Alexandru. Pe celelalte două tinere femei de la masă, una cu părul castaniu roșcat, cam în jurul a 30 de ani, și pe cealaltă, o fată subțirică, negricioasă, cu părul tăiat scurt, contrar modei țigănești, și având poate abia douăzeci de ani, Bowman nu le mai văzuse niciodată. Deși trebuiau să fi depășit cu mult timpul când se duceau de obicei la culcare, ele nu arătau de fel că ar fi gata să se retragă. Toate patru păreau foarte abătute și nefericite: mama și fata cea negricioasă aveau ochii în lacrimi. Tânăra ținea obrazul îngropat în palme.

– O, Doamne! Suspinele ei erau atât de amare, încât cu greu se înțelegea ce spune. Când or să se sfârșească toate astea? *Unde* or să se sfârșească?

– Trebuie să nădăjduim, Tina, zise Contesa Marie. Glasul ei era mohorât și cu totul lipsit de speranță. Nu e altceva nimic de făcut.

– Nu mai există nici o speranță. Fata negricioasă scutură deznădăjduită din cap. Tu știi că nu mai există nici o speranță. O, Doamne, de ce a trebuit să facă Alexandru asta? Se întoarse către tânăra cu păr castaniu: O, Sara, Sara, bărbatul tău l-a prevenit doar, chiar azi...

– Da, l-a prevenit, da. Cuvintele Sarei nu sunau mai liniștitoare decât ale celeilalte. Ea o cuprinse de mijloc pe Tina. Îmi pare atât de rău,

draga mea, atât de rău. Se opri o clipă. Dar Marie are dreptate, să știi. Unde e viață e și speranță.

În rulotă se făcu tăcere. Bowman spera și dorea mult ca ea să fie întreruptă, și cât mai repede. Venise să afle ceva, dar, până în momentul acela, el nu asistase decât la un lucru surprinzător: o convorbire între patru țigănci, în limba germană, și nu țigănește. Dar el vroia să afle acel ceva repede, pentru că perspectiva de a întârzia la nesfârșit lângă fereastra puternic luminată nu-l atrăgea defel; exista ceva în atmosfera de tragedie deprimantă din rulotă, ceva ca o amenințare foarte bine ticluită, care să-ți insufle, în bună măsură, cît mai puțină încredere în omul de lângă tine.

– Nu mai există nici o speranță, spuse toropită femeia cu părul cărunt, și își șterse ochii cu batista. O mamă știe asta.

Marie protestă:

– Dar, mamă...

– Nici o speranță, pentru că nu mai există nici viață, o întrerupse zdrobită mama ei. Pe fratele tău n-ai să-l mai vezi niciodată; și nici tu pe logodnicul tău, Tina. Știu că fiul meu este mort.

Se făcu tăcere, ceea ce fu foarte bine pentru Bowman, care în momentul acela auzi sunetul aproape imperceptibil produs de o bucată de pietriș mișcată din loc. Un zgomot care probabil îi salvă viața.

Bowman se răsuci imediat. Fusese convins oricum de un lucru: noaptea aceea era plină de primejdii care îl pândeau. Koscis și Hoval stăteau ghemuiți, nemișcați, la mai puțin de doi metri de

el. Amândoi zâmbeau. Amândoi țineau în mână câte un cuțit curbat; și lumina lămpilor se reflecta ușor și într-un fel foarte neplăcut pe lama lor.

Bowman înțelese că îl așteptaseră pe el sau pe un altul ca el; îl luaseră la ochi de când intrase în curtea din față sau poate mai de mult, dar îl lăsaseră să umble ca să se convingă dacă nu era cumva un om rău – un om rău pentru ei – și, odată convinși, să elimine sursa necazului: atitudinea lor față de el îi dovedea clar că ceva extrem de grav se întâmpla cu caravana asta, în drum spre Saintes-Maries.

Dându-și instantaneu seama de ceea ce se petrecea, Bowman nu-și mai pierdu vremea cu autoincriminări. Avea să fie timp și pentru asta, dar nu acum, când Koscis și Hoval erau acolo, foarte puțin preocupați să-și ascundă intențiile ucigașe imediate. Bowman sări rapid și complet pe neașteptate – căci un om înarmat cu un cuțit nici nu-și imaginează, de obicei că cineva dezarmat poate face un asemenea gest sinucigaș – se repezi la Koscis, care instinctiv se dădu înapoi ridicând, ca să se apere, mâna în care ținea cuțitul. Destul de prevăzător, Bowman nu-și continuă gestul, ci făcu un salt înspre dreapta și o luă la fugă spre curtea din față, către treptele care duceau înspre patio.

Îi auzi pe Koscis și pe Hoval tropăind puternic pe pietriș în urma lui. Strigau ceva de neînțeles pentru Bowman, dar chiar în limba țigănească, sensul și încărcătura expresiilor erau clare. Din prima săritură, Bowman ajunse pe a patra treaptă și se opri atât de brusc, încât fu cât pe-aci

să-și piardă echilibrul; se răsuci și, în același timp, repezi cu putere piciorul drept. A fost ghinionul lui Koscis să se nimerească în calea loviturii: el gemu, izbit cumplit, și cuțitul îi zbură din mână, în timp ce se prăbușea pe spate.

Hoval urca scările, în timp ce Koscis se rostogolea pe ele, cu cuțitul în mâna dreaptă agitându-se amenințător. Bowman simți vârful armei frigându-i antebrațul stâng, și atunci îl izbi pe Hoval cu și mai mare forță decât o făcuse acesta mai devreme, lucru de la sine înțeles, deoarece Hoval îl lovise pentru satisfacția sa personală, pe când Bowman o făcea pentru propria sa viață. Hoval căzu și el pe spate; dar fu mai norocos decât Koscis, căci căzu peste el.

Bowman își trase în sus mâneca stângă, rana de pe antebrat avea cam douăzeci de centimetri lungime, însă, deși sângera destul, era ceva puțin mai mult decât o tăietură superficială și avea să se închidă repede. Spera ca, în timpul ăsta, să nu devină inapt la treabă.

Uită de acest necaz, când văzu pe un alt individ apropiindu-se. Ferenc străbătea în fugă curtea în direcția treptelor dinspre patio. Bowman se întoarse, alergă prin patio către treptele care duceau la terasa superioară și se opri brusc să privească înapoi. Ferenc îi ridicase și pe Koscis și Hoval, și era limpede că, în câteva secunde, toți trei aveau să pornească iar.

Trei contra unul, și toți trei cu cuțite. Bowman nu avea la el nici un fel de armă și perspectiva nu-l încânta deloc. Trei oameni hotărâți, înarmați cu cuțite, pot oricând să-l curețe pe unul

neînarmat, mai ales când, pentru aceștia trei, cuțitul este o a doua natură. În camera Marelui Duce se zărea lumină. Bowman își dădu jos masca neagră de pe obraz și se repezi înăuntru pe ușă: își dădea seama că nu mai avea timp să bată. Marele Duce și Lila mai jucau încă șah, iar Bowman înțelese că nu avea timp să-și facă probleme pentru surpriza pe care o provoca.

– Pentru Dumnezeu, ajutați-mă, ascundeți-mă. Gâfâiala lui, gândea el, putea fi exagerată, dar, în asemenea împrejurări, era normală. Sunt pe urmele mele.

Marele Duce nu păru deloc tulburat și, cu atât mai puțin, speriat. Se încruntă doar, ca un duce plictisit, și făcu o mutare.

– Nu vezi că suntem ocupați? Se întoarse înspre Lila, care se uita cu ochii măriți și cu buzele întredeschise la Bowman. Fii atentă, dragă, fii atentă. Nebunul tău este amenințat. Îi acordă lui Bowman o privire rapidă, măsurându-l cu dispreț: Cine te urmărește?

– Țiganii, cine? Uitați-vă. Bowman își ridică mâneca stângă. M-au lovit cu cuțitul.

Expresia de dispreț deveni și mai adâncă.

– Probabil că le-ai dat vreun motiv pentru așa ceva.

– Am fost acolo jos...

– Destul! Ridică o mână de judecător. Spionii nu se pot aștepta la compasiune din partea mea. Pleacă imediat.

– Să plec? Dar or să mă prindă.

– Dragă. Bowman nu-și închipuia că Marele Duce i se adresează lui. Și nici nu era așa. Acesta

o bătu pe Lila posesiv pe genunchi: Scuză-mă până îl chem pe director. N-ai nici un motiv de îngrijorare, te asigur.

Bowman ieși în fugă pe ușă, se uită repede să vadă dacă terasa era tot goală. Marele Duce strigă după el:

– Ai putea să tragi ușa aia.

– Dar, Charles, făcu Lila.

– Șah mat, zise scurt Marele Duce. În două mutări.

Se auzea zgomot de pași; pași în fugă de-a lungul micului patio spre primele trepte ale terasei. Bowman alerga repede către cel mai apropiat port, în furtună.

Cecile nu se sculase nici ea. Stătea în pat și citea un magazin, îmbrăcată într-un atrăgător neglijée care, în împrejurări mai fericite, ar fi dat loc la frumoase comentarii de admirație. Ea căscă gura de uimire sau ca să strige după ajutor. Dar o închise din nou și apoi, cu un calm surprinzător, ascultă cum Bowman, lipit de ușă, îi relata întreaga istorie.

– Le-ai combinat toate astea? întrebă ea.

Bowman își trase iar mâneca în sus, un lucru pe care acum nu-l mai făcea cu plăcere, deoarece sângele coagulat începuse să se lipească de căptușeală.

– Și asta? întrebă el.

Ea se schimonosi la față:

– Ce urâtă e! Dar de ce?

– Sst! Bowman auzise glasuri afară, glasuri care deveneau foarte repede puternice. Avea loc o

mică altercație; și în Bowman se trezi o bănuială că aceasta era în legătură cu el.

Apăsă pe clanța ușii și privi afară printr-o crăpătură, nu mai mare de o jumătate de centimetru.

Marele Duce, cu Lila, zărit prin ușa întredeschisă, stătea acolo cu brațele îndepărtate, ca un agent de circulație, barând drumul lui Ferenc, Koscis și Hoval. Dacă nu fuseseră imediat recunoscuți, asta se datora faptului că toți socotiseră prudent să piardă câteva momente pentru a-și acoperi fața cu niște basmale murdare sau bucăți de cârpă, drept măști improvizate, ceea ce explica timpul de respiro pe care i-l oferiseră lui Bowman.

– Aici este un loc privat, numai pentru oaspeți, spuse hotărât Marele Duce.

– Dă-te la o parte! porunci Ferenc.

– Să mă dau la o parte? Eu sunt Ducele de Croytor.

– Ai să fii răposatul Duce de...

– Cum îndrăznești, domnule!

Marele Duce făcu un pas înainte, cu o iuțeală și o hotărâre surprinzătoare la un om cu volumul său, și-l pocni pe complet nepregătitul Ferenc cu o dreaptă expertă exact în bărbie. Ferenc veni pe spate drept în brațele tovarășilor săi, care trebuiră să-l sprijine ca să nu cadă. Fură câteva clipe de ezitare, apoi cei doi indivizi se întoarseră și părăsiră terasa, trebuind să-l susțină pe Ferenc, încă groggy.

– Charles, Lila își ținea mâinile încleștate într-un, cum s-ar spune, clasic gest de admirație. Ce curajos ești!

– O bagatelă. Aristocrația contra derbedeilor – clasa întotdeauna se confirmă. Făcu un semn spre ușă. Hai, vino să terminăm partida și gustarea.

– Bine, dar cum poți să fii așa de calm? Nu crezi că trebuie să dai un telefon? La direcția hotelului sau la poliție?

– Ce rost are? Erau mascați. Și acum vor fi departe. După dumneata. Intrară în cameră și închiseră ușa.

– Ai auzit? Cecile dădu afirmativ din cap. Drăguțul de Duce. Pentru moment a făcut să mai scadă temperatura. Mă rog, mulțumesc pentru sanctuar.

– Unde pleci? Ea păru îngrijorată sau dezamăgită sau și una și alta.

– Peste dealuri, peste văi.

– Cu mașina?

– N-am mașină.

– Poți s-o iei pe a mea. Pe a noastră, vreau să spun.

– Chiar asta vrei să spui?

– Sigur că da, prostule.

– Într-o zi ai să faci din mine un bărbat foarte fericit. Cât despre mașină, altădată. Noapte bună.

Bowman trase ușa după el, și ajunsese aproape de camera lui, când se opri. Din umbră, apăruseră trei siluete.

– Mai întâi tu, prietene. Glasul lui Ferenc nu era decât un murmur; probabil nu-l încânta ideea de a-l deranja din nou pe Duce. O să ne ocupăm acum de micuța doamnă.

Bowman se găsea la trei pași de propria-i ușă, și îl și făcuse pe primul mai înainte ca Ferenc să-și termine vorba – oamenii întotdeauna consideră că sunt ascultați cu amabilitate și bunăvoință – și-l făcuse și pe al treilea, mai înainte ca cei doi să schițeze vreo mișcare, probabil pentru că așteptau vreun semn de la Ferenc, iar reacțiile lui Ferenc erau pentru moment dezordonate de la întâlnirea cu Marele Duce. Oricum, Bowman închisese ușa mai înainte ca Ferenc să-i dea o lovitură cu umărul și să apese pe clanță.

Nu-și pierdu vremea cu grimase sau felicitări, ci alergă la capătul celălalt al apartamentului, deschise fereastra și privi afară. Ramurile unui copac, destul de gros, se întindeau până la mai puțin de doi metri. Bowman se retrase și ascultă cu atenție. Cineva umbla de zor la clanța ușii, apoi, deodată zgomotul se transformă într-un tropot de pași în fugă. Bowman nu mai aștepta: dacă învățase ceva din întâlnirea cu astfel de oameni, era că a amâna lucrurile însemna să nu se aștepte la nimica bun. O mișcare de acrobat la trapez spre copac i-ar fi fost de ajuns. Se urcă pe pervaz, sări în afară, apucă o ramură mai groasă, pendulă către trunchiul copacului și alunecă pe pământ. Se cățără pe peretele abrupt, care îl despărțea de drumul din spatele hotelului. De sus, auzi în spatele său o chemare înceată dar nervoasă și întoarse capul. Luna ieșise iar de sub nor, și el putu să-i vadă bine pe cei trei încercând să se cațere pe zid: era limpede că nu-i încurcau deloc cuțitele pe care le țineau în mână.

Bowman avea de ales: s-o ia la vale sau la deal. La vale de Baumanière era câmp deschis; la deal se afla Les Baux, cu străduțele sale întortocheate, cu aleile ascunse și cu labirintul dărâmăturilor și ruinelor. Bowman nu ezită. Așa cum spunea odată un mare boxeur de categorie grea despre adversarii săi – asta după ce îi momise pe nefericiți pe ring – pot fugi dar nu se pot ascunde. În Les Baux, Bowman putea să și fugă și să se și ascundă. O luă la deal.

Alergă pe șoseaua întortocheată, către vechiul orășel, cât îi puteau permite terenul abrupt, suflul și picioarele. Nu-și mai permisese asemenea lucru de ani de zile. Aruncă o privire înapoi. După cât putea să constate, se părea că nici cei trei țigani nu câștigaseră teren. Dar nici nu pierduseră. Poate că tocmai se gândeau la ceea ce putea să fie drumul lung care îi aștepta; și, dacă așa era cazul, atunci putea și el să-și mai încetinească fuga. Bucata mare de drum, până la intrarea în sat, era prevăzută de o parte și de alta cu locuri de parcare pentru mașini, iar mașini nu existau, și deci nici vreun loc unde să se ascundă. Intră în sat.

După aproape nouă sute de metri de ceea ce devenise pentru el o sufocantă și obositoare cursă, Bowman ajunse la o bifurcație. Brațul dinspre dreapta ducea în jos, înspre zidurile de incintă ale satului, și făcea clar impresia că se termină în fund de sac. Cel dinspre stânga, îngust, răsucit și foarte povârnit, urca și dispărea din vedere; Bowman, cu toate că se îngrozea la perspectiva unui nou urcuș maraton, socoti că

acesta îi oferă o șansă de siguranță mai bună; și o apucă pe el. Se mai uită o dată înapoi și constată că ezitarea sa de un moment le permisese urmăritorilor să câștige ceva teren. Mereu în fugă, păstrând o tăcere enervantă, cu cuțitele în mână sclipind în ritmul mișcării brațelor, ei se aflau acum la o distanță mai mică de treizeci de metri.

Bowman își continuă, pe cât putu de iute, cursa pe drumul îngust și sinuos. Încetini un moment, ca să privească repede și cam disperat la câteva văgăuni întunecate și ademenitoare de pe ambele laturi ale drumului, cele mai multe însă pe dreapta. Dar, deși plămânii săi extenuați și picioarele de plumb îl invitau în aceste bârloguri, rațiunea îi repeta că astfel de locuri ademenitoare erau tot atâtea iluzii fatale, care se terminau în fund de sac, devenind niște capcane din care n-ar fi existat nici o scăpare.

Acum, pentru prima oară, Bowman putu să audă în urma sa respirația grea și gâfâită a țiganilor. Era clar că și ei, la fel ca el, se simțeau tot atât de extenuați; dar, când privi peste umăr, își dădu seama că nu avea nici un motiv să se bucure: îi auzea, pur și simplu, pentru că erau mult mai aproape ca oricând: gâfâiau cu gura căscată, aveau fețele schimonosite din cauza efortului și luceau de sudoare; câteodată se poticneau, când picioarele obosite îi trădau, pe bolovănișul nesigur. Însă acum se aflau numai la vreo treisprezece metri, prețul pe care Bowman îl plătea pentru timpul cât examinase eventualele locuri de refugiu. Dar apropierea lor îl făcu să ia cel puțin o hotărâre inevitabilă. Nu mai avea nici

un rost să caute un ascunziș de o parte sau de alta, căci, oriunde s-ar fi dus, ei l-ar fi văzut și l-ar fi urmărit. Pentru el, acum, singura speranță de salvare erau chiar dărâmăturile și ruinele fortăreței Les Baux.

Urcând tot timpul, ajunse la un fel de îngrăditură de fier care, în aparență, bloca tot drumul îngust, transformându-l, nici mai mult nici mai puțin, decât într-o potecă șerpuită plină de fierărie. „Trebuie să mă întorc și să mă bat, gândi el, trebuie să mă întorc, și o să se termine totul în câteva secunde"; dar nu trebui să se întoarcă, pentru că exista acolo un spațiu gol, îngust, între partea dreaptă a îngrăditurii și un fel de tejghea săpată în perete, care precis că trebuie să fi fost ghișeul unde se plăteau banii pentru vizitarea ruinelor. Chiar și în momentul acela de imensă bucurie la vederea refugiului, două gânduri îi răsăriră în mintea lui Bowman: primul, unul absurd, că locul acela era un loc al naibii de prost amplasat pentru o casă de bilete, pe lângă care cei mai zgârciți se putea strecura în voie; și al doilea, că era un loc unde puteai să stai și să lupți, pentru că printr-o astfel de intrare nu se putea strecura decât o singură persoană, și aceasta lateral, situație când o bună lovitură de picior ar fi valorat cât un braț înarmat cu un cuțit: dar ideea i se păru bună numai până când își dădu seama că, în timp ce el ar fi încercat să facă să sară cuțitul din mâna atacatorului, ceilalți doi ar fi încercat ei să arunce într-însul cuțitele, prin sau pe deasupra gardului; și, de la o distanță de nici un metru, ar fi fost imposibil să nu-l

nimerească. Așa că o luă iar la fugă, într-o înaintare greoaie, stângace, poticnită: tot ce mai putea face, închipuindu-și că fuge.

La dreapta sa se afla un mic cimitir. Bowman se gândea la eventualitatea macabră a unui joc periculos de-a v-ați ascunselea printre pietrele de mormânt; dar repede abandonă ideea cimitirului. Mai alergă încă vreo cincizeci de metri și zări în fața sa platoul deschis al masivului Les Baux, unde nu exista nici un ascunziș și de unde, ca să scape, trebuia să sară în prăpastie. Se întoarse la iuțeală la stânga, alergă pe o cărare îngustă care ducea către un fel de capelă dărâmată și se trezi deodată chiar în mijlocul ruinelor fortăreței Les Baux. Privi în jos și văzu că urmăritorii săi rămăseseră la o distanță de vreo patruzeci de metri, ceea ce i se păru destul de surprinzător, deoarece în primejdie fusese viața lui, nu a lor. Se uită în sus și văzu luna umblând liniștită pe un cer fără nori; în sinea lui, o înjură amar, într-un fel care i-ar fi supărat pe toți marii poeți, în viață sau decedați. Într-o noapte fără lună, i-ar fi putut păcăli ușor pe urmăritorii săi, pitulat printre aceste uriașe și fioroase grămezi de ziduri în ruină.

Că erau fioroase nici nu mai încăpea vorbă. Contemplarea acestor mase mari de zidărie dărâmată nu constituise niciodată una din distracțiile favorite ale lui Bowman, dar pe măsură ce se cățăra și se simțea tot mai vlăguit și mai stors, în mijlocul lor, într-o situație total neprielnică extazului și încântării estetice, simțea totuși că ia naștere în el un sentiment puternic de ad-

miraţie pentru adevărata măreţie a locului. Era de neconceput să mai fi existat undeva în altă parte ruine, care să rivalizeze cu acestea în dezolarea lor sălbatică, brutală şi totuşi înspăimântător de frumoasă. Erau aici grămezi de pietre de construcţie, sfărâmate, înalte de cincisprezece metri: erau uriaşe coloane în ruină ce se ridicau spre cerul nopţii, până la treizeci de metri, coloane dominând stânci înalte, a căror continuare firească păreau să fie şi, în unele cazuri, chiar şi erau: existau trepte naturale în stânca surpată, cratere în resturile unor terase săpate de om, sute de escavaţii în rocă, unele exact atât de largi cât să permită pătrunderea înăuntru a unei persoane, altele destul de spaţioase, ca să încapă în ele chiar o navă cu punte dublă. Existau uriaşe cărări săpate în stâncă, unele făcute de om, altele nu, unele foarte înclinate, altele orizontale, unele destul de largi ca să treacă prin ele o şaretă cu patru cai, altele înguste şi destul de întortocheate, ca s-o sperie şi pe cea mai proastă capră de munte. Şi se aflau blocuri de construcţie, sparte şi împrăştiate peste tot, unele cât o mână de copil, altele cât o căsuţă de mahala. Totul era alb, sinistru, mort de alb: în strălucirea palidă şi rece a lunii, era cel mai cutremurător şi cel mai înspăimântător spectacol pe care-l văzuse vreodată Bowman; şi nu, gândea el, un loc pe care să ţi-l alegi de bună voie drept adăpost. Însă, în noaptea aceea, acolo, el trebuia să trăiască sau să moară.

Dar şi ei trebuiau să trăiască sau să moară, Ferenc şi Koscis şi Hoval. Când trebui să consi-

dere această alternativă, în mintea lui Bowman nu exista absolut nici o îndoială asupra alegerii pe care trebuia să o facă. Și era o alegere ce nu se baza doar pe instinctul de conservare, deși Bowman ar fi fost ultimul care să nege acest factor important; însă oamenii aceia erau niște oameni răi care, mai presus de orice, nu aveau decât o ambiție imediată: aceea de a-l ucide. Dar nu acesta era lucrul cel mai important. Aici nu încăpea nici o problemă de morală sau de legalitate, ci doar un factor de logică. Dacă îl ucideau acum, el o știa, ei ar fi continuat să comită tot mai multe și mai multe crime: dacă îi ucidea el pe ei, atunci ei n-ar mai fi comis nimic. Era foarte simplu. Unii oameni merită să moară; și legea nu se poate ocupa de ei, decât atunci când e prea târziu; și în privința asta nu e legea vinovată, pentru că în măsurile de prevedere, pe care orice lege le cuprinde, sortite să apere drepturile individului, nu există posibilitatea de a face față preventiv unor intenții rele sau ucigașe dincolo de orice rațiune. Era vechea poveste a celor mai buni și a celor mai mulți; și era doar o întâmplare, gândea Bowman, ca el să facă parte din acești mulți. Dacă fusese înspăimântat, acum nu mai era; gândea rece și destins. Trebuia să urce. Dacă urca până la o anumită înălțime, unde ei nu-l puteau ajunge, ar fi fost meci egal; dacă urca și mai sus, și ei ar mai fi încercat să-l urmărească, atunci primejdia pentru cei buni și mulți ar fi putut să descrească. Își ridică privirea spre piscurile semețe și sfărâmate, scăldate în lumina albă a lunii, și începu să urce.

Bowman nu avusese niciodată pretenții de cățărător, dar în noaptea aceea se cățăra bine. Chiar cu dracul după el, ar fi realizat o viteză bună; cu ăștia trei realiză însă un timp excelent. Privind din când în când în jos, putea să vadă că-i depășise serios, dar nu atât cât ei să-l piardă din vedere mai mult decât câteva secunde de fiecare dată. Și acum, puteau fi ușor recunoscuți cine erau, căci își lepădaseră complet măștile de acasă. Ei ajunseseră probabil, și pe bună dreptate, la concluzia normală că, acolo sus în sălbăticia dezolantă a acelor ruine, în plină noapte, nimeni nu-i va mai căuta și, chiar dacă aveau să fie văzuți la înapoiere, faptul nu ar mai fi avut nici o importanță, deoarece *corpus delicti* ar fi dispărut pentru totdeauna, și nu li s-ar mai fi putut aduce nici o acuzație, decât poate aceea că intraseră în fortăreață fără să plătească taxa de un franc de persoană, lucru pe care ei l-ar fi acceptat ca pe o plată rezonabilă pentru o muncă de noapte bine făcută.

Bowman se opri. Nu din vina lui, ci pentru că era total nefamiliarizat cu terenul; făcuse o greșeală. Își dăduse seama că pereții viroagei înguste, pe care se cățărase, deveneau tot mai abrupți de ambele părți, ceea ce nu-l supărase prea mult, pentru că i se întâmplase asta mai înainte, de două ori; dar acum, când ocoli un colț, se trezi în fața unui perete vertical de stâncă masivă. Era un fund de sac perfect, din care nu exista nici o ieșire decât dacă s-ar fi cățărat; însă pereții verticali erau absolut impracticabili. Peretele drept din fața lui Bowman era străbătut de

crevase și deschizături, dar o scurtă privire aruncată asupra trei sau patru din ele, care îi păreau mai accesibile, nu lăsa să se zărească lumina lunii la celălalt capăt, ci doar un întuneric complet.

Se duse iar după colț, convins că-și pierde timpul. Și așa și era. Cei trei oameni nu se înșelau deloc asupra direcției în care el dispăruse. Se aflau la vreo patruzeci de metri, nu mai mult. Îl văzură pe Bowman, se opriră și porniră iar. Dar acum nu se mai grăbeau. Singur faptul ca Bowman se întorsese înapoi, ca să-i vadă unde sunt, le spunea destul despre încurcătura serioasă în care el se găsea.

Un om nu moare înainte de a fi nevoie s-o facă. El alergă înapoi în fundul de sac și se uită cu disperare la deschizăturile din pereți. Numai două erau destul de largi ca să permită pătrunderea unui om. Dacă ar fi putut intra într-una, să se ascundă în întuneric, ar fi anulat avantajul unui om înarmat cu un cuțit – și, evident, nu putea să intre acolo decât o singură persoană o dată. Fără nici un alt motiv, el alese deschizătura din dreapta, se cățără și se strecură într-însa.

Tunelul de calcar începu să se îngusteze aproape imediat. Dar el trebuia să înainteze, pentru că încă nu se afla complet ascuns. În momentul când se socotea că este deja la adăpost, tunelul nu era mai larg de o jumătate de metru și cam tot atât de înalt. I-ar fi fost imposibil să se mai întoarcă; nu-i mai rămânea decât să se așeze acolo și să se lase hăcuit, după voie. Și nici asta, n-ar fi fost necesar: tot ce ar fi trebuit ei să facă

ar fi fost să astupe intrarea și să plece liniștiți acasă, la culcare. Bowman se târî, puțin câte puțin, înainte, pe mâini și pe genunchi.

Zări în fața sa un licăr slab de lumină. Avea vedenii, gândi el, știa că trebuia să aibă vedenii, dar când își dădu seama că ceea ce avea în față era un cot al tunelului, înțelese că nu avea. Se apropie de cot și-l ocoli cu greu. În fața lui apăru o dungă de cer înstelat.

Tunelul se transformase brusc într-o grotă. Desigur, o grotă mică, ceva mai puțin decât înălțimea unui om – iar buza prăpastiei se afla la un fleac de doi metri distanță – dar o grotă; se târî până la margine și privi în jos. Ar fi dorit imediat să n-o fi făcut: câmpia se întindea la câteva zeci de metri mai jos, iar șirurile de măslini cenușii se zăreau atât de departe, încât puteau foarte bine fi confundați cu niște minusculi arbuști.

Se aplecă spre dreapta încă vreo câțiva centimetri și își suci gâtul, ca să privească sus. Vârful stâncii se afla la nu mai puțin de șapte metri deasupra – șapte metri netezi și verticali, cu nici o asperitate la vedere, pentru mâini sau pentru picioare.

Privi spre dreapta. Aici era o potecă, pe care chiar și o capră cretină de munte ar fi evitat-o; o margine îngustă, întreruptă, coborând într-un unghi prea ascuțit spre un punct care ajungea, după cum vedea el atunci, la un metru și ceva sub buza grotei. Cărarea, ca să nu spunem mai rău, ducea exact spre vârf.

Dar chiar și o capră proastă, ceea ce nu era cazul cu Bowman, ar fi refuzat ocazia de a se sinucide, bună doar pentru o capră destinată sacrificiului, lucru care de astă dată i se potrivea lui Bowman mai bine, căci moartea și sinuciderea tot acolo ajung. El nu ezită deloc, pentru că știa bine că, dacă ar fi făcut-o, ar fi rămas să lupte până la capăt în grota aceea micuță, în loc să înfrunte înspăimântătoarea cărare. Se săltă ușurel deasupra marginii, apoi se lăsă în jos, până găsi cu piciorul o proeminență, și începu să-și facă drum în sus.

Se târî cu obrazul lipit de peretele stâncii, cu brațele larg deschise, cu palmele în permanent contact cu suprafața rocii, nu pentru vreun punct de sprijin, peste care ar fi putut să dea, ci pentru că, nefiind alpinist, nu avea obișnuința înălțimilor și știa foarte bine că, dacă s-ar fi uitat în jos, ar fi alunecat și ar fi venit de-a dura până în crângul de măslini din vale. Un alpinist de elită ar fi privit ascensiunea asta ca pe un exercițiu de încălzire, într-o după-amiază de duminică însorită; dar, pentru Bowman, ea constituia cea mai înspăimântătoare experiență din viața sa. De două ori piciorul îi alunecă pe o bucată de stâncă slăbită; de două ori bolovanii de calcar se precipitară în abis; însă după două minute, care i se părură cât o viață, reuși să se ridice pe malul abrupt în siguranță, transpirat ca după o baie turcească și tremurând ca o frunză veștedă la ultima suflare a vântului, toamna. Crezuse că n-o să se mai sperie, și se înșelase: dar acum se

găsea pe pământ sigur și pe pământ sigur nu-și mai făcea probleme.

Riscă o scurtă privire spre creastă. Nu se mai vedea nimeni. Se întrebă mirat ce i-o fi oprit; credeau, poate, că stătea ascuns în umbră, în fundul de sac sau că o luase din greșeală pe un alt drum, folosind o altă crevasă, sau poate altceva? Nu avea timp de pierdut cu întrebări; trebuia să afle, și asta imediat, dacă exista vreo cale de a părăsi vârful pe care stătea cocoțat. Trebuia să afle asta, pentru trei foarte bune și foarte urgente motive. Dacă nu exista nici o altă cale de a pleca de acolo, el știa că nu exista nici o putere pe lume care să-l poată face să înfrunte coborârea în grotă, și că nu i-ar fi rămas decât să stea pe loc, până când vulturii aveau să-i albească oasele – se îndoia că ar fi existat vulturi pe acolo, dar așa, ca principiu, ideea asta i se fixase bine în minte. Dacă totuși exista o posibilitate de fugă, atunci trebuia să se ferească de eventualitatea de a da peste țigani. Și, dacă această posibilitate exista într-adevăr, dar urmăritorii nu credeau în existența ei, atunci aceștia s-ar fi putut decide să-l lase să piară acolo și să plece să se ocupe de Cecile Dubois, pe care ei, desigur, o considerau, în mod eronat, ca fiind părtașe la activitatea sa inoportună și sâcâitoare.

Străbătu cei zece metri de teren plat ai culmii calcaroase, se întinse pe burtă și privi peste creastă. Prevederea nu mai era necesară. Exista o cale de scăpare, un povârniș foarte abrupt și bolovănos, care se pierdea treptat printre stânci

masive de calcar și cobora chiar pe platoul Les Baux. Nu prea îmbietor lucru, dar realizabil.

Se întoarse înapoi spre panta stâncoasă și auzi glasuri, la început nedistincte, după aceea clare.

– E o nebunie! Vorbea Hoval și, pentru prima oară, Bowman îi împărtășea punctul de vedere.

– Pentru tine, Hoval, un muntean din Tatra? Era glasul lui Ferenc. Dacă el a apucat-o pe aici, atunci putem și noi. Știi bine că, dacă nu-l ucidem pe omul ăsta, totul e pierdut.

Bowman privi în jos. Putu să-l vadă pe Hoval foarte bine, ca și capetele lui Ferenc și Koscis.

Koscis, părând că vrea să amâne luarea unei hotărâri, spuse:

– Nu-mi place să ucid, Ferenc.

Ferenc îi răspunse:

– Acum e prea târziu să fim delicați. Ordinul dat de tata este clar: să nu ne întoarcem până ce omul ăsta nu e mort.

Hoval dădu din cap fără nici un chef, coborî, găsi ieșitura și începu să se strecoare pe lângă ea. Bowman se ridică, se uită în jur, ochi un bolovan mare, care trebuie să fi cântărit cel puțin treizeci de kilograme, îl ridică pe piept și reveni la marginea prăpastiei.

Hoval era, evident, mult mai experimentat decât Bowman, căci se deplasa de două ori mai repede decât acesta. Ferenc și Koscis, cărora li se vedeau bine acum și capul și umerii, priveau cu grijă în dreapta și în stânga, urmărind înaintarea lui Hoval, desigur nesurâzându-le deloc perspectiva de a trebui să se ia la întrecere cu el. Bowman așteptă până ce Hoval ajunse direct de-

desupt. Hoval încercase o dată să ucidă, iar acum era pe cale să ucidă din nou. Bowman nu simți nici o remușcare și desfăcu mâinile.

Bolovanul, curios, fără să facă nici un fel de zgomot, izbi și în cap și în umeri; toată această scurtă secvență fu caracterizată de o tăcere sinistră. Hoval nu scoase absolut nici un strigăt în timpul căderii; și poate că era chiar mort, mai înainte de a se prăbuși: nu se auzi nici zgomotul căzăturii omului și a bolovanului care îl ucisese, ajunși odată amândoi jos în livada de măslini. Dispăruseră din vedere, pe nesimțite, pieriți în întunericul de jos.

Bowman se uită la Ferenc și Koscis. Timp de câteva secunde, ei se ghemuiseră acolo cu chipul împietrit, căci rareori îți dai imediat seama de o catastrofă; apoi obrazul lui Ferenc se schimonosi sălbatic. Scotoci în geaca pe care-o purta, scoase afară un pistol, îl îndreptă în sus și trase. Știa că Bowman se găsea acolo, dar nu avea nici o idee în ce loc. Nu fusese decât expresia necontrolată a unei crize de furie oarbă dar, oricum, Bowman trebui să se dea câțiva pași înapoi.

Arma ridica o nouă problemă. Era clar că, datorită predilecției lor pentru cuțit, intenționaseră să-l lichideze pe Bowman, pe cât posibil fără zgomot și fără să sară în ochi; iar Ferenc, Bowman era sigur, nu purta armă decât pentru a o folosi în caz extrem; și acesta se ivise din plin: ei erau hotărâți să-l curețe cu orice risc. Bowman gândea că, oricare era încurcătura în care se vârâse, ea devenise acum o problemă de viață și de moarte, așa că întoarse spatele și fugi. Ferenc

și Koscis s-ar fi îndreptat iar spre tunel, presupunând că acolo trebuia să existe o cale de salvare pentru Bowman: oricum pentru ei n-ar fi avut nici un rost să rămână pe loc, fiindcă orice ar mai fi încercat să întreprindă acolo sus, ar fi dus la sfârșitul lor prematur. Adică, din punctul lor de vedere prematur.

Coborî în fugă panta abruptă și bolovănoasă, deoarece nu avea o altă alternativă decât fuga, făcând sărituri mari, ca să păstreze ce-i mai rămăsese din distanță. După trei sferturi din drumul făcut prin acest talmeș-balmeș de bolovăniș, reuși să-și consolideze avansul, dar apoi căzu și se rostogoli la vale, luptând din răsputeri, însă fără succes, să se oprească. Fu stopat violent și dureros de un bolovan cu care luă contact, lovindu-se la genunchiul drept.

Era sigur că-și zdrobise rotula, deoarece, când încercă să se ridice, piciorul nu-l mai susținu și trebui să se așeze din nou jos. Mai încercă și a doua oară, de data asta cu ceva mai mult succes; a treia oară reuși, dar își dădea seama că, pentru moment, rotula îi era ca și paralizată. Acum o simțea puțin amorțită, dar știa că mai târziu avea să-l doară rău și să-l supere foarte mult. Își croi drum printre spărturile mici de bolovani, mult mai puțin repede decât ar fi putut altfel, deoarece genunchiul nu-l mai asculta și ceda mereu.

Un norișor de fum alb pufni de după un bolovan, exact în fața lui, simultan aproape cu pocnetul unei împușcături. Ferenc socotise bine. Bowman nu încercă să se adăpostească, pentru că Ferenc l-ar fi văzut unde este și ar fi venit direct

la locul ascunzătorii ca să-i pună pistolul în tâmplă; sigur, nu avea să-i mai scape. Bowman continuă să coboare, făcând slalom printre stânci, ca să nu poată fi luat la ochi, fără să mai încerce să-și mai vadă urmăritorii, lucru care oricum nu i-ar mai fi folosit la nimic. Mai multe gloanțe trecură pe aproape, unul ridicând un nor mic de pământ lângă piciorul său drept; dar fuga în zig-zag și faptul că Ferenc trebuia să se strecoare printre stânci făcea din el o țintă greu de atins. În afară de asta, ca să tragi la precizie un glonț este destul de greu chiar și în condiții mai bune. Între împușcături, Bowman le putea auzi zgomotul pașilor și își dădea seama că se apropiau; totuși nu încerca să se uite înapoi pentru că, dacă ar fi fost împușcat în ceafă, s-ar fi sfârșit totul repede.

Acum scăpase de stânci și alerga drept pe pământ sigur către îngrăditura de fier, spre sat. Ferenc, tot mai aproape, în drum deschis și el, ar fi avut toate șansele să tragă, dar nu o făcea, și Bowman își dădu seama că rămăsese fără muniție. Dar putea foarte bine, gândea el, să aibă un încărcător de rezervă; și, dacă avea, i-ar fi fost greu să reîncarce în plină fugă pistolul.

Genunchiul îl durea dar, curios, rezista acum mult mai bine. Aruncă o privire înapoi. Urmăritorii săi câștigau mereu teren, dar mai încet de astă dată. Bowman trecu de îngrăditura satului și cobora spre bifurcația unde se oprise la venire. Cei doi țigani nu se vedeau încă, însă zgomotul pașilor lor se auzea clar. Bowman spera ca ei să creadă că el își va continua drumul prin partea

de jos a satului, așa că o luă la stânga pe drumul scurt, care ducea la vechile ziduri. Drumul dădea într-un mic scuar, în fund de sac, care nu-l prea interesa. Înregistră doar, și nici el nu știa de ce, existența unei cruci vechi de fier în centrul scuarului. La stânga, se mai afla o biserică tot atât de veche, cu fața către un zid scund, neavând în aparență nimic în spatele lui; între biserică și acest zid exista un perete înalt, din stânci verticale, cu scobituri adânci făcute de mâna omului, cu un scop pe care nu-l putea bănui.

Alergă până la zidul scund și privi pe deasupra. În partea cealaltă nu mai exista nimic: doar o pantă de aproape șaizeci de metri care se termina cu un grup de arbuști la capăt.

Ferenc fusese mai deștept decât o credea Bowman. Acesta mai privea încă peste zid, când auzi zgomot de pași apropiindu-se de scuar; erau două perechi de pași: umblau să cerceteze amândouă posibilitățile de fugă ale urmăritorului. Bowman se ridică, străbătu fără zgomot scuarul și se ascunse în umbra uneia din scobiturile adânci ale stâncii.

Era Koscis. Acesta coborî către intrarea în scuar – i se auzea clar respirația grea în liniștea nopții – trecu pe lângă crucea de fier, aruncă o privire prin ușa deschisă a bisericii, apoi, parcă ghidat de un instinct natural, veni direct spre nișa în care Bowman stătea lipit cu spatele de perete, cât putea de strâns. Exista ceva de neînlăturat în felul hotărât cu care se apropia dușmanul. Ținea în mână un cuțit, cu degetul mare pe mâner, la înălțimea, preferată probabil, a taliei.

Bowman așteptă până când țiganul se îndepărtă puțin de punctul de unde l-ar fi putut descoperi sigur, și țâșni deodată din întunericul nișei, intenționând să-i prindă încheietura mâinii cu cuțitul și bazându-se mai mult pe noroc decât pe un calcul exact. Amândoi bărbații căzură greu la pământ, zbătându-se pentru luarea în stăpânire a cuțitului. Bowman încercă să răsucească mâna lui Koscis, dar aceasta părea să fie făcută din fibră de odgon împletită, și Bowman simți că îi scapă ușor din strânsoare. Anticipă inevitabilul, rostogolindu-se de două ori și sărind în picioare odată cu Koscis. O clipă se priviră unul pe altul, nemișcați, apoi Bowman se dădu încet înapoi, până când atinse cu mâna zidul scund din spatele său. Nu mai avea unde să fugă și nici unde să se ascundă.

Koscis înainta. Obrazul său, la început ca de piatră, se strâmbă într-un rictus evident total lipsit de căldură umană. Maestru al cuțitului, Koscis își savura momentul.

Bowman se aruncă înainte și către dreapta, dar Koscis sesizase mișcarea. Se aruncă și el înainte ca să-l intercepteze, cu cuțitul descriind un arc de cerc de la genunchi în sus; însă Koscis uitase că Bowman mai văzuse mișcarea, și o cunoștea. El lovi cu toată puterea piciorului său drept, căzu pe genunchiul stâng și, în timp ce cuțitul îi trecea la câțiva centimetri pe deasupra capului, cu umărul și cu antebrațul drept izbi puternic în coapsa țiganului. Bowman se săltă cu o zmucitură violentă și, ajutat de elanul lui Koscis, îl ridică pe acesta în aer și-l azvârli, cu tot

cuțitul lui inutil acum, peste peretele scund, jos în întunericul adânc. Bowman se răsuci și-l urmări căzând, ca pe un manechin din ce în ce mai mic, venind de-a dura într-o mișcare aproape necrezut de lentă, căderea lui fiind marcată doar de un strigăt slab în noapte. Și Bowman nu-l mai putu vedea; iar strigătul se stinse.

Câteva secunde, Bowman rămase acolo, înmărmurit; dar numai câteva secunde. Dacă Ferenc nu fusese cumva lovit de surzenie subită și totală, trebuie să fi auzit acel cumplit strigăt de groază, și avea să vină imediat să vadă ce se întâmplase.

Bowman fugi din scuar până la drumul principal: la jumătatea lui, de-a lungul unei străduțe de legătură, se strecură într-o alee întunecată, pentru că îl auzise pe Ferenc venind și, chiar timp de o secundă îl zări trecând pe la capătul aleii, cu pistolul într-o mână și cu cuțitul în alta. Nu putea să știe dacă pistolul fusese încărcat din nou sau dacă Ferenc renunțase să mai tragă, acum aproape de sat. Chiar în acel insuportabil moment de stress, Ferenc mai era încă stăpânit de propriu-i instinct de conservare, care îi cerea să se țină pe mijlocul drumului, spre a evita să pice în ambuscada unui om dezarmat. Gura i se strâmbase într-un rictus plin de ură, de mânie și de teamă; iar obrazul său arăta ca obrazul unui nebun.

CAPITOLUL III

Nu orice femeie, trezită la miezul nopții, poate sta dreaptă în capul oaselor în pat, învelită până la gât în cearceaf, cu părul despletit și cu ochii cârpiți de somn, și totuși să arate ca și cum s-ar pregăti de bal. Cecile Dubois trebuie să fi fost printre puținele de acest fel. Ea clipi din ochi, poate ceva mai mult decât ar fi făcut o așa-zisă dansatoare, apoi aruncă spre Bowman o privire, cum s-ar spune, pătrunzătoare, critică; probabil, ca rezultat al cățăratului pe ruine și al căzăturilor pe povârnișuri repezi, costumul său negru își pierduse din strălucirea sa de salon: de fapt, acum când și el putea, pentru prima oară, să constate asta, costumul îi era grozav de murdar, pătat și iremediabil sfâșiat. El așteptă să vadă reacția ei, sarcastică, cinică sau numai una plictisită, dar ea nu era o fată ca toate fetele.

– Credeam că la ora asta ești în țara vecină.

– Am fost, aproape de tot, în altă lume. Luă mâna de pe întrerupătorul electric și crăpă doar puțin ușa, ca să nu pară deschisă. Am venit însă înapoi. După mașină. Și după dumneata.

– După mine?

– Mai ales. Grăbește și te îmbracă. Dacă rămâi aici, viața dumitale nu mai face doi bani.

– Viața mea? Și de ce aș...?

– Hai, sus, îmbracă-te și fă-ți bagajul. Acuma! Se apropie de pat și se uită la ea. Și, deși ținuta lui nu era încurajatoare, trebuie totuși s-o fi convins, pentru că ea strânse ușor din buze și aprobă din cap. Bowman se întoarse la ușă și privi prin deschizătură.

Deși foarte atrăgătoare, bruneta Miss Dubois, reflectă el, nu trebuia în mod obligatoriu să se conformeze frumuseții standard a oricărei brunete: ea se decise, acceptă foarte repede ceea ce considera că e inevitabil, și nici nu-i trecu prin minte obișnuitul: „dacă îți închipui că o să mă îmbrac acum în prezența dumitale". Nu că el ar fi avut ceva de obiectat dar, în situația de față o apariție iminentă a lui Ferenc avea prioritate. Se întreba chiar ce mai pregătea Ferenc; trebuie să se fi repezit și să-i raporteze, în acest timp, bătrânului, că întâmpinaseră câteva dificultăți neprevăzute în executarea misiunii lor. Poate că, sigur, chiar în acel moment, Ferenc umbla, pe ascuns și plin de speranță, după pradă, pe ulițele mărginașe din Les Baux, cu un pistol într-o mână, cu un cuțit în alta și cu crima în suflet.

– Sunt gata, zise Cecile.

Bowman se întoarse și o privi oarecum surprins. Era gata, își pieptănase și părul. O valiză strânsă în curele zăcea pe pat.

– Gata bagajul? întrebă Bowman.

– De aseară. Ea ezită: uite, dar nu pot să plec chiar fără...

– Lila? Lasă-i un bilet. Spune-i că o să-i scrii post-restant la Saintes-Maries. Grăbește-te. Într-un minut sunt și eu înapoi... Trebuie să-mi strâng lucrurile.

O lăsă acolo și se duse repede la el în cameră, oprindu-se un moment la ușă.

Vântul din sud suspina printre copaci, și el putu să audă clipocitul fântânii de la bazinul de înot; dar era tot ce se putea auzi. Intră în cameră, își îngrămădi cum putu lucrurile într-un geamantan și reveni la Cecile după minutul promis. Ea încă mai scria atentă ceva.

– Post-restant, Saintes-Maries, asta e tot ce trebuie să scrii, spuse Bowman grăbit. Povestea vieții tale probabil că o cunoaște.

Ea îl privi scurt, inexpresiv, peste rama unor ochelari, pe care el era foarte surprins s-o vadă că-i poartă, privirea ei făcându-l să se simtă ca o gânganie pe perete, și continuă să scrie. După alte douăzeci de secunde, trase o semnătură, într-un fel care lui i se păru pur și simplu o pierdere de vreme, dată fiind situația, introduse ochelarii în etui, și făcu semn din cap că-i gata. Își luă valiza, și ieșiră amândoi, după ce stinseră lumina și încuiară ușa în urma lor. Bowman își luă și el valiza, așteptă până când fata strecură biletelul împăturit sub ușa Lilei, și porniră amândoi repede și în tăcere de-a lungul terasei, apoi pe drumul care înconjura hotelul prin spate. Fata venea aproape și tăcută în urma lui. Bowman începea chiar să se felicite singur pentru

promptitudinea cu care ea răspundea la metoda lui de instruire, când ea îl strânse puternic de mâna stângă și-l sili să se oprească. El se uită la ea și încruntă din sprâncene, dar fata nu păru deloc impresionată. E mioapă, gândi el afectuos.

– Suntem în siguranță aici? întrebă ea.

– Pentru moment, da.

– Lasă valizele jos.

El le lăsă. Trebuia să schimbe metoda de instruire.

– Până aici și nu mai mult, zise ea de o manieră categorică, am fost o fetiță ascultătoare și am făcut tot ce mi-ai cerut, pentru că am crezut că există măcar o singură șansă la sută să nu fii nebun. Celelalte nouăzeci și nouă la sută din felul meu de a gândi mă obligă să cer o explicație. Chiar acum.

Bowman se gândi că nici măicuța ei nu o instruise prea mult. Nici măcar ca acuratețe, într-o conversație de salon, cel puțin. Dar cineva tot făcuse treabă bună în altă direcție, căci ea, chiar dacă era necăjită sau speriată sau orice altceva, n-o arăta niciodată.

– Ai intrat într-un bucluc, zise Bowman. Eu te-am băgat în el. Acum e datoria mea să te scot.

– Am intrat eu într-un bucluc?

– Amândoi. Trei personaje, din caravana asta de țigani, au declarat că-mi vor face felul. Apoi și dumitale. Dar mai întâi mie. M-au hăituit până la Les Baux, apoi prin sat și la ruine.

Ea îl privi contemplativ, deloc tulburată sau îngrijorată, așa cum ar fi trebuit să fie.

– Și dacă te-au urmărit...

– M-am descotorosit eu de ei. Fiul conducătorului țiganilor, un tânăr frumos pe nume Ferenc, o mai fi umblând pe acolo încă după mine. Are un pistol într-o mână și un cuțit în alta. Când n-o să ne găsească, o să-i spună lui Tăticu', și atunci câțiva dintre ei or să asalteze camerele noastre. Pe a mea și pe a dumitale.

– Dar ce Dumnezeu am făcut *eu?* întrebă ea.

– Ai fost văzută cu mine toată seara; și au mai văzut și că m-ai adăpostit. Asta ai făcut.

– Bine, dar e caraghios. Să fugim în felul ăsta... Ea clătină din cap. M-am înșelat cu procentul de unu la sută. *Ești* chiar nebun.

– Probabil. Bowman gândi că era un punct de vedere corect.

– Vreau să spun că trebuie să pui mâna pe telefon.

– Și?

– Poliția, prostule.

– Fără poliție – că nu sunt prost, Cecile. M-ar aresta pentru crimă.

Ea se uită la el și clătină iar din cap, în sensul că nu credea sau că nu înțelegea sau și una și alta.

– N-a fost prea ușor să-i scutur în seara asta, continuă Bowman. A avut loc un accident. Două.

– Visezi. Ea dădu din cap și șopti din nou: Visezi!

– Bineînțeles. O luă de mână. Vino să-ți arăt cadavrele. Știa că n-avea cum să-l găsească pe Hoval, pe întuneric, dar locul unde căzuse Koscis nu prezenta nici o problemă și, dacă îi dovedea asta, un singur cadavru ar fi fost atunci, oricum,

tot atât de bun cât două. Și în clipa aceea el înțelese că nu era nevoie să-i dovedească nimic.

Pe chipul ei, foarte palid acum, dar cu totul liniștit, se petrecea o schimbare. Se apropie de el și-i luă mâna într-a sa. Nu începu să tremure, nu se contractă de groază, ascultând mărturisirea unui ucigaș; pur și simplu veni lângă el și-i prinse și cealaltă mână.

– Unde vrei să fugi? Glasul îi era slab, dar nu tremura. Pe Riviera? În Elveția?

Ar fi putut s-o strângă în brațe, dar se hotărî să aștepte un moment mai potrivit. Spuse doar: La Saintes-Maries.

– La Saintes-Maries?

– Acolo pleacă toți țiganii. Așa că și eu tot acolo vreau să mă duc. Se făcu tăcere. Apoi ea spuse fără nici o culoare în glas:

– Să mori la Saintes-Maries?

– Să trăiesc la Saintes-Maries, Cecile. Să-mi justific existența, dacă vrei. Noi, paraziții ăștia puturoși, trebuie s-o facem, nu?

Ea se uită cu insistență la el, dar rămase tăcută. El se aștepta la așa ceva acum; ea era un om care știa întotdeauna când trebuia să tacă. În lumina palidă a lunii, obrazul ei încântător era grav, aproape trist.

– Vreau să aflu unde se găsește țiganul cel tânăr, continuă Bowman. Vreau să aflu de ce o mamă și trei tinere țigănci sunt îngrozite de moarte. Vreau să aflu de ce alți trei țigani au încercat, blestemații, să mă ucidă în seara asta. Și mai vreau să aflu și de ce vor să meargă până acolo încât să te ucidă chiar și pe dumneata. N-ai

vrea să afli și dumneata toate lucrurile astea, Cecile?

Ea dădu din cap și-și retrase mâinile. El ridică valizele și, amândoi, își continuară drumul, atenți, pe lângă intrarea principală a hotelului. Nu se auzea nimic, nici un zgomot făcut de vreo persoană umblând prin apropiere, nici o larmă, nimic decât liniștea și pacea Câmpiilor-Elizee sau, poate, a oricărui cimitir bine administrat sau a unei morgi. Ei continuară să meargă pe drumul abrupt și sinuos, care traversa șoseaua nord-sud a Văii-Iadului. La intersecție, o luară direct spre dreapta, în unghi de nouăzeci de grade. Peste încă treizeci de metri, Bowman, mulțumit, puse jos cele două valize, pe iarba de pe marginea drumului.

– Unde ți-ai parcat mașina? întrebă el.

– La capătul dinspre interior al parcajului.

– Pică bine; înseamnă că trebuie să conduc prin tot parcajul și apoi prin curtea din față. Ce marcă?

– Peugeot 504. Albastru...

El întinse mâna:

– Cheile.

– De ce? Crezi că nu sunt în stare să-mi scot singură mașina din...

– Nu din..., scumpo. Peste. Peste oricine ar încerca să-ți stea în cale. Pentru că ei or s-o facă.

– Dar eu cred că ei dorm...

– Inocență, inocență! Ei stau și beau șliboviță și așteaptă Buna-Vestire a morții mele, Cecile.

Ea îi aruncă o privire de modă veche, un amestec curios de iritare și de admirație, scotoci în

geantă și trase cheile afară. El le luă și, în timp ce se pregătea să plece, ea îl urmă. Bowman clătină din cap:

– Altă dată, zise.

– Pricep. Făcu o grimasă. Nu cred că noi amândoi o să ne înțelegem prea bine.

– Ar trebui, zise el. Pentru dumneata și pentru mine, ar trebui. N-ar fi deloc drăguț să te conduc la altar cu cicatrici pe față. Rămâi aici.

Două minute mai târziu, în plină umbră, el se afla la poarta curții din față. Trei rulote, aceleași pe care le examinase de curând, mai aveau luminile aprinse, dar numai una – aceea a lui Czerda – părea să arate că e ocupată. Nu fu o surpriză pentru el să descopere că ghicise extraordinar de exact ce aveau să facă Czerda și oamenii săi, în afară de faptul că nu avea nici o posibilitate să știe dacă alcoolul băut în cantități atât de mari era șliboviță sau altceva. Cei doi bărbați, care stăteau cu Czerda pe treptele rulotei, aveau aceeași înfățișare: oacheși, zvelți, bine făcuți, de tip inconfundabil central-european, și, într-o oarecare măsură, antipatici. Bowman nu-i mai văzuse pe nici unul până atunci și nici, privindu-i, nu-și bătu prea mult capul dacă avea să-i mai vadă vreodată pe vreunul din ei. Din conversația lor, fără nici un subiect anume, el reținu că unul se numea Maca, iar celălalt Masaine; dar indiferent de nume, era clar că ursitoarele nu-i așezaseră în tabăra îngerilor.

Aproape exact între ei și locul unde se afla Bowman, se găsea jeep-ul lui Czerda, parcat chiar în dreptul intrării, în curtea din față – singurul

vehicul care ocupa un astfel de loc: în caz de alarmă, evident, ar fi fost prima mașină care ar fi intrat în acțiune. Și lui Bowman i se păru că e prudent lucru să întreprindă ceva aici. Culcat pe brânci, cu mișcări încete și fără zgomot, se strecură în curte și, păstrând tot timpul jeep-ul între el și rulotă, ajunse în fața mașinii, se târî cu grijă până la roată, desfăcu ventilul cauciucului și introduse în loc un chibrit, oprind aerul evacuat să fâsâie, cu ajutorul unui ghemotoc făcut din propria-i batistă. Încet, încet, roata se lăsă, până când cauciucul rămase pe jantă. Bowman nădăjduia cu tărie ca țiganii să nu se uite prea atent la roata din față a mașinii, pentru că atunci ar fi fost foarte surprinși că se lăsase cu câțiva centimetri la pământ. Însă Czerda și amicii săi aveau, din fericire, alte probleme mai de actualitate demne de atenția lor.

– Ceva nu merge, zise Czerda foarte categoric. Voi știți că eu îmi pot da întotdeauna seama de asemenea lucruri.

– Ferenc și Koscis și Hoval știu să se păzească. Vorbea bărbatul care, presupunea Bowman, răspundea la numele de Maca. Dacă Bowman ăsta a fugit, trebuie să fi fugit la drum lung.

– Nu. Bowman riscă o privire dinspre aripa jeep-ului și, în momentul acela, Czerda se ridicase în picioare.

– Au mers departe, mult prea departe. Hai, trebuie să ne ducem să-i căutăm.

Ceilalți doi țigani se ridicară fără chef dar, ca și Czerda, rămaseră în picioare, cu capetele ridicate și ușor întoarse. Bowman auzise, tot atât de re-

pede ca și ei, zgomotul unor pași dinspre patio, pe lângă piscină. Ferenc își făcu apariția în capul scării, coborî câte trei trepte deodată și veni în fugă, traversând curtea către rulota lui Czerda. Era fuga împleticită și poticnită a unui om aproape sfârșit și, după obrazul răvășit și transpirat, după respirația întretăiată și după faptul că nu făcea nici o încercare de a-și ascunde pistolul ținut în mână, era clar că Ferenc se afla într-o stare de puternică agitație.

– Sunt morți, tată! Glasul lui Ferenc era un șuierat înecat și răgușit. Hoval și Koscis. Sunt morți!

– Dumnezeule, ce tot spui? sări Czerda.

– Morți, morți, ți-o spun eu. Pe Koscis l-am găsit. Cu gâtul rupt. Cred că are toate oasele frânte. Hoval, Dumnezeu știe unde se mai află.

Czerda îl prinse pe fiul său de revere și-l scutură violent:

– Vorbește ca oamenii! Omorâți? Vocea lui era aproape un țipăt.

– Bowman. El i-a omorât.

– I-a omorât el... el... și unde e Bowman?

– A scăpat.

– Scăpat! Scăpat! Tâmpitule, dacă omul ăsta scapă, Gaiuse Strome ne ucide pe toți. Repede! În camera lui Bowman!

– Și la fată. Șuieratul lui Ferenc se înneca. Și la fată.

– Care fată? întrebă Czerda. Aia brunetă?

Ferenc dădu cu tărie din cap:

– Ea l-a ascuns.

– Și la fată, fu de acord Czerda, plin de ură. Repede!

Cei patru alergară spre trepte. Bowman se trase către celălalt cauciuc și, pentru că de data aceasta nu mai avea de ce să-l mai preocupe oprirea fâsâitului de la ventil, îl deșurubă, chiar, și-l azvârli departe. Se ridică, dar tot aplecat, traversă curtea și trecu pe sub bolta de gard viu spre parcare.

Aici dădu peste o neașteptată încurcătură. Un Peugeot bleu, spusese Cecile. Bine. Un Peugeot bleu putea el să-l recunoască oricând – la lumina zilei. Dar acum nu era zi, era noapte; și cu toate că luna strălucea pe cer, șopronul din împletitură deasă de răchită arunca o umbră de nepătruns asupra mașinilor parcate acolo. Așa cum noaptea toate pisicile sunt negre, tot așa și mașinile arătau al naibii de la fel. Poate că era destul de ușor să distingi un Rolls de un Mini; dar, în secolul nostru de conformism prostesc, marea majoritate a mașinilor seamănă incomod de mult ca formă și ca dimensiuni. Ce noapte groaznică pentru Bowman! Alerga repede de la o mașină la alta, trebuind să se zgâiască de aproape la fiecare, pierzând multă vreme ca să descopere că nu era mașina căutată.

Auzi oameni vorbind încet, dar cu voci supărate și îngrijorate. Fugi repede către boltă. Aproape de rulota lui Czerda, cei patru țigani, care descoperiseră acum că păsările lor zburaseră, gesticulau și discutau aprins, ținând un consiliu de război și întrebându-se, evident, ce naiba să mai facă. O hotărâre pe care nu le-o

invidia, pentru că, în situația lor, nici lui nu i-ar fi venit o cât de mică idee în minte.

Brusc, centrul atenției sale se schimbă. Cu coada ochiului zărise ceva care, chiar la lumina aceea palidă a lunii, părea a fi un lucru colorat. Luminoasa și colorata apariție, ivită pe terasa de sus, consta dintr-o pijama purpurie, țipător vărgată și, în interiorul ei, nimeni altcineva decât Marele Duce, aplecat pe balustradă și scrutând curtea din față, cu o expresie care ar fi putut însemna, sau nu, interes obișnuit sau indiferență sau chiar o diversitate de sentimente; dar era foarte greu să afirmi categoric ce anume, când tot ce se putea vedea din obrazul în cauză erau doar niște fălci care mestecau vârtos ceva. Iar ce mai rămăsese din acel ceva lăsa să se înțeleagă bine că era vorba de un măr mare roșu. Totuși, Marele Duce nu părea să fie pradă vreunei mari emoții.

Bowman îl lăsă să mestece și își reluă căutatul. La capătul din interior al parcajului, îi spusese ea. Dar afurisitul ăsta de Peugeot nu era acolo. Controlă de două ori. Se întoarse spre latura de vest și cea de a patra parcată acolo era mașina. Sau credea el că este. Oricum, un Peugeot. Se urcă; și cheia de contact se potrivi exact. Femei, își spuse el amar, dar nu-și continuă reflecțiile; mai era treabă de făcut. Închise portiera cât putu de încet: i se părea, greu de crezut, că țăcănitul ei slab o să se audă până în curte, chiar dacă țiganii nu se aflau în plină discuție cu consiliul lor de război. Dădu drumul la frâna de mână, băgă în viteza întâia, apăsă pe ambreiaj, răsuci cheia de contact și aprinse în același timp

și faza. Și mașina și farurile răspunseră exact la comandă, iar Peugeot-ul, zvârlind pietriș cu roțile dinapoi, se zmuci înainte. Bowman suci volanul la stânga, drept către bolta de gard viu. Zări deodată patru țigani apărând din spatele rulotei lui Czerda și alergând să-i încurce drumul – care presupuneau ei că va fi precis pe sub boltă, spre ieșirea din curte. Se părea că Czerda urla ceva și, deși vocea lui nu putea fi auzită din cauza zgomotului produs de accelerație, din gesticulația sa violentă reieșea clar că își îndemna oamenii să oprească Peugeot-ul, deși Bowman nu-și putea imagina cum aveau s-o facă. Trecând pe sub boltă, putu să vadă la lumina becurilor că singurul care avea la el o armă era Ferenc. Și, cum o îndreptase spre Bowman, nu-i mai rămăsese acestuia decât să repeadă mașina în el. Spaima zugrăvită pe obrazul lui Ferenc dovedea că acesta pierduse orice chef să mai folosească arma, și că era în primul rând preocupat să se salveze pe sine. Ca un nebun, el se trânti la pământ în partea stângă; și aproape îi reuși mișcarea, dar nu îndeajuns. Aripa Peugeot-ului îl izbi în coapsă și îndată el nu se mai zări. Tot ce mai putu să vadă Browman fu scânteierea pistolului zburând în aer. În stânga, Czerda și ceilalți doi țigani reușiseră să se ferească. Bowman vră din nou, ieși din curte și se îndreptă spre șoseaua din vale. Acum se întreba ce o fi văzut Marele Duce din toate astea: probabil, gândea el, n-a pierdut mai mult de un clefăit.

Cauciucurile scârțâiră, când Peugeot-ul făcu o cotitură în unghi drept jos la capătul șoselei.

Bowman se apropie de Cecile, stopă, coborî, dar lăsă motorul aprins. Ea alergă spre dânsul și-i înmână o valiză.

– Iute! Iute! Aproape supărată, ea îi dădu valiza. Nu-i auzi cum vin?

– Ba îi aud, spuse Bowman împăciuitor. Cred că avem timp.

Aveau. Auziră geamătul unui motor cu viteză redusă, un geamăt pierzând din intensitate, în timp ce Jeep-ul frâna puternic. Apăru brusc la vedere și, evident, avea probleme serioase cu depășirea cotului din dreapta. Czerda, la volan, urla ca un nebun, dar roțile din față – sau cel puțin cauciucurile – păreau că gândesc altfel. Bowman privea cu interes cum jeep-ul o lua drept înainte, zbura peste cealaltă margine a drumului, culca la pământ un copăcel și ateriza cu un troznet răsunător.

– Ți! Ți! făcu Bowman către Cecile. Ai mai văzut vreodată o conducere atât de neghioabă? Traversă șoseaua și se uită pe câmp. Jeep-ul, cu roțile învârtindu-se încă, zăcea într-o rână, în timp ce cei trei țigani care fuseseră înăuntru, înainte ca acesta să se răstoarne, zăceau și ei grămadă, împrăștiați la vreo cinci metri distanță. Pe când îi privea, ei se descâlceau și se aburcau cu greu pe picioare. Ferenc, bineînțeles, nu făcea parte din grup. Bowman observă că Cecile venise alături de el.

– Tu ai făcut asta, zise ea acuzator. Le-ai sabotat jeep-ul.

– N-a fost mare lucru, răspunse el modest. Am lăsat doar puțin aer să iasă afară din pneu.

– Bine, dar știi că ai fi putut să-i omori pe oamenii ăștia? Jeep-ul putea să cadă peste ei și să-i strivească.

– Nu poți aranja întotdeauna lucrurile așa cum vrei, spuse Bowman cu părere de rău. Ea îi aruncă o privire cum ar fi făcut dr. Crippen la tribunal, așa că Bowman schimbă tonul. Cecile, dumneata nu pari a fi o proastă și nici o amatoare de palavre, așa că nu te apuca să-mi strici efectul comportându-te așa cum o faci. Dacă îți închipui că amicii ăia de acolo au ieșit la aer numai ca să savureze deliciile unei nopți de vară provensale, de ce nu te duci la ei să-i întrebi cum se simt?

Ea îi întoarse spatele fără o vorbă și se îndreptă spre mașină. El o urmă; și își continuă astfel drumul într-o tăcere plină de țâfnă, dar una unilaterală. După un minut, el încetini și trase mașina într-un spațiu liber pe dreapta. Prin geamul de la parbriz, amândoi putură să vadă marginile verticale, calcaroase, cu niște săpături enorme făcute de mâna omului, care tăiau drum spre întunericul de nepătruns al cavernelor.

– Doar nu vrei să te oprești aici? Glasul ei suna neîncrezător.

El stinse motorul și puse frâna de mână.

– M-am și oprit.

– Dar aici vor da peste noi. Era puțin cam speriată.

– Nu. Dacă sunt în stare să mai gândească după mica tumbă pe care au făcut-o, atunci or să-și imagineze că la ora asta suntem la jumătatea drumului spre Avignon. În afară de asta,

cred că trebuie să le lăsăm ceva timp să se refacă, după primul entuziasm al unei curse sub clar de lună.

Coborâră din mașină și se uitară la gurile cavernelor. Rău prevestitoare nu era un cuvânt potrivit, și nici sinistre: ceva mai tare, mult mai tare. Era pur și simplu un loc înfricoșător. Și lui Bowman nu-i fu greu să înțeleagă și să simpatizeze cu punctul de vedere al polițistului de la hotel. Dar, pentru moment, nu credea că trebuia să te fi născut la Les Baux, și să fi crescut mână în mână cu vechile superstiții, ca să te apuce spaima la vederea acestor peșteri: era pur și simplu un loc în care, după apusul soarelui, nici un om în toate mințile nu s-ar fi aventurat. El spera că e în toate mințile; și n-ar fi vrut să intre. Dar trebuia s-o facă.

Luă o lanternă din valiză și-i spuse Cecilei:

– Așteaptă-mă aici!

– Nu! N-o să mă lași singură.

Era foarte vehementă.

– Probabil că înăuntru e mai rău.

– Nu-mi pasă.

– Atunci, vino.

Coborâră amândoi și intrară prin cea mai largă deschizătură din stânga: dacă ai fi putut pune pe roți o casă cu trei etaje, ai fi putut s-o împingi fără greutate în acest spațiu. Bowman merse cu lenterna aprinsă de-a lungul pereților plini de graffiti, aparținând unor nenumărate generații, apoi se decise pentru o boltă spre dreapta, care conducea către o cavernă și mai spațioasă. Cecile, observă el, deși purta niște sandale cu tocul jos,

se poticnea destul de des, mai mult chiar decât îi îngăduiau asperitățile întâlnite din când în când pe vatră: el era foarte sigur acum că imaginația ei se afla cu mult sub nivelul vârstei, ceea ce, gândea el, motiva ușurința cu care ea consimțise atât de repede să-l însoțească.

Următoarea cavernă nu prezenta pentru Bowman nici un interes. Era adevărat că tavanul ei boltit se pierdea în întuneric; cum însă numai un liliac ar fi putut ajunge până acolo, nu prezenta importanță. O nouă arcadă se contura în față.

– E un loc îngrozitor, șopti Cecile.

– Chiar. Nu mi-ar plăcea să locuiesc un timp aici.

După câțiva pași, ea spuse:

– Domnule Bowman.

– Neil.

– Pot să te țin de braț?

El nu-și închipuia că, în ziua de azi, fetele mai întreabă.

– Servește-te, zise el amabil. Nu ești singura persoană de pe aici care are nevoie de sprijin.

– Nu, nu e asta. Nu sunt deloc speriată. Dar, dacă plimbi lumina peste tot, nu pot să văd și mereu mă împiedic.

– A...!

Așa că ea îl prinse de braț și nu se mai poticni, dar tremura atât de tare de parcă ar fi avut o criză de malarie.

– Apropo, zise ea, ce cauți de fapt?

– Știi al naibii de bine ce caut.

– Poate că... mă rog, l-or fi ascuns.

– Se poate să-l fi ascuns. De îngropat nu l-au putut îngropa, decât dacă au adus ceva dinamită cu ei; dar ar fi putut să-l ascundă. Sub o grămadă de bolovani și pietre. E plin locul.

– Dar am trecut pe lângă nenumărate grămezi de pietre și nu te-au interesat.

– Când o să dăm peste un morman proaspăt făcut, ai să-ți dai seama de diferență, spuse el categoric. O trecură fiori puternici; și el continuă: De ce a trebuit să intri, Cecile? Ai spus adevărul când ai afirmat că nu ți-e teamă? Ești pur și simplu înspăimântată.

– Prefer să fiu înspăimântată aici cu tine, decât înspăimântată afară singură. În oricare clipă puteau să înceapă să-i clănțăne dinții.

– S-ar putea să ai dreptate, admise el. Trecură de astă dată, în urcuș, pe sub o altă arcadă, într-o altă cavernă uriașă: după câțiva pași Bowman se opri brusc.

– Ce e? șopti ea. S-a întâmplat ceva?

– Nu știu. Făcu o pauză. Ba da, știu. Pentru prima oară se înfioră și el.

– Și tu? La fel de șoptit.

– Și eu. Dar nu-i asta. Un nemernic i-a săpat mormântul.

– Ce?

– Ăsta e. Ăsta e locul. Când ești bătrân și păcătos ca mine, îi simți mirosul.

– Moartea? Și glasul ei tremura. Oamenii nu pot adulmeca moartea.

– Eu pot.

Și stinse lanterna.

– Aprinde-o, aprinde-o. Glasul ei era foarte ascuțit, aproape de isterie. Pentru Dumnezeu, aprinde-o. *Te rog.*

El își trase brațul, o cuprinse și o ținu strâns. Cu puțin noroc, gândea el, și-ar fi putut sincroniza fiorii, poate nu atât de bine ca niște campioni de dans de la T.V., în timpul dansului, dar suficient ca să se simtă cum trebuie. Când tremuratul se mai potoli oleacă, ea spuse:

– Ai observat ceva deosebit în camera aceasta?

– E lumină. De undeva vine lumină.

– E adevărat. Se deplasară încet înainte, până ce ajunseră la un morman de moloz pe vatră. Grămada de piatră se înălța tot mai sus, până în tavan, unde putură să zărească un petec mare, aproape dreptunghiular, de cer plin de stele. Pe mijlocul acestei grămezi de pietre, de sus până la vatră, se zărea o dâră îngustă de material mișcat din loc, un fel de cărare care părea să fi fost făcută de curând. Bowman aprinse lanterna și nu mai încăpea nici o îndoială: era ceva făcut de curând. Plimbă lumina lămpii pe la baza grămezii de bolovani și, atunci, parcă din proprie voință, lumina se opri și se fixă deasupra unei movile din pietre de calcar, lungă de vreo doi metri și ceva și înaltă sub un metru.

– Cu o proaspătă movilă din pietre, zise Bowman, poți vedea diferența.

– Poți vedea diferența, repetă ea mecanic.

– Te rog, îndepărtează-te puțin.

– Nu. E ciudat, dar acum mă simt mai bine.

El o crezu și nu i se păru ciudat.

Omenirea nu e încă prea departe de jungla primitivă, ca să nu se sperie cel mai mult de necunoscut: dar aici, acum, ei cunoșteau.

Bowman se aplecă deasupra movilei și începu să arunce de o parte pietrele. Oamenii aceia nu se obosiseră să-l îngroape prea adânc pe nefericitul Alexandru, deoarece după câteva momente Bowman dădu peste rămășițele ferfenițite ale unei cămăși cândva albe, acum plină de sânge, și de un lanț cu un crucifix de argint prins de el. Desfăcu lanțul și-l luă împreună cu crucifixul.

*

* *

Bowman parcă mașina la locul acela în vale, de unde o luase pe Cecile cu valizele. Coborî.

– Rămâi aici, îi spuse el. De data asta ți-o cer. Ea nu dădu chiar afirmativ din cap, dar nici nu se opuse: probabil că metoda lui de instruire începea să dea roade. Jeep-ul, fără ca asta să-l surprindă, se afla tot acolo unde îl lăsaseră. Aveau să le trebuiască o macara mobilă care să-l scoată de acolo.

Intrarea în curtea din față a hotelului Baumaniere părea pustie, dar el avea aceeași încredere afectuoasă în Czerda și în banda veselă a însoțitorilor săi, tot atât cât într-o colonie de cobre sau de păianjeni „Văduva Neagră", așa că se grăbi să intre în umbră, și înaintă încet în curte. Piciorul său lovi ceva care scoase un sunet metalic slab. Rămase nemișcat fără să facă nici un alt zgomot, dar nu provocase nici un fel de reacție de care să-și dea seama cu privirea sau cu ure-

chea. Se aplecă și ridică de jos pistolul pe care, neatent, îl lovise de pompa de benzină. Fără îndoială, pistolul tânărului Ferenc. După starea în care-l văzuse pe acesta ultima oară, nu credea c-o să mai aibă încă nevoie de pistol, sau că o mai dori un timp să-l folosească. Dar Bowman decise să i-l înapoieze, oricum. Știa că nu avea să deranjeze pe nimeni, căci luminile mai ardeau încă în rulota lui Czerda și se răspândeau pe ferestre și pe ușa întredeschisă. Toate celelalte rulote din curte erau în întuneric complet. El se îndreptă spre cea a lui Czerda, urcă fără zgomot scările și privi înăuntru prin deschizătura ușii.

Czerda, cu mâna stângă bandajată, cu obrazul plin de vânătăi, având mari petice de plasture pe frunte, nu arăta pe atât de bătrân pe cât era, și părea să se prezinte în condiții mai acceptabile decât Ferenc, căruia îi îngrijea acum rănile. Ferenc zăcea pe o cușetă gemând, abia pe jumătate conștient, strigând de durere ori de câte ori îi schimba taică-său bandajul însângerat de pe frunte. Când, în cele din urmă, bandajul îi fu înlăturat, însoțit de un ultim țipăt de durere, o durere care avu efectul să-l aducă pe Ferenc într-o stare de aproape completă inconștientă, Bowman putu să vadă că tânărul avea o foarte urâtă tăietură la frunte, dar o tăietură care părea neînsemnată în comparație cu vânătăile masive de la cap și de pe obraz. Dacă o mai fi avut încă și alte contuzii pe corp, de aceiași mărime, Ferenc trebuia să sufere considerabil și să se simtă într-adevăr într-o stare foarte proastă. Nu era o presupunere care să-l înduioșeze pe Bowman:

dacă lui Ferenc i-ar fi reușit mișcarea, el, Bowman, s-ar fi aflat acum în situația de a nu mai simți nimic.

Ferenc stătea acum în capul oaselor pe prici, în timp ce tatăl său îi pregătea un bandaj curat, apoi se aplecă înainte, își propti coatele pe genunghi, cu obrajii în palme, și gemu.

– Pentru Dumnezeu, ce s-a întâmplat? De ce am capul...

– O să-ți treacă, spuse Czerda blând. O tăietură și niște vânătăi. Asta-i tot.

– Dar ce s-a *întâmplat?* De ce capul...

– Mașina. Îți amintești?

– Mașina. Da, sigur. Diavolul de Bowman! Venind de la Ferenc, nu era rău, gândi Bowman. A scăpat...!

– Lua-l-ar dracu', da. A fugit și ne-a distrus și Jeep-ul. Vezi asta? Czerda își arătă mâna și capul. Ferenc privi fără interes, apoi se uită în altă parte. În mintea lui se petrecea altceva.

– Pistolul, tată! Unde mi-e pistolul?

– Aici, zise Bowman. Îndreptă pistolul către Ferenc și păși în rulotă: lănțișorul pătat de sânge și crucifixul pendulară în mâna lui. Ferenc se holbă la el: arăta ca un om cu capul pe butuc și cu călăul pregătit să-i aplice pe ceafă lovitura de secure, căci, pus în situația lui Bowman, Ferenc ar fi fost desigur călăul. Czerda, care se afla cu spatele la ușă se răsuci brusc și rămase tot atât de împietrit ca și fiul său. Vederea lui Bowman nu-i făcu mai multă plăcere decât lui Ferenc. Bowman înaintă doi pași și puse crucifixul însângerat pe masă.

– Maică-sii iar plăcea să-l aibă, zise el. Dar mai întâi ar trebui șters de sânge. Așteptă din partea lor o reacție, dar nimic. Atunci continuă. Am să te ucid, Czerda; trebuie, nu-i așa? Pentru că nimeni nu poate dovedi că tu l-ai omorât pe Alexandru. Numai că eu nu am nevoie de dovezi; tot ce-mi trebuie este să fiu eu încredințat. Dar nu încă. Nu pot încă s-o fac, nu? N-am voie să provoc moartea unor nevinovați, nu? Însă mai târziu, da, am să te ucid. Apoi pe Gaiuse Strome. Îi spui că eu am zis asta, da?

– Ce știi tu despre Gaiuse Strome, întrebă el în șoaptă.

– Destul, ca să-l spânzur. Ca și pe tine.

Czerda zâmbi deodată dar, când vorbi o făcu tot în șoaptă.

– Ai spus că nu poți ucide acuma. Făcu un pas înainte.

Bowman nu răspunse. Ridică doar pistolul încet, cu gura țevii îndreptată între ochii lui Ferenc. Czerda nu mai făcu nici un gest, renunțând la alt pas. Bowman se uita la el și-i arătă un scaun de lângă măsuță.

– Stai jos, porunci el, și uită-te la fiul tău.

Czerda făcu precum i se spuse. Bowman mai înaintă un pas, și era evident că reacțiile lui Ferenc mai erau încă necontrolate, deoarece expresia bruscă de groază de pe ceea ce mai rămăsese din obrazul său și din gura deschisă gata să strige ceva, veniră prea târziu ca să-i mai fie de folos lui Czerda, care se prăbușea cu greu la podea pocnit după ureche de arma lui Bowman.

Ferenc își descoperi dinții într-o înjurătură murdară. Cel puțin asta presupuse Bowman, căci Ferenc recursese la limba lui natală. Dar nici nu începuse bine să facă uz de ea, că Bowman se apropie de el fără vorbă, și pistolul acționă din nou. Reacțiile lui Ferenc erau mai încete decât își închipuia Bowman: tânărul se rostogoli cu capul înainte peste tatăl său și rămase nemișcat.

– Ce Dumnezeu... Glasul venea din spatele lui Bowman. El se răsuci într-o parte, se aruncă la pământ, se întoarse iar și ridică pistolul: apoi se sculă mai încet. În cadrul ușii stătea Cecile, cu ochii ei verzi larg deschiși și cu obrazul împietrit de uimire.

– Ești nebună? țipă Bowman sălbatic. Era cât pe-aci să mori. Nu-ți dai seama? Ea dădu din cap, cu spaima încă pe obraz. Vino înăuntru și închide ușa. *Ești* nebună. De ce naiba n-ai făcut cum ți-am spus eu, să stai unde te-am lăsat?

Ca în transă, ea păși înăuntru și închise ușa. Se holbă la cei doi căzuți pe podea, apoi se întoarse iar spre Bowman.

– Pentru numele lui Dumnezeu, de ce i-ai lovit pe oamenii ăștia? Doi răniți.

– Pentru că nu era momentul să-i ucid acum, zise el rece. Îi întoarse spatele și începu să inspecteze locul metodic și amănunțit. Când cineva inspectează metodic și în amănunt un loc, fie că e o rulotă țigănească sau un castel de baron, trebuie s-o facă în mod serios. Așa că Bowman se apucă să transforme rulota lui Czerda, sistematic și ordonat, într-o totală ruină. Sfâșie paturile în bucăți, cu un cuțit împrumutat

de la pasivul Czerda, împrăștiind peste tot tapițeria, ca să se asigure că nimic nu era ascuns în ea, și smulse ușile încuiate ale dulapurilor, tot cu ajutorul cuțitului lui Czerda. Intră în chicinetă și sparse toată văsăria în care s-ar fi putut găsi ceva, goli de conținut, în closet, vreo duzină de cutii cu alimente, sparse borcanele cu conserve și sticlele cu vin, folosind o metodă simplă: ciocnindu-le câte două între ele, și încheie cu răsturnarea pe podea a conținutului sertarelor cu tacâmuri, ca să se asigure că nu se găsea nimic ascuns sub așternutul lor de hârtie. Nu găsi nimic.

Cecile care, în aceeași stare de transă hipnotică, urmărise întreaga acțiune, întrebă:

– Cine e Gaiuse Strome?

– De cât timp ascultai?

– Tot timpul. Cine e Gaiuse Strome?

– Habar n-am, răspunse sincer Bowman. N-am auzit de el niciodată până în seara asta.

Își îndreptă atenția spre sertarele mai mici, cu rufe. Le vărsă pe rând conținutul pe podea și le azvârli departe cu piciorul. Nimic interesant: doar rufe.

– Bunurile altora nu înseamnă pentru tine nimic? Între timp starea de transă a Cecilei se schimbase în uluiala și în lipsa de înțelegere a omului care încearcă să ia contact cu realitatea.

– Cred că e asigurat, zise Bowman, ca s-o liniștească. Și porni la asaltul altei părți de mobilier, încă intact, un frumos birou sculptat în lemn de mahon care, în orice monedă, valora o mică avere. Forță sertarele încuiate, cu ajutorul

aceluiași neprețuit cuțit al lui Czerda. Răsturnă conținutul primelor două sertare pe podea și era să-l lichideze și pe al treilea, când observă ceva. Se aplecă și luă de jos o pereche de ciorapi de lână, făcuți ghem. În ei se găsea un pachet de bancnote noi, fosnitoare, prinse cu elastic, având seriile în continuare. Îi trebui aproape un minut ca să le numere.

– Optzeci de mii de franci elvețieni, în hârtii de câte o mie, observă Bowman. Mă întreb dacă amicul Czerda a câștigat optzeci de mii de franci elvețieni în bancnote de câte o mie. Da, bine... Vârî bancnotele în buzunarul pantalonilor și-și reluă căutarea.

– Bine, dar asta înseamnă furt. Ar fi poate prea mult dacă am spune că Cecile privea îngrozită și că, în ochii ei mari, verzi, nu se prea citea admirație. Dar Bowman nu avea acum timp pentru procese de conștiință.

– O, taci din gură, zise el.

– Dar i-ai luat banii...

– Probabil că tot așa i-a luat și el. Mai sparse un sertar și scotoci prin conținutul lui cu vârful pantofului. Ferenc încercă să se ridice în picioare clătinându-se, așa că Bowman îl ajută să stea drept, îl pocni, într-adevăr, foarte tare în maxilar și-l așeză din nou pe pământ. Șocul se citea din nou pe fața Cecilei; un șoc în care se învălmășeau începuturile unei schimbări de sentimente. Ea era probabil o fată fin educată, care fusese obișnuită să creadă că opera, baletul sau teatrul reprezintă idealul unei seri de divertisment. Bowman reîncepu cu următorul sertar.

– Nu te ocupa de mine, zise el. Un parazit, un om de nimic, un vagabond. Nostim, nu?

– Nu. Strângea din buze, cu un aer de pedanterie.

– Timpul mă presează. Ah!

– Ce este? Chiar și la cea mai puritană femeie, repulsia nu rezistă în fața curiozității.

– Asta. El îi arată o cutie lăcuită, din lemn de trandafir, frumos lucrată, încrustată cu ebonită și sidef. Era încuiată, și atât de fest închisă, încât nu se putea introduce nici măcar vârful ascuțit ca briciul al cuțitului lui Czerda în spațiul microscopic al închizăturii. Cecile părea că simte o satisfacție răutăcioasă în această problemă de moment, căci făcu un gest larg cu mâna spre dezastrul care ocupa acum aproape fiecare centimetru pătrat din podeaua rulotei.

– Să caut cheia? întrebă ea dulce.

– Nu, nu-i nevoie. Așează cutia pe podea și sări pe ea cu amândouă picioarele, transformând-o imediat într-o grămadă de surcele. Trase din sfărâmături un plic sigilat, îl deschise și scoase afară o coală de hârtie.

Pe ea erau dactilografiate – cu majuscule – un talmeș-balmeș de litere și cifre. Mai erau și câteva cuvinte întregi, dar înțelesul lor în context era complet obscur. Cecile privi peste umărul lui. Ochii îi erau amețiți și el știa că ea vedea greu.

– Ce este? întrebă ea.

– Pare să fie un cod. Unul sau două cuvinte clare: „Luni", o dată, 24 mai, și numele unei localități, Grau du Roi.

– Grau du Roi?

– Un sat de pescari și o stațiune de odihnă pe litoral. Și de ce ține la el, țiganul, un mesaj codificat? Chibzui puțin la asta, dar nu-i folosi la nimic. Deși era treaz și în picioare, mintea îi fugise departe în noapte. Proastă întrebare. Hai, sus, și să mergem!

– Cum? Și încă două sertare drăguțe care au mai rămas?

– Lasă-le pentru vandali. El o prinse de braț, așa că ea nu mai reuși să se poticnească prea des în drumul spre ușă. Se uită la el întrebător:

– Să înțeleg că poți să rezolvi și coduri?

Bowman privi în jurul său:

– Mobilă, da. Văsărie, da. Coduri, nu. Hai înapoi la hotel. Ieșiră. Înainte de a închide ușa, Bowman aruncă o ultimă privire la cei doi bărbați răniți, și încă fără cunoștință, zăcând în mijlocul pe veci ruinatelor rămășițe a ceea ce fusese odată un interior frumos aranjat al unei rulote. Aproape că îi părea rău pentru rulotă.

CAPITOLUL IV

Când Bowman se trezi, păsărelele cântau, cerul era de un albastru luminos, fără nori, iar razele soarelui de dimineață pătrundeau pe fereastră. Nu pe fereastra hotelului, ci pe fereastra Peugeot-ului bleu, pe care el îl lăsase de cu noapte în drum, la adăpostul unui pâlc mare de copaci, ce păreau să le ofere în întuneric aproape o totală invizibilitate dinspre șosea. Acum, însă, la lumina zilei, putu constata că nu le oferea nimic; și că puteau fi văzuți perfect de oricare trecător care s-ar fi ostenit să arunce, din întâmplare, o privire către ei. Și, cum nu numai pentru aceștia ar fi putut fi obiectul unor priviri curioase, se decise să plece de acolo.

Nu prea ar fi vrut s-o trezească pe Cecile. Fata părea să fi avut o noapte relativ liniștită – sau cât mai rămăsese din noapte – cu capul ei brunet pe umărul lui, un lucru de pe urma căruia el se resimțea serios, deoarece se chinuise tot timpul, parte pentru că nu dorea să se miște ca să n-o trezească, dar în mare parte din cauza activității sale violente și neobișnuite de cu o seară mai

înainte, ceea ce îi producea de mult timp dureri în toți mușchii, neobișnuiți cu o asemenea treabă.

Lăsă jos ferestrele, trase în plămâni aerul răcoros al dimineții și-și aprinse o țigară. Zgomotul brichetei fu de ajuns ca s-o trezească pe fată, care se ridică și se uită în jurul ei cu privirea încețoșată, până când își dădu seama unde se află.

Se uită la el și spuse:

– Păi, la prețurile de azi ale hotelurilor, ăsta a fost destul de ieftin.

– Asta-i ce-mi place și mie, zise Bowman. Spiritul de pionierat.

– *Arăt eu* a pionieră?

– La drept vorbind, nu.

– Vreau să fac o baie.

– O s-o faci foarte curând. La cel mai bun hotel din Arles. Ți-o jur cu mâna pe inimă.

– Ești optimist. Toate camerele de hotel trebuie să fi fost reținute de săptămâni de zile în vederea festivalului țiganilor.

– Așa e, inclusiv cea pe care am rezervat-o eu. Mi-am reținut o cameră acum două luni.

– Înțeleg. Ea se întoarse intenționat pe partea pe care Bowman o socotea destul de incomodă pentru el, dacă ținem seama că, aproape toată noaptea, nu-i refuzase umărul drept pernă. Ai reținut acum două luni o cameră, domnule Bowman...?

– Neil.

– Am fost foarte răbdătoare, nu, domnule Bowman? N-am pus întrebări.

– Asta, da. Se uită admirativ la ea. Ce nevastă grozavă ai fi? Când o să mă întorc târziu acasă de la birou...

– Ia te rog. Ce sunt toate astea? Cine ești dumneata?

– Un fluieră-vânt în mișcare.

– În mișcare. Urmărind țiganii care...

– Eu sunt un fluieră-vânt răzbunător.

– Și eu te-am ajutat...

– Da, așa e.

– Ți-am dat mașina. Mi-ai pus viața în pericol.

– Știu. Îmi pare rău pentru toate astea. Și n-am avut nici un drept s-o fac. O să te instalez într-un taxi, cu destinația aeroportul Martignane, pentru primul avion spre Anglia. Acolo ai să fii în siguranță. Sau ia mașina asta. Și mă duci și pe mine până la Arles.

– Șantaj!

– Șantaj? Nu-nțeleg. Îți ofer un loc sigur. Vrei să spui că ești gata să vii cu mine?

Ea încuviință din cap. El se uită la ea plin de considerație.

– Chiar atâta încredere, într-un bărbat care și-a pătat foarte recent mâinile cu atâta sânge?

Ea încuviință din nou.

– Tot nu înțeleg. Privi înainte prin parbriz. Să fie oare faptul că frumoasa Miss Dubois e pe cale să se îndrăgostească?

– Fii liniștit, zise ea calmă. Frumoasa Miss Dubois nu are în vedere asemenea preocupări romantice.

– Atunci, vii cu mine? Cine știe, se poate ca ăștia toți să ne atîrne calea – tâlharul în întuneric,

chelnerul cu fiola de otravă, zâmbărețul cu cuțitul ascuns sub manta – toți oamenii lui Czerda, de fapt. Așa că ce facem?

– Chiar că nu știu.

El porni Peugeot-ul.

– Cred că nici eu nu știu. Dar el știa. Însă ce nu știa ea era că el știa ce ea știa. Așa gândea, destul de nedeslușit, Bowman la orele opt ale dimineții.

Tocmai ajunseseră în șoseaua principală, când ea i se adresă:

– Domnule Bowman, ai putea fi mai deștept decât pari.

– Greu de tot.

– Acum vreo două minute, te-am întrebat ceva. Dintr-un motiv sau altul, n-ai binevoit să-mi răspunzi.

– O întrebare? Ce întrebare?

– Nu-i nimic, zise ea resemnată. Și eu am uitat.

*

* *

Marele Duce, în pijamaua sa complet vărgată cu roz, fericit ascunsă sub un șervet, își lua masa de dimineață, la pat. Tava cu gustarea, aproximativ tot atât de lată cât patul, se potrivea în întregime cu tot ce se găsea pe ea. Tocmai dezlipise de pe oase o foarte suculentă bucată de pește, când ușa se deschise și Lila intră fără să bată. Părul ei blond era nepieptănat. Cu mâna ținea înfășurat în jurul taliei un șal, în timp ce cu

cealaltă agita în aer o foaie de hârtie. Se vedea că era necăjită.

– Cecile a plecat! Mai agită o dată hârtia. A lăsat asta.

– A plecat? Marele Duce transferă furculița cu pește în gură și savură momentul. Pe Dumnezeul meu, chefalul ăsta roșu e superb. Unde a plecat?

– Nu știu. A luat tot cu ea.

– Să vedem. Întinse mâna și luă biletul Lilei. „Contactează-mă post restant Saintes-Maries". S-ar spune că e mai puțin decât clar. Haimanaua aia care era cu ea aseară...

– Bowman? Neil Bowman?

– Da, la haimanaua aia mă refeream. Ia vezi dacă se mai află aici. Și mașina ta.

– Nu m-am gândit la asta.

– Trebuie să ne gândim la toate, spuse Marele Duce, blând. Puse iar mâna pe cuțit și pe furculiță, așteptă până când Lila ieși în grabă din cameră, lăsă cuțitul și furculița jos, deschise un sertăraș de lângă el și scoase de acolo carnetul de notițe pe care Lila îl folosise cu o seară mai înainte, când făcea pe secretara la întrevederea lui cu țiganii. Compară scrisul din caiet cu acela de pe biletelul pe care tocmai i-l înmânase Lila: era, indiscutabil, același scris. Marele Duce oftă, puse caietul la loc, lăsă neglijent să cadă foaia de hârtie pe podea, și-și reluă asaltul asupra chefalului. Tocmai îl terminase și se pregătea să ridice capacul unui vas cu șuncă și rinichi, când Lila reveni. Își schimbase șalul cu același mini purtat în seara precedentă, iar părul îl avea pieptănat. Dar se afla în aceeași stare de agitație.

– A plecat și el. Și mașina. O, chiar că sunt speriată.

– Cu Marele Duce lângă tine, teama e o emoție fără sens. Evident, Saintes-Maries e locul.

– Și eu cred. Părea că se îndoiește de ceva. Ezita. Dar cum o să ajung eu acolo? Mașina mea... mașina noastră...

– Ai să vii cu mine, draga mea. Marele Duce posedă întotdeauna un mijloc de transport. Tăcu un moment și trase puțin cu urechea la un murmur brusc de glasuri. Țț! Țț! Zgomotoși mai sunt țiganii ăștia. Ia tu tava, dragă.

Nu fără oarecare greutate, Lila îndepărtă tava. Marele Duce sări din pat, se înfășură într-un halat chinezesc violent colorat și se îndreptă spre ușă. Deoarece era limpede că sursa deranjului său venea dinspre curtea din față, Ducele se îndreptă spre balustrada terasei și se uită în jos. Un mare număr de țigani se strânseseră în spatele rulotei lui Czerda, singura parte a ei vizibilă de la locul unde se afla Marele Duce. Câțiva țigani gesticulau, alții strigau: evident, toți erau supărați de ceva.

– Ah! Marele Duce pocni din palme. Am într-adevăr noroc. E lucru rar să te afli chiar la fața locului. Din asta e făcut folclorul. Vino.

Se întoarse și se îndreptă direct spre treptele care conduceau jos la terasă. Lila îl apucă de braț.

– Bine, dar nu poți coborî în pijama.

– Nu fi caraghioasă. Marele Duce își continuă drumul, coborî treptele prin patio, ignoră – sau, mai probabil, se făcu că nu le vede – privirile celor

ce luau gustarea de dimineață în patio, și se opri în capul scării de la curtea din față, ca să privească scena. Putu să vadă, deja, că în spațiul de parcare din spatele gardului viu nu mai erau rulote – iar două sau trei dintre cele care staționaseră în curtea din față dispăruseră și ele, în timp ce altele făceau clar pregătiri de plecare. Dar vreo douăzeci de țigani, cel puțin, mai înconjurau încă rulota lui Czerda.

Ca un Caligula psihedelic, urmat de o speriată și foarte încurcată Lila, Marele Duce coborî autoritar treptele și se strecură printre țiganii din jurul rulotei. Se opri și privi la spectacolul pe care îl avea în față. Bătuți zdravăn, învinețiți, tălați și bandajați serios, Czerda și fiul stăteau așezați pe treptele rulotei, amândoi cu capul ascuns în mâini: și fizic și psihic, condițiile lor păreau a fi foarte proaste. În spatele lor, puteau fi văzute mai multe țigănci, angajate într-o muncă de uriași cu curățatul interiorului rulotei care, la lumina zilei, părea să fie o harababură și mai îngrozitoare decât la lumina lămpii. Orice anarhist, mare specialist în pus bombe, ar fi fost mândru să i se atribuie o asemenea ispravă.

– Tț! Tț! Tț! Marele Duce clătină din cap decepționat și dezgustat. O ceartă în familie. Foarte cârcotașe familiile astea de romi. Nimic de văzut aici pentru un folclorist adevărat. Vino, draga mea, văd că cei mai mulți dintre țigani au plecat deja. Nu ne rămâne decât să facem la fel. O conduse înapoi pe scări și-l anunță pe portar:

– Mașina mea, imediat.

– Mașina dumitale nu-i aici? întrebă Lila.

– Sigur că nu. Pentru Dumnezeu, fata mea, doar nu-ți închipui că salariații mei dorm în același hotel cu mine? Să fii aici în zece minute.

– În zece minute? Trebuie să fac o baie, să mănânc ceva, să împachetez, să-mi achit nota...

– Zece minute.

Ea fu gata în zece minute. La fel și Marele Duce. Purta un costum de flanel gri, la două rânduri, peste o cămașă maronie și o pălărie panamà cu panglică tot maronie; dar, de data aceasta, atenția Lilei fu atrasă în altă parte. Ea privea uluită spre curtea din față.

– Marele Duce, repetă ea mecanic, are întotdeauna un mijloc de transport.

Mijlocul de transport, în acest caz, era un uriaș și magnific Rolls-Royce gabriolet, comandă specială, de culoare verde închis cu galben. Alături, ținând portiera din spate larg deschisă, stătea o șoferiță, îmbrăcată într-o uniformă de aceeași culoare și nuanță cu mașina. Era tânără, minionă, cu păr castaniu și foarte drăguță. Zâmbind, îi pofti pe Marele Duce și pe Lila pe bancheta din spate, se așeză la volan și conduse mașina în ceea ce, din interiorul ei, se putea numi o liniște perfectă.

Lila se uita la Marele Duce, care tocmai își aprindea o havană mare cu un aprinzător de la o impresionantă consolă cu butoane din dreapta sa.

– Vrei să-mi spui, întrebă ea, că n-ai lăsa-o pe ființa asta delicios de drăguță să locuiască în același hotel cu dumneata?

– Sigur că nu. Nu pentru că nu mă preocupă confortul salariaților mei. Apăsă pe un buton de

pe consolă și geamul despărțitor alunecă ușor în spatele șoferiței. Și unde ai dormit azi noapte, draga mea Carita?

– Păi, Domnule Duce, hotelurile erau pline, așa că...

– Și unde ai dormit?

– În mașină.

– Țț! Țț! Fereastra se înălță și Marele Duce se întoarse către Lila. Deci, după cum poți să vezi, asta e o mașină foarte confortabilă.

*

* *

Când Peugeot-ul bleu sosi în Arles, între Bowman și Cecile atmosfera se răcise. Avuseseră o discuție pe probleme de croitorie și nu căzuseră de acord chiar în totul. Bowman trase mașina pe o străduță laterală, liniștită, în fața unui mare, dar nu prea curat, magazin de confecții; opri mașina și se uită la fată. Ea nu se uită la el.

– Ei bine, zise el.

– Îmi pare rău. Privea undeva departe. Eu cred că ești puțin nebun.

– Ba chiar de ajuns, aprobă el. O sărută pe obraz, coborî, scoase valiza din spate și păși pe trotuar, unde se opri să examineze câteva costume exotice din vitrină. Putu să vadă, reflectată în geam, mașina și, tot atât de clar, pe Cecile. Își ținea buzele strânse și părea evident supărată. Păru să ezite, apoi coborî din mașină și traversă până la el.

– Aș putea să-ți trag una, amenință ea.

– Nu mi-ar plăcea, zise el, pari o fată destul de voinică.

– Taci odată, pentru Dumnezeu, și du valiza la loc în mașină.

Așa că el tăcu, băgă valiza la loc, o luă pe fată de braț și o conduse, fără voia ei, în decoloratul magazin.

Douăzeci de minute mai târziu, el se privi într-o oglindă mare și îl trecură fiorii. Era îmbrăcat acum într-un costum negru, încheiat până la gât și foarte strâmt, care îl făcea să înțeleagă cum se simte o divă de operă supraponderală, când se pregătește să atace un do; cu o cămașă albă fără nici un stil, o cravată neagră ca o sfoară și o pălărie tot neagră cu boruri largi. Fu o ușurare când Cecile apăru din camera de probă, însoțită de o doamnă între două vârste, plinuță, simpatică, îmbrăcată în negru, pe care Bowman o socotea a fi directoarea. Dar privi la ea numai din politețe, pentru înfățișarea ei exterioară; orice bărbat, care nu și-ar fi utilizat acum întregul său voltaj vizual direct asupra Cecilei, nu putea să constituie decât un caz psihiatric sau să fie posesorul unei acuități vizuale de bufniță mioapă, într-un hambar. El nu o considerase niciodată pe Cecile o femeie urâțică, dar acum își dădea, pentru prima oară și definitiv, seama că era chiar uimitor de drăguță. Și nu din cauza minunatei rochii pe care o purta, frumoasă, da, minunat de potrivită, exotică. Un foarte scump costum țigănesc, căruia nu-i lipsea nici una din culorile curcubeului. Și nici din cauza fișiului alb de dantelă, pe care îl purta pe cap, deși auzise că

tocmai conștiința că poartă lucruri frumoase le dă femeilor strălucirea interioară ce se revarsă și în afară. Tot ce știa acum era că inima sa făcu două salturi și nu și-o putu potoli, nici nu putu să revină, după cum spera, la obișnuita sa expresie de nepătruns, până nu văzu din nou zâmbetul ei dulce și ușor poznaș. Directoarea își concretiză în cuvinte gândul:

– Madame, șopti ea, are o înfățișare frumoasă.

– Madame, zise el, *este* frumoasă. Apoi își reveni în fire. Cât costă? În franci elvețieni. Primiți franci elvețieni?

– Desigur. Directoarea chemă o funcționară, care începu să facă niște calcule, în timp ce ea împacheta lucrurile.

– Dar îmi împachetează lucrurile, făcu Cecile speriată. Nu pot să ies pe stradă așa.

– Ba poți. Bowman avusese din toată inima intenția s-o asigure de asta, însă cuvintele sale sunau mecanic; nu-și putea lua ochii de la ea. Suntem în plină fiesta.

– Domnul are dreptate, spuse directoarea. Sute de tinere arleziene se îmbracă așa în perioada asta a anului. Și, pentru ele, asta constituie o foarte plăcută și bună variație. Bowman se uită la nota pe care i-o înmânase funcționara. Două mii patru sute de franci elvețieni. El trase trei mii de franci din pachetul cu bancnotele lui Czerda și îi întinse directoarei. Păstrați restul.

– Domnul este foarte drăguț. După uimirea citită pe fața ei, el deduse că cetățenii din Arles nu obișnuiau să fie prea mână-largă în privința gratuităților.

– De haram am luat, de haram am dat... Și ieși cu Cecile din magazin. Se urcară în Peugeot și merseră vreo două minute, până ajunseră la un fel de parcare, aproape liberă. Cecile îl privi întrebătoare.

– Cutia mea cu cosmetice, explică el. Căută în trusa din spate și trase afară o mică geantă neagră cu fermoar. Nu plec niciodată la drum fără ea.

Ea îl privi curioasă.

– Un bărbat nu poartă niciodată cu el o cutie cu cosmetice.

– Pe asta, da. Ai să vezi.

După douăzeci de minute, când se prezentară la recepția celui mai mare hotel din Arles, ea înțelesese de ce. Erau aceiași care părăsiseră magazinul de confecții, dar abia mai puteau fi cunoscuți drept aceiași. Tenul Cecilei era cu câteva nuanțe mai închis la culoare, ca și gâtul și mâinile. Era viu rujată, cu mult roz pe obraji, și cu fard de ochi; obrazul lui Bowman avea acum culoarea lemnului bine lustruit, iar noua sa mustață părea întrucâtva impresionantă. Funcționarul de la recepție îi înapoie pașaportul.

– Camera dumneavoastră este pregătită, Mr. Parker, zise el. Doamna Parker?

– Nu fi neghiob, îl apostrofă Bowman. O luă pe Cecile de braț și-l urmă pe boy spre lift. Când ușa camerii se închise în urma lor, ea se uită la Bowman cu o totală lipsă de entuziasm.

– A *trebuit* să-i spui asta funcționarului de la recepție?

– Uită-te la mâinile tale!

– Și ce-i cu mâinile mele – în afară de faptul că vopseaua asta a ta le-a murdărit?

– Fără verighetă.

– Oh!

– Bine zis, „Oh!" Recepționerul experimentat observă automat astfel de lucruri. De aia a și întrebat. Și *lui* i se pot pune întrebări. Multe perechi suspecte reține camere azi și alte chestii de astea. Cât despre bandiți, un bărbat venit cu iubita la remorcă este în mod automat deasupra oricăror bănuieli. Se presupune că are altele în mintea lui.

– Nu-i nevoie să vorbești.

– Am să-ți vorbesc mai târziu despre păsărele și fluturași. Până una alta, mai important e că omul ne-a crezut. Mă duc până jos. Între timp tu fă o baie. Dar nu-ți spăla vopseaua de pe față, gât și mâini. Mi-a mai rămas foarte puțină.

Ea se uită în oglindă, își ridică mâinile și și le studie odată cu obrazul.

– Dar cum, Dumnezeule, o să pot face baie fără...

– Te ajut eu, dacă vrei, se oferi Bowman.

Ea intră în baie și încuie ușa. Bowman coborî și se opri un moment lângă o cabină telefonică din hol, frecându-și bărbia, ca un om adâncit în gânduri. Telefonul nu avea disc, ceea ce însemna că orice chemare exterioară trebuia făcută prin centrala hotelului. Ieși afară în soare.

Chiar la acea oră matinală, Boulevard de Lices era plin de lume. Nu vizitatori, nu turiști, ci vânzători locali, cu sute de tarabe instalate pe

marginea trotuarelor. Și străzile erau la fel de aglomerate, ca și trotuarele, cu o mulțime de vehicule, de la camioane grele, până la tărăboanțe, care descărcau o diversitate de mărfuri, începând cu mașini agricole grele și sfârșind cu tot felul de alimente, mobilă și îmbrăcăminte, suveniruri și mulțimi de buchete de flori.

Bowman intră într-un oficiu poștal, ochi o cabină telefonică goală, schimbă banii și formă numărul de la Whitehall, Londra. În timp ce aștepta apelul, scoase din buzunar mesajul trunchiat, găsit în rulota lui Czerda, și-l netezi.

*

* *

Cel puțin o sută de țigani îngenunchează pe pământ în luminișul plin de iarbă, în timp ce un preot, îmbrăcat în negru, le dădea binecuvîntarea. După ce lăsă brațul în jos, el se întoarse și se îndreptă către un cort negru, ridicat în apropiere; țiganii se sculară în picioare și începură să se împrăștie, unii plimbându-se fără țintă, alții îndreptându-se către rulotele parcate dincolo de șosea, la câteva mile nord-est de Arles. În spatele rulotelor, se contura silueta maiestoasă a Mânăstirii Montmajour.

Printre vehiculele parcate, trei fură imediat identificate: rulota verde cu alb, în care locuiau mama lui Alexandru și cele trei tinere țigănci, rulota lui Czerda, care era acum remorcată de o rablă de camion, vopsită într-un galben de prost gust, și impunătorul Rolls al Marelui Duce. Capota mașinii fusese dată jos, pentru că cerul

era fără nor, iar dimineața, deja caldă. Șoferița cu părul ei castaniu neacoperit, ca să arate că nu era în timpul serviciului, stătea lângă mașină cu Lila. Marele Duce, tolănit pe bancheta din spate, se răcorea cu un lichid oarecare, din barul pe care îl avea în față, și privea cu interes tot spectacolul.

Lila spuse:

– Niciodată n-am putut asocia *asta* cu țiganii.

– E de înțeles, e de înțeles, admise Marele Duce binevoitor. Dumneata, desigur, nu-i cunoști pe țiganii noștri, draga mea, pe când eu sunt o autoritate europeană în materie. Se opri, se gândi puțin și se corectă: Autoritatea europeană. Ceea ce, evident, însemna toată lumea. Elementul religios poate fi la ei foarte puternic; și sinceritatea și cucernicia lor nu ies niciodată mai bine în evidență decât atunci când vin să adore moaștele Sarei, sfânta lor patroană... Zilnic, în ultima parte a călătoriei lor, un preot îi însoțește, ca s-o binecuvânteze pe Sara. Și... dar ajunge! Ce să te mai plictisesc și eu cu erudiția mea.

– Să mă plictisești, Charles? Este chiar fascinant. Și la ce o fi folosind cortul acela negru?

– Este un confesional mobil – puțin folosit, mă tem. Țiganii au legile lor proprii în privința binelui și răului. Dumnezeule! Uite-l pe Czerda că intră acolo. Își aruncă ochii pe ceas: nouă și un sfert. Trebuie să iasă la ora gustării.

– Nu-l agreezi? întrebă Lila curioasă. Crezi că...?

– Nu știu nimic despre băiatul ăsta, zise Marele Duce. Aș spune mai de grabă că un obraz ca al lui nu ascunde o viață plină de fapte bune și de gânduri cucernice.

Cînd Czerda, cu fața sa cruntă și îngrijorată, plină de vânătăi, trase și asigură în urmă-i perdeaua de la intrarea în cort, părea prea puțin să pledeze și pentru una și pentru alta. Cortul era mic și rotund, cu un diametru de trei metri. Singurul mobilier consta dintr-un fel de firidă din pânză care servea drept confesional.

– Fii binevenit, fiule. Vocea din firidă era gravă, măsurată și autoritară.

– Dă-i drumul, Searl! spuse Czerda sălbatic. O agitație ușoară, și perdeaua de pânză căzu, ca să scoată la iveală un preot așezat, cu ochelari fără ramă și cu o față slabă de ascet, având înfățișarea omului lui Dumnezeu, a cărui cucernicie merge până la fanatism. Se uită scurt și impasibil la obrazul maltratat al lui Czerda.

– Să știe toată lumea, spuse cu răceală preotul. Eu sunt Monsieur le Curé sau „Părintele".

– Pentru mine ești „Searl" și vei fi întotdeauna, spuse cu dispreț Czerda. Simon Searl, răspopitul. Povești pentru copii.

– Nu mă aflu aici pentru povești, răspunse Searl posomorât. Eu vin aici din partea lui Gaiuse Strome.

Înverșunarea dispăru încet de pe obrazul lui Czerda: rămânea doar neliniștea, care începuse să crească din clipa când privise la chipul lipsit de orice expresie a preotului.

– Cred, zise Searl liniștit, că o explicație despre cârpăceala ta incompetentă și greu de crezut e necesară. Sper să fie o bună explicație.

*

* *

– Trebuie să ies afară! Trebuie să ies afară! Tina, țiganca cea tânără, cu părul negru tăiat scurt, privea pe fereastra rulotei la cortul confesional, apoi se întoarse să le privească pe celelalte trei femei. Avea ochii roșii și pleoapele umflate; fața palidă. Trebuie să umblu, trebuie să respir aer. Nu mai pot. Nu mai pot sta aici!

Marie de Hobenaut, mamă-sa și Sara se uitară una la alta. Nici una din ele nu părea mult mai fericită decât Tina. Fețele lor erau tot atât de triste și de amare ca atunci noaptea, când le spionase Bowman; nereușita și disperarea pluteau apăsător în aer.

– Ai să fii atentă, Tina? spuse îngrijorată mama Mariei. Tatăl tău... Trebuie să te gândești la tatăl tău.

– E în ordine, mamă, zise Marie. Știe ea Tina. Acum știe. Făcu un semn din cap către brunetă, care se grăbi să iasă pe ușă, și continuă încet: L-a iubit atât de mult pe Alexandru, tu știi asta.

– Știu, zise mamă-sa, vorbind cu greu. E păcat că Alexandru n-a iubit-o mai mult.

Tina ieși prin partea din spate a rulotei. Așezat pe trepte, se afla un țigan de vreo treizeci de ani trecuți. Spre deosebire de mulți alți țigani, Pierre Lacabro era bondoc, aproape diform și extrem de

spătos; și, tot spre deosebire de cei mai mulți țigani, care, cu trăsăturile lor acviline au o frumusețe tot atât de aristocrată ca orice popor european, el avea o față foarte lată, brutală, cu o gură crudă, și niște ochi porcini; o cicatrice, care se vedea că nu fusese niciodată operată, îi brăzda obrazul de la ochiul drept până la bărbie. Se vedea clar că era un bărbat foarte puternic. Se uită la Tina, care se apropia, și-i rânji cu dinții lui stricați.

– Și încotro, drăgălașa mea fecioară? Avea o voce groasă, hârâită și cu totul neplăcută.

– Să mă plimb. Nu făcu nici o încercare să-și ascundă dezgustul ce i se citea pe față. Să iau aer.

– Știi că avem oameni de pază...? și Maca și Masaine sunt la post. Știi asta?

– Crezi că vreau să fug?

El rânji din nou.

– Ești prea speriată ca să fugi.

Cu o prezență de spirit de moment, ea îi replică:

– De Pierre Lacabro nu sunt eu speriată.

– Și de ce naiba ai fi! Își ridică mâinile cu palmele în sus. Fete frumoase ca tine... Păi, eu îi sunt ca un tată.

Tina se înfioră și coborî treptele rulotei.

*

* *

Explicația lui Czerda, în fața lui Simon Searl, nu fusese deloc convingătoare. Searl nu-și ascundea disprețul și nemulțumirea. Czerda trecuse mult în defensivă.

– Și eu? întrebă el. Eu sunt cel care am suferit cel mai mult, nu tu, nu Gaiuse Strome. Eu îți spun că el a distrus tot în rulota mea și mi-a furat și cei optzeci de mii de franci ai mei.

– Pe care nici nu i-ai câștigat încă. Ăștia erau banii lui Gaiuse Strome, Czerda. O să-i vrea înapoi: iar dacă nu și-i poate recăpăta, o să-ți ia în schimb viața.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Bowman a dispărut! Nu știi...

– Ai să-l găsești și ai să folosești asta. Searl scotoci în faldurile sutanei și scoase un pistol cu amortizor. Dacă dai greș, îți sugerez să ne scutești de necazuri și să-l folosești pentru tine.

Czerda se uită la el o bucată de timp.

– Cine-i Gaiuse Strome ăsta?

– Nu știu.

– Simon Searl, noi am fost prieteni odată...

– În fața lui Dumnezeu. Nu l-am cunoscut niciodată. Instrucțiunile lui vin fie în scris, fie telefonic, și atunci numai printr-un intermediar.

– Atunci, știi cine-i omul ăsta? Czerda îl apucă pe Searl de braț, îl trase aproape de ieșirea din cort și ridică un colț al pânzei. În plină vedere, apăru Marele Duce care, evident, își umplu din nou paharul și se uita direct la ei; iar expresia feței sale trăda multă preocupare. Czerda lăsă să cadă repede pânza. Ei bine?

– Pe bărbatul ăsta l-am mai văzut și înainte, zise Searl. Cred că e un nobil bogat.

– Un nobil bogat pe nume Gaiuse Strome?

– Nu știu. Nu doresc să știu.

– Asta e a treia oară că-l văd pe omul acesta, venit la pelerinaj. Și este al treilea an de când lucrez pentru Gaiuse Strome. Aseară a pus câteva întrebări. Azi dimineață a venit să vadă stricăciunile provocate în rulota mea. Și acum se uită la noi. Cred că...

– Ceea ce crezi păstrează pentru Bowman, îl sfătui Searl. Și mai ales, ideile păstrează-le pentru tine. Șeful vrea să rămână anonim. Nu-i place să i se tulbure intimitatea. Înțelegi?

Czerda dădu fără prea multă plăcere din cap, își vârî pistolul sub cămașă și ieși afară. Pe când ieșea, Marele Duce îl urmări cu privirea peste monoclu.

– Doamne Dumnezeule! rosti el ușor. S-a și spovedit.

– Poftim? întrebă politicos Lila.

– Nimic, draga mea. nimic. Își înălță privirea și o zări pe Tina, care umbla neconsolată și aparent fără rost prin iarbă. Pe onoarea mea, grozav de frumoasă fată. Necăjită poate, da, precis necăjită. Dar frumoasă.

– Charles, încep să cred că ești un mare cunoscător la fete drăguțe, zise Lila.

– Aristocrații întotdeauna au fost. Carita dragă, la Arles, și cu toată viteza. Mă simt istovit.

– Charles! Lila păru deodată îngrijorată. Nu te simți bine? Soarele? Să tragem capota...

– Mi-e foame, spuse Marele Duce.

Tina urmări plecarea Rolls-ului, apoi privi absentă în jur. Lacabro dispăruse de pe scara rulotei alb-verde. Nici Maca, nici Masaine nu se

vedeau. Se trezi parcă întâmplător la intrarea în confesionalul negru.

Neîndrăznind să se uite în jur, pentru a mai cerceta o dată dacă este urmărită, împinse pânza de la intrare și pătrunse înăuntru. Șovăind, făcu vreo câțiva pași spre firidă.

– Părinte! Părinte! Vocea ei era o șoaptă tremurată. Trebuie să-ți vorbesc.

Glasul adânc și grav se auzi din interiorul firidei:

– Pentru aceasta sunt aici, fata mea.

– Nu, nu! Tot în șoaptă. Nu mă-nțelegi. Am lucruri îngrozitoare să-ți spun.

– Nimic nu e îngrozitor de ascultat pentru un om al lui Dumnezeu. Tainele tale vor rămâne taine și pentru mine, fata mea.

– Dar eu nu vreau să rămână taine! Vreau să te duci la poliție.

Perdeaua se dădu la o parte și Searl își făcu apariția. Chipul lui slab și ascetic era plin de compasiune și îngrijorare. Își puse brațele pe umerii ei.

– Orice te aduce, fiica mea, necazurile tale s-au sfârșit. Cum te numești, copilul meu?

– Tina. Tina Daymel.

– Pune-ți credința în Dumnezeu, Tina, și mărturisește-mi totul.

În rulota alb-verde, Marie, maica-sa și Sara stăteau triste și tăcute. Din când în când, mama scotea câte un oftat reținut și-și ștergea ochii cu batista.

– Unde *este* Tina? întrebă ea în cele din urmă. Unde poate să fie? A plecat de atâta timp.

– Nu te necăji, Madame Zigair, îi spuse Sara, liniștind-o. Tina e un copil înțelept. N-o să facă nici o prostie.

– Sara are dreptate, mamă, zise Marie. După noaptea trecută...

– Știu. Știu, am fost necugetată. Dar Alexandru...

– Te rog, mamă.

Madame Zigair dădu din cap și rămase tăcută. Brusc, ușa rulotei se deschise și Tina fu aruncată în încăpere; căzu greu cu fața în jos pe podeaua rulotei. În cadrul ușii se aflau Lacabro și Czerda, primul rânjind, celălalt abia stăpânindu-și o mânie sălbatică. Tina rămase acolo unde căzuse, nemișcată și fără cunoștință. Hainele-i fuseseră sfâșiate. Prin rupturi se zărea spatele acoperit aproape în întregime de urme sângerânde de bici, urâte la vedere. Fusese biciuită fără milă.

– Și acum, spuse încet Czerda, acum o să vă băgați, toate, mințile în cap?

Ușa se închise. Cele trei femei îngrozite se holbară la fata mutilată cu atâta cruzime, apoi îngenunchează să o ajute.

CAPITOLUL V

Legătura cu Anglia veni repede, și Bowman se înapoie la hotel după cincisprezece minute. Coridorul, care ducea spre camera lui, era acoperit cu un covor gros și pașii săi nu se simțeau. Tocmai punea mâna pe clanța ușii, când auzi voci venind dinăuntru. Nu voci, observă el, ci doar una, a Cecilei, și aceasta cu intermitență. Timbrul vocii sale era ușor de recunoscut dar, din cauza ușii închise, îi era greu să descifreze cuvintele. Tocmai se pregăteau să-și lipească urechea de ușă când, la capătul coridorului, își făcu apariția o cameristă cu brațele încărcate de cearceafuri. Bowman își continuă indiferent drumul înainte și, după câteva minute, se întoarse înapoi. Acum, în cameră era liniște. El bătu în ușă și intră.

Cecile stătea la fereastră și, când el deschise ușa se întoarse și-i zâmbi. Părul ei negru și lucios fusese pieptănat și periat, iar acum arăta mai atrăgător ca oricând.

– Răpitoare, zise el. Cum de ai reușit fără mine? Pe cuvântul meu, dacă te-ar privi, numai, copiii noștri...

– Altceva, îl întrerupse ea. Zâmbetul ei, observă el, era acum lipsit de căldură. Afacerea asta cu Mr. Parker, când te-ai înregistrat... Ți-ai prezentat pașaportul, nu, Domnule Bowman?

– Mi l-a împrumutat un amic.

– Bineînțeles. Și altceva? Amicul ăsta al dumitale e o persoană foarte importantă?

– Ce vorbești?

– Ce *învârți*, domnule Bowman?

– Ți-am mai spus.

– Sigur că da. Uitasem. Un leneș de profesie. Ea oftă. Și acum, luăm masa?

– Înainte de toate să mă bărbieresc. O să-mi strice tenul, dar mi-l refac eu. După aceea, masa. El își luă din valiză trusa de bărbierit, intră în baie, închise ușa și începu să se radă. Privi în jur. Ea fusese aici, se dezbrăcase de toate gătelile împovărătoare, făcuse cu grijă baie, foarte atentă să nu i se îndepărteze fardul, se îmbrăcase din nou, își aplicase pe mâini altă vopsea, lăsată de el, și toate astea în cincisprezece minute. Ca să nu mai menționăm pieptănatul și periatul părului și altele. Lui nu-i venea să creadă; ea avea acum aerul unei persoane mofturoase, căreia i-ar fi trebuit mai mult de cincisprezece minute ca să se spele pe dinți. Se uită la baie. Nu încăpea nici o îndoială: baia era umedă, așa că fata deschisese cel puțin robinetul. Luă în mână prosopul mototolit și constată că era la fel de uscat ca pustiul Sinai. Ea își periase doar părul. Și asta era tot. Doar dacă nu dăduse vreun telefon.

Se bărbieri, își mai drese culoarea, și o conduse pe Cecile la o masă într-un colț, în

curtea interioară a hotelului, foarte împodobită și plină de statui. În ciuda orei matinale, aceasta era deja plină cu consumatori întârziați la gustarea de dimineață și de primii amatori de cafea. În cea mai mare parte, clienții erau, evident, turiști, dar printre ei se mai aflau și o bună parte de arlezieni, din cei mai cu dare de mână: mulți dintre ei, îmbrăcați în costumele tradiționale ale fiestei, nu chiar ca țigani.

Pe când se așezau la masă, atenția le fu atrasă și reținută de un enorm Rolls-Royce, verde-galben, parcat lângă bordură: alături stătea șoferița, în uniforma ei asortată cu culorile mașinii. Cecile privi cu sinceră admirație la splendida mașină.

– Splendidă, zise ea, chiar splendidă.

– Da, într-adevăr, admise Bowman. Nu-ți vine să crezi că fata asta poate conduce o mașină chiar atât de mare. El se făcu că nu observă privirea ei mirată și începu să examineze pe îndelete curtea. Ai dreptul la trei încercări ca să-l ghicești pe fericitul proprietar.

Cecile îi urmări privirea. Cea de a treia masă, de la locul unde se aflau ei, era ocupată de Marele Duce și de Lila. Un chelner își făcu apariția cu o tavă foarte încărcată, pe care o așeză înaintea Marelui Duce. Acesta apucă și dădu pe gât o cupă cu suc de portocale, mai înainte ca chelnerul să aibă timp să-și îndrepte spinarea greu încercată.

– Credeam că n-o să mai ajungă niciodată băiatul ăsta. Marele Duce vorbea tare și era iritat.

– Charles. Lila clătină din cap. Abia ai *luat* o *enormă* gustare.

– Și acum mai iau una. Pasează-mi franzelele, scumpo.

– Dumnezeule! Cecile puse mâna pe brațul lui Bowman. Ducele și Lila.

– Și ce-i de mirare în asta?

Bowman îl urmări cu privirea pe Marele Duce, cum scotea cu lingura niște marmeladă dintr-un castronaș mai mare, în timp ce Lila turna cafeaua. E normal să se găsească aici – acolo unde sunt țiganii, acolo trebuie să fie și faimosul lor folclorist. Și bineînțeles, în hotelul cel mai bun. La masa aia au loc începuturile unei frumoase prietenii. Ea știe să gătească?

– Dacă știe... sigur că știe, destul de bine. Cordon-Bleu.

– Doamne, o s-o răpească.

– Dar ce caută ea aici cu el?

– Ușurel. Nu i-a povestit despre Saintes-Maries? Vrea și ea să meargă acolo. Și nu are mașină. Cel puțin de când i-am luat-o noi. Ea vrea neapărat să se ducă acolo. Și acum are mașină. Pariez unu contra o sută că e vorba de acest Rolls. Și amândoi par a fi în bune relații, deși Dumnezeu știe ce a găsit ea la dolofanul nostru prieten. Uită-te la mâinile lui, parcă sunt o curea de transmisie. Mulțumesc cerului că nu mi-a fost dat să mă aflu cu el într-o barcă de salvare în clipa distribuirii rației.

– Eu cred că, în felul lui, e un drăguț.

– Cât un urangutan.

– Nu-ți place, nu? Ea părea că se distrează. Pentru că a spus că ești...

– Nu-l cred. E un mincinos. Pariez că nu studiază folclorul țigănesc, că n-a scris nimic despre ei și n-o s-o facă niciodată. Dacă e un om atât de celebru și de important, de ce n-am auzit nici unul din noi nimic despre el? Și de ce vine el prin părțile astea, de trei ani de zile, ca să le studieze obiceiurile? O dată ar fi suficient, chiar și pentru un folclorist ignorant ca mine.

– Poate că îi plac țiganii.

– Poate. Și poate că îi plac nu pentru cele mai bune motive.

Cecile se uită la el, ezită și apoi spuse cu voce scăzută:

– Crezi că el este Gaiuse Strome?

– N-am spus deloc așa ceva. Să nu mai pomenim aici numele ăsta. Vrei să mai trăiești, nu ?

– Nu înțeleg...

– De unde știi că nu există nici un țigan adevărat, printre toți ăștia astfel deghizați, chiar aici în curtea asta?

– Îmi pare rău. Am făcut o prostie.

– Da. Se uită la masa Marelui Duce. Lila se ridicase și vorbea. Marele Duce arăta cu un gest de lord spre intrare. Îngândurat, Bowman o urmări cu privirea, în timp ce străbătea curtea, urca treptele, trecea prin foaier și dispărea.

– E frumoasă, nu? murmură Cecile.

– Cum? Bowman se uită la ea. A, da, da, desigur. Din păcate, nu mă pot căsători cu amândouă.., se opune legea. Căzu pe gânduri, se uită la Marele Duce, apoi iar la Cecile. Du-te de

vorbește cu voinicul nostru. Citește-i în palmă, prezi-i viitorul.

– Ce?

– La Duce. Hai, du-te...

– Nu cred că-i chiar o glumă reușită.

– Nici eu nu cred. Nu ți-am cerut-o când prietena ta era cu el – te-ar fi recunoscut. Dar Ducele n-are cum. Abia te cunoaște. Și sigur că n-ar putea, cu deghizamentul ăsta. Și-apoi, nici o problemă, că oricum nu și-ar ridica ochii din farfurie.

– Nu!

– Te rog, Cecile.

– Nu!

– Adu-ți aminte de peșteră. N-am nici o dovadă.

– O, Doamne, nu.

– Bine, atunci...

– Dar ce pot să fac?

– Începi cu obișnuitele palavre. Pe urmă îi spui că vezi niște planuri importante în perspectivă pentru el, în viitorul apropiat și că dacă reușește... Și aici te oprești. Refuză să-i citești mai departe în palmă, și pleacă... Lasă-i impresia că nu are nici un viitor, și observă-i reacțiile.

– Chiar îl bănuiești?

– Eu nu bănuiesc nimic.

Cam fără voie, ea împinse scaunul și se sculă.

– Roagă-te la Sara pentru mine.

– La Sara?

– Păi nu e ea sfânta patroană a țiganilor?

Bowman o urmări cu privirea. Ea se dădu la o parte, atentă să nu se lovească de un alt client,

care tocmai intra, un preot cu o figură ascetică, din altă lume: era imposibil să ți-l imaginezi pe Searl altfel decât ca pe un om dezinteresat, al lui Dumnezeu, în mâinile căruia și-ar fi încredințat oricine, de bună-voie, viața. Acesta își ceru scuze, iar Cecile își continuă drumul și se opri la masa Marelui Duce, care lăsă în jos cana cu cafea și se uită la ea cu o adevărată iritare ducală.

– Da, ce vrei?

– Bună dimineața, domnule.

– Da, da, da, bună dimineața. Ridică iar cana de cafea. Ce vrei?

– Să vă ghicesc viitorul, domnule.

– Nu vezi că sunt ocupat? Pleacă de aici.

– Numai zece franci, domnule.

– N-am zece franci. El lăsă din nou cana jos și se uită, pentru prima oară, la ea, mai atent. Pe cinstea mea, dacă ai fi blondă...

Cecile zâmbi, profită de acest moment favorabil și-i luă în mâini palma stângă.

– Ai o viață lungă, anunță ea.

– Sunt un om sănătos.

– Și ești de sânge nobil.

– Orice prost poate să vadă asta.

– Ești o fire blândă.

– Nu când mor de foame. Întinse mâna să ia un cornuleț, apoi privi spre Lila care venea înapoi la masă. El arătă cu cornulețul spre Cecile. Ia gonește-o pe pacostea asta micuță. Mă indispune.

– Nu *pari* indispus, Charles.

– De unde poți să știi tu ce se petrece cu digestia mea?

Lila se întoarse către Cecile, cu un zâmbet pe jumătate prietenos, pe jumătate jenat, zâmbet care păli imediat când își dădu seama cine era fata. Lila anulă zâmbetul și spuse:

– Poate vrei să-mi citești și mie în palmă? Tonul era perfect conciliator, fără să fie ocrotitor, doar ca o blândă imputare la adresa mojiciei Marelui Duce. Dar acesta nu părea deloc afectat.

– Mai la distanță, te rog, zise el categoric. Mai la distanță.

Ele se îndepărtară și Marele Duce le urmări cu o expresie gânditoare, atât cât poate un om ale cărui fălci se mișcă cu o regularitate de metronom. El privi în altă parte, peste masa unde stătuse Lila. Bowman se uita drept la el, dar imediat devie privirea. Marele Duce încercă să vadă încotro privește, și i se păru că își fixase ochii asupra unui preot înalt și slab, care stătea la o masă cu o ceașcă de cafea înainte; același preot, își dădu seama Marele Duce, care îi binecuvântase pe țigani la Abația Montmajour. Și nu exista nici o îndoială asupra obiectului interesului lui Simon Searl: îl interesa în mod deosebit chiar Marele Duce. Bowman le urmări cu privirea pe Lila și pe Cecile stând de vorbă ceva mai departe în acel moment. Cecile îi ținea mâna Lilei și făcea impresia că-i vorbește convingător, în timp ce Lila zâmbea oarecum încurcată. O văzu pe Lila apăsând ceva în mâna Cecilei, apoi brusc nu-l mai interesă nici una din ele. Cu coada ochiului, observase ceva de mult mai mare importanță: sau așa credea el că este.

Dincolo de curtea interioară, avea loc, plină de freamăt și de veselie, fiesta de pe Boulevard des Lices. Mai erau negustori care își instalau tarabe de ultim moment, dar la ora aceea ei erau cu mult depășiți ca număr de vizitatori și de cumpărători. Împreună, alcătuiau un spectacol colorat și exotic. Câte un trecător rar, îmbrăcat în haine sobre de stradă, părea complet ieșit din cadru. Turiști, cu aparate de fotografiat, se găseau în număr mare; cei mai mulți, îmbrăcați cu neglijența teribilă pe care o afectează majoritatea turiștilor atunci când trec de propriile hotare; ba chiar alcătuiau un decor monoton pentru cele trei tipuri foarte diferite de oameni, care îți atrăgeau atenția cu găteala lor – tinere arleziene, atât de minunat gătite în tradiționalele lor costume de sărbătoare, sutele de țigani din diferite țări și *les gardiens*, cowboys din Camargue.

Bowman se aplecă înainte pe scaun cu privirea atentă. Iar văzu ceea ce îi trezise cândva interesul – o coamă de păr tizian, inconfundabil. Era Marie le Hobenaut, care umbla foarte repede. Bowman privea în depărtare, când Cecile se apropie de el și se așeză pe scaun.

– Îmi pare rău. Hopa sus. Avem treabă. Am rămas de căruță...

– Dar nu vrei să ascultăm... Și masa mea..?

– Astea mai pot să aștepte. Țiganca în costum verde cu negru și cu păr tizian: urmărește-o. Vezi unde se duce – că undeva se duce ea. E foarte grăbită. Acum!

– Da, să trăiți. Ea se uită ironic la el, se ridică și plecă. El nu o urmări cu privirea. În loc de

asta, privi din întâmplare prin curte. Simon Searl, preotul, fu primul care părăsi locul și o făcu aproape imediat, lăsând ceva mărunțiș lângă ceașca de cafea. După câteva secunde Bowman se ridicase în picioare și-l urmărea pe preot în stradă. Marele Duce, cu fața sa voinică, ascunsă după o cană cu cafea, urmărea plecarea amândurora.

Sutana neagră, prin mulțimea colorată, făcea din Searl o siluetă ușor de urmărit. Dar ceea ce îl făcea și mai ușor de urmărit era faptul că, în postura sa de om al lui Dumnezeu, părea că nu se ferește de nimeni, așa că nu se uită nici măcar o dată peste umăr. Bowman se apropie de el, cam până la trei – patru metri. Acum o vedea și pe Cecile, la o distanță nu mai mare, înaintea lui Searl și, întâmplător, zări o clipă și părul tizian al Mariei le Hobenaut. Bowman se apropie și mai mult de Searl și așteptă un moment prielnic.

Acesta veni fără prea multă întârziere. În apropierea unui grup de tejghele, vreo șase țigani cu înfățișare neplăcută încercau să vândă niște cai care apucaseră zile mai bune. Când Bowman, acum la mai puțin de trei metri în urma lui Searl, se apropie de cai, se ciocni de un tânăr foarte oacheș cu obraz frumos și mustăcioară subțire: purta un sombrero și o îmbrăcăminte pe corp, care atrăgea atenția. Amândoi bărbații își cerură scuze, păsiră alături unul de altul și trecură mai departe. Tânărul brunet făcu numai doi pași, se întoarse și se uită după Bowman, care acuma se pierduse aproape în mulțime tăindu-și drum spre grupul de cai.

Înaintea sa, Searl se opri pe loc când un cal mai nărăvaș necheză, scuturâ din cap și-i blocă drumul. Calul cabră, Searl sări prudent înapoi și, în momentul acela, Bowman îl lovi la încheietura genunchiului. Searl gemu de durere și căzu pe genunchiul teafăr. Ascuns între cai, Bowman se aplecă binevoitor asupra lui Searl și-l lovi cu pumnul strâns în ceafă. Searl căzu amețit.

– Ține-ți-i pe afurisiții ăștia de cai, țipă Bowman. Câțiva țigani săriră, potoliră caii nervoși și-i traseră de o parte, pentru a face loc în jurul preotului căzut la pământ.

– Ce s-a întâmplat? întrebă cineva. Ce s-a întîmplat?

– Vindeți bruta asta sălbatică? întrebă Bowman. Ar trebui omorâtă. L-a lovit drept în stomac. Ce stați așa? Căutați un doctor.

Unul din țigani alergă imediat. Ceilalți se aplecară deasupra omului amețit și, în acest timp, Bowman se retrase discret. Dar nu chiar atât de discret ca să nu fie zărit de tânărul oacheș, care, cu un moment mai devreme, se ciocnise de el: acum era ocupat să-și studieze unghiile.

Când Cecile reveni, Bowman tocmai își terminase de luat gustarea.

– Nu mai pot de cald, anunță ea. Și chiar se vedea. Și mi-e o foame!

Bowman făcu semn cu degetul către un chelner în trecere.

– Ei bine?

– A intrat într-o farmacie. A cumpărat metri de bandaje și o mare cantitate de creme și de alifii,

apoi s-a înapoiat la rulotă – într-un scuar nu prea departe de aici.

– Rulota verde cu alb?

– Da. O așteptau în ușă două femei; și toate trei au intrat înăuntru.

– Două femei?

– Una între două vârste, cealaltă tânără cu păr roșcat închis.

– Mama Mariei și Sara. Biata Tina.

– Ce vrei să spui?

– Ziceam și eu... Privi în curte. Amândouă turturelele sunt acolo.

Cecile îi urmări privirea, până ce dădu de Marele Duce care se așezase cu mutra unuia abia scăpat de la pieire prin inaniție; și acum îi zîmbea Lilei, când aceasta își puse mâna pe brațul lui și începu să-i spună ceva cu vioiciune.

Bowman întrebă:

– Prietena asta a ta e înapoiată mintal sau ceva în felul ăsta?

Cecile îi aruncă o privire lungă și rece.

– Nu mai mult decât mine.

– Hm. Sigur că te-a recunoscut. Ce i-ai spus?

– Nimic. Atâta doar că tu te zbați pentru viață.

– Nu te-a întrebat de ce te-ai dus?

– Fiindcă așa am vrut, i-am spus.

– I-ai spus că-l bănuiesc pe Duce?

– Păi...

– Nu contează. A avut să-ți spună altceva?

– Nu prea. Doar că s-a oprit să asiste la o slujbă țigănească, în dimineața asta.

– Slujbă?

– Știi... una religioasă.

– Cu preot de adevărat?

– Așa spunea Lila.

– Termină-ți gustarea. Împinse scaunul. Nu lipsesc mult.

– Dar credeam că vrei să știi ce-a spus Ducele, cum a reacționat. Doar pentru asta m-ai trimis.

– Zău? Bowman păru dus pe gânduri. Mai târziu. Se ridică și intră în hotel. Fata îl urmări cu expresie de surpriză pe față.

*

* *

– Înalt, spui, El Brocador? Solid și foarte iute? Czerda își frecă fața contuzionată și bandajată, o dureroasă și sensibilă amintire, și se uită la cei patru oameni așezați la masă în rulota sa – El Brocador: tânărul oacheș, de care se lovise Bowman în stradă, Ferenc, Pierre Lacabro și încă zdruncinatul și palidul Simon Searl, care încearca să-și frece ceafa în același timp cu coapsa.

– Avea obrazul mai închis la culoare decât spui tu, făcu El Brocador. Și mustață.

– Culoarea și mustața poți să le cumperi de la prăvălie. Dar marfa nu și-o poate ascunde: violența.

– Eu sper să dau curând de el, zise Pierre Lacabro. Avea o notă nostalgică în glas.

– Eu nu m-aș grăbi chiar atât, spuse sec Czerda. Nu l-ai putut vedea deloc, Searl?

– N-am văzut nimic. Am simțit doar cele două lovituri în spate – nu, pe-a doua nici n-am simțit-o.

– De ce, Doamne iartă-mă, a trebuit, la urma urmei, să intri în curtea aia a hotelului?

– Trebuia să-l văd îndeaproape pe acest Duce de Croytor. Tu, Czerda, m-ai făcut curios să-l cunosc. Vroiam să-i aud glasul. Cu cine vorbea, dacă are ceva contacte, cine...

– E cu englezoaica aia. Inofensivă.

– Oamenii înțelepți fac și ei asemenea lucruri, zise Searl.

– Oamenii înțelepți nu fac lucruri cum faci tu, observă Czerda încruntat. Acum Bowman știe cine ești. Aproape că știe sigur că o persoană din rulota lui Zigair a fost bătută crunt. Dacă Ducele de Croytor este ceea ce crezi tu că este, atunci trebuie să știe în momentul ăsta că îl bănuiești drept Gaiuse Strome... Și, dacă știe, n-o să-i placă nici unul din astea trei lucruri. Expresia de pe fața lui Searl arăta că nici el nu se îndoia și că era de aceeași părere. Czerda continuă: Bowman. Asta-i singura soluție. Trebuie făcut să amuțească. Azi. Dar cu grijă. Fără zgomot. Un accident. Cine știe câți prieteni ar putea să aibă omul ăsta!

– Ți-am spus cum putem face asta, zise El Brocador.

– E un plan bun. În după-amiaza asta noi plecăm. Lacabro, tu ești singurul dintre noi pe care el nu-l cunoaște. Du-te la el la hotel. Pândește-l. Urmărește-l. Nu avem voie să-l pierdem acum.

– O să fie o plăcere pentru mine.

– Fără violență, îl preveni Czerda.

– Sigur că nu. Păru deodată descumpănit. Dar nu știu cum arată. Negricios și solid – sunt sute de alde ăștia.

– Dacă e bărbatul descris de El Brocador, și acela pe care l-am văzut eu în curtea hotelului, zise Searl, o să fie împreună cu o fată îmbrăcată în țigancă. Tânără, brună, drăguță, într-un costum verde auriu, cu patru brățări de aur la mâna stângă.

*

* *

Cecile îl privi pe deasupra resturilor gustării pe Bowman când acesta se apropie de masă

– Nu ți-ai pierdut timpul, observă ea.

– N-am lenevit. Am fost în oraș. După cumpărături.

– Nu te-am văzut plecând.

– Există o ieșire prin spate.

– Și acum?

– Acum am ceva urgent de făcut.

– Așa? Stând aici?

– Înainte de a mă ocupa de lucrul urgent pe care îl am de făcut, am mai întâi altceva, și mai urgent. Și asta îmi cere să stau aici. Știi că aici, în Arles, există câțiva chinezi băgăreți?

– Ce tot spui?

– O pereche, acolo, lângă Romeo și Julieta. Nu te uita. Bărbatul e cam mare pentru un chinez. Patruzeci, deși e întotdeauna greu să-i apreciezi pe ăștia. Femeia de lângă el e mai tânără, eurasiană, foarte frumoasă. Amândoi poartă

ochelari de soare, ușor colorați, din aceia cu oglindă, ca să nu poți vedea prin ei din afară.

Cecile ridică ceașca de cafea și privi alene în jur:

– Acum îi văd.

– Să nu ai niciodată încredere în oameni cu asemenea ochelari. Ăsta pare să fie foarte interesat de Marele Duce.

– E de proporțiile lui.

– Destul de aproape. Bowman se uită gânditor la perechea de chinezi. După aceea zise: Acum putem pleca.

Ea observă:

– Și treaba aia urgentă..., prima pe care o aveai de făcut?

– S-a făcut. Am să aduc mașina în față.

Marele Duce îl așteptă să plece, și o anunță pe Lila:

– Cam într-o oră o să ne amestecăm cu subiecții noștri.

– Subiecți, Charles?

– Țiganii, copila mea. Dar mai întâi trebuie să redactez un nou capitol al cărții mele.

– Să-ți aduc hârtie și toc?

– Nu-i nevoie, dragă.

– Vrei să spui că faci asta în minte? Nu-i posibil, Charles.

El o bătu ușor pe mână și zâmbi cu indulgență.

– Tot ce-mi poți aduce e un litru de bere. S-a făcut grozav de cald. Vrei să chemi un chelner?

Lila plecă ascultătoare, și Marele Duce o urmări cu privirea. Pe chipul său nu se citea nici un fel de bunăvoință când o văzu că îi vorbea și-i

zâmbea țigăncii care îi citise mai înainte în palmă; și nici când examină perechea de chinezi de la masa vecină: și mai puțin atunci când o văzu pe Cecile însoțindu-l pe Bowman într-o mașină albă, pe stradă; și încă și mai puțin când observă o altă mașină, plecând la două secunde după cea a lui Bowman.

*
* *

Cecile privi uimită interiorul frumoasei Simca albă și spuse:

– Și toate astea, aici, ce sunt?

– Ceva cum ar fi un telefon, explică el. Cât ai luat tu masa, eu am închiriat-o. De fapt, am închiriat două.

– Două, ce?

– Două mașini. Nu se știe niciodată când ai nevoie.

– Păi... chiar așa de repede.

– Garajul e chiar aici pe stradă – am trimis pe cineva să se intereseze. El trase afară pachetul, abia desfăcut, cu bancnotele elvețiene ale lui Czerda, îl fosni repede și-l băgă la loc. Depinde de bancă.

– Ești într-adevăr un amoral, zise ea, aproape cu admirație.

– Cum vine asta?

– Felul cum azvârli în jurul tău cu banii altuia.

– Viața e făcută s-o trăiești, banii să-i cheltuiești, spuse Bowman ca un papă. Giulgiul n-are buzunare.

– Ești incurabil. Cu totul și cu totul incurabil. Și, de fapt, pentru ce mașina asta?

– Și de ce găteala pe care o porți?

– Păi... O, înțeleg. Sigur că Peugeot-ul e cunoscut. Nu m-am gândit la asta. Îl privi curioasă, în timp ce el conducea Simca spre un indicator pe care scria „NIMES". Unde vrei să mergi?

– Nu prea sunt sigur. Caut un loc unde să pot vorbi nederanjat.

– Cu mine?

– Mereu teama asta. O să am timp toată viața să-ți vorbesc. Când eram în curte, un țigan cam demolat, într-un Renault tot atât de demolat, ne-a pândit vreo zece minute. Amândoi sunt acum la vreo sută de metri în urma noastră... Aș vrea să-i spun două vorbe țiganului.

– Oh!

– Bine zis, „Oh!" E de mirare cum or fi ajuns atât de repede banditii lui Gaiuse Strome pe urmele noastre. Se uită la ea cu coada ochiului. Mă privești într-un fel special, dacă pot să spun așa.

– Mă gândesc și eu...

– Și?

– Dacă te urmăresc, de ce te-ai mai obosit să închiriezi o mașină?

Bowman răspunse liniștit:

– Când am închiriat Simca asta, nu știam că mi-au dat de urmă.

– Și acum mă pui și pe mine iar în pericol? Sau ceea ce s-ar putea să fie un pericol?

– Sper să nu fie. Dacă da, atunci îmi pare rău. Dar dacă ei sunt pe urmele mele, sunt și pe ur-

mele fermecătoarei țigănci care stă lângă mine – nu uita că pe dumneata te urmărea popa când a suferit acel nefericit accident. Ai fi vrut să te las să le faci singură față?

– Nu prea lași multe posibilități de alegere, se plânse ea.

– Am foarte puține de oferit. Bowman se uită în retrovizor. Renault-ul demolat se afla la mai puțin de o sută de metri în urmă. Cecile se uită peste umăr.

– De ce nu oprești aici să stai de vorbă cu el? Aici n-ar îndrăzni să facă nimic. E prea multă lume în jur.

– Chiar prea multă, admise Bowman. Când o fi să stau de vorbă cu el, aș vrea să nu fie nimeni, nici la o jumătate de milă.

Ea se uită la el, se înfioră, dar nu spuse nimic. Bowman îndreptă Simca peste Ron, spre Trinquetaille, o luă la stânga pe șoseaua către Albaron și apoi încă o dată la stânga, pe drumul către sud, de-a lungul malului drept al fluviului. Aici încetini și opri ușor mașina. Conducătorul Renault-ului, observă el, făcu același lucru, la o distanță potrivită în spate. Bowman porni iar Simca. Renault-ul îl urmă.

După o milă, în lunca pustie și vastă a șesului Camargue, Bowman opri din nou. La fel și Renault-ul. Bowman coborî, se duse în spatele mașinii, aruncă o privire scurtă către Renault-ul oprit la o sută de metri mai departe, deschise port-bagajul, scoase o unealtă din trusa cu scule, o vârî sub haină, închise port-bagajul și reveni la mașină. Unealta luată o puse lângă el pe podea.

– Ce-i asta? Cecile privea și părea speriată.

– O manivelă pentru roată.

– E ceva la vreo roată?

– Manivela mai poate servi și altor scopuri.

Continuă să conducă. După câteva minute drumul începu să urce ușor, făcu un cot destul de mare spre stânga și apoi deodată, aproape exact sub ei, și la mai puțin de vreo câțiva metri, apărură licărind apele noroioase ale Marelui Ron. Bowman frână brusc, sări din mașină de cum aceasta se opri, și alergă repede înapoi pe drumul pe care venise. Renault-ul o coti și el, iar șoferul, luat cu totul prin surprindere, opri brusc mașina, derapând puternic la nici zece metri de Bowman.

Bowman, cu o mână la spate, se apropie de Renault și trase brusc de portiera din față. Pierre Lacabro se uită la el, cu mutra lui abrutizată și sălbatică.

– Încep să cred că mă urmărești îndeaproape, zise Bowman.

Lacabro nu răspunse. În loc de asta, ținând o mână pe volan și alta pe pervazul portierei, ca să-i permită un elan cât mai puternic, țâșni din mașină cu o repeziciune uimitoare pentru un om de corpolența sa. Bowman nu se așteptase la altceva. Se dădu repede la o parte și, când impetuosul Lacabro zbură pe lângă el, îi trânti una cu manivela peste brațul stâng. Zgomotul loviturii, trosnitura surprinzător de puternică a osului sfărâmat și urletul de durere al lui Lacabro se auziră aproape în același timp.

– Cine te-a trimis? întrebă Bowman.

Lacabro, chircit la pământ și ținându-se de brațul rănit, mârâi ceva neclar pe țigănește.

– Te rog, te rog, fii atent, zise Bowman. Eu mă ocup de ucigași. Și știu că am de-a face cu ucigași. Dar e foarte important că știu și cum să mă port cu ei. Ți-am rupt pentru început un os. Cred că e antebrațul. Sunt gata să-ți rup atâtea oase câte or să fie nevoie – ca să te fac să pricepi – și până când o să aflu de ce cele patru femei din rulota alb-verde sunt înspăimântate de moarte. Dacă nu vrei să înțelegi, am să aștept aici și am să fumez o țigară până când o să-ți vină mintea la cap. Dar o să-ți mai rup câteva oase.

Cecile coborâse din Simca și era acum doar la câțiva pași de ei. Era palidă la obraz și-l privea pe Bowman îngrozită.

– Domnule Bowman, vrei să...

– Taci. Se întoarse spre Lacabro. Hai, povestește-mi acum despre femeile alea.

Lacabro scoase din gură ceea ce desigur trebuie să fi fost o altă înjurătură murdară, se rostogoli repede și, când se sprijini pe cotul drept Cecile țipă. Lacabro avea în mână un pistol, dar șocul sau durerea sau amândouă îi încetiniseră reflexele. Urlă încă o dată, iar pistolul îi zbură într-o direcție, și manivela într-alta. Își acoperi fața cu amândouă mâinile: sângele i se scurgea printre degete.

– Și acum s-a terminat și cu nasul, nu? zise Bowman: Fata aia brunetă, Tina, a fost bătută, nu? Cât de rău a fost bătută? Și de ce? Și de cine?

– Ce-i asta? Cecile privea și părea speriată.

– O manivelă pentru roată.

– E ceva la vreo roată?

– Manivela mai poate servi și altor scopuri.

Continuă să conducă. După câteva minute drumul începu să urce ușor, făcu un cot destul de mare spre stânga și apoi deodată, aproape exact sub ei, și la mai puțin de vreo câțiva metri, apărură licărind apele noroioase ale Marelui Ron. Bowman frână brusc, sări din mașină de cum aceasta se opri, și alergă repede înapoi pe drumul pe care venise. Renault-ul o coti și el, iar șoferul, luat cu totul prin surprindere, opri brusc mașina, derapând puternic la nici zece metri de Bowman.

Bowman, cu o mână la spate, se apropie de Renault și trase brusc de portiera din față. Pierre Lacabro se uită la el, cu mutra lui abrutizată și sălbatică.

– Încep să cred că mă urmărești îndeaproape, zise Bowman.

Lacabro nu răspunse. În loc de asta, ținând o mână pe volan și alta pe pervazul portierei, ca să-i permită un elan cât mai puternic, țâșni din mașină cu o repeziciune uimitoare pentru un om de corpolența sa. Bowman nu se așteptase la altceva. Se dădu repede la o parte și, când impetuosul Lacabro zbură pe lângă el, îi trânti una cu manivela peste brațul stâng. Zgomotul loviturii, trosnitura surprinzător de puternică a osului sfărâmat și urletul de durere al lui Lacabro se auziră aproape în același timp.

– Cine te-a trimis? întrebă Bowman.

Lacabro, chircit la pământ și ținându-se de brațul rănit, mârâi ceva neclar pe țigănește.

– Te rog, te rog, fii atent, zise Bowman. Eu mă ocup de ucigași. Și știu că am de-a face cu ucigași. Dar e foarte important că știu și cum să mă port cu ei. Ți-am rupt pentru început un os. Cred că e antebrațul. Sunt gata să-ți rup atâtea oase câte or să fie nevoie – ca să te fac să pricepi – și până când o să aflu de ce cele patru femei din rulota alb-verde sunt înspăimântate de moarte. Dacă nu vrei să înțelegi, am să aștept aici și am să fumez o țigară până când o să-ți vină mintea la cap. Dar o să-ți mai rup câteva oase.

Cecile coborâse din Simca și era acum doar la câțiva pași de ei. Era palidă la obraz și-l privea pe Bowman îngrozită.

– Domnule Bowman, vrei să...

– Taci. Se întoarse spre Lacabro. Hai, povestește-mi acum despre femeile alea.

Lacabro scoase din gură ceea ce desigur trebuie să fi fost o altă înjurătură murdară, se rostogoli repede și, când se sprijini pe cotul drept Cecile țipă. Lacabro avea în mână un pistol, dar șocul sau durerea sau amândouă îi încetiniseră reflexele. Urlă încă o dată, iar pistolul îi zbură într-o direcție, și manivela într-alta. Își acoperi fața cu amândouă mâinile: sângele i se scurgea printre degete.

– Și acum s-a terminat și cu nasul, nu? zise Bowman: Fata aia brunetă, Tina, a fost bătută, nu? Cât de rău a fost bătută? Și de ce? Și de cine?

Lacabro își trase mâinile de pe fața însângerată. Nu avea nasul rupt, dar nu era plăcut la vedere și nici n-avea să fie multă vreme. Scuipă sânge și un dinte rupt, înjură iar pe țigănește și se uită ca o fiară la Bowman.

– Tu ai făcut-o, zise cu convingere Bowman. Da, tu ai făcut-o. Ești unul din călăii lui Czerda, nu? Poate chiar *călăul*. Mă întreb, mă întreb, prietene, tu ai fost acela care l-a ucis pe Alexandru în cavernă?

Lacabro, cu o căutătură de nebun, se ridică în picioare ametit și rămase locului, clătinându-se ca un om beat. Părea să fie în pragul colapsului, cu ochii dați peste cap. Bowman se apropie de el, la fel și Lacabro, dovedind o incredibilă indiferență la durere, o viclenie de animal și o mare capacitate de a-și reveni. Își repezi înainte pumnul drept cu o zvâcnitură formidabilă care, probabil datorită mai mult norocului decât prevederii, îl atinse pe Bowman într-o parte a bărbiei. Acesta se dădu înapoi clătinându-se, își pierdu echilibrul și căzu greu pe iarbă, la câțiva pași de malul râpos al Ronului. Lacabro avu timp. Fugi după pistolul care stătea aruncat la nici un metru de locul unde se afla Cecile. Uimirea de pe fața ei se reflecta în imobilitatea corpului. Bowman se ridică, puțin ametit, într-o rână. Putu să vadă tot ce se petrecea, ca într-un film luat cu încetinitorul: fata, cu pistolul jos la picioarele ei, Lacabro împleticindu-se către el; fata încă înlemnită. Chiar nu putea să vadă obiectul acela blestemat, pe care el îl dorea cu disperare? Dar ochii ei nu erau totuși atât de încremeniți; dacă nu putea să

zărească arma din apropierea ei, nu se putea nici să nu vadă chiar nimic. Ochii ei nu ajunseseră chiar așa de rău. Deodată, ea se aplecă, ridică de jos arma, o azvârli în Ron, apoi, cu un admirabil spirit de prevedere, se întinse lată la pământ, în timp ce Lacabro, cu fața plină de sânge și de ură, se repezea s-o doboare. Dar în clipa aceea de frustrare crescândă când, stăpânit de instincte, se pregătea s-o schilodească pe fata care îl lipsise de armă, Lacabro avea încă mintea limpede. Renunță la fată, se întoarse și se îndreptă, aplecat, în fugă, spre Bowman.

Dar Cecile câștigase, pentru Bowman, tot timpul de care acesta avea acum nevoie. Când Lacabro ajunse la el, Bowman era din nou în picioare, încă ametit și clătinându-se, dar nu mai puțin conștient. El evită primul asalt de taur al lui Lacabro și, repezind puternic piciorul, îl izbi pe țigan, când acesta trecu pe lângă el; avu și norocul să-l apuce de brațul stâng. Lacabro urlă de durere, își trase brațul, cu orice risc, și se repezi din nou. De data aceasta Bowman nu făcu nici o mișcare ca să-l evite, ci se avântă cu aceeași repeziciune spre el. Măciuca brațului său drept nu întâmpină nici o piedică în atingerea bărbiei lui Lacabro, care nu se mai putea apăra acum cu brațul stâng. Veni înapoi câțiva pași, se clătină pe marginea malului abrupt și se rostogoli pe spate în Ron. Plescăitul, provocat de impactul cu apele noroioase, fu chiar foarte zgomotos.

Bowman privi cu duioșie peste marginea roasă a malului: nici urmă de Lacabro. Dacă în momentul când izbise apa fusese inconștient, atunci

precis că se dusese la fund; și asta era. Imposibil să mai dea cineva de el în apele acelea murdare. Nu că Bowman nu s-ar fi gândit să încerce să-l salveze pe țigan, dar, dacă acesta ar fi fost conștient, sigur că și-ar fi exprimat recunoștința făcând tot posibilul ca să-și înece salvatorul. Bowman însă nu se simțea chiar atât de atașat de Lacabro ca să-și asume un astfel de risc.

Se duse la Renault, îl inspectă repede, află ceea ce se aștepta să afle – nimic – porni motorul, băgă într-a-ntâia, îndreptă mașina către buza malului și sări afară. Micuța mașină se târî până la marginea falezei, făcu o tumbă și căzu în apă cu o pleznitură puternică, împroșcând stropi la aproape zece metri înălțime.

O mare parte din stropi căzură ca ploaia înapoi peste Lacabro. Acesta era pe jumătate așezat, pe jumătate întins deasupra unui strat de pietriș și nisip sub malul înclinat al Ronului. Hainele îi erau făcute ciuciulete; cu mâna dreaptă se ținea de încheietura mâinii stângi. Pe chipul lui ametit, inconștient, plutea un amestec de durere, de uimire și de neîncredere. Era, după toate socotelile, fața unui om care, pentru o singură zi, încasase destul.

Cecile mai stătea jos pe pământ, când se apropie Bowman de ea. El îi spuse:

– Deteriorezi costumul ăsta frumos țigănesc, stând acolo.

– Da, cred că da. Vocea ei era, de fapt, remarcabil de calmă. Acceptă mâna lui întinsă, se ridică în picioare și se uită în jur. A plecat?

– Hai să zicem că nu pot să-l găsesc.

– N-a fost..., n-a fost o luptă cinstită.

– Așa a și fost concepută, scumpo. Cinstit, desigur, m-ar fi ciuruit cu gloanțe.

– Dar... o fi știind să înoate?

– De unde naiba să știu eu? O conduse până la mașină și, după ce plecară, zâmbi tăcut și se uită la ea curios. Mâinile îi tremurau, era albă la față și, când se apucă să vorbească, vocea îi era doar un murmur stins și tremurat: evident, un fel de șoc întârziat pusese stăpânire pe ea.

– Cine ești tu?

– N-are importanță.

– Eu... ți-am salvat azi viața.

– Da, așa e, îți mulțumesc. Dar ai fi putut să te folosești de arma aia, ca să-l împuști sau să-l ții la respect.

Urmă o pauză prelungită, apoi ea trase aer pe nas și spuse aproape tânguindu-se:

– N-am tras niciodată în viața mea cu o armă. Nu știu cum să umblu cu pistolul.

– Văd. Îmi pare rău pentru tot ce s-a întâmplat, Cecile. Dar îmi pare și mai rău că te-am amestecat în nenorocita asta de afacere. Doamne, ar fi trebuit să-mi dau mai bine seama.

– De ce te învinovățești? În glasul ei, același suspin. Trebuia să pleci undeva aseară; și camera mea... Se întrerupse, se mai uită o dată la el, își întoarse privirea, încercă să aprindă o țigară, dar mâinile îi tremurau atât de tare încât trebui să i-o aprindă el. Îi mai tremurau încă mâinile când ajunseră înapoi la hotel.

CAPITOLUL VI

Bowman trase mașina în fața hotelului, la intrare. Nici cinci metri mai încolo, Lila, singură, stătea la o masă cu vedere spre curtea interioară. Era greu de presupus dacă arăta supărată sau neconsolată: oricum, însă, nu era fericită.

– A părăsit-o băiatu', anunță Bowman. Ne întâlnim peste un sfert de ceas. Pe aleea din spatele hotelului. Stai ascunsă până vezi Citroën-ul albastru. Eu o să fiu la volan. Nu intra în curtea interioară. Ești mai ferită în foaier.

Cecile făcu un semn către Lila.

– Pot să mă duc la ea?

– Sigur, dar înăuntru.

– Și dacă suntem văzute?

– Nu se întâmplă nimic. Te duci să-i spui ce ființă îngrozitoare sunt eu?

– Nu. Un zâmbet nesigur.

– A, atunci te duci să anunți apropiata noastră cununie.

– Nu, nici asta. Încă un zâmbet.

– Vrei să iei o hotărâre.

Ea își așeză mâna pe brațul lui:

– Cred că ești un om bun.

– Mă îndoiesc că flăcăul din Ron o să-ți împărtășească sentimentele, zise Bowman sec.

Zâmbetul dispăru. Fata coborî. Cu o ușoară încruntare a frunții, ea îl urmări până dispăru, apoi se îndreptă spre curte. Se uită la Lila, făcu un semn în direcția foaierului și intrară amândouă.

– Ești sigură? întrebă Cecile. Îl cunoaște Charles pe Neil Bowman?

Lila dădu din cap.

– Cum? În ce fel?

– Nu știu. Știu că e foarte șiret.

– Vrei să spui, ceva mai mult decât un faimos podgorean sau folclorist?

– Da.

– Și n-are încredere în Bowman?

– Asta e un fel de a spune.

– Meci nul! Tu știi și ce părere are Bowman despre Duce. Mă tem, Lila, că eu am dat peste omul meu. Azi l-a pus la punct pe încă unul din hoții ăia.

– Ce-a făcut?

– L-a azvârlit în Ron. L-am văzut cu ochii mei. Zicea că...

– De aia arătai ca o stafie când te-am văzut adineauri.

– Chiar că m-am și simțit așa. El zice că pe doi din ei i-a și ucis. Și-l cred. L-am mai văzut tăvălind încă vreo alți doi. Culoare locală, culoare locală, dar e ridicol: un mort nu poate fi ascuns. Omul ăsta este de partea îngerilor, Lila. Nu, închipuie-ți, nu-i văd pe îngeri să le placă mult tevatura asta.

– Eu nu sunt înger și nici nu vreau să particip la așa ceva, zise Lila. Totul mă depășește și nu știu cum să mă descurc. Ce-o să facem?

– Nici tu nu ești mai pierdută decât mine. Ce-o să facem? Cred că trebuie să facem ce ni s-a cerut.

– Și eu cred. Lila oftă și chipul i se întristă din nou. Cecile se uită atentă la ea.

– Charles unde este?

– A plecat. Tristețea ei deveni și mai adâncă. A plecat cu micuța lui șoferiță – așa-i spune el – și mi-a cerut să-l aștept aici.

– Lila! Cecile își privi stăruitor prietena. Nu e posibil...

– De ce? De ce nu? Ce vezi tu rău în Charles?

– Nimic, desigur. Absolut nimic. Cecile se ridică. Am avut două minute ca să stăm de vorbă. Domnului Bowman al nostru nu-i place să aștepte.

– Când mi-l imaginez cu obrăznicătura aia mică...

– Mie mi s-a părut o tânără chiar foarte fermecătoare.

– Așa am zis și eu, admise Lila. Dar asta a fost acum o oră.

*

* *

De fapt, Ducele nici nu era cu mica obrăznicătură și nici măcar pe aproape de ea. În scuarul unde fuseseră trase rulotele românești și unguresti nu se vedea nici urmă de Carita sau de uriașul ei Rolls verde, și nu se putea spune că acest lucru era greu de observat. Marele Duce, dimpotrivă, era foarte vizibil: nu departe de rulota alb-verde, cu un carnet de note în mână, el stătea

foarte aprins de vorbă cu Simon Searl. Czerda, ca șef al țiganilor și deja bine cunoscut de Marele Duce, era și el acolo, dar nu lua parte la convorbire. Searl, după emoția care i se citea pe fața de ascet, părea că n-ar fi vrut nici el să ia parte.

– Extrem de obligat, părinte, extrem de obligat. Marele Duce se afla în cele mai bune momente de dispoziție seniorială ale sale. Nu vă pot spune cât m-a impresionat slujba ținută la Abație în dimineața asta. Emoționant, foarte emoționant. Pe Dumnezeul meu, în fiecare moment îmi îmbogățesc cunoștințele. Se uită mai îndeaproape la Searl. Dragul meu, ești rănit la picior?

– O luxație ușoară, nimic mai mult. Luxația cea mai vizibilă o avea pe față și în glas.

– Aa, dar trebuie să fii atent cu aceste mici luxații – se pot ivi complicații foarte serioase, poți ști? Da, da, chiar foarte serioase. Își scoase monoclul și începu să-l penduleze, atârnat de panglica neagră, ca să-l observe mai bine pe Searl. Nu v-am mai văzut eu cumva și altădată? Vreau să spun nu la Abație. Da, da, desigur, la hotel, afară, azi de dimineață. Curios, parcă nu schiopătați atunci. Dar mă tem că vederea mea... Își puse din nou monoclul. Încă o dată, mulțumirile mele. Și fiți atent cu entorsa. Aveți mare grijă, părinte. Pentru sănătatea dumneavoastră.

*
* *

Chiar și celui mai bun observator, care l-ar fi cunoscut, i-ar fi fost greu să-l identifice pe Bowman în omul de la volanul unui strălucit Citroën, parcat într-o alee din spatele hotelului. Purta un

sombrero alb, ochelari negri, o cămașă grozavă, cu picățele albe și albastre, o vestă neagră brodată, cu nasturii descheiați, o pereche de pantaloni din piele de drac și cizme înalte. Avea tenul palid și o mustață mare. Lângă el, pe banchetă se găsea un mic săculeț strâns la gură. Portiera din față se deschise și Cecile privi total nesigură înăuntru.

– Nu mușc, zise Bowman încurajator.

– Doamne sfinte! Ea se strecură în mașină. Ce... Ce înseamnă toate astea?

– Sunt un *gardien*, un cowboy în costumul său de duminică, așa ca mulți alții pe aici. Nu ți-am spus că fac târguieli? Acum e rândul tău.

– Și în sac ce ai?

– Poncho-ul, bineînțeles.

Se uită la el și-l cântări cu privirea, lucru care devenise acum ceva obișnuit la ea, în timp ce el o conducea la magazinul de confecții, pe care-l vizitaseră dimineața devreme. După o scurtă trecere de timp, aceeași directoare se învârtea în jurul Cecilei cu un torent de aprecieri admirative, vorbind tot atât de mult cu mâinile ca și cu gura. Cecile era acum gătită într-un costum de sărbătoare arlezian, cu o rochie lungă până la pământ, neagră, brodată, cu pieptar alb din tul spumos și o pălărie cu voal din același material. Pălăria era așezată pe o perucă neagră-roșcată.

– Doamna arată... fantastic, spuse directoarea în extaz.

– Doamna e pe măsura prețului, zise Bowman resemnat. Scoase mai multe bancnote și o conduse pe Cecile la Citroën, unde ea luă loc și mângâie cu satisfacție bogatul material al rochiei.

– Foarte drăguță, trebuie s-o mărturisesc. Îți place să le gătești pe fete?

– Numai atunci când iau bani de la criminali. Aici e miezul problemei. O oarecare țigancă a fost văzută cu mine. Și, în toată Europa nu există o societate de asigurări care să vrea să se ocupe de această țigancă brunetă.

– Înțeleg. Ea zâmbi trist. Toată această solicitudine pentru viitoarea dumitale soție?

– Bineînțeles. Ce altceva?

– Faptul că, cinstit vorbind, nu-ți poți permite să-ți pierzi în momentul acesta asistenta?

– Nici nu mi-a trecut prin cap.

El conduse mașina acolo unde erau parcate rulotele ungurești și românești, în scuar. Opri Citroën-ul. Luă sacul strâns la gură, coborî, se îndreptă de șale și se răsuci. În momentul acela se lovi de un pieton uriaș, care trecea alene pe acolo. Pietonul se opri și-l privi prin monoclul său cu ramă neagră de os. Marele Duce nu era obișnuit să fie izbit de nimeni.

– Vă cer iertare, m'sieur, spuse Bowman.

Marele Duce îl gratifică pe Bowman cu o privire de profundă silă:

– Acordat.

Bowman zâmbi în chip de scuză, o luă pe Cecile de braț și plecă mai departe. Ea îi spuse *sotto voce*, acuzându-l:

– Ai făcut-o dinadins.

– Și? Dacă el nu ne recunoaște, atunci cine? Mai făcu câțiva pași și se opri. Ia te uită, și acum asta ce-o mai fi?

O autodubă neagră pătrunse în scuar, trezind interesul tuturor. Șoferul coborî, se informă pe lângă primul țigan mai apropiat, care îi arătă cu mâna un punct în scuar, se urcă în dubă și o trase lângă rulota lui Czerda. Czerda era lângă scară și stătea de vorbă cu Ferenc: nici unul nu părea să fi progresat prea mult în vindecarea rănilor.

Șoferul și un ajutor săriră jos, se duseră în spatele dubei, deschiseră ușile și, cu mare greutate, și nu fără un ajutor binevoitor, traseră jos o brancardă pe care stătea întins corpul lui Pierre Lacabro, cu brațul într-o eșarfă și cu toată fața bandajată. Privirea din ochiul drept – cel stâng era complet închis – arăta clar că Lacabro era foarte viu. Czerda și Ferenc, cărora li se citea pe față consternarea, se mișcară repede ca să-i ajute pe purtătorii brancardei. Marele Duce, inevitabil, fu printre primii de față la scenă. Se aplecă scurt asupra maltratatului Lacabro, apoi se ridică.

– Țț! Țț! Țț! Dădu trist din cap. Nimeni nu mai e în zilele noastre în siguranță pe șosele. Se întoarse către Czerda. Nu e acesta sărmanul meu prieten Koscis?

– Nu. Czerda vorbi cu multă reținere.

– A! Mă bucur să aud asta. Sigur, îmi pare rău de băiat. M-aș întreba dacă ai putea să-i spui domnului Koscis că aș vrea să am cu el o mică discuție când vine. Dacă e, bineînțeles, de acord.

– Am să văd eu dacă îl găsesc. Czerda ajută la transportul brancardei spre rulota sa; iar Marele Duce plecă, evitând atent să nu se lovească de perechea de chinezi, care apăruse mai devreme în

curtea hotelului. Își scoase pălăria cu un gest de scuză galant în fața eurasienei

Lui Bowman nu-i scăpă nimic din toată scena. Se uită mai întâi la Czerda, pe obrazul căruia se citea un amestec vizibil de ură și de îngrijorare, apoi la Marele Duce și în urmă la perechea de chinezi. I se adresă apoi Cecilei:

– Acum, șopti el, am aflat că știe să înoate. Hai să nu arătăm prea mult interes la ceea ce se petrece.

O conduse cîțiva pași:

– Știi ce vreau să faci – nu-i nici un pericol, îți promit.

O urmări cu privirea în tip ce ea trecea, ca din întâmplare, pe lângă rulota lui Czerda și se opri să-și potrivească pantoful chiar în apropierea rulotei alb-verzi. Fereastra laterală avea perdelele trase, dar era ușor întredeschisă.

Satisfăcut, Bowman străbătu scuarul către un grup de cai ținuți la pripon sub niște copaci, lângă alte rulote. Privi indiferent în jur, ca să-și dea seama dacă e sau nu observat, văzu ușa rulotei lui Czerda că se închide după ce brancarda fu băgată înăuntru, scotoci în sac și trase afară un pumn de obiecte învelite în teci de hârtie maron, fiecare teacă prevăzută cu câțiva milimetri de hârtie cu fosfor pentru scăpărat: erau pur și simplu niște pocnitori obișnuite.

*

* *

În jurul lui Pierre Lacabro, zăcând pe pat în rulota lui Czerda, se strânseseră: Czerda, Ferenc,

Simon Searl și El Brocador. După cum oricine putea să-și dea seama, pe fața lui Lacabro se putea citi doar nefericire, un sentiment provocat nu numai de suferința sa fizică. Vedeai la el expresia îndurerată a unuia căruia nu i se acordă, cu o atenție afectuoasă, toată răsplata și compătimirea pentru durerile îndurate.

– Tâmpitule. Glasul lui Czerda era aproape un țipăt. Animal idiot. Ți-am spus, fără violență, fără violență.

– Poate că ar fi fost mai bine să i-o fi spus lui Bowman, interveni El Brocador. Bowman știa, Bowman se aștepta, Bowman stătea la pândă. Cine o să-i spună asta lui Gaiuse Strome?

– Cine altul decât amicul nostru răspopit, răspunse furios Czerda. Nu te invidiez, Searl.

După cum arăta Searl, era clar că nici el singur nu se invidia. Răspunse prost inspirat.

– S-ar putea să nu fie nevoie. Dacă Gaiuse Strome e cine credem noi că e, atunci știe deja totul.

– Știe? îl maimuțări Czerda. Ce poate să știe? El nu știe că Lacabro e unul din oamenii mei, și deci și unul de ai lui. El nu știe că Lacabro n-a suferit un accident stradal. El nu știe că Bowman e responsabil de toate astea. El nu știe că încă o dată am reușit să-i pierdem urma – în timp ce Bowman pare să ne știe toate mișcările. Dacă tu crezi că n-ai nici o explicație de dat, Searl, noi nu te mai cunoaștem. Și adresându-se lui Ferenc: încolonează rulotele. Chiar acum. Într-o jumătate de oră plecăm. Spune-le că deseară ne instalăm tabăra la Vaccarès. Ce-a fost asta?

Se auzea clar și tare zgomotul unor pocnituri. Oamenii țipau, caii nechezau speriați, se auzi și fluierul unui polițist și totuși, stacato-ul rafalei de explozii continua. Czerda, urmat de ceilalți trei alergă până la ușa rulotei sale și o deschise larg.

Nu erau singurii nerăbdători și curioși să descopere sursa acestui deranj. Nu exagerăm deloc dacă afirmăm că într-o jumătate de minut toate privirile din scuar se îndreptaseră spre partea de nord-est a acestuia, unde un grup de țigani și *gardiens*, cu Bowman de departe cel mai activ dintre ei, se luptau să stăpânească niște cai înnebuniți de spaimă, care se cabrau, se roteau și nechezau. Numai doi ochi priveau altfel lucrurile; și aceștia aparțineau Cecilei. Ea se lipise de peretele lateral al rulotei vopsite în alb-verde, stând pe vârfuri și uitându-se printr-o deschizătură pe care tocmai o făcuse în perdea.

Înăuntru era întuneric, dar nu chiar unul total; și ochii Cecilei se acomodară repede; când reuși, îi fu imposibil să-și stăpânească o tresărire involuntară de oroare. O fată cu părul negru, tăiat scurt, stătea întinsă cu fața în jos pe o cușetă, evident singurul fel în care putea să stea culcată. Spatele ei gol și maltratat în mod barbar fusese bandajat, dar și uns din abundență cu un fel de alifii. Judecând după tresăririle sale intermitente și nervoase, precum și după gemetele pe care le scotea din când în când, era clar că fata nu dormea.

Cecile dădu drumul la perdea și se retrase. Madam Zigair, Sara și Marie de Hobenaut stăteau așezate pe treptele rulotei, privind în scuar; Cecile

trecu pe lângă ele cât putu de indiferentă, ceea ce nu-i fu deloc ușor, pentru că simțea că i se taie picioarele, și că i se face rău. Traversă scuarul și se apropie de Bowman, care tocmai reușise să-l liniștească pe unul din caii cuprinși de panică. El dădu drumul calului, o luă pe ea de braț și o conduse spre locul unde parcaseră Citroën-ul. Se uită la ea, dar nu fu nevoie s-o privească prea atent.

– Nu ți-a plăcut ce-ai văzut, nu?

– Învață-mă să umblu cu un pistol și am să-l folosesc. Chiar dacă nu văd bine. Aș trage mai de aproape.

– Chiar așa?

– Chiar așa. E un copil abia, o mică ființă, și ei doar că nu i-au jupuit pielea de pe spinare. E oribil. Biata copilă, trebuie să sufere îngrozitor.

– Așa că nu-ți pare chiar atât de rău pentru omul pe care l-am aruncat în Ron?

– Nu. Dacă l-aș întîlni și aș avea o armă în mână...

– Fără arme. Nici eu nu port una. Dar iau în considerație ce ai spus.

– Și se pare că privești cu mult calm tot ce ți-am spus.

– Sunt tot atât de înnebunit ca și tine, Cecile; numai că eu sunt așa de multă vreme. Cât despre bătaia administrată fetei, ceva trebuie să se ascundă aici. Ca și Alexandru, biata fată, cuprinsă de disperare, a încercat să transmită vreun mesaj, vreo informație, așa că ei i-au dat ceea ce au socotit că e o lecție definitivă, atât

pentru ea cât și pentru celelalte femei; și probabil că așa va fi.

– Ce fel de informație?

– Dacă aș ști, le-aș scoate pe femeile astea patru, în zece minute, din rulotă; și în deplină siguranță.

– Dacă nu vrei să-mi spui, nu-mi spune.

– Ascultă-mă, Cecile...

– E în ordine. Nu face nimic. Tăcu un moment. Știi că azi dimineață am vrut să fug? De la Ron.

– Nu m-ar fi surprins.

– Acum nu; și niciodată. Nu mai scapi de mine.

– Ești singura persoană de care n-aș vrea să scap.

Ea se uită aproape surprinsă la el.

– Ai spus-o fără să zâmbești.

– Am spus-o fără să zâmbesc, zise el.

Se urcară în Citroën, întoarseră mașina și mai aruncară o privire spre scuar.

Țiganii se găseau în plină activitate. Îl putură vedea pe Ferenc umblând de la o rulotă la alta, vorbind repede ocupanților, care începeau în grabă pregătirile și-și atașau rulotele la mașini.

– Pleacă? Cecile se uită surprinsă la Bowman. De ce? numai din cauza unor pocnitori?

– Din cauza amicului din Ron. Și a mea.

– A ta?

– Ei știu acum, de când s-a întors de la baie prietenul lor, că eu sunt cu ochii pe ei. Dar nu știu cât de multe cunosc eu. Nu știu ce înfățișare am eu acum, dar știu că arăt altfel. Știu bine că nu pot să dea de mine aici în Arles, pentru că habar n-au unde mă găsesc sau unde aș putea să

fiu. Ei știu că, pentru a pune mâna pe mine, trebuie să mă izoleze și, ca să facă asta, trebuie să mă atragă undeva în câmp deschis. În seara asta ei or să-și așeze tabăra, în Camargue, pe undeva, și speră ca acolo să dea de mine. Pentru că ei știu acum că unde se află rulotele lor trebuie să mă găsesc și eu.

– Te pricepi să vorbești, nu? În ochii ei verzi nu exista nici un pic de răutate.

– Practica.

– Și nici n-ai o părere prea proastă despre tine, nu?

– Nu. El o privi afectuos. Și crezi că ei au?

– Îmi pare rău. Ea îl atinse ușor cu mâna pe dosul palmei, cu un gest de regret. Vorbesc astfel doar atunci când sunt speriată.

– Și eu sunt. Aproape tot timpul. Plecăm deîndată ce îți strângi lucrurile la hotel și apoi, după cel mai bun sistem Pinkerton, îi urmărim luându-le-o înainte. Pentru că, dacă venim în urma lor, ei o să pună oameni la pândă din loc în loc, ca să verifice orice mașină care îi urmărește. Și n-o să fie multe mașini spre sud. În seara asta e marea fiesta din Arles, când multă lume, timp de patruzeci și opt de ore, nu pleacă spre Saintes-Maries.

– O să ne recunoască? Așa dichisiți? Nu cred...

– Nu ne pot recunoaște. Nu e încă posibil să dea de noi. Încă nu. Sunt sigur. Nu trebuie să poată. Ei vor urmări o mașină cu o pereche în ea. Or să caute o mașină cu număr de Arles, pentru că va fi o mașină închiriată. Or să caute o pereche de oameni deghizați și, pe aici, asta

înseamnă numai în costume țigănești sau în costume de *gardien*. Vor căuta o pereche cu trăsături caracteristice, bine cunoscute: cum ar fi că tu ești suplă, cu pometii ieșiți, cu ochii verzi, pe când eu sunt departe de a fi subțirel, am și câteva cicatrici pe față, pe care nu le poate ascunde nici un fel de fard. Câte mașini, cu câte perechi mergând spre Vaccarès, în după-amiaza asta, or corespunde unor astfel de semnalmente?

– Una. O trecură fiorii. N-o să ratezi nimic tu?

– Și nici ei. Așa că trebuie să le-o luăm înainte. Dacă nu ne ajung din urmă, putem oricând să ne întoarcem să vedem unde s-au oprit. N-o să suspecteze nici o mașină venind dinspre sud. Sper, cel puțin sper, să nu dea Domnul s-o facă. Dar să porți tot timpul ochelarii ăștia negri: ochii tăi verzi sunt un punct de reper mortal.

Bowman se înapoie la hotel și opri cam la cincizeci de metri de curte, în cel mai apropiat loc de parcaj posibil.

– Împachetează-ți lucrurile, îi spuse el Cecilei. Cincisprezece minute. După zece minute sunt la hotel.

– Mai ai, desigur, ceva de aranjat?

– Mai am.

– Și nu vrei să-mi spui ce?

– Nu.

– Hai că ești caraghios. Credeam că acum ai încredere în mine.

– Firește că am. Orice fată care e pe cale să mă ia de bărbat...

– Nu merit să te porți așa.

– Nu. Dar am încredere în tine, Cecile. Fără rezerve.

– Bine. Ea încuviință mulțumită. Pot să-mi dau seama că spui adevărul. Dar nu ai încredere în tăria mea de a nu vorbi sub presiune.

Bowman se uită câteva secunde la ea, apoi spuse:

– Ți-am dat vreodată de înțeles, când stăteam de veghe noaptea, că nu ești... ăă... chiar atât de deșteaptă pe cât ai putea fi?

– M-ai făcut de multe ori proastă, dacă asta vrei să spui.

– Și poți încerca să mă ierți?

– O să văd eu. Zâmbi, coborî din mașină și se îndepărtă. Bowman așteptă până ce o văzu în curte, părăsi mașina, se duse la oficiul poștal, ridică o telegramă, care îl aștepta la post restant, veni înapoi la mașină și desfăcu telegrama. Mesajul era în engleză, decodificat. Și spunea așa: ÎNȚELES NECLAR STOP IMPORTANT CONȚINUTUL SĂ FIE LIVRAT AIGUES MORTES SAU GRAU DU ROY LUNI MAI 24 INTACT ȘI REPET INCOGNITO STOP DACĂ DOAR UNU POSIBIL NU LIVRAȚI CONȚINUTUL STOP DACĂ POSIBIL CHELTUIELILE NU CONTEAZĂ STOP NESEMNAT.

Bowman citi din nou mesajul, și încă o dată, și dădu din cap afirmativ. Pentru el înțelesul era foarte limpede: acum nimic nu mai era neclar. Scoase un chibrit și dădu foc la telegramă, bucată cu bucată, pe scrumieră, fărâmițând scrumul. Se uită de mai multe ori în jurul său, ca să vadă dacă nu cumva, prin activitatea sa neobișnuită,

trezise cuiva interesul, dar nu văzu pe nimeni. În oglinda retrovizoare putu zări Rolls-ul Marelui Duce, oprit la stop, la vreo sută de metri mai departe. Chiar și Rolls-urile, gândi el, erau obligate să se oprească pe roșu. Marele Duce trebuia să considere opririle astea sâcâitoare drept o permanentă sursă de enervare ducală. Prin parbriz, îi văzu pe chinez și pe eurasiana lui îndreptându-se calmi spre curtea interioară, venind dinspre vest.

Bowman lăsă fereastra portierei în jos, rupse în bucățele mici plicul telegramei și le aruncă în rigolă. Spera ca cetățenii din Arles să-i ierte mica lipsă de respect pentru curățenie. Coborî din mașină și intră în curtea interioară a hotelului, unde se întâlni în drum cu perechea de chinezi. Aceștia se uitară indiferenți la Bowman, prin ochelarii lor cu oglindă, însă Bowman nu-i urmări cu privirea.

*

* *

Marele Duce, oprit la stop, curios lucru, nu părea deloc enervat. Era foarte ocupat acum cu niște însemnări într-un carnet care, ciudat, nu era același pe care îl folosea mereu la însemnări asupra folclorului țigănesc. Aparent satisfăcut cu ceea ce scrisese, puse carnetul de o parte, aprinse o havană și apăsă pe butonul care acționa geamul dintre el și șoferiță. Carita se uită întrebătoare prin oglinda retro.

– Draga mea, abia așteptam să te întreb, zise Marele Duce, dacă mi-ai executat instrucțiunile.

– Punct cu punct, Monsieur le Duc.

– Și răspunsul?

– Cu puțină șansă, în nouăzeci de minute. Fără, în două ore și jumătate.

– Unde?

– Răspunsuri în patru exemplare, Domnule Duce. Post restant: Arles, Saintes-Maries, Aigues-Mortes și Grau du Roi. Sper că e bine.

– Excelent. Marele Duce zâmbi satisfăcut. Uneori, draga mea Carita, mă gândesc serios la ce m-aș face eu fără tine. Geamul se ridică în liniște și Rolls-ul demară încet pe culoarea verde. Marele Duce, cu trabucul în mână, se lăsă pe spate și privi lumea, cu aerul său patriarhal obișnuit. Deodată, după o privire cam nedumerită prin parbriz, se aplecă vreo câțiva centimetri înainte, ceea ce la Marele Duce dovedea un grad ridicat de interes. Apăsă pe butonul geamului ce-l separa de șoferiță.

– Dincolo de Citroën-ul ăla albastru e un loc de parcare. Trage acolo.

Rolls-ul încetini și opri, iar Ducele făcu un gest nemaivăzut: deschise singur portiera și coborî. Păși încet înainte, se opri și se uită la bucățelele galbene de hârtie din rigolă, apoi la chinezul care se îndrepta încet de șale, cu câteva în mână.

– Ați pierdut ceva? întrebă Marele Duce îndatoritor. Pot să vă ajut?

– Sunteți prea amabil. Engleza bărbatului era fără cusur. Oxbridge, în cel mai înalt grad. Nu e nimic. Soția mea și-a pierdut un cercel. Dar nu e aici.

– Îmi pare rău. Marele Duce se îndepărtă, intră în curtea interioară, trecu pe lângă soția chinezului, care ședea pe un scaun, și înclină frumos din cap, în semn că-i recunoaște prezența. Era, își zicea Marele Duce, indiscutabil o eurasiană, și una foarte frumoasă. Nu blondă, desigur, dar frumoasă. Avea de asemenea și doi cercei. Marele Duce traversă cu pași măsurați curtea și se apropie de Lila, care sta singură la o masă. O privi cu atenție.

– Pari supărată, draga mea.

– Nu, nu.

– Ba da, ești. Instinctul nu mă înșeală în astfel de probleme. Din nu știu ce motive, pari cam reținută față de mine. De mine! De mine! Ducele de Croytor, dacă pot spune așa.

– Te rog, Charles, te rog!

– Așa e mai bine. Pregătește-te imediat de plecare. E ceva urgent. Pleacă țiganii – cel puțin aceia care ne interesează pe noi – iar noi trebuie să-i urmăm acolo unde se duc. Lila încercă să se scoale, dar el o opri cu mâna. „Urgență" este un termen relativ. Să zicem cam într-o oră – trebuie să luăm o mică gustare înainte de a pleca spre câmpiile neospitaliere din Camargue.

CAPITOLUL VII

Pentru un nou venit, Camargue pare într-adevăr un șes neospitalier, pustiu, o lume dezolantă, cu un cer imens și orizonturi fără limite, un neant arid, nesfârșit, o lume pe care viața a părăsit-o de mult, ca să zacă, să se ofilească și să moară o vară întreagă, sub un soare nemilos, suspendat pe o boltă de un albastru decolorat, ca oțelul. Dar dacă noul venit rămâne mai mult aici, atunci descoperă că aceste prime impresii, așa cum se întâmplă întotdeauna, sunt false și înșelătoare. Este adevărat că e un pământ aspru, pustiu, dar nu unul ostil și nici mort, un pământ care nu seamănă cu nici una din înspăimântătoarele și mereu aceleași pustietăți moarte ale deșertului tropical sau ale tundrei siberiene. Există aici apă, și nici o țară nu e moartă când are apă: există lacuri mari și mici, lacuri care nu sunt deloc așa ceva, ci doar niște mlaștini, uneori nici cât copita calului de adânci; alteori, să îneci în ele o casă. Există aici culori, veșnicul albastru-cenușiu al apelor încrețite de vânt, palidul galben al mlaștinilor, care contu-

reazã lacurile, negrul coroanelor calme ale chiparoșilor, verdele închis al perdelelor de pini, plantați ca apărători împotriva vânturilor, surprinzătorul verde aprins al luxuriantelor pășuni, risipite ici-colo, izbitor de viu în mijlocul aridității brune și ostile a unei vegetații ce se întinde cu încăpățânare peste un șes sărat, ars puternic de soarele care domină cea mai mare parte a acestui pământ. Și, pe deasupra, aici există viață: păsări în mare număr, din când în când mici grupuri de vite negre la culoare și, mai rar, cai albi; există și ferme și ranch-uri; dar ele sunt instalate atât de departe de șosele sau atât de bine ascunse în spatele perdelelor de pini, încât rareori le vede călătorul. Dar, indiscutabil, prima impresie despre Camargue nu se schimbă niciodată, aceea care justifică mereu, mereu, eterna înfățișare a unei câmpii fără sfârșit: Camargue este o întindere inexpresivă de pământ, ca un ocean încălzit de un soare de vară.

Pentru Cecile, în timp ce Citroën-ul se deplasa spre sud, între Arles și Saintes-Maries, Camargue nu reprezenta decât un pământ dezolant și nesfârșit: și tot așa era și starea ei de spirit. Câteodată îi arunca o privire lui Bowman, dar nimic nu-i venea în ajutor: el părea relaxat, aproape vesel și, dacă îl apăsa gândul sângelui vărsat în ultimul timp, atunci știa excepțional de bine să-și ascundă simțămintele. Probabil că, își spunea Cecile, uitase totul. Numai un astfel de gând o făcea să se simtă mai deprimată ca oricând. Scrută peisajul trist și se întoarse către Bowman.

– Trăiesc oameni aici?

– Trăiesc, iubesc și mor. Să sperăm și noi, nu, aici. Vreau să spun să nu murim aici.

– Oh, fii liniștit. Unde sunt toți acei cow-boys despre care am auzit vorbindu-se – *gardiens*, așa cum le spui tu?

– Îmi închipui că prin cârciumi. Azi e fiesta, nu uita – sărbătoarea. Îi zâmbi. Aș dori să fie una și pentru noi.

– Dar viața ta e o lungă și continuă sărbătoare. Așa mi-ai spus.

– Pentru noi doi, am spus.

– Drăguț compliment. Îl privi cu atenție. N-ai putea să-mi spui, așa pe nepregătite, când ai avut ultima ta zi de sărbătoare?

– Pe nepregătite, nu.

Cecile dădu din cap și privi iar înainte. Cam la o jumătate de milă mai încolo, pe partea stângă a drumului, se zărea un mare grup de clădiri; unele din ele chiar impresionante.

– În sfârșit, viață, zise ea. Ce e acolo?

– Un *mas*, o fermă; ceva mai mult decât un ranch. Chiar o fermă pentru turiști – confort, restaurant, școală de călărie. I se spune Mas de Lavignolle.

– Deci ai mai fost pe aici?

– La toate sărbătorile astea, spuse Bowman, ca și cum ar fi vrut să se scuze.

– Și altceva? Își fixă atenția asupra peisajului din față; și apoi deodată se aplecă înainte. Chiar în spatele fermei se zărea o perdea de pini, plantați ca apărători de vânt și, înapoia ei, li se oferea ochilor un spectacol care dovedea că în

Camargue putea să existe într-adevăr multă viață. Cel puțin o armată de rulote și poate o sută de mașini parcate la întâmplare pe pământul tare de pe partea stângă a șoselei. Și, tot pe stânga, în câmpia mai mult plină de praf decât de iarbă, se aflau șiruri de corturi viu colorate. Multe dintre ele nu erau decât umbrare vărgate, adăpostind multe mese improvizate care, după ceea ce se găsea îngrămădit pe ele, făceau oficiul de baruri sau de snack-baruri. Altele, acoperite cu pânză, ofereau la vânzare suveniruri, îmbrăcăminte, dulciuri, pe când altele se transformaseră în barăci de tras la semn, roata norocului sau diferite alte jocuri. Sute de oameni se învârteau în jurul lor, distrându-se copios și profitând din plin de bucuriile ce li se ofereau. Cecile se întoarse spre Bowman, când acesta încetini ca să lase oamenii să traverseze drumul.

– Și ce reprezintă toate astea?

– Nu se vede? Un târg țărănesc. Arles nu e singurul loc din Camargue – de altfel mulți nici nu-l consideră ca făcând parte din Camargue, și se comportă ca atare – unde oamenii preferă să petreacă și să se amuze în timpul fiestei. Mas de Lavignolle este un asemenea loc.

– Măi, măi, ce bine suntem informați, nu crezi? Privi iar înainte și arătă spre un loc în formă ovală, cu pereți aparent construiți din împletitură de nuiele, bătătorite cu pământ.

– Și ăsta ce e? Un coral?

– Aici, zise Bowman, este o arenă de tauri, după moda veche, unde după-amiaza are loc marea atracție.

Ea făcu ochii mari.

– Mergi mai departe.

El merse mai departe. După nici cinci minute, la capătul unui drum lung, larg și plin de praf, trase mașina și coborî. Cecile se uită întrebător la el.

– Exact un drum de două mile, explică el. Rulotele cu țigani merg cu treizeci de mile pe oră. Așa că avem patru minute preaviz.

– Și un Bowman în panică nu poate pleca la drum în mai puțin de cincisprezece secunde?

– Și în mai puțin. Dar, dacă nu am băut șampania, în mai mult. Ei, gata. Hai la masă.

*

* *

La zece mile spre nord, pe aceeași șosea, se îndrepta spre sud un lung convoi de rulote, ridicând în trecere imenși nori de praf. Rulotele, departe de a se simți inhibate de diversitatea coloritului lor, păreau acum, în izbitor contrast cu tristețea peisajului din jur, și mai vesele și mai exotice ca oricând.

Vehiculul din fruntea convoiului, camionul galben, învechit, care fusese folosit la maximum pentru a trage după el rulota lui Czerda, era singurul șters de praf. Îl conducea însuși Czerda, având alături pe Searl și El Brocador. Czerda se uita la El Brocador cu o expresie vecină cu admirația, atât cât puteau să exprime trăsăturile lui zdravăn marcate de lovituri.

– El Brocador, zise el, pe Dumnezeul meu, aș prefera să te am pe tine alături în locul a o duzină de răspopiți incapabili.

– Eu nu sunt un om de acțiune, protestă Searl, niciodată n-am pretins asta.

– Se spune că ai minte. Ce s-a întâmplat cu ea? întrebă Czerda plin de dispreț.

– Nu trebuie să-l învinuim prea tare pe Searl, făcu binevoitor El Brocador. Știm cu toții că se află sub mare tensiune și, așa cum o spune, nu e un om de acțiune și nu cunoaște Arles-ul. Eu m-am născut acolo. Cunosc locul ca pe propriul meu buzunar. Știu orice prăvălie care vinde costume țigănești, costume de fiesta și haine de *gardien.* Nu sunt chiar atât de multe câte s-ar crede. Oamenii pe care i-am strâns ca să mă ajute sunt și ei toți localnici. Dar eu am fost norocosul. Dintr-o dată, chiar în prima prăvălie – exact ceea ce ar alege Bowman, o veche dugheană de manufactură, într-o stradă lăturalnică.

– El Brocador, sper că nu ai avut prea mare nevoie să te folosești de puterea ta de convingere? Czerda nu dorea acum așa ceva, și se opunea categoric violenței.

– Dacă te referi la violență, nu. Nu e metoda mea, știi asta și, în plus, eu sunt foarte bine cunoscut în Arles, ca să încerc ceva asemănător. Oricum, n-am avut de ce s-o fac; și nimeni altul n-ar face-o. Pe Madame Bouvier o cunosc, toată lumea o cunoaște; și-ar arunca mama în Ron pentru zece franci. I-am dat cincizeci. El Brocador rânji. Nici n-a fost nevoie să-mi spună prea mult.

– O cămașă cu buline bleu, un sombrero alb și o vestă neagră brodată. Czerda zâmbi cu anticipație. O să fie mai ușor de identificat decât o paiață la o înmormântare.

– Așa e, așa e. Dar să nu zicem hop până nu sărim...

– O să-l găsim aici, zise Czerda convins. Arătă cu degetul mare în direcția rulotelor care se apropiau. Cât vor sta rulotele astea aici, o să stea și el. O știm toți asta, acum. Joacă-ți bine rolul, El Brocador.

– Nici o grijă. Încrederea în sine manifestată de El Brocador era la fel cu a lui Czerda. Oricine știe cum sunt nebunii ăștia de englezi. Încă un tâmpit zăpăcit care va încerca să-și dea aere în public. Și zeci de martori or să-l vadă cum are să vrea să scape, în ciuda a tot ce vom face noi ca să-l oprim.

– Taurul va avea coarnele bine ascuțite? Așa cum am aranjat?

– M-am ocupat personal. El Brocador se uită la ceas. Nu putem merge mai repede? Știi că am o întâlnire peste douăzeci de minute.

– Nici o grijă, zise Czerda, ajungem la Mas de Lavignolle în zece minute.

*

* *

La o bună distanță de praful stârnit, Rolls-ul verde-galben se retrăsese acum, în felul său maiestuos, fără zgomot. Cu capota dată jos, Marele Duce stătea ca un prinț sub umbrela pe care i-o ținea Lila.

– Ai dormit bine? întrebă ea grijulie.

– Să dorm? Eu nu dorm niciodată după-amiaza. Țin, numai, ochii închiși. Am multe, mult prea

multe probleme în minte, și reflectez mai bine la ele așa.

– Ah? N-am știut. Acuma aflase, chiar, că prima calitate necesară în relațiile cu Marele Duce era diplomația. Ea schimbă repede subiectul. De ce ne ținem după atât de puține rulote, când, în Arles, am lăsat în urmă atâtea?

– Ți-am spus că astea sunt rulotele care mă interesează.

– Dar de ce...

– Țiganii unguri și țiganii români sunt specialitatea mea. În tonul cu care vorbea exista ceva care se dorea definitiv și care puse capăt oricărei discuții.

– Și Cecile? Sunt neliniștită în privința ei...

– Prietena ta, Miss Dubois, a și plecat și, dacă nu mă înșel prea mult – inflexiunea glasului său nu permitea nici un fel de îndoială în această privință – ea se află pe drum, și cu mult înaintea noastră. Era gătită, trebuie s-o recunosc, adăugă el serios, într-o rochie arleziană de sărbătoare, cu mult vino-ncoa.

– Un costum țigănesc, Charles.

– Arlezian, de sărbătoare, sublinie cu hotărâre Marele Duce. Eu mă înșel foarte rar, draga mea. Costum țigănesc, poate atunci când ai văzut-o tu. Dar, când a plecat, era arlezian.

– Și de ce a trebuit...

– De unde să știu eu?

– Ai văzut-o plecând?

– Nu.

– Atunci, cum...

– Nici Carita noastră nu se înșală prea mult. Se pare că a plecat însoțită de un individ cam suspect, îmbrăcat în *gardien*. Mă întreb ce s-a întâmplat cu celălalt derbedeu – Bowman parcă? Prietena ta pare să aibă un talent deosebit în a colecționa persoane indezirabile.

– Și pe mine? Lila strânse imediat din buze.

– Touché. Am meritat-o. Îmi pare rău. Nu am avut intenția să fiu nepoliticos cu prietena ta. Făcu un gest cu mâna înainte și spre stânga, unde lucea o dâră îngustă de apă, ca oțelul încins de soarele după-amiezii. Și ce se vede acolo, draga mea?

Lila aruncă o scurtă privire.

– Nu știu, zise ea îmbufnată.

– Marele Duce nu-și cere de două ori scuze.

– Marea?

– Sfârșitul călătoriei, draga mea. Capătul călătoriei pentru toți țiganii care au străbătut sute, chiar mii de kilometri, de-a lungul întregii Europe. Etang de Vaccarès.

– Etang?

– Lacul. Lacul Vaccarès. Cea mai faimoasă rezervație naturală, din Europa de Vest.

– Charles, ce *multe* știi tu.

– Da, știu, admise Marele Duce.

*

* *

Bowman strânse resturile mesei într-un coș de răchită, lichidă ce mai rămăsese în sticla de șampanie și închise port-bagajul mașinii.

– A fost drăguț, zise Cecile. Și ce gânditor ești.

– Nu-mi mulțumi mie. Mulțumește-i-o lui Czerda. A plătit pentru asta. Bowman privi spre nord, de-a lungul șoselei. Era necirculată. Ei bine, hai înapoi la Mas de Lavignolle. Rulotele trebuie să se fi oprit la târg. Înainte, la lupta cu taurii!

– Urăsc luptele cu taurii.

– Pe asta n-ai s-o urăști.

Întoarse Citroën-ul și porni înapoi spre Mas de Lavignolle. Părea să fie mai puțină lume acum decât atunci când trecuseră întâi, deși numărul de mașini și de rulote aproape se dublase; o nepotrivire, ușor de explicat, de îndată ce Citroën-ul se opri: se auzeau râsete, strigăte și încurajări venind de la arena cu tauri apropiată. Pentru moment, Bowman ignoră arena și rămase în mașină, privind cu atenție în jur. Nu trebui să privească prea mult.

– Nu surprinde pe nimeni, declară el. Czerda și ucenicii săi au revenit în forță. Cel puțin rulotele lor; și e de presupus, deci, că e și Czerda cu prietenașii săi. Bătu gânditor cu degetele pe volan. Nu surprinde pe nimeni, adică afară de mine. Ciudat, ciudat. Mă întreb de ce?

– Ce „de ce"?

– De ce am venit aici.

– Ce vrei să spui? Doar te așteptai să-i găsești aici. De aia te-ai și întors, nu?

– M-am întors pentru că factorul timp, distanța cu care au rămas ei în urmă, m-a convins că ei trebuie să se fi oprit undeva, într-un loc. Adevărul e că nu m-așteptam, în nici un caz,

ca ei să se oprească mai înainte de a ajunge la taberele izolate de pe malul unuia din lacurile sudice, unde ar fi putut să ocupe doar ei singuri toată câmpia Camargue. Dar în loc de asta, ei au preferat să se oprească aici.

Ea păstră o clipă de tăcere, apoi întrebă:

– Și?

– Ții minte când ți-am explicat, cu toate amănuntele, în Arles, de ce socoteam că țiganii vor pleca atât de repede?

– Îmi amintesc ceva. A fost puțin cam confuz.

– Poate că și eu eram confuz. Poate că raționamentul meu, are o fisură pe undeva... Dar unde?

– Iartă-mă, tot nu înțeleg.

– Nu cred că-mi acord eu prea mare importanță, spuse Bowman încet. Cel puțin, nu în privința lor. Am însă convingerea că sunt cam grăbiți, chiar foarte grăbiți, să mă ucidă. Pe cât le e de omenește posibil. Când ești prins într-o treabă de mare urgență, nu te oprești undeva, ca să petreci o după-amiază liniștită de vară, la o luptă cu tauri. Te grăbești, și o faci cu toată viteza. Îl atragi pe Bowman într-un loc izolat unde, fiindcă el e singura persoană care nu aparține grupului tău poate fi ușor individualizat și poți dispune în tihnă de el. Nu te oprești la o luptă cu tauri, într-un târg unde el e singur printre mii de oameni și deci imposibil de găsit. Bowman tăcu. Adică, nu înainte de a ști ceea ce nu știe el, și de a ști că-l poți descoperi chiar printre mii de oameni. Am fost clar?

– De data asta nu mai sunt încurcată. Glasul ei se preschimbă în șoaptă. Ai fost foarte clar.

Ești foarte sigur că ei te vor prinde aici. Nu e decât un singur lucru de făcut.

– Numai unul, admise Bowman. Întinse mâna după mânerul portierei. Trebuie, desigur, să mă duc să aflu.

– Neil. Ea îl apucă de încheietura mâinii cu o forță surprinzătoare.

– În sfârșit. Nu se putea să continui să mă chemi mereu Mr. Bowman; și față de copii, nu? Prea rece.

– Neil. Ochii ei verzi erau numai o rugăminte, ceva aproape de deznădejde; și el se simți rușinat de gluma făcută. Nu pleca. Te rog, te rog, nu pleca. Ceva îngrozitor are să se întâmple aici. O știu. Își umezi buzele. Să plecăm de aici. Acum. Chiar în clipa asta. Te rog.

– Îmi pare rău. Se sili să privească în altă parte; chipul ei rugător ar fi făcut să slăbească și hotărârea unui înger, iar el nu avea nici un motiv să se considere ca atare. Trebuie să rămân. Și ceea ce se va întâmpla poate foarte bine să se întâmple aici. Poate foarte bine să fie aici, pentru că aici vor trebui să se lămurească lucrurile; e inevitabil, și cred că aici am o șansă mai mare decât aș avea pe malul unui *étang* izolat, din sud.

– Ai spus, „*trebuie* să rămân"?

– Da. Continuă să privească înainte. Există patru motive serioase; și toate se găsesc în această rulotă alb-verde. Ea nu răspunse, iar el continuă: sau numai unul, numai Tina; Tina și spatele ei jupuit. Dacă cineva ți-ar face ție asta, l-aș ucide. Nici n-aș sta pe gânduri, l-aș ucide, pur și simplu. Mă crezi?

– Cred că da. Glasul ei era foarte stins. Ba nu, știu sigur că ai face-o.

– Ai fi putut foarte bine să fii tu. Și, pe un ton ușor schimbat, zise: Spune-mi, te-ai mărita cu un bărbat care a fugit și a lăsat-o pe Tina?

– Nu, nu m-aș mărita. O spusese foarte hotărât.

– A! Și pe un ton și mai schimbat: Atunci să înțeleg că da, dacă nu *fug* și n-o părăsesc pe Tina...? Se întrerupse și o privi. Ea îi zâmbea, dar ochii ei verzi erau triști; nu știa dacă să râdă sau să plângă și, atunci când vorbi din nou, în glasul ei se ghicea un licăr de șiretenie sau un început de voioșie.

– Ești chiar incorigibil, zise ea.

– Te repeți. Deschise portiera. N-am să lipsesc mult.

– Deschise și ea portiera.

– N-o să *lipsim* mult, îl corectă ea.

– Doar n-o să...

– Ba da. Să iei apărarea micuței femei este foarte frumos, dar nu atunci când se forțează nota. Ce se poate întâmpla în mijlocul a mii de oameni? În afară de asta, ai spus tu singur că ei nu te pot recunoaște.

– Dacă te prind cu mine...

– Dacă te prind pe tine, eu n-am să fiu acolo, pentru că n-or să te poată recunoaște; atunci singurul mod de a te descoperi e doar dacă faci ceva ce n-ar trebui să faci, adică să pătrunzi într-o rulotă.

– În plină zi? Crezi că sunt nebun?

– Sigură nu sunt. Îl strânse puternic de braț. *Sunt* sigură numai de un lucru. Ții minte ce ți-am spus la Arles? Nu mai scapi de mine. Ești legat.

– Pe viață?

– O să mai vedem noi.

De surpriză, Bowman închise ochii, apoi se uită la ea de aproape.

– Mă faci omul cel mai fericit, zise el. Când eram copil și-mi doream un lucru, iar mama spunea „O să mai vedem noi", știam atunci întotdeauna că o să-l obțin. Nu-i așa, mintea tuturor femeilor gândește la fel, nu?

Ea zâmbi senină, deloc tulburată.

– Cu riscul de a mă repeta mereu, Neil Bowman, ești mult mai deștept decât pari.

– Tot așa spunea și mama.

Plătiră intrarea și urcară scările în circ. Locurile erau în întregime ocupate de sute de oameni, dintre care foarte puțini puteau fi acuzați că erau îmbrăcați mai neglijent: *gardiens* și țigani erau în aceeași proporție; se mai aflau și puțini arlezieni, în cele mai frumoase costume de sărbătoare ale lor, dar majoritatea spectatorilor era formată din turiști sau din localnici.

Între spectatori și arena cu nisip propriu-zisă, mai exista un spațiu larg, de vreun metru și ceva, pe toată circumferința, separat de arenă printr-un perete de lemn, înalt tot cam de un metru: era ceea ce se cheamă un *callajon*, peste care *razateur*-ul sare, ca să scape, atunci când situația devine primejdioasă pentru el.

În centrul arenei stătea un taur mic și negru, de Camargue, cu o căutătură grozav de rea,

hotărât să distrugă fără cruțare pe un bărbat îmbrăcat într-un costum alb, care făcea piruete, fente, se răsucea și se apropia de taur, dar evita cu ușurință atacurile din ce în ce mai furioase ale acestuia. Spectatorii băteau din palme și-și manifestau aprobarea prin strigăte.

– Bine, dar... Cecile cu ochii mari, fascinați, neștiind ce să creadă, pentru moment, aproape că gusta spectacolul. E chiar ca o luptă cu tauri!

– Aici ai să vezi mai curând culoarea sângelui de om decât pe cea de taur.

– Da, sigur. Știu eu? Văd că el nu are spadă.

– Spadă au numai toreadorii la corridele din Spania, acolo unde taurul este ucis. Acesta este un *cours libre* provensal, unde nimeni nu e ucis deși improvizatul *razateur* – luptătorul cu taurul – iese șifonat un pic. Vezi bumbul ăla roșu fixat între coarne? El trebuie să-l dea mai întîi jos pe acesta, apoi cele două bucăți de sfoară care îl leagă. Și, pe urmă, cei doi ciucuri albi legați de vârful coarnelor.

– Nu-i periculos?

– Nu-i un mod de viață pe care mi l-aș alege, admise Bowman. Își ridică ochii de pe programul pe care îl ținea în mână și privi gânditor la arenă.

– Ceva nu merge? întrebă Cecile.

Bowman nu răspunse îndată. El tot se mai uita în arenă, când *razateur*-ul, costumat în alb, mișcându-se în cerc restrâns, cu o remarcabilă viteză, dar și cu grația stăpânită a unui balerin, făcu o fentă ca să evite asaltul taurului, se aplecă deasupra lui într-un unghi imposibil și, cu dibăcie, azvârli cât colo bumbul roșu dintre

coarnele taurului; unul din ele aproape că șterse pieptul *razateur*-ului.

– Ei bine, păi ăsta este El Brocador, murmură Bowman.

– El, cine?

– Brocador. Tânărul din arenă.

– Îl cunoști?

– Nu mi-a fost prezentat. E bun, nu?

El Brocador era mai mult decât bun, era strălucit. Calculându-și mișcările cu o răceală de gheață și executându-le cu o ușurință aproape zeflemitoare, el continua să evite atacurile furioase ale taurului, cu o îndemânare de maestru. În patru șarje consecutive, smulse cele două sfori care fixaseră bumbul de coarne. După ce smulse și cei doi ciucuri, ignorând aparent prezența taurului, se înclină adânc și grav înaintea publicului, alergă spre apărătoarea de scânduri și sări cu multă grație la loc sigur în *callajon*, tocmai când taurul, la numai câțiva centimetri de el, izbi din plin bariera, rupând o scândură. Mulțimea aplaudă și aclamă încântată.

Dar nu toți. Existau patru bărbați care nu numai că se abțineau de la aplauze entuziaste, dar nici nu priveau la arenă. Bowman, care acordase prea puțină atenție spectacolului, îi recunoscuse, la două minute după ce intrase în circ – Czerda, Ferenc, Searl și Masaine. Nici nu se uitau la arenă, pentru că erau preocupați să scruteze mulțimea. Bowman o întrebă pe Cecile:

– Dezamăgită?

– Ce?

– Prea lent, taurul.

– Nu fi odios. Dar asta ce mai e?

Trei clowni, costumați în tradiționalele lor țoale lăbărțate și viu colorate, spoiți pe față, cu nasuri mari false și niște cutii caraghioase așezate pe cap, apărură în *callajon*. Unul dintre ei avea un acordeon cu care începu să cânte. Cei doi parteneri ai săi, ambii reușind să se poticnească și să cadă cu nasul în jos, escaladară bariera, intrară în arenă și, când fură în picioare, începură un dans vioi marinăresc.

Pe când dansau, poarta *torilului* se deschise și un alt taur își făcu apariția. Ca și predecesorul său, acesta era un taur mic, negru, de Camargue, dar ceea ce îi lipsea în dimensiuni era mai mult decât compensat de caracterul său evident urât; căci nici nu-i zărise bine pe cei doi clowni dansatori, și își înfipse capul în pământ și se năpusti asupra lor. Îi atacă la rând pe fiecare, dar ei, fără să încurce pașii sau să piardă ritmul, alunecau și se învârteau sigur de ei, ca și cum nici nu vedeau că există acolo un taur; erau, evident, *razateurs* de prim rang, foarte experimentați.

Câteodată muzica se oprea, dar taurul nu: îl atacă pe unul din clowni, care o luă la fugă țipând după ajutor. Mulțimea striga și râdea. Clownul, pentru moment enervat, se opri brusc, le arătă pumnul, privi peste umăr, fugi, greși săritura peste barieră și se lovi tare de ea. Taurul, numai la câțiva pași. Părea că, în mod inevitabil, omul avea să fie luat în coarne sau strivit. Dar nimic din toate acestea nu se întâmplă; totuși, de scăpat nu scăpă chiar teafăr, căci pantalonii lui

lăbărțați rămaseră agățați de un corn al taurului. Clownul, acum doar în niște pantaloni albi flanelați, continuă să alerge, cerând mereu ajutor, urmărit acum de taurul foarte furios, care târa după el o pereche de pantaloni. Spectatorii leșinau de râs. În afară de cei patru țigani.

Ca și mai înainte, ei ignorară și acest număr din arenă. Dar, de data aceasta, nu mai stăteau liniștiți. Începură să se miște încet printre oameni, cam în sensul acelor de ceasornic, studiind îndeaproape fețele tuturor acelora pe lângă care treceau. Și, tot așa cum îi priveau ei pe alții de aproape, tot așa îi privea și Bowman.

Jos, în *callajon*, acordeonistul începu să cânte „Povești din Pădurea Vieneză". Cei doi clowni începură să valseze foarte serios împreună în mijlocul arenei. Evident, taurul atacă perechea. Aproape dăduse peste ei, când aceștia se separară și continuară să danseze singuri, fiecare făcând câte un tur, înainte de a se întâlni din nou; și, imediat, taurul, șarjând, venea în urma lor.

Mulțimea era în delir. Cecile râdea în hohote și avu nevoie de o batistă ca să-și șteargă lacrimile. Pe fața lui Bowman, nici măcar umbra unui surâs: cu Czerda la nici zece metri distanță și îndreptându-se direct către el, nu prea avea chef de zâmbit.

– Nu-i extraordinar? zise Cecile.

– Extraordinar. Așteaptă aici. Deodată, ea deveni serioasă, îngrijorată.

– Unde te...

– Ai încredere în mine?

– Am încredere în tine.

– Căsătorie ideală. Nu lipsesc mult.

Bowman se deplasă încet. Trebuia să treacă doar la câțiva centimetri de Czerda, care îl examina pe fiecare om pe lângă care trecea, cu atâta atenție, încât pe unii îi făcea să se încrunte. Ceva mai departe, aproape de ieșire, el trecu pe lângă perechea de chinezi întâlnită în Arles, care aplaudau politicos. Își spuse în gând că sunt o pereche extraordinar de distinsă. Deoarece era greu de imaginat că veniseră atâta drum direct din China, trebuie să fi fost, desigur, rezidenți în Europa. Se întrebă într-o doară ce ocupație putea să aibă un asemenea om în Europa. Apoi alungă gândul: erau alte probleme mai urgente cărora să le acorde atenție.

Bowman înconjură circul pe afară, merse aproape două sute de metri spre sud de șosea, o traversă și se întoarse apoi spre nord, ajungând până la rulotele lui Czerda, parcate pe două rânduri strânse în spatele șoselei. Rulotele păreau să fie complet goale. Nu se vedea nici un paznic la cea a lui Czerda sau la cea alb-verde; dar, în această după-amiază, nici una din ele nu-l interesa. Rulota care îl interesa, așa cum era acum încredințat că trebuia să fie, beneficia de un paznic. Pe un scăunaș, la capătul de sus al scării, țiganul Maca stătea cu o sticlă de bere în mână.

Bowman se plimbă alene pe lângă rulotă; în timp ce se apropia, Maca lăsă sticla în jos, se uită la el și se încruntă amenințător. Bowman se făcu că nu vede, se apropie tot mai mult, se opri și începu să-i inspecteze și pe Maca și rulota, fără nici o grabă. Maca făcu un gest disprețuitor cu

degetul mare, indicându-i, evident, lui Bowman să-și vadă de drum. Dar Bowman rămase pe loc.

– Întinde-o! ordonă Maca.

– Porc țigănesc, zise Bowman surâzând.

Maca, nefiind sigur că a auzit bine, se uită o clipă incredul la el, apoi obrazul i se schimonosi de ură, apucă strâns de gât sticla, se ridică și sări jos. Dar Bowman se mișcase ceva mai repede, și-l izbise pe Maca foarte dur, mai înainte chiar ca acesta să atingă pământul. Rezultatul combinat al loviturii cu săritura avu un efect devastator asupra lui Maca. Acesta se împletici ametit, cu ochii dați peste cap. Bowman îl mai croi încă o dată cu aceeași forță, îl prinse în cădere, îl târî alături de caravană, îl trânti la pământ și-l puse la adăpost de privirea oricărui eventual trecător.

Bowman se uită repede în jurul său. Dacă s-ar fi găsit cineva care să asiste la scurta lor altercație, trebuia neapărat să aibă grijă să nu-i facă publicitate. Înconjură de două ori rulota, dar nu zări nici un privitor din umbră și nici vreo urmă de primejdie. Urcă scările și intră în rulotă. Partea cea mai mică, cea din spate, era goală. Ușa, care ducea la compartimentul din față, era asigurată cu două zăvoare. Trase zăvoarele și pătrunse în încăpere.

Pentru moment, ochii săi nu putură să străbată întunericul. Perdelele erau lăsate; și erau și niște perdele foarte grele. Bowman le desfăcu.

În partea din față a rulotei se aflau trei cușete suprapuse, pe care le mai observase și atunci când spionase cu o noapte mai înainte: ca și atunci, trei bărbați erau întinși pe ele. La început,

fusese un lucru lipsit de semnificație: cușetele sunt făcute să dormi pe ele, și era de așteptat să le găsească ocupate noaptea, dar nu s-ar fi așteptat să le găsească ocupate după-amiaza, devreme. Însă Bowman știa asta.

Toți cei trei bărbați erau treji. Se ridicară pe coate, cu ochii lor obișnuiți cu întunericul clipind des la lumina puternică din Camargue. Bowman înaintă fără să scoată nici o vorbă, se apropie de bărbatul întins pe cușeta de jos și-l apucă de mâna dreaptă. Încheietura mâinii îi era prinsă într-o verigă legată de peretele din față al rulotei. Bowman lăsă mâna și îl cercetă pe celălalt, din cușeta din mijloc: tot așa legat era și el. Bowman nu-și mai pierdu vremea să-l controleze și pe cel de deasupra. Se dădu un pas înapoi și se uită la ei îngândurat.

Li se adresă:

– Contele de Hobenaut, soțul Mariei de Hobenaut, Domnul Tangevec, soțul Sarei Tangevec; pe cel de-al treilea nu-l cunosc. Cine sunteți, domnule? Întrebarea i se adresase celui de pe cușeta de jos, un bărbat între două vârste, cărunt, cu aspect foarte distins.

– Daymel.

– Sunteți tatăl Tinei?

– Da. Expresia feței sale era aceea a unui om care stă de vorbă cu călăul și nu cu salvatorul său. Și dumneata, în numele Domnului, cine ești?

– Bowman. Neil Bowman. Am venit să vă iau pe toți de aici, domnule.

– Nu știu cine sunteți. I se adresase bărbatul de pe cușeta din mijloc; dar nu părea nici el mai

fericit decât Daymel să-l vadă pe Bowman. Nu mă interesează cine sunteți. Dar, pentru Dumnezeu plecați, sau ne aduceți la toți moartea.

– Sunteți Contele de Hobenaut? Omul afirmă cu un semn din cap.

– Ați aflat despre cumnatul dumneavoastră, Alexandru?

Le Hobenaut se uită la el cu o privire curioasă, întrebătoare.

– E mort. L-a ucis Czerda.

– Ce prostie mai e și asta? Alexandru? Mort? Cum să fie mort? Czerda mi-a promis...

– Și l-ați crezut?

– Sigur că da. Czerda are totul de pierdut...

– Și dumneavoastră l-ați crezut? Ei dădură din cap afirmativ.

– Un om care se încrede într-un ucigaș e un nebun. Sunteți toți nebuni – toți trei. Alexandru e mort. Eu i-am găsit cadavrul. Dacă sunteți convinși că trăiește, de ce nu-i cereți lui Czerda să vi-l arate? Sau dumneata, Daymel. De ce nu-i ceri lui Czerda să-ți vezi fata?

– Ea nu e... nu e...

– Nu e moartă. Dar aproape. I-au jupuit spinarea. De ce au făcut-o? De ce l-au ucis pe Alexandru? Pentru că amândoi încercaseră să spună ceva, cuiva. Ce au vrut să spună, domnilor?

– Te rog, Bowman. Durerea lui Le Hobenaut era doar la un pas de spaimă. Pleacă!

– De ce vă este atâta frică de ei? De ce se tem ei atâta de voi? Să nu-mi spuneți iar să plec, că n-am să plec până nu capăt un răspuns.

– Niciodată n-ai să afli răspunsul, zise Czerda.

CAPITOLUL VIII

Bowman se întoarse încet, căci nu mai avea acum nimic de câștigat cu graba. Pe obraz nu i se citea nici o urmă de surpriză sau de necaz. Însă Czerda, stând în ușă cu un pistol silențios în mână, și cu Masaine alături de el înarmat cu un cuțit, nu făcură nici un efort ca să-și ascundă gândurile. Amândoi zâmbeau, și zâmbeau larg, deși zâmbetele lor erau clar lipsite de căldură. La un semn din cap al lui Czerda, Masaine se apropie și cercetă verigile cu care erau legați cei trei.

– Nu s-a atins de ele, zise el.

– A fost probabil prea ocupat să le explice ăstora cât de deștept este. Czerda nu se ostenea să-și ascundă satisfacția imensă pe care i-o producea momentul. A fost totul foarte simplu, Bowman. Ești de fapt un prost. Negustorii din Arles, care primesc un bacșiș de șase sute de franci elvețieni, uită cu greu persoana care le-a dat banii. Îți spun că abia am reușit să nu mă trădez când am trecut prin mulțime, făcându-mă

că te caut. Dar a trebuit să ne prefacem, nu? Ca să te convingem că nu te-am recunoscut. Altfel niciodată n-ai fi venit, n-ai fi ieșit în câmp deschis, nu-i așa? Nătărăule, te recunoscusem înainte ca tu să intri în circ.

– Ai fi putut să i-o spui și lui Maca, murmură Bowman.

– Am fi putut, dar mă tem că Maca nu-i un bun actor, zise cu regret Czerda. N-ar fi știut cum să se prefacă. Și dacă nu lăsam nici o pază nicăieri, ai fi devenit bănuitor. Întinse spre el mâna stângă: optzeci de mii de franci, Bowman.

– N-am mărunt la mine.

– Optzeci de mii de franci ai mei!

Bowman se uită disprețuitor la el:

– De unde are o persoană ca tine optzeci de mii de franci?

Czerda zâmbi, făcu pe neașteptate un pas înainte și dădu o lovitură cu țeava pistolului în plexul solar al lui Bowman. Acesta se încovoie de durere.

– Mi-ar fi plăcut să te pocnesc peste mutră, așa cum ai făcut-o și tu. Zâmbetul îi dispăru. Dar, pentru moment, prefer să te păstrez nemarcat. Banii, Bowman!

Bowman se îndreptă încet. Când vorbi, glasul îi era stins.

– I-am pierdut.

– I-ai *pierdut?*

– Am avut o gaură în buzunar.

Obrazul lui Czerda se schimonosi de mânie; ridică pistolul să-l lovească din nou și zâmbi.

– Într-un minut ai să-i găsești tu, îți spun eu.

*

* *

Rolls-Royce-ul verde încetini, pe măsură ce se apropia de Mas de Lavignolle. Marele Duce, cu umbrela deasupra capului, privea gânditor înaintea lui.

– Rulotele lui Czerda, observă el. Surprinzător. Nu s-ar fi gândit nimeni ca Mas de Lavignolle să prezinte vreun interes pentru amicul nostru Czerda. Dar un om ca el are mereu motive serioase când face ceva. Sigur că o să considere o favoare pentru el să-mi explice motivele... Ce este, Lila?

– Uită-te în față, arătă Lila, acolo.

Marele Duce privi în direcția brațului ei. Cecile era încadrată de El Brocador și de Searl; primul îmbrăcat tot în alb, cel de-al doilea în negru. O ușă se închise în urma lor.

Marele Duce apăsă pe buton, geamul se lăsă în jos.

– Oprește, te rog. Și, întorcându-se către Lila: crezi că e prietena ta? Aceeași îmbrăcăminte, recunosc, dar toate hainele astea de fiesta arleziene, pentru mine, arată la fel. Mai ales din spate.

– E Cecile. Lila era categorică.

– Un *razateur* și un preot! Marele Duce reflectă un moment. Trebuie să recunoști că prietena ta are o înclinație deosebită pentru cele mai bizare cunoștințe. Ai caietul?

– Ce să am?

– Trebuie să cercetez asta.

– Să cercetezi...

– Te rog. Fără cor clasic. Orice lucru prezintă interes pentru un adevărat folclorist.

– Dar nu te poți băga în...

– Prostii. Sunt Ducele de Croytor. Și, în afară de asta, eu nu mă bag niciodată. Eu îmi fac întotdeauna intrarea.

*

* *

Durerea din plex, gândea Bowman, era un nimic pe lângă ce avea să urmeze foarte curând – dacă avea să fie pus în situația de a mai simți ceva. O lumină în ochii lui Czerda, o abia disimulată și anticipată satisfacție pe fața lui nu prevedeau nimic bun; Bowman se aștepta la asta într-un viitor foarte apropiat.

Aruncă în jurul său o privire. Cei trei bărbați încătușați aveau marcate pe chipurile lor disperarea adâncă și incapacitatea de a mai înțelege ceva, a acelora pentru care înfrângerea este o realitate acceptată. Pe fețele lui Czerda și Masaine flutura câte un zâmbet de încântare și de nerăbdare. El Brocador era serios, gânditor și atent. Simon Searl avea în ochi o privire care se potrivea perfect cu situația lui de răspopit, în timp ce Cecile era ușor ametită, puțin speriată, puțin supărată, dar, pe cât părea, era departe de o criză de nervi.

– Ai înțeles acum, zise Czerda, de ce ți-am spus că ai să găsești banii într-un minut?

– Înțeleg acum. Ai să-i găsești...

– Ce bani? întrebă Cecile. Ce vrea ăsta? Monstrul ăsta?

– Vrea înapoi cei optzeci de mii de franci ai lui – mai puțin unele mici cheltuieli făcute de noi – dar i-o poate reproșa cineva?

– Să nu-i spui nimic.

– Tu nu înțelegi cu ce fel de oameni ai de-a face? Acum o să-ți sucească mâinile la spate până or să atingă urechea; ai să țipi de durere și, dacă s-o întâmpla să-ți rupă umărul sau vreo câteva ligamente, cu atât mai rău.

– Dar... dar am să leșin.

– Te rog. Bowman se uită la Czerda, evitând cu grijă privirea Cecilei. Banii sunt la Arles. Depuși în casa de valori a gării.

– Cheile?

– Înșirate pe un inel. În mașină. Am să-ți arăt.

– Excelent, zise Czerda. Mă tem că o să-l dezamăgesc pe amicul Searl, dar nu-mi face plăcere să chinuiesc femeile – deși, dacă ar fi trebuit, n-aș fi ezitat s-o fac. După cum vezi...

– Nu-nțeleg.

– Ai să-nțelegi. Ești un pericol, ai fost întotdeauna un pericol și trebuie să dispari. Asta-i tot. În după-amiaza asta ai să mori, în cel mult o oră, și într-o manieră care să nu trezească nici un fel de bănuieli.

Bowman gândea că era cea mai laconică sentință de moarte pe care o auzise vreodată. Era ceva în siguranța plină de nepăsare a acestui om, care te înghețа.

Czerda continuă:

– Ai să-nțelegi acum de ce nu ți-am botit obrazul; pentru că vreau să te văd mergând neînsemnat în arena cu tauri.

– În arenă?

– Da, prietene, în arenă.

– Ești nebun. Nu poți să mă trimiți în arenă.

Czerda nu zise nimic și nu făcu nici un semn. Searl ajutat cu nerăbdare de un Masaine care rânjea mereu, o apucă pe Cecile, o trânti cu fața în jos pe cușetă și, în timp ce Masaine o fixa acolo, Searl rupse gulerul costumului arlezian și sfâșie rochia până la talie. Se întoarse zâmbind spre Bowman, căută în cutele sutanei, și trase afară ceva care semăna cu un fel de cravașă de vânătoare, cu un mâner lung de vreo patruzeci de centimetri, având în prelungire trei lungi curele negre. Bowman se uită la Czerda, iar Czerda nu se uită deloc la ce se petrecea. Se uita la Bowman, iar pistolul îndreptat către acesta rămânea nemișcat.

– Cred că poate ai să intri în arenă?

– Da, făcu Bowman, probabil că am să intru.

Searl își puse biciul de o parte. Obrazul îi era contractat de amara dezamăgire a unui copil răsfățat căruia i se ia o jucărie nouă. Masaine își trase mâinile de pe umerii Cecilei. Ametită, ea se ridică în capul oaselor și privi spre Bowman. Era palidă la față, cu privirea încărcată de ură. Bowman își dădea seama că, așa cum spusese ea odată, ar fi fost acum în stare să se folosească de o armă, dacă i s-ar fi arătat cum s-o facă. În momentul acela de afară se auzi un zgomot puternic de pași măsurați. Ușa se deschise și Marele Duce

intră urmat de Lila, foarte îngrijorată și călcând nesigur. Marele Duce își fixă și mai bine monoclul în ochi.

– A, Czerda, dragul meu prieten, tu ești. Se uită la pistolul din mâna țiganului și spuse aspru: nu îndrepta blestemata asta de armă spre mine! Arătă spre Bowman. Îndreapt-o spre ăsta. Tu nu înțelegi că e omul tău, prostule?

Czerda, nesigur, își îndreptă din nou arma spre Bowman și, tot atât de nesigur, privi la Marele Duce.

– Ce dorești? Czerda încerca să dea glasului său un ton de autoritate, dar Marele Duce nu era chiar atât de receptiv și nu se descumpăni. De ce ai...

– Liniște! Marele Duce se afla în momentele sale de maximă autoritate și reuși într-adevăr să intimideze. *Eu* vorbesc. Voi sunteți o ceată de incompetenți și de idioți fără minte. M-ați obligat să-mi calc regula de bază a propriei mele existențe – să ies în câmp deschis. Am văzut mai multă deșteptăciune într-o cușcă de cimpanzei. Ați făcut să-mi pierd o mulțime de timp și să mă coste o mulțime de necazuri și de griji. Sunt în mod serios hotărât să mă dispensez de serviciile voastre, ale tuturor – pentru totdeauna. Și asta înseamnă și de ale tale. Ce faceți voi aici?

– Ce facem aici? Czerda se holbă la el. Bine, dar... dar Searl a spus că...

– Mă ocup eu mai târziu și de Searl. Promisiunea Marelui Duce fusese făcută pe un asemenea ton, că Searl păru îndată foarte nefericit. Czerda arăta foarte nervos, lucru greu de crezut

la el. El Brocador părea zăpăcit, iar Masaine nu mai era în stare să gândească în nici un fel. Lila arăta pur și simplu buimacă. Marele Duce continuă: Nu mă refer, cretinilor, la ce faceți aici în Mas de Lavignolle. Mă refer la ce faceți aici, acum, în rulota asta.

– Bowman mi-a furat banii, pe care dumneata mi i-ai dat mie, zise Czerda supărat. Am fost...

– Ce-a făcut? tună Marele Duce.

– Ți-a furat banii, spuse Czerda simplu. Pe toți.

– Pe toți?

– Optzeci de mii de franci. Asta făceam acum – să-i găsim unde se află. El era tocmai gata să-mi spună unde sunt banii.

– Am încredere că ai să-i găsești. Se opri și se întoarse către Maca. Acesta tocmai intra, clătinându-se, în rulotă și-și ținea cu amândouă mâinile obrajii în suferință.

– Omul ăsta e beat? întrebă Marele Duce. Ești beat, măi omule? Stai drept când vorbești cu mine.

– Ăsta mi-a făcut-o, i se adresă el lui Czerda. Părea că nici nu-l bagă în seamă pe Marele Duce. Avea ochi numai pentru Bowman. A venit...

– Liniște! Vocea Marelui Duce ar fi intimidat și un tigru bengal. Pe Dumnezeul meu, Czerda, te-ai înconjurat de cea mai inutilă și cea mai incapabilă sleahtă de ajutoare, pe care am avut vreodată ghinionul s-o întâlnesc. Se uită în jurul lui, ignorându-i pe cei trei încătușați, făcu doi pași spre locul unde se afla Cecile și privi în jos la ea. Ha! Complicea lui Bowman, sigur. Ce caută ea aici?

Czerda strânse din umeri.

– Bowman n-a vrut să fie înțelegător.

– O ostatecă? Foarte bine. Uite încă una. O apucă pe Lila de braț și o trase brutal după el. Ea șovăi, căzu aproape, apoi se trânti greu pe cușetă lângă Cecile. Fața ei, deja speriată, era acum uluită.

– Charles!

– Taci!

– Dar, Charles. Tu ai spus că tata...

– Ești o gâscă proastă, zise disprețuitor Marele Duce. Adevăratul Duce de Croytor, cu care semăn din fericire, se află acum la izvoarele Amazonului, unde probabil că îl mănâncă sălbaticii din Matto Grosso. Eu *nu* sunt Ducele de Croytor.

– Știu asta, Domnule Strome. Simon Searl devenise foarte slugarnic.

Dovedindu-și din nou agilitatea, Marele Duce făcu un pas înainte și-l lovi pe Searl puternic peste obraz. Searl țipă de durere și se dădu cu greu înapoi, ca să se oprească în peretele rulotei. Apoi, pentru câteva clipe, se făcu liniște.

– Eu nu am nici un nume, zise încet Marele Duce. Persoana de care ai pomenit nu există.

– Îmi pare rău, domnule. Searl își freca bărbia. Am...

– Liniște! Marele Duce se întoarse către Czerda. Are Bowman să-ți arate ceva? Să-ți dea ceva?

– Da, domnule. Și mai e o chestiune de care trebuie să mă ocup.

– Da, da, da. Dar grăbește-te.

– Da, domnule.

– Aștept aici. Trebuie să vorbim când vii înapoi. Da?

Czerda consimți fără chef, îi spuse lui Masaine să le păzească pe fete, își vârî pistolul sub haină și plecă întovărășit de Searl și El Brocador. Masaine, cu cuțitul încă la îndemână, se făcu comod. Maca, frecându-și ușor obrajii învinețiți, mormăi ceva și ieși și el, probabil ca să-și îngrijească rănile. Lila, cu chipul îndurerat, se uită la Marele Duce.

– O, Charles, cum ai putut...

– Nătăfleațo!

Ea se uita la el distrusă. Lacrimi îi curgeau pe obraji. Cecile o cuprinse cu brațul și-l privi pe Marele Duce. Dar el se uită dincolo de ea, cu totul indiferent.

*

* *

– Oprește aici, zise Czerda.

Se opriră; Bowman înainte, Czerda după el, impingându-l cu pistolul în spate, El Brocador și Searl de o parte și de alta; Citroën-ul, la câțiva pași mai încolo.

– Unde e cheia? întrebă Czerda.

– O găsesc acuma.

– N-ai s-o găsești. Ești în stare de orice șmecherie, chiar să găsești și o armă. Unde este?

– Pe un inel cu mai multe chei. Sub bancheta din față, în stânga.

– Searl! Searl dădu din cap și se îndreptă spre mașină. Czerda spuse acru:

– Nu prea ai încredere în oameni, nu?

– Nu prea, ce crezi?

– Ce număr are casa de valori?

– Șaizeci și cinci.

Searl se înapoie.

– Astea sunt cheile de la motor.

– Aia de alamă nu, zise Bowman. Czerda luă cheile.

– Asta de alamă nu. O scoase de pe inel. Șaizeci și cinci. Măcar de data asta n-ai mințit. Cum sunt înfășurați banii?

– Într-un fâș, în hârtie maron, sigilați cu ceară. Scrie numele meu pe pachet.

– Bine. Privea în jur. Maca stătea așezat pe treptele unei rulote. Czerda îi făcu un semn și el veni în grabă, frecându-și bărbia și uitându-se cu ură la Bowman.

– Tânărul José are un scuter, nu? întrebă Czerda.

– Scrie-i două vorbe. Îl găsesc eu. E la circ.

– Nu-i nevoie. Czerda îi dădu cheia. Asta e pentru caseta de valoare numărul șaizeci și cinci din gara Arles. Spune-i s-o deschidă și să-mi aducă de acolo pachetul învelit în hârtie maron. Să aibă grijă de el ca de ochii din cap. E un pachet de foarte mare valoare. Să vină cât mai repede să mi-l aducă; și dacă nu sunt aici, are să-i spună cineva unde mă aflu; să mă caute. E clar?

Maca dădu din cap și plecă. Czerda zise:

– Cred că e momentul să mergem și noi până la circ.

Traversară drumul, dar nu se duseră direct la arenă, ci spre una din numeroasele barăci alăturate, care serveau desigur drept vestiare, deoa-

rece, când intrară într-una, o găsiră plină cu haine de *matadori* și *razateurs*, împreună cu multe alte țoale de clown. Czerda arătă spre una din ele.

– Îmbrac-o!

– Asta? Bowman se uită la haina caraghioasă. De ce dracu' s-o-mbrac?

– Pentru că amicul ăsta al meu ți-o cere. Czerda agită pistolul. Să nu-l superi cumva.

Bowman se supuse. Când termină, nu fu deloc mirat să-l vadă pe El Brocador că își schimbă uniforma elegantă cu hainele sale obișnuite, închise la culoare, să-l vadă pe Searl îmbrăcând un smoking lung albastru, apoi pe toți trei punându-și pe față niște măști de hârtie și, pe cap, niște pălării caraghioase. Păreau stăpâniți de o poftă grozavă de a-și schimba înfățișarea și de o vizibilă preferință pentru roluri de pretinși asasini. Czerda își acoperi pistolul cu o basma roșie, și se îndreptară toți spre circ.

Când ajunseră la intrarea în *callajon*, Bowman fu foarte mirat să descopere că numărul comic, care era în plină desfășurare când plecase el, nu se terminase încă: se petrecuseră atâtea de când părăsise circul, încât îi venea greu să-și dea seama că trecuse atât de puțin timp. Tocmai vedeau cum unul din clowni, lucru de necrezut, stătea în mâini pe spinarea taurului, care, furios și încurcat, rămăsese pe loc mișcându-și doar capul dintr-o parte în alta. Mulțimea aplauda în extaz: în altă situație, gândi Bowman, ar fi aplaudat și el.

Ca încheiere, clownii dansară un dans pe marginea arenei, la muzica acordeonului. Se opriră,

făcură un ocol cu fața la public și se înclinară adânc, în aparență indiferenți că în spatele lor taurul se pregătea să-i atace. Mulțimea striga la ei, ca să le atragă atenția, dar clownii continuau să facă plecăciuni, apoi, în ultimul moment, săriră departe unul de altul și lăsară taurul să se repeadă sălbatic asupra locului unde stătuseră cu câteva secunde mai înainte. Taurul se izbi de barieră cu un impact care îl zăpăci pentru moment. În timp ce clownii se îndreptau spre *callajon*, iar spectatorii fluierau și aplaudau frenetic, lui Bowman îi veni să se întrebe dacă oamenii aceștia aveau să mai fie la fel de încântați și de liniștiți și în următoarele minute: părea puțin probabil.

Arena era acum goală, iar Bowman și cei trei însoțitori ai săi trecură în *callajon*. Mulțimea privea foarte amuzată la îmbrăcămintea lui Bowman și, fără îndoială, făcea să privești la el. Era îmbrăcat într-un costum foarte caraghios. Piciorul drept, roșu, cel stâng, alb; iar haina, făcută din petice mari roșii și albe. Încălțările moi, din pânză, grotesc de lungi, aveau degetele aduse în sus și legate de fluierul piciorului. Purta o căciuliță albă, conică, de Pierrot, cu un pompon roșu în vârf: drept armă de apărare, ținea în mână un bastonaș subțire cam de un metru lungime, cu un mic tricolor în vârf.

– Pistolul și fata sunt în mâinile mele, zise Czerda încet. Ține minte.

– Am să-ncerc.

– Dacă te gândești să fugi, fata moare. Mă crezi ce-ți spun?

Bowman îl credea.

– Și dacă eu mor, nici fata n-o să mai trăiască.

– Ba nu. Fata fără tine nu are nici o valoare; și Czerda nu se războiește cu femeile. Acum știu cine ești sau cred că știu. Dar nu-i nimic. Am descoperit că o cunoști abia de azi, și-i greu de crezut că un om ca tine a putut să-i dezvăluie ceva important: profesioniștii nu explică niciodată mai mult decât e nevoie; nu-i așa, domnule Bowman? Iar fetele pot fi făcute să vorbească. Ea nu ne poate face însă nici un rău. Când o să terminăm ce avem de făcut, adică în două zile, e liberă să plece.

– Știe unde e îngropat Alexandru.

– Zău! Alexandru? Și cine e Alexandru?

– Sigur, liberă să plece?

– Ai cuvântul meu. Bowman nu se îndoia. În schimb, tu ai să iei acum parte la o luptă interesantă.

Bowman încuviință din cap. Cei trei îl înșfăcară sau încercară s-o facă, și toți patru se învârtiră prin *callajon*. Mulțimea colorată era acum bine dispusă, veselă, zgomotoasă, relaxată: toți își dădeau, evident, seama că vor petrece o după-amiază minunată și că această parodie de luptă, care urma să aibă loc în *callajon* – căci sigur era vorba de o parodie, fără agitări de brațe, fără lovituri furioase – era doar un preludiu la un alt număr comic ce urma să aibă loc cu un om încercând să lupte neînarmat, îmbrăcat într-un costum ridicol de Pierrot. Până la urmă, în acompaniament de fluierături, de râsete și de strigăte de încurajare, Bowman făcu un tur al *callajon*-ului și sări în arenă. Czerda alergă după el, și

încercă să sară peste barieră, dar fu reținut de Searl și de El Brocador, care, îngrijorați, îi arătau ceva înspre partea de nord a arenei. Czerda îi urmări cu privirea.

Nu erau singurii care se uitau în direcția aceea. Mulțimea tăcuse deodată; râsetele încetaseră și zâmbetele se stinseseră: în locul voioșiei își făcu loc un fel de nedumerire, care foarte repede se transformă în îngrijorare și teamă. Privirea lui Bowman o urmări pe cea a spectatorului: nu numai că putea înțelege spaima mulțimii, gândea el, dar acum o și împărtășea în cel mai înalt grad.

Poarta dinspre nord a *torilului* fusese deschisă și, în ea, se vedea așteptând un taur. Dar nu era un tăuraș micuț, negru, de Camargue, folosit pentru *cours libre* – lupta fără vărsare de sânge din Provența; acesta era un taur uriaș, spaniol, un taur de luptă, unul din monștri Andaluziei, care se bat până la moarte în marile *corridas* din Spania. Avea umeri enormi, un cap imens și niște coarne înspăimântătoare. Ținea capul plecat, dar nu atât de plecat ca atunci când s-ar fi lansat la atac: frământa pământul sub copitele din față, când cu una, când cu cealaltă, lăsând dâre adânci în nisipul întunecat la culoare.

Mulți spectatori se uitau acum neliniștiți unul la altul și cam speriați. Pentru că cei mai mulți erau *aficionados* ai acestui sport și știau că ceea ce vedeau acum era ceva fără precedent și nimic altceva decât trimiterea la moarte sigură a unui om, oricât de curajos și de meșter *razateur* ar fi fost el.

Uriașul taur înainta acum încet în arenă, continuând să zgârie adânc nisipul cu copitele. Capul lui enorm era acum mult mai aplecat decât la început.

Bowman rămăsese ca de piatră. Avea buzele strânse, ochii mici, atenția încordată. Cu vreo douăsprezece ceasuri mai înainte, când urca pas cu pas stânca de pe fața râpoasă a zidului vechii fortărețe, cunoscuse ce e frica, iar acum o cunoștea din nou și-și dădea seama de asta. Nu era un lucru rău, gândea el crispat. Frica era aceea care pompa adrenalina; iar adrenalina e catalizatorul care declanșează dorința de acțiuni violente și reacții nefiresc de iuți: așa cum stăteau acum lucrurile, el avea nevoie de toată adrenalina de care putea dispune. Dar își dădea perfect de bine seama că, dacă reușea să supraviețuiască, asta ar fi fost numai pentru foarte scurt timp. Toată adrenalina din lume nu l-ar fi putut salva.

În adăpostul oferit de *callajon*, Czerda se lingea pe buze, dintr-un sentiment inexplicabil de atracție către omul din arenă, dar și anticipând ceea ce avea să se petreacă. Încordarea îi crescu brusc, odată cu liniștea de moarte, înfiorătoare, care cuprinsese arena. Marele taur pornise la atac.

Cu o viteză de necrezut pentru o creatură de asemenea proporții, el se năpusti asupra lui Bowman, ca un tren expres. Bowman, fără să clipească, socotind rapid raportul dintre viteza taurului și spațiul tot mai mic dintre ei, rămase nemișcat, ca un om înlemnit de frică. Îngroziți, căzuți parcă în transă, spectatorii priveau cu respirația tăiată, în mintea lor convinși că nimicirea

acestui Pierrot nebun era o chestiune de câteva clipe. Bowman le aștepta aceste clipe și, atunci când taurul se afla la mai puțin de șase metri distanță, sări înspre dreapta. Însă taurul cunoștea astfel de trucuri căci, cu o viteză remarcabilă pentru un animal atât de masiv, o cârmi spre stânga sa, ca să-l surprindă. Bowman, însă, simulase doar. Făcu un mare salt spre stânga, iar taurul trecu ca fulgerul pe lângă el, aproape gata să-l atingă cu cornul drept. Mulțimea, necrezându-și ochilor, scoase un lung și colectiv suspin de ușurare; oamenii se uitară unii la alții și își manifestară, prin murmure, satisfacția. Dar teama și tensiunea pluteau însă în aer.

Taurul andaluz putea să frâneze tot atât de iute pe cât putea să și accelereze. Țâșni de pe loc, într-un nor de nisip, se răsuci și se îndreptă iar, fără să se oprească, spre Bowman. Din nou Bowman aprecie într-o fracțiune de secundă momentul, repetă aceeași manevră, dar de data asta în sens invers. Taurul dădu iarăși greș, dar numai cu câțiva centimetri. Un alt murmur de admirație din partea mulțimii, de data aceasta întovărășit de câteva aplauze: tensiunea, care plutea în aer, începea să scadă, nu prea mult, dar destul ca să se observe.

Taurul se întoarse iar, însă de data asta rămase liniștit la mai puțin de zece metri depărtare. Nemișcat, îl pândea pe Bowman, după cum și Bowman, nemișcat, îl pândea pe el. Se uita atent la coarnele lui imense: nu exista nici o îndoială, vârfurile lor fuseseră foarte bine ascuțite. Cu un ciudat sentiment de detașare, Bow-

man gândi că nu mai întâlnise niciodată până atunci un asemenea rafinament inutil: n-ar fi fost nici o deosebire dacă animalul ar fi avut coarnele neascuțite. O simplă lovitură a acestor gigantice coarne, dată cu toată forța mușchilor gâtului și a umerilor, ar fi străpuns ușor orice corp, indiferent de vârful lor. E adevărat că, fiind străpuns de un corn ascuțit, ar fi avut parte de o moarte mai ușoară și mai puțin dureroasă. Dar asta, oricum, nu mai avea decât o importanță teoretică, rezultatul final ar fi fost, inevitabil, același.

Ochii injectați ai taurului nu ezitau. Bowman se întreba dacă el gândea; era oare în stare să gândească ceea ce gândea și el? Că acesta era un joc asemănător ruletei rusești, în ceea ce privea probabilitățile? Taurul aștepta ca Bowman să execute din nou vechea manevră, refuzând să se mai lase păcălit și să-l atace direct, să-l lovească în timp ce omul ar fi încercat să-l evite. Sau se gândea că următoarea mișcare a lui Bowman nu avea să mai fie o fentă, ci un gest sincronizat cu al său, și să-l lovească? Bluf și iar bluf, se gândea Bowman și n-avea nici un sens să facă presupuneri; aici acționau legile norocului orb și, mai curând sau mai târziu – căci oricum nu avea decât o șansă de cincizeci la sută – unul din aceste coarne avea să-i scurteze viața.

Gândul la acest cincizeci la sută îl făcu pe Bowman să riște o scurtă privire spre bariera de lemn. Nu se afla mai departe de trei metri de ea. Se întoarse și sprintă într-acolo, convins că la spatele său taurul pornise la atac, și conștient de prezența lui Czerda cu o năframă roșie pe brat,

dar cu arma de sub ea ținută în jos. Czerda știa, după cum și Bowman știa că el știa, că nu intenționează defel să părăsească arena.

Bowman se răsuci cu spatele la barieră, ca să-l aibă pe taur în față. Făcând ca o sfârlează piruete, se mișca repede de-a lungul barierei, în timp ce taurul furios lovi violent cu cornul ascuțit, atingând fără s-o sfâșie, mâneca lui Bowman. Taurul se izbi de barieră cu o forță înspăimântătoare, rupse două scânduri, apoi se săltă cu picioarele de dinainte pe marginea ei de sus, încercând să sară pe deasupra. Trecu puțin timp, până când taurul să-și dea seama că Bowman se afla tot în arenă, dar acum la o distanță liniștitoare.

În acest timp, mulțimea aplauda și își manifesta satisfacția. Se iviră zâmbete, ba unii se amuzau chiar de ceea ce li se părea a fi o originală și grotescă luptă sinucigașă.

Taurul rămase liniștit cam o jumătate de minut, mișcându-și capul de o parte și de alta; parcă amețit de forța cu care se ciocnise de barieră, ceea ce probabil că se și întâmplase. De data aceasta, când se urni din loc, își schimbă tactica. Nu-l mai atacă pe Bowman, ci îl urmări tiptil. Înaintă cât Bowman se dădu înapoi, câștigând încet teren, și apoi își lăsă deodată capul în jos și șarjă. Fu atât de aproape, că lui Bowman nu-i mai rămăsese nici un pic de loc pentru manevră. Atunci făcu singurul lucru care îi mai rămânea de făcut: să sară în aer, în timp ce taurul încerca să-l împungă. Bowman căzu pe spinarea animalului, făcu o tumbă și reveni în picioare; deși se

lovise și respira greu, ca prin minune reuși să nu se dezechilibreze.

Mulțimea, în admirație, urla și fluiera. Râzând bucuroși, spectatorii se băteau unii pe alții pe umăr. Aici, sub deghizamentul unui Pierrot, trebuie că se ascundea unul din cei mai mari *razateurs* ai zilei. Marele *razateur* al vremii. Unii dintre spectatori se simțeau chiar rușinați, la gândul că se îndoiseră de capacitatea de a supraviețui a unui asemenea maestru.

*

* *

Cei trei prizonieri încătușați pe cușete, cele două fete și Masaine îl urmăreau cu privirea oarecum tulburați pe Marele Duce, care se plimba fără încetare în sus și în jos de-a lungul rulotei, privind tot mai nervos la ceas.

– Ce naiba tot întârzie atâta Czerda? întrebă el. Se întoarse către Masaine: Ia ascultă, tu, unde l-au dus pe Bowman?

– Păi, credeam că știi...

– Răspunde, tâmpitule!

– După cheie. După bani. Ați auzit doar. Și pe urmă la circ, bineînțeles.

– La circ? De ce?

– Cum, de ce? Masaine se arătă chiar surprins. Păi n-ați vrut chiar dumneavoastră să se facă treaba?

– Ce treabă, mă? Marele Duce se abținea cu greu.

– Pe Bowman. Să scape de el.

Marele Duce îl apucă de umeri și-l zgâlțâi cu o nestăpânită exasperare.

– Și de ce la circ?

– Păi ca să lupte cu taurul, nu? Un taur ucigaș, negru, spaniol, uriaș. Și cu mâna goală. Masaine făcu un semn cu capul către Cecile. Dacă nu-l omoară, o omorâm noi pe ea. În felul ăsta, zice Czerda, n-o să ne bănuiască nimeni. În momentul ăsta, Bowman trebuie să fie mort. Masaine dădu din cap plin de satisfacție. Czerda e deștept.

– E un maniac dement, asta e! țipă Marele Duce. Să-l ucidă pe Bowman? Acum? Înainte de a-l face să vorbească? Înainte de a afla care sunt legăturile lui? Cine ne-a distrus filiera? Ca să nu mai vorbesc de cei optzeci de mii de franci, pe care nu i-am recăpătat încă. Imediat, băiete, oprește-l pe Czerda! Să-l scoată pe Bowman de acolo, până nu e prea târziu.

Masaine clătină cu îndărătnicie din cap.

– Eu am ordin să rămân aici, să le păzesc pe femei.

– Am să mă ocup eu de tine mai târziu, zise Marele Duce amenințător. Eu nu pot, nu trebuie să fiu văzut iar în public cu Czerda. Miss Dubois, fugi imediat...

Cecile sări în picioare. Costumul ei arlezian nu mai era frumusețea care fusese, dar Lila îl reparase în grabă, ca să pară decent. Încercă și ea să plece, dar Masaine îi bară drumul.

– Ea rămâne aici, declară el. Ordinul meu.

– Dumnezeule! tună Marele Duce. Mă înfrunți tu pe mine?

Făcu un pas îndesat spre speriatul Masaine și, mai înainte ca țiganul să înceapă să-și dea seama ce se petrece, Marele Duce îi trânti un călcâi, cu toată greutatea, în gleznă. Masaine urlă de durere, sări într-un picior și se aplecă să și-l prindă pe cel lovit, cu ambele mâini. În momentul acela Marele Duce îl lovi cu mâinile încleștate în ceafă. Masaine se prăbuși grămadă la podea, fără cunoștință, încă mai înainte de a ajunge jos.

– Repede Miss Dubois, repede, zise Marele Duce. Dacă nu pleci imediat, prietenul dumitale poate fi *in extremis.*

Și Bowman era, fără îndoială, *in extremis.* Se mai ținea încă pe picioare – dar aceasta numai datorită unui efort de voință și a instinctului său de conservare, acum din ce în ce mai slab. Fața îi era mânjită cu nisip și cu sânge, chinuită de suferință și de epuizare. Din când în când se ținea de coasta stângă, locul ce părea să fie sursa cea mai apropiată a durerii de care suferea. Costumul său de Pierrot era mânjit, murdar și sfâșiat; două tăieturi lungi laterale erau martore ale unei salvări ca prin minune din coasa cornului stâng al taurului. Uitase acum de câte ori căzuse pe nisipul arenei, dar nu uitase de cele trei căzături cu totul involuntare; de două ori îl izbise umărul taurului și-l trântise la pământ; o dată, o lovitură de corn, venită din spate, îl lovise sus în brat și-l dăduse de-a rostogolul. Și acum, taurul se apropia iar.

Bowman se feri, dar reacțiile sale erau mai încete și tot mai încete. Din fericire, taurul greși din nou și împunse în gol, dar îi șterse totuși cu

umărul stâng o lovitură destul de puternică, deși, pentru aproape o tonă greutate și o viteză de cam treizeci de mile pe oră, „șterse" este un termen cam relativ. Contactul îl trimise pe Bowman de-a dura la pământ; taurul îl urmări furios, încercând să-l ia în coarne, dar Bowman mai avea încă reflexele bune și destule resurse fizice ca să se rostogolească de câteva ori, încercând cu disperare să evite coarnele ucigașe.

Mulțimea devenise brusc foarte calmă. Omul ăsta, își spuneau ei, era un mare *razateur*, un mim și un actor desăvârșit, dar desigur nimeni nu ar fi acceptat să-l vadă că riscă totul până la sinucidere, privindu-l cum se rostogolește în fiecare clipă pe nisip, ca să evite milimetric moartea, ba uneori chiar și mai aproape, căci de două ori, în tot atâtea secunde, coarnele taurului îi sfâșiaseră bluza în spate.

De două ori Bowman simți coarnele zgâriindu-i spinarea, și asta îl galvaniză parcă pentru ceea ce știa că trebuie să fie ultimul său efort. De vreo câteva ori se rostogoli în fața taurului, cât putu de repede, agățându-se de o rămășiță de șansă, și se ridică iar în picioare. Nu putea să facă mai mult decât să rămână acolo, clătinându-se ca beat, și zigzagând dintr-o parte într-alta. O liniște grea căzu iar peste arenă atunci când taurul, furios la culme și prea înnebunit ca să mai fie și isteț, începu să atace din nou. Dar, pe cât de inevitabilă păru lovitura de corn, o mișcare necontrolată, ca de om beat, din partea lui Bowman, îl feri pe acesta doar cu câțiva milimetri de împunsătură; taurul era atât de furios, încât conti-

nuă să alerge încă vreo douăzeci de metri, mai înainte de a-și da seama că Bowman nu se afla în calea lui, și se opri

Publicul părea că înnebunește. În clipa aceea de ușurare, în admirația sa fără margini pentru acest semizeu, oamenii aclamau, urlau, râdeau cu lacrimi. Ce actor, ce performer, ce *razateur* magnific! O asemenea reprezentație, evident, nu mai fusese văzută niciodată până acum. Bowman se sprijini total epuizat de barieră, cu un Czerda zâmbitor la numai câțiva pași de el. Bowman era sfârșit, nu numai fizic; ajunsese la capătul puterii sale de rezistență. Știa exact că nu mai avea cum să fugă. Taurul, cu capul în pământ, se pregătea pentru un nou atac: liniștea se abătu iar peste arenă. Ce altă nouă minune avea să mai facă acest om?

Dar omul-miracol își terminase demonstrațiile pentru ziua aceea. În clipa când se făcu liniște, el auzi ceva ce-l îndemnă să se răsucească și să privească în mulțime; nu-și putea crede ochilor. În picioare, în rândul din spate, făcându-i frenetic semne, se afla Cecile, care nu mai ținea seamă că o mulțime de oameni întorcea capul spre ea și o privea.

– Neil! Glasul ei era un țipăt. Neil Bowman! Vino-ncoa!

Și Bowman se duse. Taurul își reluase atacul dar, la vederea Cecilei și la convingerea că salvarea sa era aproape, un val de energie, deși de scurtă durată, îl cuprinse pe om. Sări peste barieră, în siguranța *callajon*-ului, cu cel puțin două secunde mai înainte ca taurul să se izbească de scânduri, Bowman își scoase tichia

de Pierrot, care îi atârna agățată de un elastic pe spate, o înfipse pe unul din coarnele ascuțite ale taurului, înjurat fără jenă de un Czerda uluit, și urcă treptele, atât cât îi mai permiteau picioarele sale de plumb, salutând cu mâna publicul care se dădea la o parte ca să-i facă loc. Mulțimea, rămasă aproape fără grai în urma unei asemenea întâmplări, îi făcu totuși o primire tumultuoasă; atât de nemaivăzută fusese această reprezentație, încât ei erau fără îndoială convinși că și ieșirea sa făcuse parte din program. Bowman nici nu-și dădea seama și nici nu-l interesau reacțiile publicului. Atâta timp cât lumea se dădea la o parte în fața lui și se strângea apoi iar în urmă, lucrul acesta avea să-i acorde ceea ce pentru el era vital: timp prețios asupra inevitabililor săi urmăritori. Ajunse sus și o luă pe Cecile de braț.

– Îmi place când vii la timp, zise el. Glasul său, ca și respirația, era stins, întrerupt și chinuit. Se întoarse și privi în urmă. Czerda își făcea drum prin mulțime; El Brocador se îndrepta în aceeași direcție; Searl nu se vedea. Împreună, ei se grăbeau să coboare scările largi și să iasă din circ, pe lângă țarcurile cu tauri, staule și vestiare. Bowman strecură o mână într-unul din numeroasele falduri ale costumului său, găsi cheile mașinii și le trase afară. Strânse și mai puternic brațul Cecilei când ajunseră la ultimul vestiar și se uită atent după colț. Imediat își retrase capul, cu fața plină de o tristețe amară.

– Nu este ziua noastră bună, Cecile. Țiganul acela, pe care l-am zvântat în bătaie – Maca – stă pe capota Citroën-ului. Și, mai rău, își curăță un-

ghiile cu un cuțit. Unul din cuțitele alea ale lor. Deschise o ușă din spate, o vârî pe Cecile într-un vestiar, acolo unde el însuși se echipase înainte de spectacol, și-i dădu cheile mașinii.

– Așteaptă până începe să iasă lumea. Amestecă-te prin mulțime. Ia mașina; ne întâlnim la marginea de sud a bisericii Saintes-Maries – spre mare. Pentru nimic în lume să nu lași Citroën-ul prin apropiere. Du-l până la locul de parcare al rulotelor, în partea de est a orașului, și lasă-l acolo.

– Am înțeles. Era remarcabil de calmă, gândea Bowman. Și, în vremea asta, mai cauți ceva?

– Ca de obicei. Se uită prin ușa întredeschisă. Pentru moment nu se vedea nimeni. Patru domnișoare de onoare, zise el, și se strecură afară trăgând în urmă ușa.

*

* *

Cei trei bărbați încătușați stăteau întinși pe cușetele lor, liniștiți și în aparență neîngrijorați. Lila se smiorcăia nemângâiată, iar Marele Duce se încruntă mânios cînd apăru în fugă pe trepte Searl. Aerul de om speriat revenise pe obrazul lui și se vedea că respiră foarte greu.

– Am convingerea, zise Marele Duce amenințător, că nu ești purtător de vești bune.

– Am văzut fata, gâfâi Searl. Cum a putut ea...

– Pe cinstea mea, Searl, tu și cu idiotul ăla de amic al tău, Czerda o să plătiți pentru asta. Dacă Bowman a murit... Se întrerupse și privi peste umărul lui Searl, apoi îl împinse brutal într-o parte. Pentru Dumnezeu, cine e ăsta?

Searl se răsuci ca să urmărească degetul arătător al Marelui Duce. Un Pierrot, costumat în roșu și alb, își făcea drum alergând nesigur și clătinându-se de-a curmezișul parcajului improvizat; se vedea clar că era aproape cu totul epuizat.

– El e, țipă Searl. El e. În timp ce-l priveau, trei țigani își făcură apariția din spatele unor bărăci; unul din ei, ușor de recunoscut, era Czerda. Alerga în urmărirea lui Bowman, mișcându-se cu mult mai repede decât acesta. Bowman se uită peste umăr, îi zări pe urmăritori, o coti brusc spre un adăpost printre rulote, dar se opri iar când văzu că El Brocador și alți doi țigani îi tăiau calea. Făcu o întoarcere de nouăzeci de grade și se îndreptă spre un grup de cai priponiți acolo, cai albi de Camargue, gata înșeuați, cu șeile acelea ale lor cu oblânc și spătar înalt, care par mai curând niște fotolii de piele. Alergă până la cel mai apropiat dintre ei, îl smuci din pripon, vârî piciorul într-o scară și reuși, nu fără un efort considerabil, să se salte în șa.

– Repede! ordonă Marele Duce. Caută-l pe Czerda. Spune-i că dacă Bowman scapă, nu scăpați nici tu nici el. Dar îl vreau viu. Dacă moare, muriți și voi. Vreau să mi-l predați într-o oră la Hotel Miramar, din Saintes-Maries. Nu-mi pot permite să rămân mai mult aici. Nu uita s-o prinzi și pe afurisita aia și să mi-o aduci și pe ea. Hai, iute, grăbește-te.

Searl porni în goană. Traversând drumul, trebui să se dea în lături ca să nu fie răsturnat de calul lui Bowman. Marele Duce putea să vadă

cum acesta se legăna în șa atât de tare, încât deși ținea hățurile în mână, trebuia să se sprijine de oblânc ca să nu cadă. Chiar sub fardul său artificial, fața îi era palidă, trasă, de suferință și sfârșeală. Marele Duce își dădu seama că Lila era alături de el și că și ea, deci, se uita la Bowman.

– Am mai auzit de așa ceva, zise calm fata. Nici o lacrimă de astă dată în ochii ei, ci numai calm, tristețe și neîncredere. Dar acum o văd cu ochii mei. Un om hăituit de moarte, ca o fiară.

Marele Duce puse o mână pe brațul ei:

– Te asigur, draga mea...

Ea își trase brațul de sub mâna lui, fără să spună nimic. Nici nu mai era nevoie; disprețul și dezgustul care i se citeau pe față vorbeau destul. Marele Duce dădu din cap și se întoarse să privească silueta tot mai mică a lui Bowman, dispărând după curba șoselei înspre sud.

Marele Duce nu era singurul atât de mult interesat de plecarea lui Bowman. Cu fața lipită de fereastra vestiarului, Cecile urmărea galopul calului alb, până ce acesta dispăru din vedere. Sigură de ceea ce avea să se întâmple după aceea, ea rămase pe loc; și nici nu avu mult de așteptat. După treizeci de secunde, alți cinci călăreți trecură în galop – Czerda, Ferenc, El Brocador, Searl și un altul, pe care ea nu reuși să-l recunoască. Cu buzele uscate, aproape în lacrimi, și cu durerea în inimă, ea se îndepărtă de la fereastră și începu să cerceteze printre cuierele cu haine.

Aproape imediat, găsi ceea ce căuta – un costum de clown, compus din obișnuiții pantaloni albi, roșii, cu niște bretele mari, drept susținători,

un tricou de fotbal în dungi roșii și galbene și o haină închisă la culoare, foarte voluminoasă. Îmbrăcă pantalonii, înghesuind cum putu în ei rochia de fiesta – pantalonii erau croiți atât de generos, încât umflătura provocată aproape că nu se observa – trase pe ea tricoul roșu cu galben, îmbrăcă voluminoasa jachetă, își scoase peruca roșcovană și-și puse pe cap o șapcă turtită, de culoare verde. În vestiar nu se afla nici o oglindă: „merge și așa" își zise ea cu părere de rău.

Se apropie de fereastră. Spectacolul de după-amiază se sfârșise, evident, și lumea se scurgea, coborând scările și îndreptându-se pe drum spre mașini. Așa îmbrăcată cum era, într-un costum atât de tipător, care conferea purtătorului un fel de anonimat în fața oamenilor de care se temea cel mai mult, urmăritorii lui Bowman, și a multor altora, printre care putea acum să se amestece, ea își dădea seama că avea cea mai bună ocazie să-și facă drum nedescoperită spre Citroën.

Și, pe cât își dădu seama, nimeni nu-i remarcă prezența când traversă drumul către mașină, sau dacă fusese văzută, nimeni nu făcuse caz de asta; dar, pentru Cecile, era tot una. Deschise portiera mașinii, privi înainte și înapoi, ca să se asigure că nu este văzută, se strecură pe locul șoferului, introduse cheia în contact și tipă, mai mult de frică decât de durere, când o mână mare cât o menghină o apucă de gât.

Strânsoarea slăbi și ea întoarse încet capul. Maca stătea în genunchi, jos în spate. Zâmbea într-un fel nu prea încurajator și ținea în mână un cuțit mare.

CAPITOLUL IX

Soarele fierbinte de după-amiază dogorea fără milă câmpiile arse, lacurile, mlaștinile, bancurile de sare și rarele pete de vegetație viu colorate în verde. Un abur ușor, pâlpâind, caracteristic ținutului Camargue, se înălța deasupra câmpiei și dădea întregului peisaj o curioasă înfățișare de ceva eteric, nedefinit, ceva iluzoriu; asta și datorită faptului că întregul peisaj era total lipsit de elementul vertical. Toate câmpiile sunt plane, dar nu atât de plane ca în Camargue.

Șase călăreți alergau pe cai în spume de-a lungul câmpiei. După alură, felul cum înaintau trebuie să fi părut destul de curios, deoarece caii rar galopau mai mult de douăzeci de metri în linie dreaptă; și se abăteau în mod permanent din drum. Dar, privit de la nivelul pământului, misterul dispărea: locul era atât de plin de mlaștini, de dimensiuni când mici ca niște pete, când întinse cât un teren de fotbal, că era imposibilă o înaintare în linie dreaptă.

Bowman era în dezavantaj; și o știa. Era din trei motive în dezavantaj: așa cum o arăta chipul

său încordat, petele de sânge și urmele de murdărie, pe care nu le putea ascunde, el era mai epuizat ca niciodată – acest galop prelungit, supus la schimbări de direcție și la întoarceri, nu-i dădea nici o posibilitate de a-și recupera forțele – mintea sa nu mai era în stare să ia cele mai bune hotărâri, după cum nici corpul nu le mai putea executa. Urmăritorii săi cunoșteau bine terenul, care lui îi era complet străin; și, deși se considera un călăreț desăvârșit, știa că nu se putea compara cu experiența urmăritorilor săi, câștigată și îmbogățită aproape din leagăn.

Își îndemna în permanență calul, vlăguit acum, dar încerca prea puțin sau deloc să-l conducă, deoarece, sigur pe el, obișnuit din experiență sau dintr-un instinct de generații, calul știa mult mai bine decât călărețul unde pământul era sigur și unde nu. Câteodată pierdea clipe prețioase silindu-și calul să apuce pe o anumită direcție, pe când el se opunea și insista asupra altui drum.

Bowman privi peste umăr. Nu mai exista nici o speranță. Inima îi spunea că nu mai exista nici o speranță. Când părăsise Mas de Lavignolles, avusese un avans de câteva sute de metri față de urmăritorii săi. Acum, acesta scăzuse la ceva mai mult de cincizeci. Cei cinci, care-l urmăreau, se răspândiseră în formă de evantai restrâns. În mijloc se afla El Brocador care, se vedea clar, era un tot atât de superb călăreț pe cât se dovedise ca *razateur*. Și era tot atât de clar că poseda și o perfectă cunoaștere a terenului deoarece, din când în când, dădea ordine și făcea gesturi cu mâna în-

tinsă, ca să indice direcția pe unde trebuia s-o apuce vreunul din călăreți. La stânga lui El Brocador călăreau Czerda și Ferenc, la fel de bandajați ca niște eroi; la dreapta, Searl, un spectacol într-adevăr neobișnuit cu sutana lui de cleric, și un alt țigan pe care Bowman nu-l putu identifica.

Bowman privi din nou înainte. Nu se vedea nici o posibilitate de ajutor, nici o casă, nici o fermă, nici vreun călăreț singuratic, nimic; și, în momentul acela, după ce fusese gonit, și nu fără motiv – își dădea în mod dureros seama de asta – atât de departe spre vest, vedea mașinile, care treceau pe șoseaua principală – Arles–Saintes-Maries, ca pe niște gândaci târându-se pe linia orizontului.

Din nou se uită peste umăr. Treizeci de metri, nu mai mult. Acum nu mai călăreau răspândiți în evantai, ci aproape în linie, în stânga lui silindu-l să-și schimbe direcția spre dreapta. Înțelegea că făceau asta cu un anume scop. Dar, privind înainte, el nu putu să înțeleagă de ce. Câmpia din fața sa părea tot atât de bălțată ca și terenul pe care tocmai îl străbătuse; drept înainte exista o pată neobișnuit de mare de iarbă, de un verde orbitor, poate largă de o sută de metri pe treizeci, dar, în afară de dimensiuni, nu părea deloc diferită de celelalte locuri ierboase peste care trecuse în ultimii doi sau trei kilometri.

Bowman își dădea seama că animalul său obosise de tot și era gata să sucombe. Transpirat, plin de spume și respirând greu, era tot atât de sfârșit ca și călărețul. Mai avea încă vreo trei sute de metri până la acest îmbietor petic de iarbă, și

prin mintea lui Bowman treceau gânduri absurde, de cât de plăcut ar fi fost să stea acolo întins la umbră, într-o zi de vară. Se întreba de ce nu renunța la fugă; sfârșitul era tot atât de sigur ca și însăși moartea. Ar fi renunțat, numai că nu știa cum să înceapă.

Din nou se uită în urmă. Cei cinci călăreți adoptaseră acum o formație în semilună, și se găseau cam la zece metri în urma lui. Privi din nou înainte și zări pajiștea verde, la nu mai mult de douăzeci de metri. Îi trecu prin minte că Czerda se afla acum la o distanță tocmai potrivită ca să tragă cu arma; și Bowman era sigur că, atunci când cei cinci aveau să se înapoieze la rulote, aveau să o facă singuri, fără el. Din nou privi înapoi și fu uimit să constate că toți cinci își struneau acum caii; și destul de tare. Înțelese că ceva nu era în regulă, ceva îngrozitor și, mai înainte chiar de a începe să înțeleagă ce anume, calul său se opri brusc la o distanță necrezut de mică de terenul ierbos, îndepărtându-și picioarele din față, dar afundându-se totuși până la pulpe în mlaștină. Calul se oprise chiar la marginea petei de verdeață, dar Bowman nu. Tot privind peste umăr, fusese luat prin surprindere, ieșise din șa și, zburând fără voie peste capul calului, aterizase pe iarba verde.

Putea să fie făcut knoc-out sau, în cel mai rău caz, să-și frângă gâtul, iar în cel mai bun, să cadă rău și să se învinețească serios, dar nimic din toate astea nu se întâmplară, pentru că se văzu imediat că suprafața de iarbă nu era ceea ce părea să fie. El nu căzuse greu, nici nu se izbise,

nici nu se rostogolise: în loc de toate astea, aterizase cu o plesnitură umedă pe ceva ca un fel de pernă moale, care redusese de tot impactul. Și, odată cu asta, începu să se scufunde încet.

Cei cinci călăreți își opriră caii, se aplecară peste oblânc și începură să privească impasibili. Bowman se afla acum într-o poziție verticală, dar puțin înclinat înainte. Se găsea deja cufundat până la coapse în nisipul mișcător, având, la numai un metru și ceva distanță, terenul solid și salvator. Disperat, dădu din mâini, sperând să poată ajunge acolo, dar nu-i servi la nimic. Privitorii stăteau nemișcați pe cai: încremenirea de pe fețele lor îi sugera înspăimântătoarea și inevitabila soartă ce i se rezerva.

Bowman se scufundase până la brâu. Încercă o ușoară mișcare de înot pentru că observase că, zbătându-se, nu obținea decât un efect contrar. Încetini alunecarea în jos, dar n-o opri: efectul de absorbție al nisipului mișcător era înspăimântător și nemilos.

Se uita la cei cinci bărbați. Impasibilitatea lor totală dispăruse. Czerda zâmbea, cu zâmbetul lui mulțumit, afișat în asemenea ocazii, Searl se lingea încet și în mod dezgustător pe buze. Toți ochii erau ațintiți pe fața lui Bowman, dar dacă s-or fi gândit, poate, că el o să strige după ajutor sau o să le ceară îndurare, pe chipul lui lipsit de expresie nu se putea citi nici urmă de așa ceva. Nici măcar astfel de gânduri nu-i treceau prin minte. Cunoscuse adevărata spaimă, pe stâncile de la Les Baux și în arenă cu taurul, la Mas Lavignolle, dar aici, acum, nu mai simțea nimic.

În celelalte situații mai exista o șansă de supraviețuire cât de mică, o șansă care depindea de propriile sale resurse, de ochii și de brațele sale: aici, însă, toate cunoștințele, experiența și priceperea sa, cu greu câștigate, excepționalele sale reflexe și calitățile sale fizice nu mai foloseau la nimic. Dintr-un nisip mișcător nu există scăpare. Era sfârșitul inevitabil și trebuia să-l accepte.

El Brocador se uită la Bowman. Nisipul mișcător îi ajunsese acum până la subsuori, nu i se mai vedeau decât umerii, brațele și capul. El Brocador îi scruta cu atenție fața impasibilă, dădu din cap, se întoarse și privi spre Czerda și Searl, plin de un dezgust și de un dispreț bine zugrăvite pe obraz. Desfăcu o frânghie de la oblânc.

– Nu putem face așa ceva unui astfel de om, zise el. Mi-e rușine pentru noi toți. Cu o mișcare îndemânatică a brațului, azvârli frânghia, care se desfășură rapid: ea căzu cu precizie exact între brațele întinse ale lui Bowman.

*

* *

Chiar și cel mai înflăcărat publicist al punctelor de atracție de la Saintes-Maries – dacă există oare vreunul – și-ar da seama că i-ar fi greu să laude frumusețile de pe strada principală a orașului, ce se întinde de la est la vest de-a lungul malului mării, ascunsă în spatele unei faleze înalte. Ca și restul orașului, de altfel, ea este total lipsită de merite deosebite de decor, de arhitectură sau, în general, artistice; și, în după-amiaza

aceea, urâțenia ei fusese ușor pusă în evidență de mulțimile de turiști străini, de țigani, de *gardiens* și de inevitabilele barăci de iarmaroc, cu tragere la semn, cu prezicătoare și cu standuri pline de suveniruri, instalate acolo alandala, doar cu scopul de a realiza ceva câștiguri.

Nimeni n-ar fi spus că era un spectacol care să încânte, în mod special, inima de artist a Marelui Duce; totuși, cum ședea el pe trotuarul unei cafenele, lângă Hotel Miramar, și privea spectacolul mulțimii din fața sa, expresia care i se zugrăvea pe obraz era una de mulțumire și de bunăvoință. Și, încă mai curios, contrar binecunoscutelor sale principii antidemocratice, șoferița Carita stătea alături de el. Marele Duce ridică o carafă de un litru cu vin roșu, turnă din belșug într-o cupă mare, pe care o avea în față, și un deget într-un păhărel dinaintea ei, zâmbi iar binevoitor, nu la spectacolul pe care-l avea în fața ochilor, ci la telegrama pe care o ținea în mână. Era clar că buna dispoziție a Marelui Duce nu se datora orașului Saintes-Maries și locuitorilor săi, ci dimpotrivă. Sursa mulțumirii sale provenea de la hârtia pe care o ținea în mână.

– Excelent, draga mea Carita, excelent. Este tocmai ce-am vrut să aflu. Pe cinstea mea, repede am mai acționat. Contemplă din nou hârtia și oftă. Este plăcut, foarte plăcut când presupunerile tale se dovedesc sută în sută exacte.

– Ale dumneavoastră au fost întotdeauna, domnule Duce.

– Ai? Ce să fie? A, da, da, sigur. Mai ia niște vin. Marele Duce își pierduse deodată interesul și

pentru vin și pentru Carita, și privea acum atent la un Mercedes, care tocmai apăruse cu vreo câțiva metri mai încolo. Din el coborî perechea de chinezi pe care Marele Duce îi mai văzuse la hotelul din Arles, și care acum se îndreptau spre intrarea în hotel. Trecură amândoi la câțiva centimetri de masa Marelui Duce. Bărbatul dădu din cap, soția sa zâmbi ușor, iar Marele Duce, ca să nu fie mai prejos, se înclină adânc. Îi urmări cu privirea în timp ce intrau, apoi i se adresă Caritei:

– Czerda trebuie să vie curând aici cu Bowman. Consider că locul nu este potrivit pentru o întâlnire. Prea multă lume, mult prea multă. Există o mare parcare, cam la un kilometru și ceva de aici, spre mare. Oprește-l pe Czerda acolo, să mă aștepte, și vino să mă iei.

Ea zâmbi și se ridică să plece, dar Marele Duce o opri.

– Încă ceva înainte să pleci. Am de dat un telefon urgent și vreau s-o fac fără să fiu văzut. Spune-i directorului că vreau să-l văd. Acum, imediat.

*
* *

Le Hobenaut, Tangevec și Daymel se mai găseau încă pe cușetele lor, legați de peretele rulotei. Bowman, dezbrăcat acum de costumul de Pierrot și cu hainele de *gardien* pline de apă, picurând încă, zăcea pe podea cu mâinile legate la spate. Cecile și Lila stăteau pe o bancă, sub privirile atente ale lui Ferenc și ale lui Masaine. Czerda, El Brocador și Searl erau la masă; nu

vorbeau și arătau foarte nemulțumiți. Expresia lor de nemulțumire se adânci atunci când se auziră niște pași urcând treptele rulotei. Marele Duce își făcu obișnuita și impresionanta sa intrare. Se uită cu răceală la cei trei bărbați.

– Trebuie să plecăm repede. Glasul său era brusc, autoritar și tot atât de rece pe cât îi era și căutătura. Am primit informații prin cablu că poliția a devenit bănuitoare și că s-ar putea, chiar la ora asta, să aibă ceva probe împotriva noastră – și asta mulțumită ție, Czerda și cârpaciului ăstuia tâmpit de Searl. Ai înnebunit Czerda?

– Nu vă înțeleg, domnule.

– Chiar că nu. Tu nu înțelegi nimic. Era cât pe-aci să-l omori pe Bowman, mai înainte ca el să ne spună cum a reușit să ne anihileze legăturile, ce contacte are și unde sunt cei optzeci de mii de franci ai mei. Dar, și mai rău, tâmpiților, ați fost gata să-l ucideți în public. Nu vă dați seama de enorma publicitate care i s-ar fi făcut? Discreție, discreție, și iar discreție: ăsta e cuvântul meu de ordine.

– Știm unde sunt cei optzeci de mii de franci, domnule. Czerda încerca să mai salveze ceva din naufragiu.

– Zău? Știți? Cred că ați fost încă o dată prostiți, Czerda. Dar să lăsăm asta. Știți ce-o să se întâmple cu voi, dacă vă prinde poliția franceză? Tăcere. Cunoașteți pedepsele grele aplicate de tribunalele franceze răpitorilor? Din nou tăcere. Nici unul din voi, câți sunteți aici, nu poate spera să scape cu mai puțin de zece ani pușcărie. Și, dacă mai descoperă că l-ați asasinat și pe Alexandru...

Marele Duce se uită la El Brocador și, pe rând, la ceilalți patru țigani. După expresia fețelor, era clar că-și dădeau seama ce s-ar fi întâmplat dacă li s-ar fi dovedit crima.

– Foarte bine, deci. Din momentul ăsta, viitorul și viața voastră depind în întregime de executarea cu exactitate și fără crâcnire a ordinelor mele – îmi stă în putință să vă scap de urmările prostiei voastre. Ați înțeles?

Toți cei cinci încuviințară din cap. Nici unul nu spuse nimic.

– Foarte bine. Dezlegați-i pe ăștia. Și pe Bowman. Dacă poliția dă de ei în halul ăsta – atunci totul s-a terminat. Ne vom folosi de arme și de cuțite, ca să-i păzim de acum încolo. Aduceți și femeile aici. Vreau într-un singur coș toate ouăle. Treci și execută asta, Searl. Executarea, repede și precis, în așa fel ca chiar și cel mai incapabil nătărău, inclusiv tu, să priceapă ce vrem să facem. Du-te, unul, și adu-mi niște bere!

Searl, conștient de situația în care se afla, și foarte nefericit, își drese glasul. Vechea aroganță și siguranța rece, cu care-l înfruntase pe Czerda în confesional în dimineața aceea, îi dispăruseră ca și cum nici n-ar fi existat.

– Începând cu noaptea care a trecut, și până luni noapte, întâlnire la orice oră. O barcă rapidă cu motor ne așteaptă...

Marele Duce oftă disperat și ridică o mână.

– Mai scurt și mai *precis*, Searl. Precis. Unde e întâlnirea, tâmpitule? Și cu cine?

– Iertați-mă, Domnule. Searl înghiți mieros în sec, iar mărul lui Adam urca și cobora de-a lun-

gul gâtului său costeliv. Dincolo de Palavas, în golful Aigues-Mortes. Cargoul *Canton.*

– Cu destinația?

– Canton.

– Da.

– Semn de recunoaștere...

– Lasă asta. Și șalupa?

– La Aigues-Mortes, pe canalul Ronului la Sète. Tocmai mă pregăteam s-o aduc mâine la Le Grau du Roi – nu m-am gândit că... Am...

– Niciodată n-ai gândit, se răsti plictisit Marele Duce. Unde sunt afurisitele alea de femei? Și ăștia, încă în cătușe? Repede. Pentru prima oară se calmă și zâmbi ușor. Pariez că amicul ăsta, Bowman, încă nu are habar cine sunt amicii ăștia trei. Ai, Searl?

– Pot să-i spun? întrebă Searl nerăbdător. Perspectiva de a părăsi locul care îl frigea și de a îndrepta luminile reflectorului în altă direcție îi surâdea, evident.

– Fă cum crezi. Marele Duce sorbi adânc din bere. Mai are vreo importanță?

– Sigur că nu. Searl afișă un zâmbet larg. Să vă prezint pe Contele de Hobenaut, pe Henric Tangevec și pe Serge Daymel. Cei mai mari specialiști în combustibili pentru rachete, de dincolo de Cortina de Fier. Chinezii aveau mare nevoie de ei, deoarece nu au reușit să construiască până acum un mijloc de lansare a capetelor lor nucleare. Acești oameni puteau s-o facă. Dar între China și Rusia nu există nici un singur loc unde să se poată desfășura o asemenea activitate; și nici o țară neutră, prietenă cu aceste două mari

puteri, unde să nu fie urmărite îndeaproape eventuale nereguli. Așa că Czerda i-a răpit și i-a adus aici, în Vest. Vestul are propriii săi experți în carburanți. Și, la frontiere, nimeni nu pune țiganilor întrebări. Sigur că, dacă cei trei bărbați ar fi făcut pe deșteptii, soțiile lor ar fi fost ucise. Dacă ele ar fi făcut-o, ar fi fost uciși bărbații.

– Sau cel puțin așa li s-a spus familiilor, zise Marele Duce plin de dispreț. Ultimul lucru, pe care noi l-am dorit, a fost ca acești oameni să pățească ceva. Dar femeile – ele pot crede orice. Își permise să zâmbească ușor, satisfăcut. Simplitatea, dacă pot să spun așa, simplitatea, care te descumpănește, aparține geniului adevărat. Ah, femeile! La Aigues-Mortes. Și în viteză. Spune și celorlalte rulote, Czerda, că trebuie să te întâlnești cu ele de dimineață la Saintes-Maries. Vino, Lila, draga mea.

– Cu dumneata? Se uită la el cu scârbă. Trebuie să fii nebun. Cu dumneata?

– Aparențele trebuiesc păstrate, acum mai mult ca oricând. Cum poate fi suspect un bărbat cu o atât de frumoasă tânără lângă el? În afară de asta, e și foarte cald. Cine o să-mi țină umbrela?

Exact o oră mai târziu, fierbând încă, strângând din buze, ea închidea umbrela, când Rolls-Royce-ul verde ajunse lângă zidurile de la Aigues-Mortes, cetatea cruciată, întărită cu zidurile cel mai bine conservate din Europa. Marele Duce coborî din mașină și-l așteptă pe Czerda, până ce acesta își opri rabla de camion, care îi remorca rulota.

– Așteaptă aici, porunci el. N-o să stau mult. Făcu un semn către Rolls. Fii cu ochii pe Miss

Delafont. În afară de dumneata, nimeni, cu nici un preț, să nu se arate.

Privi în lungul șoselei, spre Saintes-Maries. Pentru moment, aceasta era goală. Porni repede și pătrunse, prin partea de nord, în orașul pustiu și respingător, o luă la dreapta spre un țarc de parcare și intră în adăpostul unui flașnetar. Acesta, un bătrân zdrențăros care, în ciuda căldurii de peste zi, purta două pardesie și o pălărie de fetru, se uită la el din scaunul în care moțăia și se încruntă. Marele Duce îi dădu zece franci. Flașnetarul se însenină, își potrivi instrumentul și începu să învârtă manivela. Cacofonia țipătoare, care rezultă, era o imitație de vals aton pe care nici un compozitor, în viață sau nu, nu l-ar mai fi recunoscut ca aparținându-i. Marele Duce se crispă, dar rămase pe loc.

După două minute, un Mercedes negru trecu pe sub portal și opri pe dreapta. Coborî din el perechea chineză și, fără să privească, nici în stânga nici în dreapta, o apucă în grabă pe strada principală, de altfel singura din Aigues-Mortes, și se îndreptă către un mic scuar, aproape de centrul orașului, cu cafenele înșirate peste tot. Marele Duce îi urmări fără grabă, și la o distanță potrivită.

Chinezii ajunseră în scuar și se opriră, întârziind la un colț, lângă o prăvălie cu suveniruri, nu departe de statuia lui Ludovic cel Sfânt. Aproape îndată, patru bărbați voinici, îmbrăcați în negru, ieșiră din prăvălie, și se apropiară de ei. Unul din bărbați îi arătă chinezului ceva ce ținea în palmă. Chinezul gesticulă și păru că vrea să protesteze,

dar cei patru bărbați voinici clătinară cu hotărâre din cap și conduseră perechea până la două Citroën-uri în așteptare.

Marele Duce dădu din cap, într-un fel care nu putea fi confundat deloc cu altceva decât cu o mare satisfacție; se întoarse și își purtă pașii către mașina și rulota care îl așteptau.

Le trebuiră mai puțin de șaizeci de secunde, până să ajungă la un mic chei pe canalul Ronului, la Sète, un canal care leagă Ronul cu Mediterana, la Grau du Roi, și merge paralel cu zidul de vest de la Aigues-Mortes. La capătul cheiului era oprită o șalupă cu motor, lungă de vreo zece metri, cu o cabină încăpătoare, cu geamlâc și numai cu un mic spațiu descoperit, prevăzut cu bănci: un cocpit, la pupa. După linia zveltă a prorei, părea să fie un vas capabil de ceva mai mult decât o viteză obișnuită.

Rolls-ul și rulota traseră dincolo de șosea și se opriră cu spatele la mai puțin de doi metri de marginea cheiului. Transferul prizonierilor din rulotă, pe vas, fu efectuat în liniște, repede și în așa fel, încât să nu trezească bănuieli nici unui martor cât de curios: de fapt, persoana cea mai apropiată era un pescar cu undița, la vreo sută de metri distanță și, toată atenția lui era, bineînțeles, concentrată asupra a ceea ce se întâmpla la capătul firului aflat la câțiva metri sub apă. Ferenc și Searl, fiecare cu câte un pistol abia ascuns, stăteau pe chei, la capătul de sus al unui fel de pasarele, în timp ce Marele Duce și Czerda, la fel de înarmați, stăteau la pupa și-i urmăreau pe cei trei oameni de știință și pe soțiile lor, apoi

pe Bowman, pe Cecile și pe Lila, care urcau pe bord. Sub amenințarea armelor, ei luară loc pe banchetele aliniate de-a lungul cabinei.

Ferenc și Searl intrară în cabină, înaintând până la postul timonierului. Pentru moment, Marele Duce și Masaine rămaseră afară în cocpit, uitându-se să vadă dacă nu erau observați; apoi Marele Duce intră în cabină, își băgă pistolul în buzunar și-și frecă mâinile satisfăcut.

– Excelent, excelent, excelent. Părea foarte vesel. Totul, ca de obicei, sub control. Dă drumul la motor, Searl. Se întoarse și-și vârî capul pe ușa cabinei. Mola parâma, Masaine!

Searl apăsă pe niște butoane, și cele două motoare porniră cu un zgomot puternic, dar un zgomot, în nici un caz, destul de puternic ca să acopere un strigăt scurt și ascuțit de durere: sunetul venea de la Marele Duce, care mai privea încă pe ușă spre pupa.

– Pistolul dumitale pe rinichiul dumitale, zise Bowman. Nu mișcă nimeni, altfel mori. Se uită la Ferenc, la Czerda, la Searl și la El Brocador. Știa că cel puțin trei din ei erau înarmați. Zise: Spune-i lui Searl să oprească motoarele.

Searl le și oprise, fără să mai aștepte ordinul Marelui Duce.

– Spune-i lui Masaine să vină aici, zise Bowman. Spune-i că țin înfipt pistolul în rinichi. Privi în cabină: nu se mișcase nimeni. Spune-i să vină imediat, sau trag.

– N-o să îndrăznești.

– N-o să pățești mare lucru, zise Bowman blând. Mulți oameni trăiesc și cu un singur rinichi.

Mai trase o împunsătură cu pistolul și Marele Duce gemu de durere. Zise răgușit:

– Masaine, vino-ncoace imediat. Aruncă arma. Bowman are pistolul îndreptat spre mine.

Urmă o pauză de câteva secunde, apoi Masaine apăru în ușă. Nu grozav de deștept, nici în momentele sale cele mai bune, părea că nu știa ce să facă. Văzându-i pe Czerda, Ferenc, Searl și El Brocador că nu fac nimic, fu convins și el că, deocamdată, ăsta era cel mai înțelept lucru. Intră în cabină.

– Și acum, să venim la problema delicată a echilibrului puterii, zise Bowman, cu chef de vorbă. Mai era încă palid și răvășit, se simțea extrem de obosit și înțepenit și cu tot corpul îndurerat: dar acum parcă era un prinț, în comparație cu condițiile în care se zbătuse cu două ore în urmă. O problemă de echilibru și control. Câtă influență și autoritate pot eu să exercit asupra dumneavoastră, stând aici cu pistolul în mână? Cât de mult îmi pot impune voința? Atât, și numai atât.

Îl trase pe Marele Duce înapoi de umăr, făcu un pas în lături și se uită cum acesta cade greu pe o banchetă, una foarte rezistentă, căci nu se rupse. Marele Duce se uită la Bowman. Cu voltajul aristocratic al ochilor săi albaștri la tensiune maximă. Dar Bowman rămase netulburat.

– Este greu de crezut, când mă uit la dumneata, i se adresă Bowman în continuare, dar ești desigur cel mai inteligent din toată banda asta de ticăloși. Nu, bineînțeles, nu e vorba de cine știe ce inteligență. Eu am aici o armă și o țin în mână.

Mai sunt aici încă patru care sunt și ei înarmați, dar, deși în momentul ăsta ei nu țin armele în mână, nu le-ar trebui mult ca s-o facă. Dacă s-ar declanșa o luptă, cred că ar fi puțin probabil să-i pot curăța pe toți patru, mai înainte ca unul din voi, poate chiar doi, să mă ucidă. Eu nu sunt un Wild Bill Hickok. Important e că aici se află opt persoane nevinovate – și o bătaie cu împușcături, în acest spațiu restrâns, ar duce sigur la rănirea câtorva sau chiar la uciderea lor. N-aș vrea să se întâmple așa ceva, cum n-aș vrea nici să fiu împușcat.

– Treci la subiect, mârâi Marele Duce.

– Sigur că da. Ce aș putea eu să vă pretind, ca să nu fie prea mult pentru evitarea acestei lupte armate, pe care sunt sigur că toți vrem s-o evităm? Dacă v-aș cere să-mi dați pistoalele, ați face-o liniștit și civilizat, știind că vă așteaptă pe toți sentințe grele cu închisoarea și probabil o acuzație de omor? Eu mă îndoiesc. Dacă v-aș spune să plecați și să mi-i lăsați mie pe oamenii de știință și pe soțiile lor, v-ați mulțumi cu asta? Iar mă îndoiesc, pentru că ei ar aduce mărturii despre crimele voastre, având drept urmare faptul că oriunde v-ar călca piciorul, în Europa de Vest, ați sfârși într-o închisoare; iar în Europa de Est v-ați considera fericiți să vă sfârșiți zilele într-un lagăr din Siberia, deoarece comuniștii nu prea sunt atenți cu cei care le răpesc marii savanți. De fapt n-ar mai fi nici un loc pentru voi, nicăieri în Europa. Nu aveți de fapt altceva decât să vă îmbarcați pe Canton și să plutiți cu el până în patria lui. Și nu cred că o să găsiți că în China

a fost distrus chiar totul – de către chinezi, bineînțeles. Pe de altă parte, eu ezit să cred că sunteți pregătiți să luptați până la moarte, ca să împiedicați plecarea celor două tinere doamne și a mea. Ele nu reprezintă nimic; sunt doar două firi romantice și cam naive; tinere vilegiaturiste, care au crezut că e interesant să se vadă amestecate în această afacere. Bowman evită cu grijă să se uite la cele două fete. Admit că e foarte ușor, pentru mine, să declanșez un bucluc, dar nu văd să ajung prea departe: doar cuvântul meu contra cuvântului vostru; și nu pot prezenta nici un fel de dovadă; și nu văd nici o cale, zic eu, ca să mă amestec în crima din cavernă. Singura dovadă o prezintă savanții aceștia și soțiile lor, dar ei se vor găsi în drum spre China, mai înainte ca eu să pot face ceva. Ei bine?

– Accept raționamentul dumitale, zise greoi Marele Duce. Încearcă să ne convingi pe noi să ne predăm sau pe savanți – sau pe soțiile lor – și n-ai să părăsești viu vasul ăsta. Cu tine și cu cele două proaste de acolo, cum ai spus-o chiar dumneata, e o altă treabă. Dumneata poți provoca suspiciuni, însă asta e tot ce poți face: dar mai bine așa, decât să văd doi sau trei din oamenii mei murind degeaba.

– Ai putea să fii chiar și dumneata, zise Bowman.

– Nici posibilitatea asta nu am exclus-o.

– Ca ostatic și ca permis de liberă trecere, pentru mine ești numărul unu, zise Bowman.

– M-am gândit și eu că aș putea fi. Marele Duce se ridică în picioare, evident, fără nici un chef.

– Nu-mi place asta, zise Czerda. Ce-ar fi dacă...

– Ții să mori primul? întrebă obosit Marele Duce. Lasă-mă pe mine să judec, Czerda.

Czerda, evident prost dispus, nu mai zise nimic. La un gest al lui Bowman, cele două fete părăsiră cabina și se urcară pe pasarelă. Bowman, trăgându-se înapoi, cu pistolul aproape lipit de abdomenul Marelui Duce, le urmă. Ajuns în capul pasarelei, Bowman le strigă fetelor: coborâți și ascundeți-vă.

Așteptă zece secunde, apoi i se adresă Marelui Duce:

– Întoarce-te. Acesta se întoarse. Bowman îi dădu un brânci puternic și-l trimise poticnindu-se, aproape, pe pasarelă. Bowman se aruncă la pământ. Mai exista posibilitatea ca cineva, poate chiar mai mulți, acolo pe vas, să se răzgândească. Dar nici o împușcătură și nici un zgomot de pași pe pasarelă. Bowman săltă prudent capul. Motoarele fuseseră din nou pornite.

Vasul se afla deja la douăzeci de metri distanță, și accelera. Bowman se ridică repede și, urmat de Cecile și Lila, alergă spre Rolls. Carita îi privea uimită.

– Afară, porunci Bowman.

Carita deschise gura, ca să protesteze, dar Bowman nu era dispus pentru așa ceva. Deschise brusc portiera și, practic, o azvârli pe fată în drum. În aceeași clipă, se afla la volan.

– Stai! strigă Cecile. Stai! Venim și noi.

– Nu acum. Se aplecă și-i luă valiza. Ea se uită la el cu ochii mari, cu gura căscată, dar nu spuse nimic. El continuă. Fugi în oraș. Telefonează poli-

ției din Saintes-Maries și spune-le că într-o rulotă alb-verde, la cam un kilometru nord de oraș se află o fată bolnavă, care trebuie dusă urgent la spital. Nu le spune cine ești. Nimic mai mult decât atât. Repede. Făcu un semn spre Lila și Carita. Pentru început, astea două mi-ajung.

– La ce? Cecile, ușor de înțeles, era uluită.

– Ca domnișoare de onoare.

Drumul între Aigues-Mortes și Le Grau du Roi e scurt, numai câțiva kilometri și, în cea mai mare parte, merge paralel cu canalul, la o distanță de câțiva metri de acesta; singura linie de demarcație dintre cele două, dacă putem spune astfel, este un șir de trestii înalte. La mai puțin de un minut după pornirea mașinii, Bowman aruncă, printre aceste trestii, o privire spre șalupa aflată la mai puțin de o sută de metri depărtare. Mergea cu o viteză nepermisă, cu pupa cufundată adânc în apă; stropi zburau la înălțime și la distanță de pe defectorul de la proră: apa azvârlită de siaj producea valuri înalte pe ambele părți ale canalului.

Searl se afla la timonă. Masaine, El Brocador și Ferenc stăteau jos și-i supravegheau pe călători, în timp ce Marele Duce și Czerda discutau lângă ușa din spate a cabinei. Czerda arăta foarte nefericit.

– Și sunteți sigur, întrebă el, că nu ne mai poate face nici un rău?

– Sunt sigur. Marele Duce își revenise la stăpânirea sa de sine.

– Dar se va duce la poliție. E obligat s-o facă.

– Ei și? N-ai auzit ce-a spus el singur? „Cuvântul meu pentru cuvântul vostru". Cu dovezile lui, în drum spre China? O să-l creadă nebun. Și, chiar dacă nu, tot nu poate dovedi nimic.

– Și, totuși, nu-mi place, făcu Czerda cu încăpățânare. Eu gândesc...

– Lasă-mă pe mine să gândesc, i-o tăie scurt Marele Duce. Dumnezeule!

Se auzi un sunet de geam spart și un foc de armă urmat de un țipăt de durere scos de Searl, care lăsă timona din mână și se prinse de umărul stâng. Barca se abătu violent din drum și se îndreptă direct spre malul stâng. S-ar fi izbit cu siguranță de el, dacă nu ar fi intervenit uimitor de repede Czerda, deși era cel mai în vârstă dintre toți și cel mai departe de timonă. Sări iute și răsuci puternic timona către tribord. Reuși să evite ciocnirea prorei – sau chiar zdrobirea ei – de mal, dar nu putu totuși să evite izbirea puternică a babordului de același mal, cu un impact care îi azvârli pe jos pe toți câți se aflau în picioare, în afară de Czerda și încă de câțiva care erau așezați. Chiar în momentul acela, Czerda îl zări, prin fereastra laterală, pe Bowman, la volanul Rolls-Royce-ului, la mai puțin de cinci metri de drumul paralel cu canalul, ochind atent, prin fereastra portierei, cu pistolul Marelui Duce.

– Jos! țipă Czerda. El se culcă primul. Jos pe podea!

Iar se auzi un zgomot de geam spart și un foc simultan de armă, dar nimeni nu fu rănit. Czerda se ghemui, opri motorul, lăsă timona în mâna lui Masaine și se alătură Marelui Duce și lui Ferenc

care deja se furișase afară în patru labe, pe puntea din spate. Toți trei se uitară cu mare grijă peste bord, apoi se ridicară îngânduraţi în picioare, ținându-și armele la spate.

Rolls-ul se oprise în urmă cu treizeci de metri. Bowman era blocat de un trailer cu patru roți, remorcat de un tractor, și era împiedicat să treacă, de câteva mașini venind dinspre nord.

– Mai repede, i se adresă Czerda lui Masaine. Nu, nu prea repede – ține-te înaintea tractorului. Așa. Așa. Așteaptă să treacă ultima mașină de cealaltă parte a drumului. Acuma, vine.

Marele bot verde al Rolls-ului apăru la vedere din spatele tractorului. Cei trei bărbați din cocpit ridicară armele, dar tractoristul, văzându-i, frână și se răsuci atât de tare, încât ajunse, cu roata dreaptă din față, aproape suspendată pe marginea canalului. Frâna bruscă și schimbarea de direcție făcură în așa fel ca întreaga parte laterală a mașinii să ajungă deodată și complet la vedere. Bowman, cu pistolul armat și gata de tragere, văzu ce urma să se întâmple; lăsă pistolul jos și se trânti la adăpostul părții de jos a ramei portierei. Se chirci când gloanțele, unul după altul, loviră caroseria Rolls-ului. Parbrizul se împăienjeni deodată și deveni complet opac. Bowman băgă pumnul în partea de jos a geamului, apăsă pe accelerator și porni repede mașina. Era clar că, dacă rata acest element de surpriză, nu mai avea nici o șansă împotriva celor trei oameni înarmați, de la pupa. Se întreba, așa într-o doară, cum se va simți oare Marele Duce, după brusca scădere a valorii pe piață a Rolls-ului său.

Conduse în mare viteză, trecu pe lângă arenă, spre stânga până la Grau du Roi, oprind mașina în derapaj în apropierea podului suspendat, care traversa canalul și lega cele două părți ale orașului. Deschise geanta Cecilei, trase afară niște bani din pachetul cu franci elvețieni, luați din rulota lui Czerda, puse la loc pachetul în geantă, băgă geanta într-un ungher ascuns și, sperând din tot sufletul ca cetățenii din Grau du Roi să fie niște oameni cinstiți, părăsi mașina și o luă de-a lungul cheiului.

Micșoră pasul când se apropie de o ambarcațiune ce staționa pe malul stâng, sub pod. Era o barcă cu motor pentru pescuit, largă, cu o proră înaltă, din lemn, de o construcție aparent solidă, care văzuse și zile mai bune cu ceva ani în urmă. Bowman se apropie de un pescar între două vârste, îmbrăcat într-un pullover gri, care stătea așezat pe o barcă de amarare și-și repara plasa.

– Frumoasă barcă! zise Bowman, ca un turist căzut în admirație. O închiriați?

Pescarul fu luat prin surprindere de o propunere atât de directă. Problemele financiare, de obicei, se abordează cu mult mai multă finețe.

– Paișpe noduri, și tare ca un tanc, zise mândru proprietarul. E cea mai fainâ barcă de pescuit din sudul Franței. Două motoare Diesel sistem Perkins. Ca fulgerul! Și rezistentă... Dar numai pentru navlosit, domnule, și asta doar când pescuitul merge prost.

– Păcat, păcat. Bowman trase afară câțiva franci și-i răsfoi printre degete. Nici măcar pentru un ceas? Am nevoie urgentă, crede-mă. Și chiar

avea. Putea să audă de la distanță zgomotul crescând al șalupei Marelui Duce.

Pescarul căscă ochii și căzu pe gânduri: nu e ușor să-ți dai seama de la o distanță de doi metri de ce naționalitate sunt bancnotele. Dar ochii marinarului sunt prin tradiție ageri. Se uită și se bătu pe coapsă.

– Am să fac o excepție, zise el. După care adăugă șiret: dar trebuie desigur să vin cu dumneavoastră.

– Păi, bineînțeles. Nici n-aș dori altceva. Bowman îi întinse o mie de franci elvețieni. Avu loc o ușoară învârtitură de mână și banii dispărură din vedere.

– Când vrea m'sieur să plece?

– Chiar acum. Ar fi putut obține barca oricum. Bowman o știa, dar prefera să folosească banii lui Czerda, în locul amenințării cu pistolul: că avea să fie nevoit să mai scoată și pistolul, nu se îndoia de asta. Dezlegară barca, se urcară la bord, iar pescarul porni motorul; în timp ce Bowman se uita în spate, zgomotul șalupei se auzea foarte aproape acum. Bowman se întoarse, îl urmări cu privirea pe pescar cum împinge maneta și învârte timona spre tribord. Barca începu să se miște încet și să se îndepărteze de chei.

– Nu mi se pare prea greu, observă Bowman. Vreau să spun, de manevrat.

– Pentru dumneata, nu. Dar îți trebuie o viață de om ca să înveți să stăpânești un asemenea vas.

– Pot să încerc și eu?

– Nu, nu. Imposibil. Poate când intrăm în mare.

– Mă tem că o să trebuiască s-o fac chiar acum. Te rog.

– Dar în cinci minute...

– Regret. Chiar regret. Bowman scosese pistolul și arăta către tribord, spre colțul din față al cabinei timonei. Stai jos acolo, te rog.

Pescarul se holbă la el, abandonă roata și se duse la colțul indicat. Rămase tăcut, în timp ce Bowman punea mâna pe timonă.

– Știam că sunt un prost. Cred că-mi plac prea mult banii.

– La toți ne plac. Bowman privea peste umăr. Șalupa se afla la mai puțin de o sută metri de pod. Împinse de tot maneta, și barca începu să salte înainte pe valuri. Bowman scotoci în buzunare, mai scoase trei mii de franci din banii lui Czerda, și-i aruncă pescarului. Asta o să te facă să te simți și mai prost.

Pescarul se holbă la bani, nu făcu nici un gest ca să-i ridice de jos. Doar murmură:

– Când o să fiu mort, o să-i iei înapoi. Pierre des Jardins nu-i chiar un prost.

– Când ai să fii mort?

– Când ai să mă omori. Cu pistolul ăsta. Zâmbi trist. Minunat lucru să ai un pistol, nu?

– Da. Bowman întoarse pistolul către sine, îl apucă de țeavă și-l aruncă ușor în brațele pescarului. Acum, te simți minunat?

Omul se uită la pistol, îl ridică, încercă să-l îndrepte spre Bowman, îl lăsă jos, adună banii, luă din nou pistolul, se ridică, veni la timonă și vârî pistolul în buzunarul lui Bowman.

– Mă tem că nu prea mă pricep să trag cu sărăcia asta, m'sieur, zise el.

– Nici eu. Ia te uită în spatele dumitale. Vezi venind o șalupă?

Pierre privi. Șalupa nu se afla la mai mult de 100 de metri înapoia lor. Zise:

– O văd. O cunosc. Prietenul meu Jean...

– Îmi pare rău. Vorbim despre prieteni mai târziu. Bowman arătă în față, unde se vedea în golf un cargoboat. Ăsta-i cargo-ul *Canton*. Un vas comunist, cu destinația China. În urma noastră, în șalupa aia, se află câțiva oameni răi care vor să îmbarce pe vasul de colo niște persoane care nu doresc acest lucru. Dorința mea este să-i oprim.

– De ce?

– Dacă mă mai întrebi de ce, iau iar pistolul și te pun iar să stai jos. Bowman se uită repede în spate: șalupa se apropiase la cincizeci și ceva de metri.

– Ești englez, nu?

– Da.

– Ești un agent al guvernului englez.

– Da.

– Ăla care-i zicem noi Serviciul Secret?

– Da.

– Guvernul nostru te cunoaște?

– Fac parte din Deuxième Bureau. Boss-ul lor e boss-ul meu.

– Boss?

– Șeful. *Chef*!

Pierre oftă.

– Așa trebuie să fie. Și dorești să oprești șalupa asta care se apropie? Bowman încuviință din

cap. Atunci, dă-te la o parte. Asta e o treabă de specialist.

Bowman încuviință din nou, scoase pistolul din buzunar, trecu la tribord și trase jos perdeaua cabinei. Șalupa se afla la mai puțin de patru metri în urmă, și nu la mai mult de opt metri interval, venind în viteză. Czerda se afla la conducere, cu Marele Duce alături. Bowman ridică pistolul, dar îl lăsă iar în jos când vasul de pescuit se aplecă deodată și descrise un arc de cerc spre șalupă. Trei secunde mai târziu, puternica sa proră de stejar izbi cu forță babordul șalupei.

– Cam asta ați avut de gând, mai mult sau mai puțin, m'sieur? întrebă Pierre.

– Mai mult sau mai puțin, zise Bowman. Și acum, te rog, fii atent. Trebuie să știi un lucru.

Cele două vase se apropiară, plutind paralel. Șalupa, fiind mai rapidă, o luă înainte. În cabină se vedea că e multă zăpăceală.

– Cine a fost nebunul ăsta? întrebă Marele Duce.

– Bowman. Czerda vorbea cu multă convingere.

– Armele! Urlă Marele Duce. Mâna pe arme! Prindeți-l!

– Nu.

– Nu? Îndrăznești să-mi contramandezi...

– Miroase a petrol. Îi simt mirosul în aer. Un foc și... bum! Ferenc, fugi de te uită la rezervorul de la babord. Ferenc alergă și se înapoie în câteva clipe.

– Ei?

– Rezervorul e spart. Jos. Motorina aproape s-a scurs. Chiar când spunea asta, motorul se poticni, pocni și se opri. Czerda și Marele Duce se uitară unul la altul fără să scoată o vorbă.

Amândouă vasele ieșiseră acum din port și se aflau în plină mare, în golful Aigues-Mortes. Șalupa, cu un singur motor, fu ajunsă din urmă și se găsea acum la același nivel cu vasul pescăresc. Bowman făcu semn cu capul către Pierre, care-i răspunse la fel. Învârti repede timona, vasul execută un viraj în unghi drept, lovi din nou șalupa în același loc și se redresă.

– Bătu-v-ar Dumnezeu! La bordul șalupei, Marele Duce era aproape livid de furie, pe care nici nu încerca s-o ascundă. Ne-a găurit vasul. Ne-a găurit vasul. Nu poți scăpa de el?

– Cu un singur motor e foarte greu să-l evit. În asemenea situație calmul lui Czerda era demn de laudă. Nu exagera deloc. Un motor, la babord, oprit și o spărtură în același loc făceau aproape imposibilă o cursă ca lumea. Czerda nu era marinar și, în ciuda tuturor eforturilor sale, șalupa mergea acum alandala.

– Ia te uită! Exclamă Marele Duce. Ce-i acolo?

Cam la trei mile depărtare, la nu mai mult din jumătate din drumul spre Palavas, se vedea un mare cargou, de tip foarte vechi, care aproape se oprise, și care trimitea un mesaj luminos.

– Este *Canton,* spuse Searl agitat. Își uitase chiar și de el însuși, că nu-și mai freca umărul rănit. E *Canton!* Trebuie să răspundem la semnal. Trei lungi, trei scurte.

– Nu! Marele Duce fu categoric. Ești nebun? Nu trebuie să-i amestecăm și pe ei în treaba asta. Repercursiuni internaționale. Fii atent!

Barca de pescar se apropia din nou. Marele Duce și Ferenc alergară afară și traseră câteva focuri. Fereastra de la timonă a bărcii pescărești se făcu țăndări, dar Bowman și Pierre se culcaseră la pământ, ceea ce trebuiră să facă și Marele Duce și Ferenc, aproape în același timp cu izbitura puternică a prorei de stejar, exact la babord și chiar în locul unde se găseau ei.

În următoarele două minute, manevra se repetă de cinci ori; de cinci ori șalupa se cutremură sub loviturile nimicitoare. Acum, la ordinul Marelui Duce, încetă orice foc: muniția era aproape pe sfârșite.

– Trebuiesc păstrate ultimele cartușe pentru când și unde ne vor fi mai de folos. Marele Duce devenise foarte calm. Data viitoare...

– *Canton* pleacă, strigă Searl. Uitați-vă, manevrează.

Priviră. *Canton* vira într-adevăr și începea să se miște cu viteză din ce în ce mai mare.

– Și ce vroiai altceva? întrebă Marele Duce. Nu te teme. O să-l mai revedem noi.

– Ce vreți să spuneți? întrebă Czerda.

– Mai târziu. După cum vă spuneam...

– Ne scufundăm! Glasul lui Searl era aproape un țipăt. Ne scufundăm! Nu exagera deloc: șalupa se găsea acum adânc în apă; marea năvălea prin spărturile provocate în carcasă de loviturile vasului de pescuit.

– Am observat asta, zise Marele Duce. Se întoarse spre Czerda. Iată că vin iar. Virează iute la tribord – la dreapta, și repede. Ferenc, Searl, El Brocador, veniți cu mine.

– Umărul, se văită Searl.

– Umărul tău nu are nimic. Vino cu mine.

Cei patru se aflau tocmai în ușa cabinei, când vasul de pescuit se îndreptă din nou spre ei; dar de data asta șalupa, deși lentă și răspunzând greu la comenzi din cauza adâncirii în apă, reuși să se abată destul ca să reducă impactul; atât cât cele două ambarcațiuni să se zgârie, doar, una pe alta. Când cabina timonei vasului pescăresc trecu pe lângă cabina șalupei, Marele Duce și cei trei săriră afară în cocpit. Marele Duce așteptă momentul potrivit și, cu o repeziciune și cu o agilitate surprinzătoare, pentru un om de dimensiunile lui, sări de pe copastie la pupa vasului pescăresc. În câteva clipe, îl urmară și ceilalți doi.

După zece secunde, Bowman se răsuci rapid, când ușa cabinei se deschise brusc și în prag se iviră Ferenc și Searl, amândoi cu pistolul în mână.

– Nu. Bowman se răsuci din nou, ca să vadă de unde vine glasul. Nu trebui să caute mult. Armele Marelui Duce și ale lui El Brocador erau la mai puțin de treizeci de centimetri de obrazul său. Marele Duce zise:

– Ce-i destul e destul.

– Ce-i destul e destul, încuviință Bowman.

CAPITOLUL X

Cincisprezece minute mai târziu, odată cu primele umbre ale serii, vasul pescăresc, avându-l la cârmă pe ciudat de imperturbabilul Pierre des Jardins, plutea calm pe Canalul Ronului, spre Sète. Cei trei savanți și femeile lor, dintre care ultima fusese luată la bord puțin mai înainte ca șalupa să se scufunde, stăteau pe puntea din față, supravegheați de armele camuflate ale țiganilor; pentru că tuturor, ca oricărui turist în vacanță, le place o croazieră tihnită, într-o după-amiază caldă de vară. Toate geamurile sparte fuseseră îndepărtate de la ferestre și toate găurile, făcute de gloanțe în lemnăria vasului, fuseseră discret camuflate de El Brocador și de Masaine, care stăteau tolăniți alene pe structura de la tribord. În afară de Pierre, singurii doi ocupanți ai cabinei de la timonă erau Bowman și Marele Duce, care țineau în mână un pistol.

La câțiva kilometri în susul canalului, trecură pe lângă tractorul și trailerul care părăsiseră atât de brusc drumul atunci când începuseră întrecerea între Rolls și șalupă. Tractorul era tot așa

cum fusese lăsat, cu o roată suspendată deasupra canalului: evident, și de la sine înțeles, tractoristul socotise că e mai înțelept să prefere solicitarea unei asistențe, decât să riște pentru tractorul său un mormânt marin, dacă ar fi încercat să-l scoată de acolo cu mijloace proprii. Tractoristul, destul de ciudat, se mai afla încă pe loc, umblând de sus în jos cu o figură, pe bună dreptate, foarte încruntată.

Czerda se alătură celor trei bărbați din cabina timonei. Era îngrijorat.

– Nu-mi place chestia asta. Nu-mi place deloc. Prea multă liniște. Să nu cădem în vreo capcană. Precis că cineva...

– Asta te face să te simți mai bine? Marele Duce arătă înspre Aigues-Mortes: două mașini negre ale poliției, cu sirenele tânguindu-se și sclipind din lumini albastre, se apropiau cu mare viteză. Ceva îmi spune că amicul nostru tractoristul s-a plâns pe undeva.

Presupunerea Marelui Duce se dovedi a fi corectă. Mașinile poliției se apropiară și începură imediat să încetinească, atunci când tractoristul, în mijlocul drumului, începu să le facă semne cu mâna. Se opriră și câțiva oameni în uniformă săriră jos din mașină și-l înconjurară pe agitatul tractorist, care părea să le relateze, cu multă vervă și multă plăcere, toată povestea.

– Ei bine, dacă poliția îi plictisește pe alții, în nici un caz nu se poate să ne plictisească, în același timp și pe noi. Ești mai mulțumit acum, Czerda?

– Nu. Czerda o spunea și părea să fie convins de asta. Din două motive. O mulțime de oameni, sute, pe câte știu eu, trebuie să fi asistat la ce s-a petrecut acolo în golf. De ce nu ne-a oprit nimeni, când intram acolo? De ce n-a anunțat nimeni poliția?

– Ca să-ți spun drept, habar nu am, zise Marele Duce pe gânduri. Dar totuși pot să ghicesc. Mereu se întâmplă același lucru – când multă lume vede că se petrece ceva, întotdeauna îi lasă pe alții să se amestece în problemă. Au fost cazuri când trecători priveau cum este bătut la sânge un om pe stradă, fără să-i sară nimeni în ajutor. Oamenii sunt ciudat de apatici în astfel de probleme. O fi poate un fel de repulsie să ieși la rampă. Nu vreau să spun că sunt un cunoscător. Tot ce ne interesează acum pe noi este să intrăm în port fără să provocăm nimănui supărare. Ceaaltă întrebare? Aveai două?

– Da. Czerda era încruntat. Ce naiba o să facem acum?

– Asta nu-i o problemă. Marele Duce zâmbi. Nu ți-am spus că o să-l mai revedem pe bunul *Canton?*

– Da, dar cum...

– Cât ne trebuie ca să ajungem la Port le Bouc?

– Port le Bouc? Czerda își încreți fruntea. Cu camionul și rulota?

– Păi, cum altfel?

– Două ore și jumătate. Nu mai mult de trei. De ce?

– Pentru că aici a primit *Canton* instrucțiuni să ne aștepte, dacă se ivește ceva la întâlnirea de la Palavas. Vasul rămâne acolo până mâine, iar noi o să sosim în seara asta. Tu nu înțelegi, Czerda, că eu mai am o coardă la arc? De fapt, mai multe. Și, acolo, vor fi luați la bord savanții și soțiile lor. Ca și Bowman. Și tot așa, ca să eliminăm orice eventual risc, și cele două tinere și, mă tem, și nenorocitul ăsta de pescar. Pierre des Jardins se uită la Marele Duce, ridică o sprânceană, apoi se concentră din nou asupra lucrului său: era o reacție prea slabă pentru un om care își asculta, de fapt, sentința de condamnare la moarte. Și pe urmă, Czerda, tu și oamenii tăi veți fi liberi ca pasărea în zbor, pentru că, atunci când Bowman și cei trei prieteni ai săi vor ajunge în China, vor dispărea pur și simplu fără să mai știe nimeni de ei. Singurii martori împotriva ta vor fi plecați pentru totdeauna, și nici o urmă de suspiciune nu va mai exista asupra ta sau asupra oamenilor tăi, niciodată, din nici o parte a Cortinei de Fier.

– Dacă în trecut ți-am pus vreodată întrebări, îți cer scuze. Czerda vorbea încet, aproape deferent. Asta înseamnă să ai geniu. Arăta ca un om după ce Forth Bridge îi fusese ridicat de pe suflet.

– Elementar, elementar. Marele Duce agită brațul cu un aer indiferent. Așadar, vom ajunge în curând la chei; și nu vreau să le mai provoc tinerelor doamne noi șocuri pentru sistemul nervos, unul de exemplu care să le îndemne să fugă în goană cu camionul și rulota, înainte chiar de a ajunge la chei. Toată lumea, deci, în magazia de

peşte, acum, şi nimeni la vedere, până nu vi se comunică. Dumneata şi cu mine rămânem aici – stând jos, bineînţeles – în timp ce Bowman va conduce vasul. S-a înţeles?

– S-a înţeles. Czerda se uita la el cuprins de admiraţie. Vă gândiţi la toate.

– Încerc, zise cu modestie Marele Duce. Încerc.

Cele trei fete, şi un băiat cu un scuter, aşteptau la capătul debarcaderului, când Bowman, în aparenţă singur, trase barca de-a lungul cheiului. Ele alergară, prinseră otgonul aruncat de el şi veniră la bord. Cecile şi Lila, puţin zâmbitoare, puţin speriate, se întrebau acum ce noutăţi le mai aduce el. Carita rămăsese în spate, singură. Şi cam izolată.

– Ei bine, întrebă Cecile, ia spune-ne, ce s-a întâmplat?

– Regret, spuse Bowman, lucrurile au mers rău.

– Nu pentru noi, spuse jovial Marele Duce. Se ridică ţinând în mână pistolul, însoţit de Czerda, şi el la fel echipat, şi se uită la fete. Nu, într-adevăr, trebuie s-o spun. Ce plăcere să te revăd, draga mea Carita. Ai petrecut bine în tovărăşia acestor tinere doamne?

– Nu, răspunse Carita scurt. Nici n-au vrut să stea de vorbă cu mine.

– Prejudecăţi, simple prejudecăţi. Gata, Czerda, toată lumea sus pe punte şi în rulotă, într-un minut. Îşi aruncă privirea pe chei. Şi cine e tânărul acela cu scuterul?

– Ăsta e José. Czerda simţi pe moment un fel de bănuială greu de acceptat. E băiatul pe care

l-am trimis să-mi aducă banii, pe care mi i-a furat... vreau să spun pe care ni i-a furat Bowman. Păși pe punte și făcu semne cu mâna. José! José!

José descălecă de pe scuter și sări pe punte. Era un tânăr înalt, subțirel, cu un ciuf enorm de păr negru, cu ochii ca niște mărgele și cu o prematură expresie de știe-tot.

– Banii? întrebă Czerda. Ai adus banii?

– Ce bani?

– Sigur, sigur, pentru tine doar un pachet maroniu de hârtie. Czerda zâmbi indulgent. Cheia a fost bună?

– Habar n-am. Procesul mental al lui José nu avea nimic comun cu expresia inteligentă a feței sale.

– Ce vrei să spui cu „habar n-am"?

– Nu știu dacă a fost cheia bună sau cheia rea, explică el calm. Tot ce știu e că nu există nici o casă de valori în gara din Arles.

Urmă un moment de stupoare prelungită, timp în care nenumărate gânduri și, mai ales nu toate plăcute, trecură prin mintea celor de față; apoi Bowman își drese glasul și spuse în chip de scuză:

– Mă tem că aici cam este mâna mea. De fapt, a fost cheia mea de la valiză.

Un nou moment de stupoare, la fel de prelungită; și apoi vorbi Marele Duce, reținându-se cu greu.

– Cheia de la valiza dumitale? Nici nu m-aș fi așteptat la altceva. Unde sunt cei optzeci de mii de franci, domnule Bowman?

– Șaptezeci. Mă tem că am cheltuit ceva din ei. Știți, diverse speze. Făcu un semn cu capul către Cecile. Numai costumul ăsta m-a costat...

– Unde sunt banii? urlă Marele Duce. Nu se mai putea abține. Cei șaptezeci de mii de franci?

– A, da. Păi vedeți... Bowman dădu din cap. S-au întâmplat atâtea de aseară.

– Czerda! Marele Duce ezită un moment, dar se hotărî. Lipește pistolul de fruntea domnișoarei Dubois. Număr până la trei.

– Nu te necăji, zise Bowman, i-am lăsat în camera din Les Baux, la Alexandru.

– *La* Alexandru?

– Nu sunt chiar un idiot, zise tărăgănat Bowman. Știam că poliția putea fi acolo în dimineața asta. Sau că ar putea să fie, și l-ar putea găsi pe Alexandru. Dar nu-i prea departe...

Marele Duce se uită îndelung la el, pe gânduri, apoi se întoarse spre Czerda.

– Ne-am abate mult din drumul nostru către Port le Bouc?

– Încă douăzeci de minute, nu mai mult. Făcu un semn cu capul către Bowman. Aici canalul e adânc. Mai avem nevoie de el, domnule?

– Numai până descoperim dacă spune adevărul sau nu, răspunse amenințător Marele Duce.

*

* *

Când Czerda ajunse la parcarea de la intrarea în Valea Iadului, se lăsase noaptea. Marele Duce care, împreună cu El Brocador, luase loc în cami-

onul ce remorca rulota, coborî, își dezmorți oasele și zise:

– Pe cucoane le lăsăm aici. Masaine are să le păzească. Toți ceilalți vin cu noi.

Czerda îl privi contrariat.

– Avem chiar nevoie de atâția?

– Am motivele mele. Marele Duce deveni foarte enigmatic. Îmi pui întrebări?

– Cum? Nu, niciodată.

– Atunci e foarte bine.

O clipă mai târziu, un grup numeros de oameni se deplasa prin imensitatea înspăimântătoare a cavernelor. Erau unsprezece cu toții – Czerda, Ferenc, Searl, El Brocador, cei trei savanți, cele trei fete, Bowman și Marele Duce. Câțiva aveau lanterne, ale căror raze de lumină se reflectau straniu pe albul de calcar al pereților. Czerda conducea grupul, sprinten, foarte sigur, până ce ajunse într-o cavernă unde o surpare de teren indica existența unui contur vag de cer înstelat. El înaintă până la baza grămezii de bolovani surpați și se opri.

– Aici este, zise el.

Marele Duce lumină cu lanterna.

– Ești sigur?

– Sigur. Czerda își îndreptă lanterna către un morman de bolovani și pietriș. De necrezut, nu-i așa? Idioții ăștia de la poliție nu l-au găsit încă.

Marele Duce își îndreptă lanterna spre movilă.

– Vrei să spui că...

– Alexandru. Aici l-am îngropat.

– Alexandru nu ne mai interesează. Marele Duce i se adresă lui Bowman. Banii, dacă ești bun.

– A, da, banii. Bowman strânse din umeri și zâmbi. Mă tem că ăsta e capătul drumului. Nu există nici un ban.

– Ce! Marele Duce făcu un pas înainte și înfipse țeava pistolului în coasta lui Bowman. Nici un ban?

– Sunt bine mersi într-o bancă din Arles.

– Ne-ai prostit pe toți? zise Czerda, nevenindu-i să creadă. Ne-ai adus aici atâta drum...

– Da.

– Ți-ai mai cumpărat încă două ore de viață?

– Pentru un om condamnat la moarte, două ore pot însemna mult. Bowman zâmbi, se uită la Cecile, apoi se întoarse spre Czerda. Dar și puțin.

– Ți-ai mai cumpărat încă două ore de viață! Czerda părea mai uimit de asta decât de pierderea banilor.

– S-o spunem și așa.

Czerda ridică arma. Marele Duce făcu un pas înainte, îi prinse mâna și i-o apăsă în jos. Spuse cu glas încet aspru, crud:

– E dreptul meu, domnule.

Marele Duce îndreptă arma spre Bowman, apoi arătă brusc spre dreapta. Pentru moment, Bowman păru să șovăie, apoi strânse din umeri. Plecară amândoi, Marele Duce cu pistolul lipit de spatele lui Bowman, și o apucară în unghi drept după un colț, spre o altă cavernă. După câteva secunde, o împușcătură făcu ecou în peșteră, urmată de zgomotul unei căzături. Savanții păreau năuciți; pe fețele lor se citea disperarea cea de pe urmă. Czerda și cei trei însoțitori ai săi se uitară unul la altul cu o satisfacție crudă în priviri. Ce-

cile și Lila se agățaseră una de alta, cu ochii plini de lacrimi și pământii la față, în lumina reflectată de calcarul alb. Apoi toți auziră mersul măsurat al unor pași care reveneau, și se holbară la colțul după care dispăruseră cei doi.

Marele Duce și Bowman își făceau apariția în aceeași clipă. Amândoi aveau la ei câte un pistol pe care îl țineau strâns în mână.

– Nu, zise Bowman.

Marele Duce încuviință din cap. După cum spune prietenul meu, vă rog, vă rog, nu.

Dar după o clipă de uimire totală, Ferenc și Searl schițară un gest. Două focuri rapide de armă, două urlete și un zgomot ascuțit, metalic, a două arme care cădeau pe pământ. Ferenc și Searl, suferind cumplit, priveau stupefiați, ținându-se fiecare de umărul zdrobit. A doua oară, gândi Bowman, când Searl e rănit în același umăr, dar nu reușea să simtă nici un pic de milă, pentru că știa că el fusese acela care jupuise cu biciul pielea de pe spinarea Tinei.

Bowman zise:

– Unora le trebuie mult ca să învețe.

– Incorect, Neil. Unii nu învață deloc, niciodată. Marele Duce se uită la Czerda cu o expresie a feței, care demonstra că ar fi preferat să privească în altă parte. Împotriva ta nu avem nimic, din punct de vedere juridic vreau să spun. Nici o dovadă, nici un indiciu. Nu până când tu singur ai să ne conduci la mormântul lui Alexandru și ai să recunoști că personal l-ai îngropat. Aici în fața tuturor acestor martori. Acum știi de ce Domnul Bowman și-a mai cumpărat două ore de viață. Se

adresă lui Bowman: Așa, din întâmplare, unde sunt banii, Neil?

– În geanta Cecilei. Parcă acolo i-am pus.

Cele două fete se apropiară încet una de alta, nesigure. În ochii lor nu se mai vedeau lacrimi, dar nici nu înțelegeau nimic. Bowman își vârî pistolul în buzunar, se îndreptă spre ele și le cuprinse de umeri pe amândouă.

– Acum totul e în ordine. Totul s-a terminat cu adevărat. Luă brațul de pe umărul Lilei, își apăsă degetele pe obrazul ei, până ce ea se întoarse și-l privi mirată și întrebătoare. El zâmbi. Ducele de Croytor este adevăratul Duce de Croytor. Șeful meu, de mulți ani.

EPILOG

Baumanière dormea împăcat sub privirea stâncilor de la Les Baux, în lumina de argint a lunii. Bowman, așezat pe un scaun și sorbind o băutură, înălță o sprânceană când Cecile, ieșind din camera sa, se împiedică și aproape căzu peste un fir telefonic întins. Își recăpătă echilibrul și se așeză alături de Bowman.

– Douăzeci și patru de ore, zise ea. Numai douăzeci și patru de ore. Nici nu-mi vine să cred.

– Ai avea nevoie de o pereche de ochelari, observă Bowman.

– Am o pereche de ochelari, mulțumesc.

– Atunci trebuie să-i porți. Bowman o prinse afectuos de mână. La urma urmelor, acum ți-ai găsit perechea, nu?

– Oh, stai liniștit. Nu făcu nici un gest ca să-și retragă mâna. Cu fata aceea ce se mai aude?

– Tina e la spital, în Arles. Iese în câteva zile. Tatăl ei și Madame Zigair sunt acum cu ea acolo. Familiile Hobenaut și Tangevec iau masa în hotel. Îmi închipui că nu-i chiar un prilej festiv, dar aș

spune că și ei încearcă totuși un fel de ușurare. Tu, nu? Și Pierre des Jardins trebuie să fie la vremea asta la el acasă, în Grau du Roi.

– Nu-mi vine să cred. Bowman se uită la ea și-și dădu seama că îl ascultase doar pe jumătate și că era cu gândul în cu totul altă parte.

– Este... Este el chiar șeful tău?

– Charles? Este, da. Însă nimeni nu știe nimic despre Charles. Eu sunt un ex ofițer din serviciul de informații al armatei, un ex atașat militar la Paris. Acum o să am o altă ocupație.

– Mă prind că da, zise ea compătimitoare.

– Singura persoană care mai știe ceva din toată treaba asta e Pierre, stăpânul vasului de pescuit. De aia și-a și păstrat atât de bine sângele rece. E obligat să păstreze secretul. Și tu la fel.

– Nu știu dacă chiar mă încântă asta.

– Ai să faci și tu ceea ce ți se spune. Charles, te asigur, e mult mai sus pe scara ierarhică decât mine. Lucrăm împreună de cinci ani. În ultimii doi, am aflat că țiganii de dincolo de Cortina de Fier treceau diverse lucruri, prin contrabandă, peste frontieră. Ce anume, nu știam. De data asta, dintre toate țările, rușii ne-au favorizat – dar nici ei nu știau exact ce se petrecea în realitate.

– Și acest Gaiuse Strome...

– Chinezul nostru din Arles și din celelalte locuri? A fost temporar reținut de poliția franceză. Se băgase prea mult în probleme, și Charles l-a surprins cu niște planuri secrete. Dar or să trebuiască să-i dea drumul. Beneficiază de imu-

nitate diplomatică. El a aranjat totul – este atașatul militar chinez la Tirana.

– Tirana?

– Albania.

Ea scotoci în geantă și scoase ochelarii. Acum îl privea cu atenție, și zise:

– Dar nouă ni s-a spus că...

– Nouă?

– Mie și Lilei. Noi suntem amândouă secretare la Amiralitate. Trebuia să vă ținem pe amândoi sub observație. Ni se spusese că unul din voi e suspectat...

– Îm pare rău. Ăsta a fost aranjamentul lui Charles. Aici noi am jucat rolul omului bun și al omului rău. Nu puteam să fim văzuți în nici un caz împreună. Dar trebuia să avem un mijloc de legătură între noi. Prietenele mai trăncănesc între ele... Fetele mai vorbesc la telefon cu șefii... Așa că legătura o găsisem.

– Și asta ați aranjat-o voi? Își retrase repede mâna. Voi ați știut...?

– Îmi pare rău. A trebuit s-o facem.

– Vrei să spui că...

– Da.

– Semnul din naștere în formă de căpșună...

– Îți repet, îmi pare rău. Bowman dădu din cap admirativ. Dar trebuie să admit că a fost cel mai frumos dosar pe care l-am studiat vreodată.

– Nu pot să te sufăr. Ești individul cel mai demn de dispreț...

– Da, știu și sunt foarte necăjit din cauza asta. Dar ce mă supără cel mai mult e că, după atâta

timp, n-am reușit să găsesc decât două domnișoare de onoare; și gândeam că...

– Două, zise ea cu hotărâre, sunt chiar de ajuns.

Bowman zâmbi, se ridică de pe scaun, îi întinse mâna și împreună braț la braț, se îndreptară spre balustradă ca să privească în jos. Aproape exact sub ei, îl zăriră pe Duce și pe Lila, așezați la o masă inevitabil încărcată cu de toate. Se vedea cât de colo că Ducele se afla în prada unei mari emoții căci, în ciuda faptului că ținea în mână un picior de miel învelit într-un șervețel de hârtie, nu mânca.

– Dumnezeule Mare, zise el. Dumnezeule! Se uită la chipul blond și frumos al însoțitoarei sale, de la o distanță de circa un metru. Îngălbenesc numai când îmi aduc aminte. Aș fi putut să te pierd pentru totdeauna. N-am bănuit niciodată...

– Charles!

– Ești o gospodină excelentă.

– Da, Charles.

– Brochettes de queues de langoustines a beurre blanc?[1]

– Da, Charles.

– Poulet de la ferme au champagne?[2]

– Da, Charles.

– Filets de Sole Rêtival?[3]

– Dar bineînțeles.

[1] Homar norvegian la frigare cu unt proaspăt.
[2] Pui de crescătorie cu șampanie.
[3] File de calcan, Rêtival.

– Pintadeux aux morilles?[1]

– Specialitatea mea.

– Lila, te iubesc. Nu vrei să te măriți cu mine?

– Oh, Charles.

Se îmbrățișară sub privirile uimite ale celorlalți oaspeți. Simbolic, probabil, piciorușul de miel căzu din mâna Marelui Duce, pe podea.

*

* *

Oferindu-i brațul, Bowman o conduse pe Cecile spre patio.

– Nu te lăsa păcălită de acest Romeo. Nu dă doi bani pe toate bucătăriile din lume. Nici pe cea a prietenei tale.

– Marele și neînfricatul baron e de fapt un băiețel timid, în adâncul sufletului?

Bowman încuviință cu un semn din cap.

– O cerere în căsătorie după moda veche nu e chiar punctul lui forte.

– Pe câtă vreme al tău este?

Bowman o conduse la o masă și comandă ceva de băut.

– Nu prea înțeleg ce vrei să spui.

– Unei fete îi place să fie cerută în căsătorie, zise ea.

– Ah! Cecile Dubois, mă iei de bărbat?

– Cred că s-ar putea.

– Touché! Înalță paharul. Pentru Cecile.

– Mulțumesc, amabile domn.

– Nu ție. Pentru cea de a doua născută.

[1] Pui de bibilică pregătit cu zbârciogi.

Își zâmbiră unul celuilalt, apoi își întoarseră privirile spre perechea de la masa vecină. Marele Duce și Lila se mai priveau încă pierduți în ochi; și, totuși, Marele Duce încă mai ezită. Deodată bătu impetuos din palme.

– Encore! zise el.

SFÂRȘIT

Editura MENORA **Editura CARMEL**

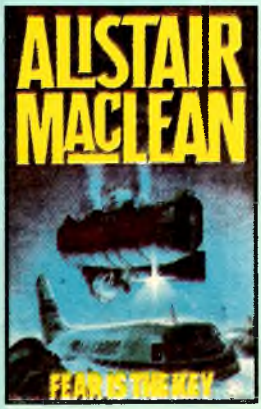

1. ULTIMELE ŞASE MINUTE

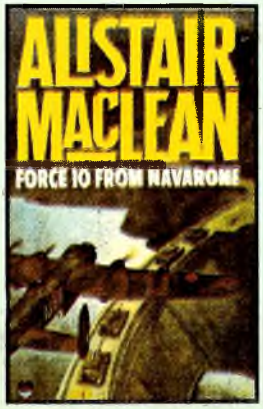

2. FORŢA 10 DIN NAVARONE

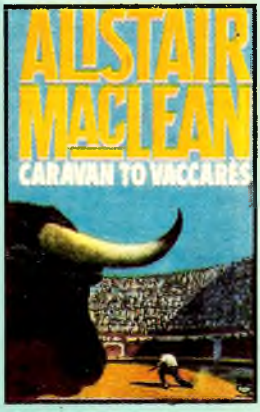

3. URMĂRIRE LA VACCARES
(CARAVANĂ SPRE VACCARES)

Este considerat a fi unul dintre cele mai bune romane ale lui Alistair MacLean.

Crime, torturi, şantaje, caravane de ţigani oacheşi, deţinători de secrete înfricoşătoare, ucigaşi, pumnale lucind în întuneric. Acţiunea ne ţine cu răsuflarea tăiată până în final.

Alistair MacLean este un povestitor magnific.

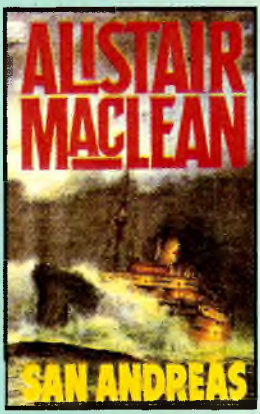

4. SAN ANDREAS

Pentru nava engleză SAN ANDREAS, navigând în apele norvegiene patrulate de periculoasele submarine germane U-boat, a început coşmarul. O serie cruntă de violenţe şi sabotaje în care un trădător necunoscut din echipaj deţine toate cărţile jocului.

Va reuşi secundul Archie McKinnon să dejoace planul inamicilor de a captura nava şi preţioasa sa încărcătură ?

ISBN 973-95840-5-5
ISBN 973-96453-0-5